

2023

EXMAR

ENSOR
1890

▲ Nicolas Saverys

Samen voor de Toekomst

EXMAR heeft een fantastisch jaar achter de rug. Alle afdelingen draaien op volle toeren, het orderboek is goed gevuld en - met een nieuwe kapitein aan het roer - ziet de toekomst er rooskleurig uit. Een gesprek met Nicolas Saverys en zijn zoon, de kersverse CEO Carl-Antoine, over familie, samenwerken en de moed hebben om je eigen koers te varen.

Carl-Antoine nam op 1 januari 2024 de rol van CEO over van Francis Mottrie, een strategische en persoonlijke mijlpaal.

Nicolas Saverys: Als Executive voorzitter en als vader ben ik zeker trots dat we de stok kunnen doorgeven aan Carl-Antoine. Francis Mottrie heeft EXMAR in een uitstekende positie gebracht als CEO sinds 2020. Hij heeft de interne organisatie geherstructureerd en ervoor gezorgd dat het bedrijf klaar was om toekomstige kansen te grijpen met zijn consistente leiding en leiderschap. We zijn hem daar

erg dankbaar voor. Francis blijft overigens aan boord als COO met een zetel in het Uitvoerend Comité.

Naast Francis Mottrie hebben ook de nieuwe CFO Hadrien Bown, Executive Director Infrastructure Jonathan Raes en Executive Director Shipping Jens Ismar een zetel in het Uitvoerend Comité. Dat team moet vertrouwen inboezemen.

Carl-Antoine Saverys: Absoluut. Ik ben omringd door een sterk team, en niet alleen in het Uitvoerend Comité. EXMAR heeft fantastische mensen met de juiste energie en visie in alle afdelingen. Soms hebben ze de moed om van mening te verschillen, maar dat juich ik toe. Hoe meer we elkaar uitdagen, hoe beter het resultaat zal zijn. Ik ben ook iemand die luistert, meningen in overweging neemt en samen met het uitvoerend comité gefundeerde beslissingen zal nemen.

Wanneer en waarom besloot u om bij het familiebedrijf te gaan werken? Was het belangrijk voor u om in de voetsporen van uw vader te treden?

Carl-Antoine: Ik kwam aan boord in 2017, in een turbulente periode voor EXMAR, en ik sta nog steeds honderd procent achter mijn beslissing. De afgelopen zeven jaar waren een spoedcursus, het equivalent van 20 jaar ervaring. Ik heb zoveel situaties meegemaakt bij Infrastructure en Shipping en was in de ideale positie om de spannende dynamiek tussen gewiekste, commercieel gedreven mensen zoals mijn vader en een nieuwe generatie te volgen. Dat leverde spannende inzichten op.

Nicolas: Zoals ik al zei, ben ik blij dat Carl-Antoine de uitdaging is aangegaan. In ons bedrijf is het belangrijk om een leider uit de familie te hebben die snel kan reageren en snel beslissingen kan nemen. Kansen komen er niet vaak.

2023 was een topjaar voor EXMAR. Alle afdelingen hebben keihard gewerkt.

Nicolas: Het was inderdaad een uitstekend jaar. Na de verkoop van de TANGO FLNG aan Eni in 2022 was het in 2023 alle hens aan dek om ervoor te zorgen dat het schip volledig operationeel was. We hebben ook de LNG-tanker EXCALIBUR omgebouwd naar FSU voor hetzelfde gasontwikkelingsproject in het Marine XII-blok in Congo.

▲ Carl-Antoine Saverys

Het was een intensief hoogtechnologisch project waarbij al onze afdelingen over de hele wereld - van Antwerpen en Parijs tot Houston - nauw samenwerkten. Dat was echt uniek, een primeur in onze 40-jarige geschiedenis en een prestatie waar de mensen bij Infrastructure trots op mogen zijn. Ze zijn erin geslaagd om iedereen op één lijn te krijgen en te houden! Een heel mooie ervaring.

Het woord van 2023 is: samenwerking

Carl-Antoine: Dus voor mij is het woord van 2023: samenwerking. En niet alleen in Congo plukken we daar de vruchten van. Ook in onze andere projecten laten we ons meer dan ooit van onze beste kant zien. Voor de ontwikkeling van ammoniakmotoren, bijvoorbeeld, hebben we al onze expertise op elk niveau gebruikt: bemanning, kapiteins, technische en commerciële teams... iedereen was erbij betrokken. Unisono denken en handelen. Dat is iets wat we in de toekomst nog meer willen doen.

Over ammoniak gesproken, EXMAR heeft gekozen voor ammoniak als brandstof in de overgang naar een emissievrije scheepvaart. Waarom? Daar het een zeer giftige stof is en het schoonmaken van de tanks een echte uitdaging is.

Carl-Antoine: Ammoniak is een logische keuze voor EXMAR. Wij hebben al vier decennia ervaring in gastransport en zijn nu de grootste ammoniaktransporteur ter wereld. Wij kennen het product en zijn waardeketen beter dan wie ook. Onze mensen aan boord weten hoe ze ermee om moeten gaan en onze tankers zijn al jaren technisch geavanceerd genoeg om het veilig te vervoeren. We hebben zelfs onze eigen reinigingstechnologie ontwikkeld. In de overgang naar een emissievrije scheepvaart (de IMO mikt op 2050, Ed.) was ammoniak dus een no-brainer voor EXMAR. Maar is dit de enige manier? We blijven alle paden bewandelen en stellen onszelf voortdurend vragen.

De eerste twee schepen met een dual-fuel ammoniakmotor zijn nu in aanbouw.

Nicolas: Ze zouden in 2026 klaar moeten zijn. Dat klopt. De verwachtingen zijn hooggespannen en we steken hier veel energie in, maar vergeet niet dat we de afgelopen jaren enorm veel hebben gedaan om de koolstofuitstoot te verminderen. We zijn al 20 jaar geleden begonnen met LPG en LNG, die veel minder uitstoten dan HFO. Daar zat toen een logica in, want we kenden het product goed en we vervoerden het.

De exploitatie van EEMSHAVEN LNG voor Gasunie in Groningen past ook in de groene agenda van EXMAR.

Nicolas: EEMSHAVEN LNG is een goed voorbeeld van een vrijwel koolstofneutrale operatie. De stroom komt van de wal; we recupereren restwarmte van de plaatselijke petrochemische industrie, wat betekent dat we geen fossiele brandstoffen hoeven te verbranden op het vaartuig waar LNG wordt vergast. Het bewijst dat we niet alleen zeer commercieel gedreven zijn, maar ook technisch gedreven. Dat zie je trouwens ook in Congo, waar onze ingenieurs een volledig uniek systeem hebben ontworpen om de 144 meter lange TANGO FLNG en de 277 meter lange EXCALIBUR FSU in balans te houden op wat bijna de volle zee is.

Carl-Antoine: Ze worden allebei in beide richtingen zo dicht mogelijk bij elkaar en zo ver mogelijk uit elkaar gehouden. Een technisch hoogstandje waar EXMAR patent op heeft. Het toont onze innovatiekracht.

Wat zijn de vooruitzichten voor 2024? Vorig jaar draaide alles om de samenwerking tussen EXMAR-afdelingen. Is 'ammoniak' dit jaar het sleutelwoord?

Carl-Antoine: Dat is nog te vroeg. De eerste dual fuel ammoniakschepen zullen pas in 2026 geleverd worden en het duurt even voordat blauwe en groene ammoniak online komen. Bij EXMAR begrijpen we de dynamiek van dergelijke projecten. Het duurt even voordat de markt er klaar voor is en je er als bedrijf waarde uit kunt halen. Nee, voor mij is de belangrijkste uitdaging voor 2024 het identificeren en grijpen van de juiste kansen in een wereld van onzekerheid. De kosten van een schip zijn sterk gestegen door de dure grondstofprijzen. Er is wat onzekerheid rond milieuregelgeving, dus we gaan geen overhaaste beslissingen nemen; we kiezen

onze momenten. Gelukkig hebben wij, in tegenstelling tot sommige van onze concurrenten, het voordeel dat EXMAR in de juiste sector zit - gas. We kennen die

De belangrijkste uitdaging voor 2024 is het identificeren en grijpen van de juiste kansen in een wereld van onzekerheid

markt en hebben in het verleden meermaals bewezen dat we de flexibiliteit hebben om nieuwe situaties in ons voordeel om te buigen. En we zijn economisch en financieel stabiel. Samen met onze duidelijke kijk op de toekomst, moet dat ons het vertrouwen geven om door te gaan in de richting die we zijn ingeslagen en onze rol op ons te nemen in de voortdurende optimalisatie van de energiewaardeketen.

Het laatste woord is aan de stichter. Wat is uw kijk op 2024?

Nicolas: Voor mijzelf is dat het jaar van mijn officiële pensionering... het jaar waarin ik meer een 'voorzitter' kan zijn en steeds minder een 'leidinggevende'. Maar zoals de beste stuurlied aan wal, zal ik alles op de voet blijven volgen. Ik ben er echter zeker van dat EXMAR, dankzij het harde werk van Francis Mottrie en de gedrevenheid van het nieuwe team, zijn eigen - sommigen zouden kunnen zeggen 'eigenzinnige' - koers zal blijven varen. Ik heb dus goede hoop dat we zullen blijven uitgroeien tot een toonaangevende, innovatieve speler op het gebied van gastransport en -transformatie. De zaken gaan goed, en we zullen ons uiterste best doen om dat zo te houden.

Ensor

Meester van de Zee

Hij was een kind van de zee, baadde in zijn jonge jaren in het woelige water van de Brusselse avantgarde, liet zich als schilder inspireren door de rijke traditie van de grote Vlaamse en Nederlandse meesters en sloeg later op geheel eigenzinnige wijze een brug naar de moderniteit. Met zijn vernieuwende, vaak gewaagde stijl en thema's leidde hij de Belgische schilderkunst doelbewust naar een nieuw tijdperk. Bovendien was hij een vriend van de natuur, vooral van zijn eigen geliefde kuststreek. Ensor was een meester van de zee. Hij stierf in zijn geboortestad Oostende, 75 jaar geleden. Dit verslag is een passend eerbetoon aan zijn genie en een gedeelde passie.

Wist u dat 's werelds grootste, meest diverse Ensor verzameling kan bezocht worden in de thuishaven van EXMAR in Antwerpen?

Met zijn vernieuwende, vaak gewaagde stijl en thema's leidde hij de Belgische schilderkunst naar een nieuw tijdperk

▲ "Zelfportret met bloemenhoed" Mu.ZEE
Fotograaf: Hugo Maertens

Inhoud

1.	Panorama	
	1.1 Financieel overzicht	10
	1.2 EXMAR in een oogopslag	12
	1.3 Onze business	14
2.	Activiteitenverslag	
	2.1 Shipping	24
	2.2 Infrastructuur	36
	2.3 Diensten	44
3.	Zorg voor vandaag, respect voor morgen	
	3.1 ESG	52
4.	Corporate governance verklaring	
	4.1 Corporate governance verklaring	92
	4.2 Interne controle- en risicobeheerssystemen – beoordeling	102
	4.3 Remuneratieverslag	110
5.	Financieel verslag	
	5.1 Jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de aandeelhouders	120
	5.2 Geconsolideerde jaarrekening	126
	5.3 Statutaire jaarrekening	200
6.	Woordenlijst	204

1.

P

anorama

1.1 Financieel overzicht	10
1.2 EXMAR in een oogopslag	12
1.3 Onze business	14

Financieel overzicht

Geconsolideerde kerncijfers

Geconsolideerde resultaten (in miljoenen USD)	International Financial Reporting Standards (IFRS) (1)		Management reporting based on proportionate consolidation (2)	
	31 december 2023	31 december 2022	31 december 2023	31 december 2022
Opbrengsten	487,3	155,6	578,3	243,3
EBITDA	80,4	341,6	154,5	401,7
Gecorrigeerde EBITDA	80,4	26,0	154,5	82,5
Afschrijvingen	-31,3	-28,9	-59,7	-48,6
Bedrijfsresultaat (EBIT)	49,1	312,8	94,9	353,1
Netto financieel resultaat	-5,1	-23,4	-18,6	-31,9
Aandeel in het resultaat in geassocieerde ondernemingen en joint ventures (na belastingen)	32,1	32,0	0,2	0,3
Resultaat voor belasting	76,2	321,4	76,4	321,4
Belastingen op het resultaat	-4,1	-1,1	-4,4	-1,1
Resultaat van de periode	72,0	320,3	72,0	320,3
Aandeel van de Groep in het resultaat	72,0	320,3	72,0	320,3
Informatie per aandeel (in USD per aandeel)				
Gewogen gemiddeld aantal aandelen tijdens de periode	57.415.904	57.226.737	57.415.904	57.226.737
EBITDA	1,40	5,97	2,69	7,02
Bedrijfsresultaat (EBIT)	0,86	5,47	1,65	6,17
Resultaat van de periode	1,25	5,60	1,25	5,60
Informatie per aandeel (in EUR per aandeel)				
Wisselkoers	1,0824	1,0555	1,0824	1,0555
EBITDA	1,29	5,66	2,49	6,65
Bedrijfsresultaat (EBIT)	0,79	5,18	1,53	5,85
Resultaat van de periode	1,15	5,30	1,16	5,30

(1) De cijfers in deze kolommen werden opgemaakt op basis van IFRS zoals toegepast door de EU, zijnde joint ventures opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

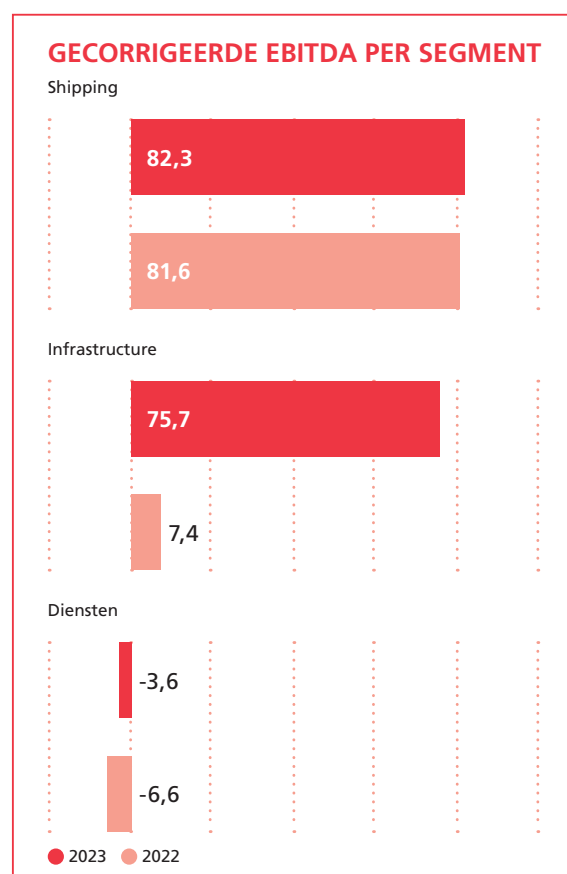
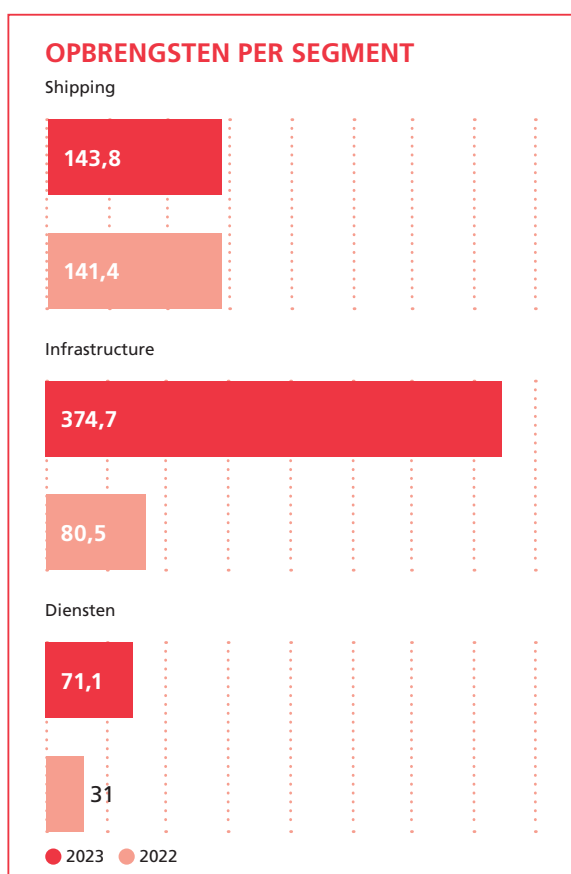
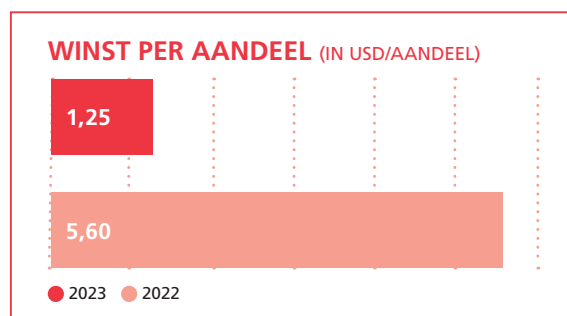
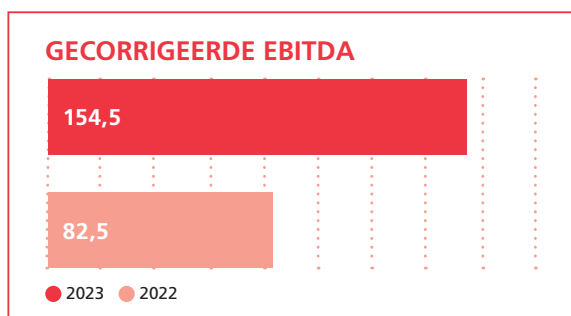
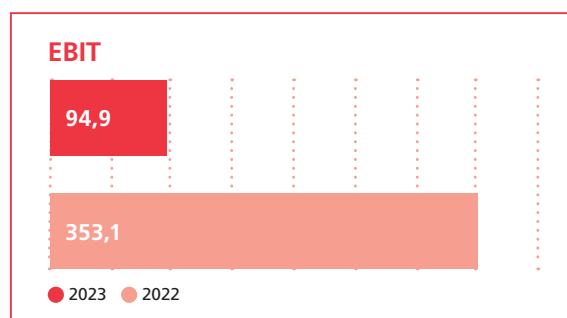
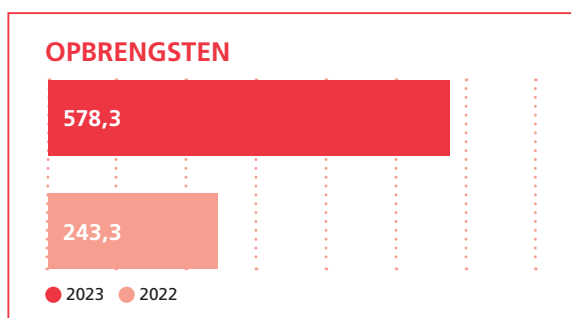
(2) De cijfers in deze kolommen weerspiegelen de management rapportering en tonen de joint ventures opgenomen volgens de proportionele consolidatiemethode in plaats van volgens de vermogensmutatiemethode.

Een reconciliatie tussen de bedragen opgesteld volgens de proportionele en vermogensmutatiemethode is weergegeven in Toelichting 3 Reconciliatie segmentrapportering in het Financieel verslag per 31 december 2023.

Belangrijkste ratio's

(gebaseerd op de proportionele consolidatiemethode, in miljoenen USD)

Volgende elementen werden uit EBITDA verwijderd om te komen tot gecorrigeerde EBITDA:

- 2023 - Geen aanpassingen.
- 2022 - Winst uit de verkoop van alle aandelen in Export LNG Ltd, Infrastructure (USD 315.7 miljoen), en netto winst ten gevolge van de verwerving van de aandelen in Bexco NV, Diensten (USD 3.5 million).

1.2

EXMAR in een oogopslag

Personeel

1.923

waarvan 1.514 zeevarend
waarvan 409 aan wal
waarvan 137 in HQ

44 nationaliteiten
(zeevarend en aan wal)

Aandeleninformatie

Het EXMAR-aandeel is genoteerd op Euronext Brussel en maakt deel uit van de Bel MID Index (EXM). Referentieaandeelhouder is Saverex NV.

Verdeling per 31 december 2023

15,46%

Freefloat

81,25%

Saverex

3,29%

EXMAR

TOTAAL:

59.500.000

aandelen

▲ "Tovenaars in de stormwind" MSK Gent
Fotograaf: Dominique Provost

Onze business

EXMAR biedt maritieme oplossingen voor de exploitatie, het transport en de transformatie van gas aan. De missie van EXMAR bestaat erin klanten te bedienen met innovaties op het vlak van offshore ontginning, transformatie, productie, opslag en transport over zee van vloeibaar aardgas, ammoniak, petrochemische gassen, vloeibare koolwaterstoffen en andere gasmoleculen. De groep heeft kantoren en vertegenwoordigers in België, Frankrijk, Italië, het VK, Nederland, de Verenigde Staten, China, Hong Kong, India, Singapore, Angola, de Republiek Congo en Nigeria.

EXMAR waardeketen & cargo

Om de activiteiten van EXMAR en de drijvende krachten achter de markt te analyseren, is het belangrijk om te begrijpen hoe energie gegenereerd en ontwikkeld wordt doorheen de waardeketen en het gebruik ervan op de consumptiemarkten. In tegenstelling tot droge lading of ruwe olie zijn de vervoerde producten niet ruw, maar half- of volledig verwerkt. Daarom hebben veel verschillende aspecten van de markt invloed op de business, elk met zijn eigen inherente complexiteit.

LPG – Vloeibaar Petroleum Gas

Zoals blijkt uit onderstaande LPG-waardeketen, wordt LPG geproduceerd tijdens het raffineren van ruwe aardolie of gewonnen bij de verwerking van vloeibaar aardgas. LPG, hoofdzakelijk propaan en butaan, is dus een nevenproduct. LPG kan voor diverse doeleinden worden gebruikt, zoals als grondstof in raffinaderijen en de petrochemische industrie, als brandstof voor voertuigen, voor landbouwdoeleinden zoals het drogen van gewassen of, in mindere mate, als brandstof voor elektriciteitscentrales. Met de wereldwijde aanhoudende groei van de aardgasproductie wordt verwacht dat wereldwijd steeds grotere hoeveelheden LPG zullen worden geproduceerd en vervoerd.

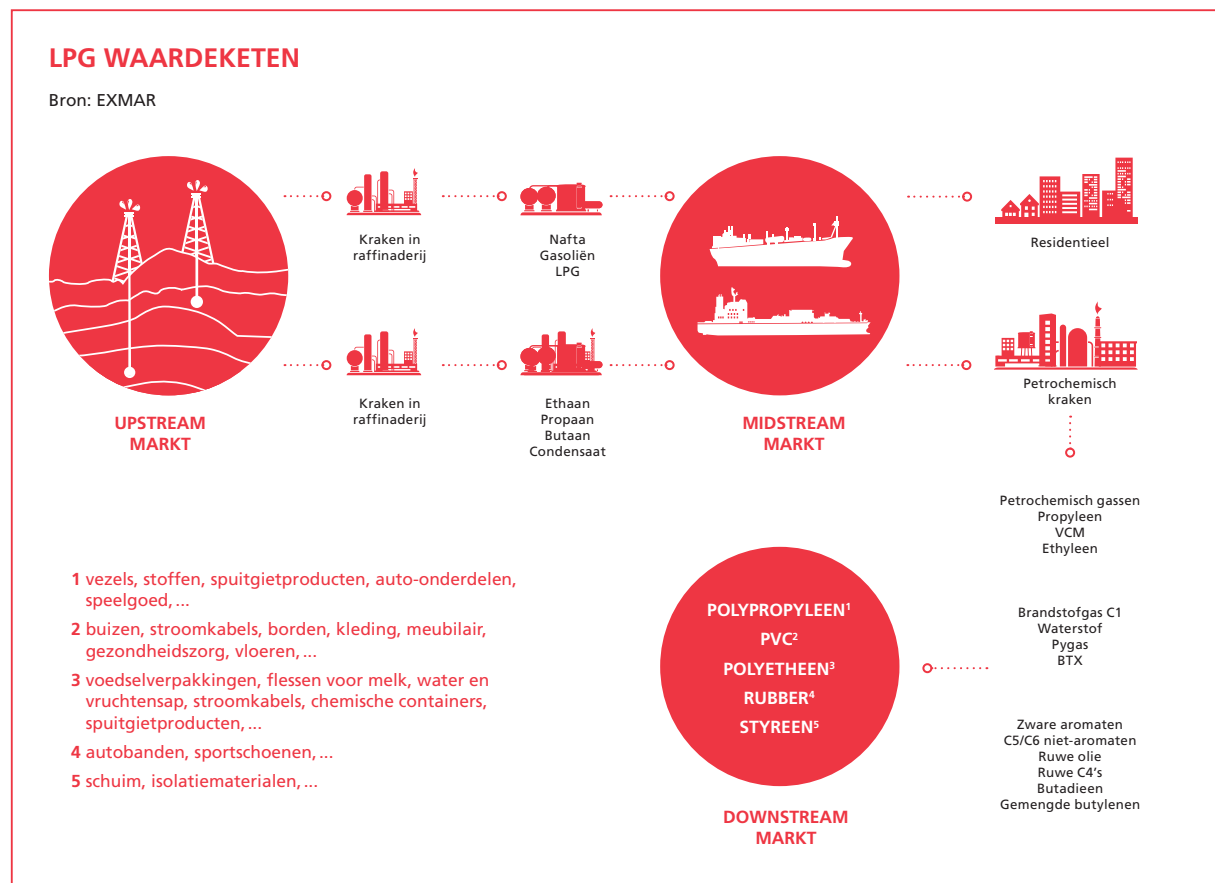
NH₃ – ammoniak

Ammoniak (NH₃) wordt gewoonlijk verkregen door toevoeging van stikstof aan een stoomproces met aardgas als voornaamste grondstof. Het wordt hoofdzakelijk gebruikt als basiscomponent bij de productie van kunstmest (ureum, nitraten en NPK), explosieven voor civiel gebruik of caprolactam (voor industriële doeleinden zoals synthetisch textiel en airbags in auto's).

Om de wereldwijde decarbonisatie te ondersteunen, focust men meer en meer op de productie en opslag van ammoniak, gezien het potentieel ervan om industrieën koolstofvrij te maken, als drager van waterstof te dienen en als emissievrije bunkerbrandstof voor schepen te worden gebruikt.

EXMAR vervoert al bijna 40 jaar ammoniak op zijn volledig gekoelde middelgrote gasschepen met prismatische tanks.

EXMAR heeft zes nieuwbouw LPG/ammoniakschepen van 46.000 m³ besteld voor levering vanaf 2025. Twee zijn uitgerust met een dual-fuel ammoniakmotor. Deze schepen zullen vervoer zonder CO₂-uitstoot mogelijk maken.

“6

De helft van de EXMAR MGC-vloot

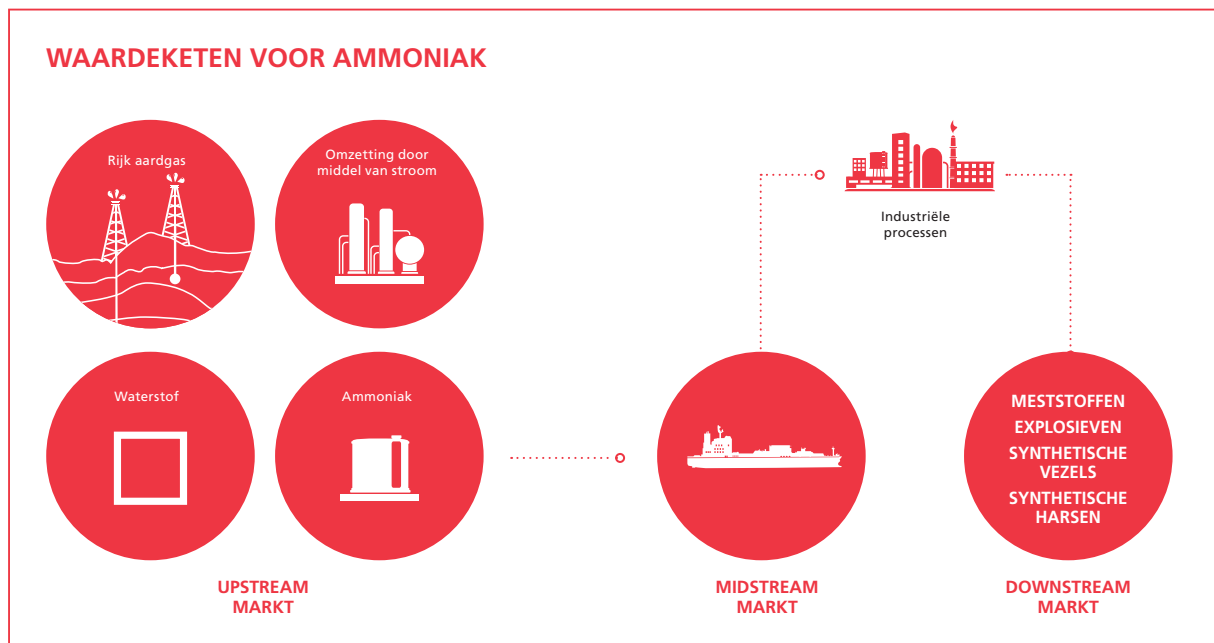
is gewijd aan het
transport van ammoniak

Petrochemische gassen

Petrochemische gassen, die ook worden weergegeven in de grafiek van de LPG-waardeketen, worden geproduceerd aan het einde van de petrochemische cyclus en zijn afkomstig van het opsplitsen via een stoomproces van olie en gas. Deze gassen bestaan hoofdzakelijk uit ethyleen en propyleen, die worden gebruikt om verschillende polymeren en kunststoffen te maken. VCM (Vinyl Chloride Monomeer) en ruwe C4's worden hoofdzakelijk gebruikt voor de productie van respectievelijk PVC en rubberproducten.

LNG – Vloeibaar Aardgas

LNG kan worden gedefinieerd als aardgas dat is afgekoeld tot vloeibare vorm, waardoor het bij min 164 graden Celsius tot een zeshonderdste van zijn oorspronkelijke volume is teruggebracht. Aardgas wordt gebruikt om elektriciteit te produceren en dient als industriële grondstof voor meststoffen en een breed scala aan kunststoffen. Het wordt ook gebruikt voor commerciële of residentiële verwarmingstoepassingen. LNG-tankers zijn ontworpen met speciale isolatie en vormen zo hun eigen LNG-scheepvaartsegment.

EXMAR Shipping

EXMAR is een toonaangevende reder en operator in het transport van vloeibaar petroleumgas (LPG), ammoniak (NH_3), petrochemische gassen en vloeibaar aardgas (LNG). Deze industriële nichemarkten worden voornamelijk gekenmerkt door gevestigde spelers met een operationele focus op de lange termijn. De unieke kenmerken van de vervoerde producten vereisen uiterst gesofisticeerde schepen en gespecialiseerde operationele vaardigheden zowel aan boord van het schip als aan wal. Dankzij de expertise en kennis die EXMAR vanuit de scheepsbouw heeft verworven, gebruikt om een wereldwijd bekende eigenaar en operator in dit segment te worden, met de nadruk op baanbrekende oplossingen voor de energieketen en maritieme technische innovatie. Dit is mogelijk geworden dankzij onze eigen shipmanagement- en technische afdeling.

Vandaag beheert EXMAR een vloot van 34 drijvende oplossingen voor gas, die ofwel volledig eigendom zijn, eigendom in joint venture, of onder tijdbeverchtingscontract. Ze omvatten schepen, aardgasliquefactie-, hervergassings- en accommodatieplatformen. De schepen omvatten de volgende types gastankers:

Volledig gekoelde gastankers (MGC, VLGC)

De meerderheid van de EXMAR vloot bestaat uit volledig gekoelde schepen met prismatische ladingtanks die ontworpen zijn om producten bij lage temperaturen (meestal volledig gekoeld LPG en ammoniak) en onder bijna-atmosferische druk te transporteren. Dit wordt mogelijk gemaakt door geïnstalleerde koelinstallaties, die de efficiëntie van deze schepen voor het vervoer op de lange vaart te garanderen. Om te kunnen profiteren van schaalvoordelen is de capaciteit van volledig gekoelde gastankers meestal groter dan 20.000 m³.

Middelgrote gastankers (MGC): EXMAR bezit momenteel 13 schepen in joint venture en chartert nog eens vier schepen, allemaal met een capaciteit tussen 35.000 en 39.000 m³. EXMAR heeft een bestelling geplaatst voor vier nieuwbouw MGC's met een capaciteit van 46.000 m³ voor levering vanaf 2025. De eerste vier zullen een dubbele brandstof LPG-voortstuwing hebben, terwijl de andere twee uitgerust zullen worden met een ammoniakmotor voor transport met bijna-nulemissie van CO₂. EXMAR heeft zich geëngageerd voor nog eens zesmaal 40.000 m³ dubbele brandstof LPG nieuwbouwschepen, die in tijdbeverchting zullen gaan en vanaf het derde kwartaal van 2026 opgeleverd zullen worden.

Zeer grote gastankers (VLGC): EXMAR bezit momenteel twee ultramoderne LPG-aangedreven schepen met een capaciteit van 88.000 m³ en heeft een schip in tijdbeverchting met een capaciteit van 83.000 m³.

Gastankers met druktanks

EXMAR bezit 10 drukvrachtschepen met een capaciteit van 3.500-5.000 m³. De gebruikelijke ladingen zijn LPG of minder complexe petrochemische gassen die bij bijna omgevingstemperaturen worden vervoerd in cilindrische stalen druktanks die ontworpen zijn om een druk tot 20 bar te weerstaan.

Vervoerde volumes

EXMAR vervoert op een veilige en betrouwbare manier gasproducten naar zijn klanten over de hele wereld. In 2023 bedroeg het vervoerde volume 5.804.000 MT, waarvan ongeveer 60% LPG, 30% ammoniak en de rest petrochemische gassen. De helft van de EXMAR MGC-vloot wordt gebruikt voor het vervoer van ammoniak.

EXMAR heeft zich gevestigd als een betrouwbare marktspeeler die zich bezighoudt met change-of-grade activiteiten en overslag van schip naar schip. De handelsflexibiliteit die deze activiteiten de klanten van EXMAR bieden, is vaak te vinden in het middelgrote gasegment, dat het grootste deel van de vloot van EXMAR uitmaakt. Naast de beperkingen van de scheepsgrootte, verplichten haven- of operationele beperkingen eigenaars vaak om ladingen op zee van en naar kleinere schepen over te brengen. Veilige overslag van schip naar schip vereist ervaren bemanning, zorgvuldige coördinatie en het gebruik van adequate apparatuur.

EXMAR Infrastructure

EXMAR Infrastructure wil vernieuwende en snelle olie- en gasinfrastructuur oplossingen ontwikkelen om de energie-industrie te ondersteunen bij het leveren van schone en betaalbare energie aan de maatschappij.

EXMAR Infrastructure - Activa, Contracten & Activiteiten

Drijvende LNG oplossingen:

- FSRU EEMSHAVEN LNG (platform): hervergassingscapaciteit 600 mm scf per dag
- Contract voor technische en operationele uitvoering met Eni voor het LNG-project Marine XII Congo 0,6 MTPA, inclusief FSU EXCALIBUR

2 drijvende accommodatieplatformen:

- NUNCE: 350 personen capaciteit
- WARIBOKO: 300 personen capaciteit

Engineering:

- EXMAR Offshore Company (EOC, Houston), houder van het OPTI® semisubmersibele rigrompontwerp (gepatenteerd)
- DV Offshore (DVO, Parijs)

EXMAR Infrastructure levert innovatieve drijvende infrastructuuroplossingen voor nearshore en offshore productie, verwerking, opslag of andere ondersteunende diensten in de olie- en gasindustrie.

EXMAR Infrastructure gebruikt hiervoor 3 eigen drijvende infrastructuurplatformen, een drijvende LNG-terminal FSRU EEMSHAVEN LNG en 2 accommodatieplatformen NUNCE en WARIBOKO, en is momenteel de technische en operationele implementatiepartner voor de engineering, aankoop en de bouw van ENI's Marine XII LNG-project in Congo. EXMAR Offshore Company, Houston en DV Offshore, Parijs vervulde en vervulde de Infrastructuuractiviteiten met sterke competenties in maritieme en productie-engineering. Daarnaast verwijzen we naar de 11,5% deelneming in Vantage Drilling International als onderdeel van onze activiteiten.

De FSRU EEMSHAVEN LNG hervergast geïmporteerd LNG en injecteert het aardgas in de onshore pijpleidinginfrastructuur voor huishoudelijk gebruik, elektriciteitsproductie of andere industriële toepassingen.

De eenheid biedt een snel, flexibel en kostenefficiënt drijvend alternatief voor terminals aan land die traditioneel voor LNG-import gebruikt worden. Met de FSRU EEMSHAVEN LNG kunnen klanten tegen relatief concurrerende kosten de markt betreden. Ze kan snel en zonder grote investeringen op locatie naast de pijpleidinginfrastructuur worden gemobiliseerd en zo bijdragen tot de continuïteit van de bevoorrading waar dat nodig is.

Het samenwerkingscontract met Eni voor het Marine XII Project in Congo met het gebruik van TANGO FLNG, welke één van de eerste operationele eenheden ter wereld was en tevens vroeger eigendom van EXMAR, alsook FSU EXCALIBUR als belangrijkste faciliteiten, en onze rol in andere nieuwe ontwikkelingen op het gebied van FLNG bevestigen de knowhow van EXMAR als een van de pioniers in vlottende liquefactie.

WARIBOKO en NUNCE zijn beide accommodatie- en werkplatformen die plaats bieden aan respectievelijk 300 tot 350 mensen aan boord, met hutten van verschillende grootte, catering en vrijetijdsactiviteiten. Accommodatieplatformen bieden essentiële ondersteuning op locatie voor olie- en gasexploratie- en productiebedrijven. Ze bieden de nodige flexibele wooninfrastructuur aan exploitanten en aannemers in de onmiddellijke nabijheid van offshore olie- en gasactiviteiten.

EXMAR Offshore Company is een erkend olie- en gasingenieursbedrijf dat in 1997 werd opgericht met meer dan 140 experts, gaande van professionele ingenieurs tot scheepsarchitecten. EOC heeft een eigen rompontwerp OPTI® ontwikkeld voor drijvende olie- en gasproductieplatforms in diepwatergebieden zoals de Golf van Mexico. Met 4 OPTI® productiefaciliteiten geleverd op basis van het OPTI® ontwerp, is EOC een

erkende en gerenommeerde leverancier geworden van kosteneffectieve en doelgerichte projectoplossingen op dit gebied.

DV Offshore is een niche-aannemer van marine experts die sinds 1999 deel uitmaakt van de EXMAR groep en die engineering op contractbasis, audits en technische bijstand op contractbasis levert aan olie- en gasbedrijven met betrekking tot drijvende terminals, offshore aanmeerinstallaties en onderzeese pijpleidingen.

De implementatie van drijvende olie- & gasinfrastructuur vergt een specifieke en uitgebreide inspanning en tijd voor de ontwikkeling van het project. Elk project heeft specifieke infrastructuurbehoeften voor de verwerking van het product, aanmeren, opslag en wettelijke goedkeuringen. De interne beschikbaarheid van expertise in de behandeling en opslag van olie en gas, de engineering van aanmeer- en andere maritieme infrastructuur, gecombineerd met de operationele en onderhoudscapaciteiten vormen de unieke toegevoegde waarde die EXMAR biedt.

EXMAR neemt alle ontwikkelingsaspecten voor zijn rekening, van haalbaarheidsstudies tot de uitvoering, het bouwen, leasen, installeren, testen en een totaalaanbod van exploitatie- en onderhoudsdiensten. Dit biedt de klant de zekerheid en het comfort van een snelle, rendabele en weinig risicovolle oplossing voor zijn project.

EXMAR Diensten

Naast haar kernactiviteiten heeft EXMAR zakelijke belangen in verschillende bedrijven op het gebied van scheepsbeheer, gespecialiseerde reizen en onderdelen voor de marine- en offshore-industrie.

EXMAR Shipmanagement is gespecialiseerd in op expertise gebaseerde nichesegmenten zoals het beheer van drijvende opslag-, hervergassings- en liquefactie-infrastructuur op zee, zeer grote gastankers (VLGC), middelgrote gastankers (MGC), gastankers onder druk en offshore accommodatieplatformen.

Bexco is een toonaangevende Europese fabrikant van nauwkeurig ontworpen synthetische meer-, sleep- en hijstouwen voor offshore, hernieuwbare energie, maritieme en industriële toepassingen.

Travel Plus, gevestigd in Antwerpen, is gespecialiseerd in zaken- en vakantie reizen.

EXMAR Yachting is een in België gevestigde full-service specialist in luxe yachting die uitgebreide diensten aanbiedt op het gebied van yachtmanagement, chartering, crewing en makelaardij.

GEACTUALISEERDE VLOOTLIJST

Status op 31/12/2023

MIDDELGROTE GASTANKERS (MGC - MIDSIZE GAS CARRIERS)						
	Type		Capaciteit 100% (m³)	Bouwjaar	Vlag	Status
LIBRAMONT	fr	Midsize LPG	38,940	2006	MARSHALL ISLAND	time chartered
SOMBEKE	fr	Midsize LPG	38,902	2006	MARSHALL ISLAND	time chartered
KAPRIJKE	fr	Midsize LPG	38,837	2015	BELGIUM	joint venture
KNOKKE	fr	Midsize LPG	38,853	2016	BELGIUM	joint venture
KONTICH	fr	Midsize LPG	38,867	2016	BELGIUM	joint venture
KORTRIJK	fr	Midsize LPG	38,880	2016	BELGIUM	joint venture
KRUIBEKE	fr	Midsize LPG	38,871	2017	BELGIUM	joint venture
KALLO	fr	Midsize LPG	38,850	2017	BELGIUM	joint venture
KAPELLEN	fr	Midsize LPG	38,860	2018	BELGIUM	joint venture
KOKSIJDE	fr	Midsize LPG	38,849	2018	BELGIUM	joint venture
WAASMUNSTER	fr	Midsize LPG	38,498	2014	BELGIUM	joint venture
WARINSART	fr	Midsize LPG	38,465	2014	BELGIUM	joint venture
WAREGEM	fr	Midsize LPG	38,442	2014	BELGIUM	joint venture
WARISOULX	fr	Midsize LPG	38,480	2015	BELGIUM	joint venture
WEPION	fr	Midsize LPG	38,577	2018	BELGIUM	joint venture
ANTWERPEN	fr	Midsize LPG	35,223	2005	HONG KONG	time chartered
SYLVIE	fr	Midsize LPG	35,217	2007	HONG KONG	time chartered
ZEER GROTE GASTANKERS (VLGC - VERY LARGE GAS CARRIERS)						
	Type		Capaciteit 100% (m³)	Bouwjaar	Vlag	Status
BW TOKYO	fr	VLGC	83,270	2009	SINGAPORE	time chartered
FLANDERS PIONEER	fr	VLGC	87,812	2021	BELGIUM	eigen bezit
FLANDERS INNOVATION	fr	VLGC	87,809	2021	BELGIUM	eigen bezit
DRUKSCHEPEN (PRESSURIZED VESSELS)						
	Type		Capaciteit 100% (m³)	Bouwjaar	Vlag	Status
SABRINA	pr	Pressurized	5,018	2009	HONG KONG	eigen bezit
HELANE	pr	Pressurized	5,018	2009	HONG KONG	eigen bezit
FATIME	pr	Pressurized	5,018	2010	HONG KONG	eigen bezit
DEBBIE	pr	Pressurized	3,540	2009	HONG KONG	eigen bezit
ANNE	pr	Pressurized	3,540	2010	HONG KONG	eigen bezit
MAGDALENA	pr	Pressurized	3,540	2008	HONG KONG	eigen bezit
JOAN	pr	Pressurized	3,540	2009	BELGIUM	eigen bezit
MARIANNE	pr	Pressurized	3,540	2009	BELGIUM	eigen bezit
ELISABETH	pr	Pressurized	3,540	2009	BELGIUM	eigen bezit
ANGELA	pr	Pressurized	3,540	2010	BELGIUM	eigen bezit
LNG - LIQUIFIED NATURAL GAS TANKER						
	Type		Capaciteit 100% (m³)	Bouwjaar	Vlag	Status
EXCALIBUR	LNG	LNG	138,034	2002	BELGIUM	eigen bezit
FLOATING LIQUEFACTION AND REGASIFICATION BARGES						
	Type		Capaciteit 100% (m³)	Bouwjaar	Vlag	Status
EEMSHAVEN LNG	FSRU	FSRU	26,320	2017	BELGIUM	eigen bezit
DRIJVENDE ACCOMMODATIEPLATFORMEN						
	Type		Capaciteit	Bouwjaar	Vlag	Status
NUNCE	Acc	Accommodation	350pax	2009	LIBERIA	joint venture
WARIBOKO	Acc	Accommodation	300pax	2010	LIBERIA	joint venture

2.

A

ctiviteitenverslag

2.1 Shipping	24
2.2 Infrastructure	36
2.3 Diensten	44

▲ "Haven van Oostende" KMSKA
Fotograaf: Hugo Maertens

2.1 SHIPPING

EXMAR Shipping is een toonaangevende scheepseigenaar voor het vervoer van vloeibaar petroleumgas, ammoniak, petrochemische gassen en vloeibaar aardgas. Als vooraanstaande midsize LPG- en ammoniak-exploitant haalt EXMAR voordeel uit termijncontracten met vooraanstaande klanten.

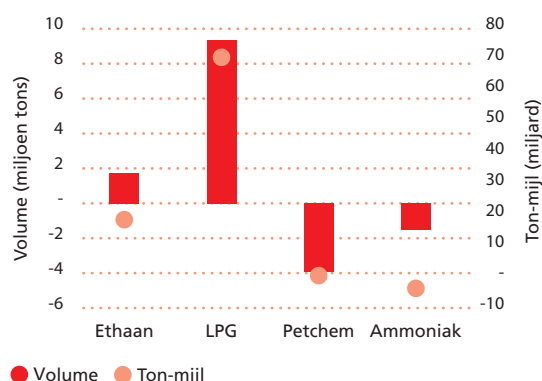
	31 december, 2023	31 december, 2022
PROPORTIONELE CONSOLIDATIE - SHIPPING (IN MILJOENEN USD)		
Opbrengsten	143,8	141,4
EBITDA	82,3	81,6
Gecorrigeerde EBITDA	82,3	81,6
Bedrijfsresultaat (EBIT)	34,3	42,7
Geconsolideerd resultaat na belastingen	3,3	16,8
Schepen en platformen (in eigendom en in leasing)	520,7	518,7
Financiële schulden	383,3	423,6

Marktoverzicht

2023 was opnieuw een bewogen jaar voor de scheepvaartindustrie. Aanvankelijk bleef de impact van het Russisch-Oekraïense conflict op de wereldwijde LPG-voorraden relatief beperkt. De ammoniakhandel werd daarentegen aanzienlijk beïnvloed met de behoefte aan extra tonmijlen om drie miljoen MT Russische ammoniakvoorraden te vervangen. Naarmate het jaar vorderde, begonnen de handelspatronen echter te wijzigen onder invloed van de algemeen zwakkere economische vooruitzichten en de lagere Europese gasprijzen. De vermindering van de ammoniakimport van in afgelegen gebieden verlichtte de situatie. Anderzijds bleef de LPG-handel over zee snel groeien, dankzij de toegenomen export vanuit de VS en het Midden-Oosten, waarbij China het grootste deel van de extra volumes voor zijn rekening nam.

WIJZIGING IN OVERZEESSE HANDEL 2023 VS 2022

Bron: Grieg 5 Jan 2024

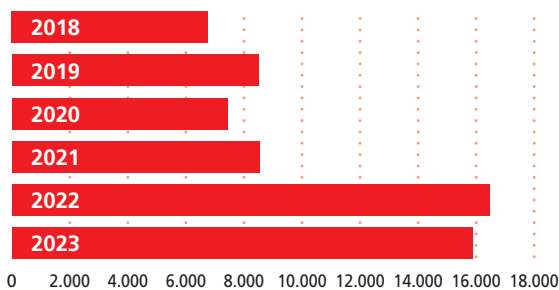

Ammoniak wordt voornamelijk gebruikt bij de productie van kunstmest, synthetische vezels, explosieven en diverse chemische processen. Er wordt echter verwacht dat ammoniak in de toekomst een belangrijke rol zal spelen

als waterstofdrager en als bijdrage aan de inspanningen tot uitstootvermindering. Lopende ontwikkelingen breiden de toepassingen uit, met zowel groene als blauwe productieprojecten om koolstofarme ammoniak te genereren. Deze milieuvriendelijke ammoniak is klaar om te dienen als scheepsbrandstof en als aanvullende grondstof voor kolengestookte elektriciteitscentrales, waardoor de totale uitstoot vermindert.

EUROPESE AMMONIAK IMPORT (ton milj)

Bron: BRS 4 Jan 2024

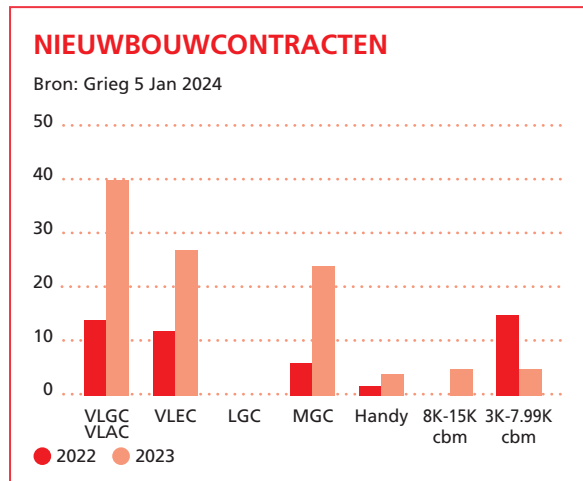

De verwachte extra hoeveelheid ammoniak die nodig is om de wereldwijde doelstellingen voor het koolstofarm maken van de economie te halen, is afhankelijk van aanzienlijke investeringen in zowel blauwe als groene ammoniak. Terwijl groene ammoniak geproduceerd wordt met behulp van hernieuwbare energie, vereist blauwe ammoniak koolstofafvang, -opslag of -hergebruik (CCUS). Er staan talloze groene en blauwe projecten op stapel, maar de definitieve investeringsbeslissing (FID) voor de bouw is slechts in een handvol gevallen genomen. Wereldwijde certificeringssystemen, die nog in ontwikkeling zijn, zijn essentieel om groene en blauwe ammoniak te definiëren en de mate van decarbonisatie te certificeren.

Met het vooruitzicht van nieuwe en grootschalige ammoniaktoepassingen heeft de scheepvaartindustrie een toename gezien van nieuwbouwcontracten in

zowel middelgrote als zeer grote gastankers. Er zijn tweeeëndertig VLAC's (Very Large Ammonia Carriers) besteld, maar ammoniakhavens over de hele wereld moeten de opslagcapaciteit en aanlegplaatsen aanzienlijk uitbreiden om deze schepen te kunnen ontvangen.

MGC's daarentegen zijn altijd ontworpen om ammoniak te vervoeren en zullen naar verwachting de werkpaarden van dit segment blijven. De verhouding orderboek/vloot ligt momenteel rond de 24%, gedreven door de vooruitzichten van meer ammoniaktransport en nieuwe scheepseigenaren die dit segment betreden.

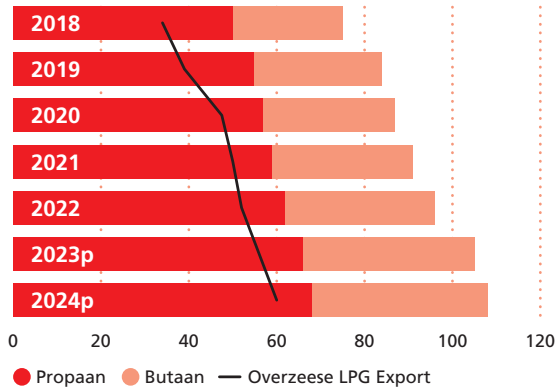

Als wereldprimeur heeft EXMAR twee nieuwbouw midsize ammoniakschepen besteld, elk met een capaciteit van 46.000 m³, die ammoniak als brandstof kunnen gebruiken. Het gebruik van ammoniak als brandstof voor de hoofdmotor vermindert de koolstofuitstoot met bijna 90%.

Wat LPG betreft, bedroeg het LPG-volume over zee in 2023 in totaal 130,2 miljoen ton, tegenover 124,6 miljoen MT in 2022. De VS bleven de grootste LPG-exporteur, met ongeveer 57 miljoen MT export over zee vorig jaar. Deze toegenomen productie was te danken aan sterke productieniveaus in combinatie met een daling van de binnenlandse vraag en winstgevende arbitragemogelijkheden in Europa en China. Hoewel de binnenlandse LPG-markt van de VS in 2024 naar verwachting weer een verbetering van de vraag zal laten zien, zou een eventueel overschot van de binnenlandse productie geëxporteerd moeten worden. De prognose voor de Amerikaanse export van LPG voor 2024 is volgens de marktindicatoren opnieuw een stijging tot 59 miljoen ton, zij het met een lager groeipercentage dan in 2023.

US LPG PRODUCTIE EN OVERZEESSE EXPORT

Bron: Poten LPGWM Jan 2024

China bleef de grootste importeur met 32 miljoen MT LPG, een stijging van 23% ten opzichte van het voorgaande jaar ondanks de zwakke downstreamvraag. Nieuwe propaan-dehydrogeneringsinstallaties (PDH) in China droegen bij aan deze groei. Door de algehele lagere vraag werkten sommige eenheden echter met een lagere bezettingsgraad, terwijl andere hun turnarounds verlengden of hun ladingen doorverkochten. China zal in 2024 naar verwachting opnieuw een jaar van aanzienlijke LPG-invoer meemaken, aangezien een klein aantal extra PDH-fabrieken in bedrijf is genomen, op voorwaarde dat de bezettingsgraad van de bestaande fabrieken kan worden opgevoerd tot normale niveaus.

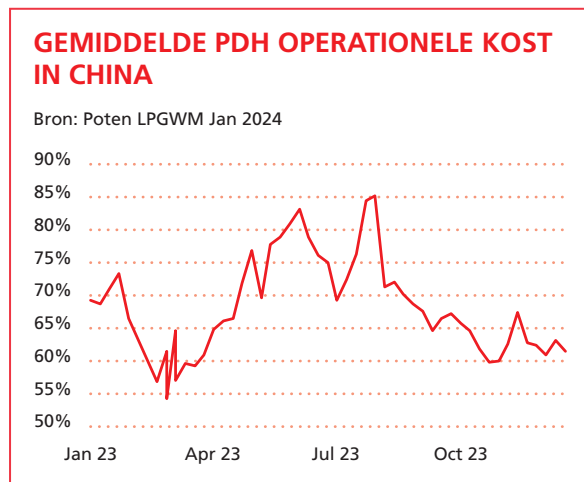
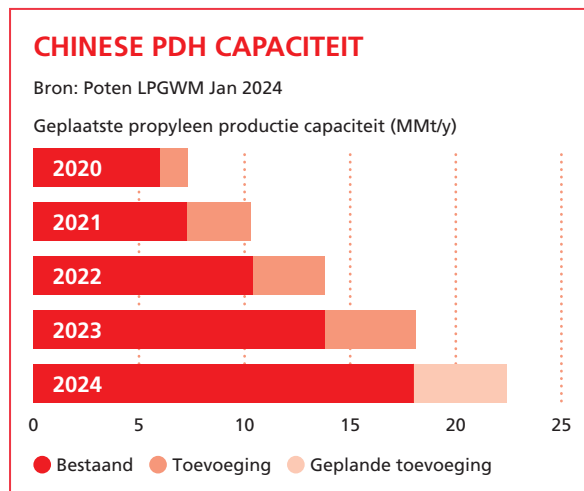
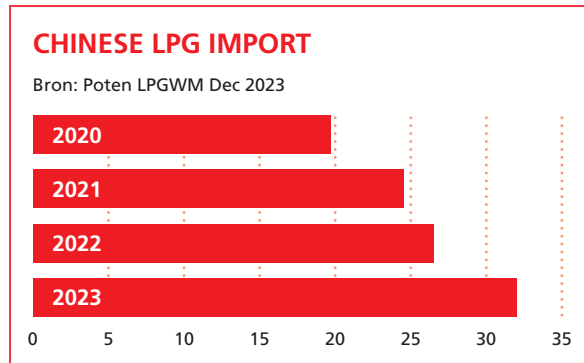
India blijft met 17,9 miljoen ton in 2023 de op één na grootste LPG-importeur ter wereld en zal de komende jaren naar verwachting blijven groeien.

▲ "Twee zeilboten" KMSKA
Fotograaf: Dominique Provost

De LPG-export uit het Midden-Oosten is licht gestegen tot 40,6 miljoen ton in 2023, ondanks de OPEC-bezuinigingen. Iran leverde met naar schatting negen miljoen ton een grote bijdrage, die naar verluidt vooral in China werd gelost.

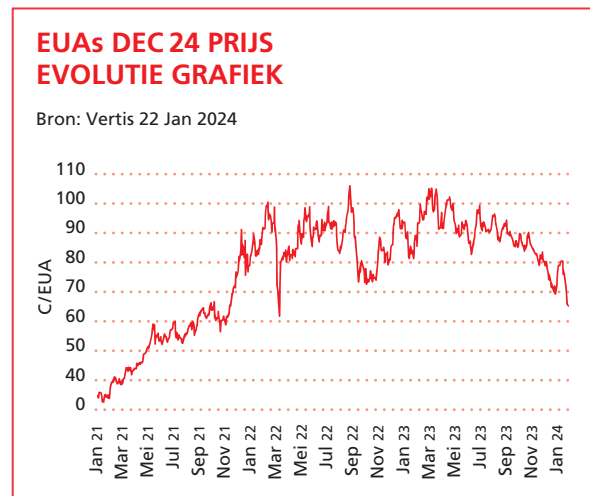

Ontwikkelingen in de regelgeving

De Energy Efficiency Existing Ship Index (EEXI) en de Carbon Intensity Indicator (CII) werden begin 2023 ingevoerd. Volgens de EEXI, die betrekking heeft op het technisch ontwerp, moeten oudere schepen hun maximumsnelheid verlagen om binnen de emissiedrempels te blijven.

De CII meet de CO₂-uitstoot van een schip in verhouding tot zijn handelspatroon. Hoe langer de vaartijd, hoe beter de CII-score, aangezien de CO₂-uitstoot wordt vergeleken met de gevaren afstand. Wachtijden door bijvoorbeeld congestie, beschikbaarheid van producten of terminals worden bestraft, net als drijvende opslagactiviteiten. Officiële cijfers moeten het positieve effect van deze maatregelen op de uitstoot van schepen nog aantonen, omdat deze meer beïnvloed wordt door het handelspatroon van een schip dan door de technische prestaties. De CII-verordening heeft dan ook tot veel discussie geleid in de scheepvaartindustrie, met oproepen aan de regelgevers om de CII-berekeningsmethode te wijzigen.

De lancering van het emissiehandelssysteem (ETS) van de Europese Unie werd uitgesteld tot januari 2024. Deze verordening is bedoeld om de koolstofvoetafdruk van schepen na verloop van tijd te verminderen en scheepseigenaren te stimuleren om te investeren in emissiearme of -vrije scheepvaartoplossingen. Het ETS zal gelden voor alle transporten van en naar Europa, en ook voor transporten binnen Europa. Elke ton verbruikte brandstof heeft een equivalente CO₂-uitstoot die gecompenseerd moet worden met EU-emissierechten (EUA). Het ETS, dat gebaseerd is op een cap-and-trade systeem, zal in de toekomst een beperkte jaarlijkse verdeling van EUA's kennen, om scheepseigenaren aan te moedigen steeds meer te investeren in nieuwe schepen met een lagere of nulemissie.

In dit opzicht zal EXMAR de eerste scheepseigenaar zijn met een tonnage die door ammoniak kan worden voortgestuwd en vrijwel geen CO₂ uitstoot. Ammoniak heeft de laagste koolstofvoetafdruk van alle brandstofopties die vandaag beschikbaar zijn.

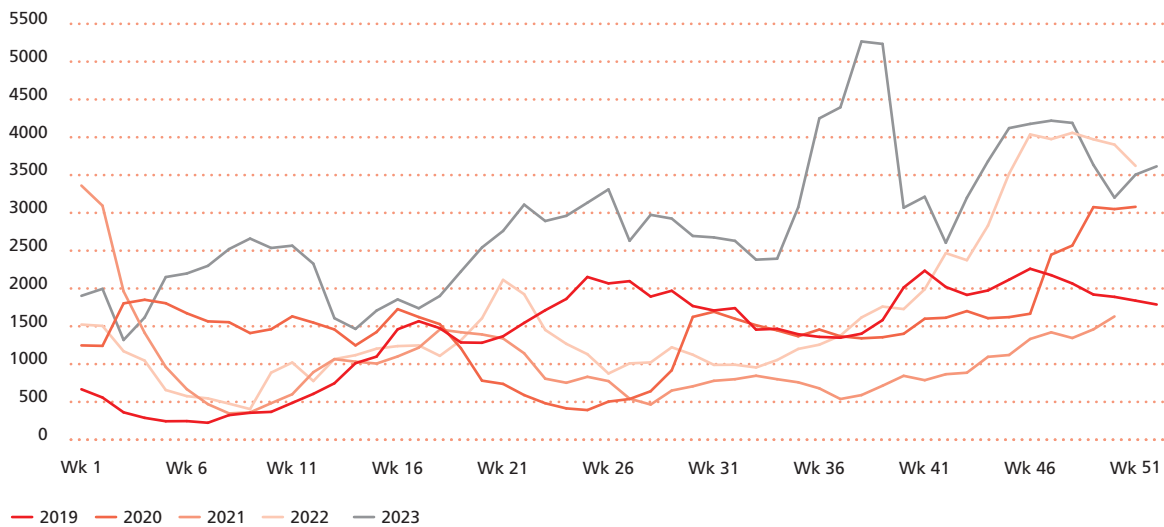
Zeer grote gastankers (VLGC)

2023 was een recordjaar voor VLGC-vracht, dankzij de overvloedige LPG-export uit de VS en de verstoringen van de doorvoercapaciteit van het Panamakanaal. Europa en China absorbeerden de toename van de LPG-export uit de VS, omdat de arbitrage wijd open bleef door het uitblijven van een opleving van de binnenlandse vraag in de VS. Het waterpeil in het Gatun-meer, dat

zoet water levert aan het Panamakanaal, bereikte een historisch laag niveau. Als reactie daarop halveerde de Panama Canal Authority het aantal beschikbare slots voor de sluisen. Het verminderde aantal beschikbare slots voor VLGC's leidde tot sterke concurrentie met LNG- en containerschepen, die altijd voorrang krijgen. Dit leidde er uiteindelijk toe dat veel schepen tijdelijk kozen voor Kaap de Goede Hoop of het Suezkanaal. Al deze factoren ondersteunden hogere VLGC-vrachttarieven.

MAANDELIJKE VLGC TCE RATES

Bron: Clarkson Weekly Gas Report 19 Jan 2024

PANAMAX WACHTTIJD (DAGEN)

Bron: BRS, VLGC daily update

42 nieuwbouw VLGC's werden in 2023 in de vaart gebracht. Tegen 2027 worden nog eens ongeveer 119 nieuwbouw VLGC's verwacht (waaronder 41 schepen die geschikt zijn voor ethaan), waarvan 32 zeer grote ammoniakschepen (Very Large Ammonia Carriers - VLAC). De meeste van deze zeer grote schepen zullen in 2026 en 2027 worden opgeleverd. Hoewel 2023 een uitzonderlijk

jaar was voor VLGC's, en de verhouding tussen het aantal grote bestellingen en de vloot ongeveer 20% bedraagt, is het realistisch om enige druk op de vracht te verwachten. Beperkingen van het Panamakanaal, een verdere stijging van de Amerikaanse productie en macro-economische elementen kunnen de vrachtmarkten echter nog stimuleren.

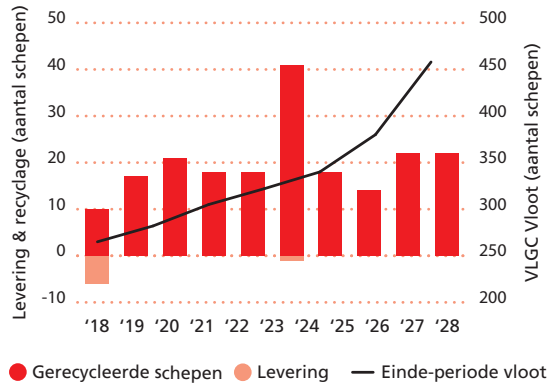

NIEUWBOUWCONTRACTEN

Bron: Poten LPGWM Jan 2024

VLGC Vloot einde 2039= 380
Orderbook-to-Fleet Ratio: 20%

*Gebaseerd op het meest recente orderboekschema zonder rekening te houden met toekomstige recycleopdrachten

EXMAR bezit twee VLGC-schepen van 88.000 m³ met LPG als brandstof, FLANDERS INNOVATION en FLANDERS PIONEER, die gebruikt worden in het kader van tijdbevrachtigingsovereenkomsten op lange termijn met Equinor ASA (Noorwegen). Deze schepen waren 's werelds eerste bestelde VLGC's met dual-fuel hoofdmotoren die op LPG kunnen draaien, aangevuld met asgeneratoren, die de CO₂-uitstoot aanzienlijk verminderen. De door EXMAR gecontroleerde BW TOKYO VLGC presteerde goed in de BW VLGC pool in 2023 en profiteerde van de hoge inkomsten in dit segment.

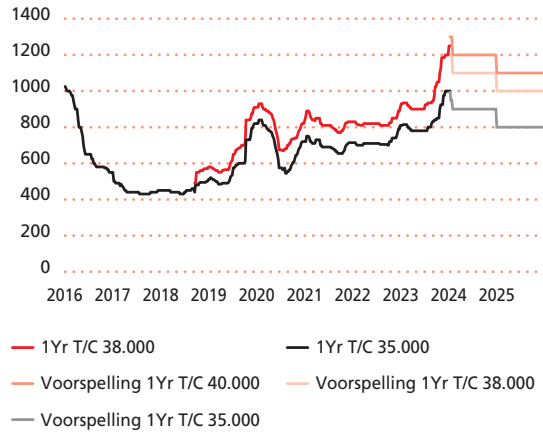
Middelgrote gastankers (MGC)

De joint venture tussen EXMAR en Seapeak voor de middelgrote vloot blijft een reeks eersteklas bevrachters bedienen op basis van contracten op middellange termijn in zowel de LPG- als de ammoniakmarkt. Net als de VLGC-markt kende de MGC-vrachtmakten een sterke

opleving in 2023, met zowel spot- als termijncontracten voor moderne tonnages van meer dan USD 1 miljoen per maand. Begin 2024 is 92% van EXMAR's middelgrote vloot gedekt door contracten, tegenover 35% in 2025.

1 YR T/C - WEKELIJKS GEMIDDELDE (IN '000 PCM)

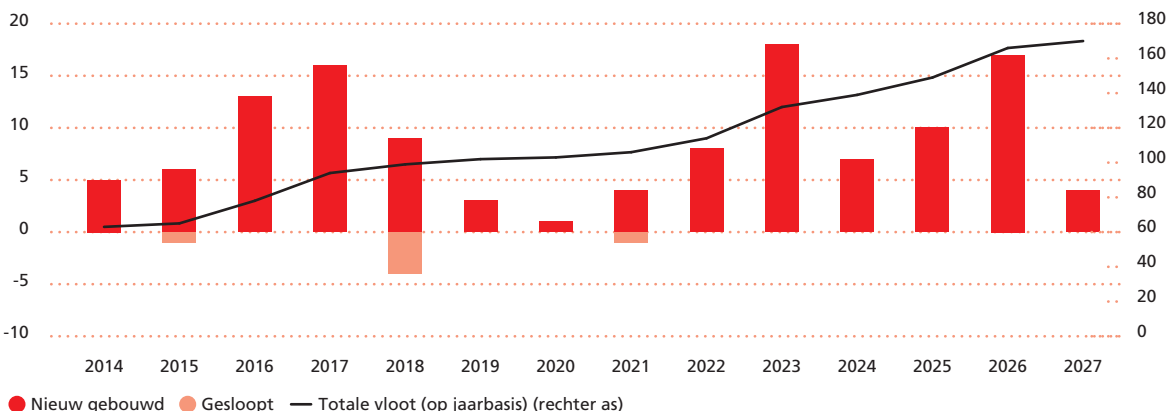
Bron: Gibson

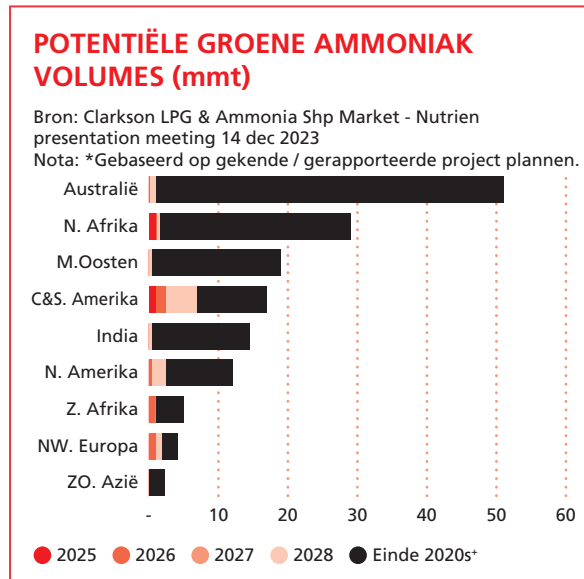
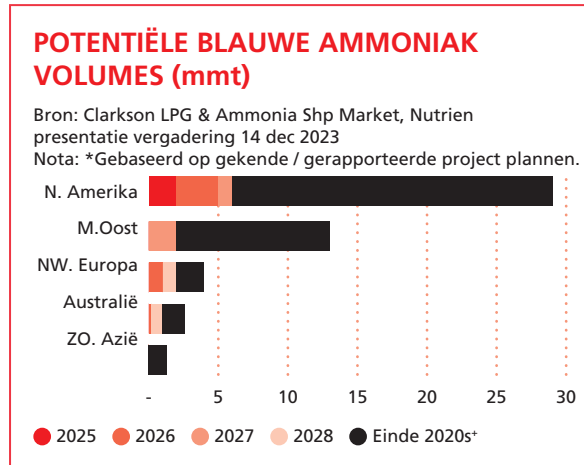
De huidige MGC-markt (35-40k m³) vervoert wereldwijd ongeveer twee derde LPG en ongeveer een derde ammoniak. Terwijl de MGC's die voor LPG gebruikt worden, een toename in activiteit en vracht zagen, had de ammoniakhandel te lijden onder een daling van de vraag, waardoor verschillende schepen opnieuw verhuurd werden voor LPG-ladingen. De helft van de middelgrote vloot van EXMAR werd in 2023 ingezet voor ammoniak en verwacht wordt dat dit in 2024 zo zal blijven. De MGC-orderboek-tot-vlootverhouding tot 2027 bedraagt 24%. In absolute cijfers zullen er naar verwachting zo'n 38 nieuwbouw MGC's in de vaart komen, voornamelijk in de capaciteitsrange 40.000-45.000 m³. De meeste nieuwbouw MGC's hebben een dual fuel LPG-voortstuwing en kunnen allemaal zowel LPG als ammoniak vervoeren.

PANAMAKANAAL - AZIATISCHE HAVENS

Bron: Gibson, Gibson MGC Report Q4-2023 gedateerd 26 Jan 2024

Deze nieuwbouwschepen zijn besteld om te voldoen aan de toenemende vraag naar LPG in de VS en de verwachte toename van het ammoniaktransport.

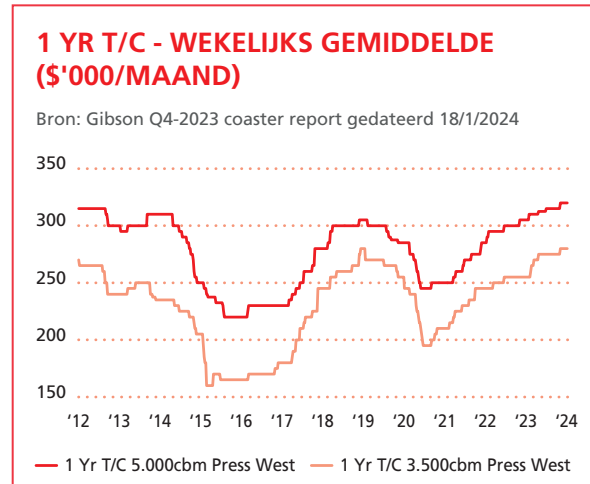
De nieuwe IMO- en EU-regelgeving zal meer gevolgen hebben voor oudere schepen en schepen die op één brandstof varen en meer broeikasgassen uitstoten, en veel van deze schepen zullen verplicht worden om met lagere snelheden te varen in overeenstemming met EEXI. Welk effect deze regelgeving op de scheepvaartmarkten zal hebben, valt nog te bezien, aangezien vraag en aanbod de boventoon zullen blijven voeren.

De markt voor tweedehands MGC's was minder actief dan vorig jaar, maar ondersteunde nog steeds zeer hoge activawaarden, en er werden geen schepen gerecycleerd.

EXMAR verkocht de LPG/C BASTOGNE (2002) in februari 2023, en zowel SOMBEKE als LIBRAMONT werden verkocht en teruggecharterd in oktober 2023.

Drukschepen

De drukmarkt bleef stabiel in Europa, gesteund door een gestage vraag. Hoewel de totale vraag naar petrochemische producten daalde, compenseerde de LPG-activiteit het verschil, waardoor de marktniveaus stabiel bleven. De tijdchartertarieven (TC) in 2023 waren zelfs op hun hoogste niveau in 10 jaar.

In het Verre Oosten bleef de vraag naar petrochemische producten laag en kwam het vrachtvervoer onder druk te staan, voornamelijk door de zwakke vraag vanuit China. Als gevolg daarvan werden sommige schepen naar het Westen overgebracht op zoek naar betere vooruitzichten. Nieuwe PDH-fabrieken (propan dehydrogenatie) in China werden in gebruik genomen, waardoor de invoer van LPG en de petrochemische export toenamen. Door de algemeen lagere vraag naar chemische producten, waardoor de marges lager bleven, werkten de meeste bestaande PDH-fabrieken echter met lagere productiesnelheden of werden ze langdurig stilgelegd, waardoor de transporttarieven onder druk kwamen te staan.

Er werden slechts twee 3500 m³ schepen toegevoegd aan de orderportefeuille voor drukvrachtschepen, terwijl er veertien 5000 m³ schepen in bestelling zijn. Hoewel schepen van 3500 m³ nog steeds worden gebruikt in de petrochemische markt, stappen de meeste eigenaars en bevrachters over naar het segment van 5000 m³ of meer, dat meer flexibiliteit biedt en competitiever is. Hoewel dit segment verder verjongd moet worden, blijven eigenaars onzeker over de keuze van brandstof en motortype voor nieuwbouwschepen. Hoewel nieuwe regelgevingen zoals ETS en CII binnen enkele jaren op dit segment van toepassing zullen zijn, wordt niet verwacht dat de investeringskosten voor dure nieuwe motoren de verwachte inkomsten zullen tenietdoen.

EXMAR's vloot van 10 drukvrachtschepen blijft bestemd voor gevestigde industriële en langetermijnpartners, zowel in Noordwest-Europa als in Azië. De tijdbevrachtingsdekking voor 2024 bedraagt 53%.

“6

Ammoniak,

volle snelheid vooruit

Ammoniak

De scheepvaartsector staat voor een grote uitdaging: de overgang naar duurzame brandstoffen. In deze context neemt EXMAR, als pionier op het gebied van gasvervoer, het voortouw door ammoniak als brandstof te gebruiken. En dat is geen toeval.

Baanbrekend scheepvaartbedrijf voor ammoniak

Sinds het begin van de jaren 1980 is het vervoer van ammoniak een hoeksteen van de maritieme activiteiten van EXMAR. De reis begon met het TIELRODE-schip van 24.000 m³ in 1983. EXMAR innoveerde voortdurend in het ontwerp van LPG/NH₃-tankers en verhoogde de laadcapaciteit tot 33.000 m³ in 1990 en opnieuw tot 38.000 m³ in 2005. Deze uitbreiding werd gerealiseerd met behoud van de compatibiliteit met de bestaande haveninfrastructuur. Tegen 1997 had EXMAR 10 miljoen ton ammoniak overzee vervoerd, een cijfer dat indrukwekkend steeg tot bijna 100 miljoen ton tegen 2023. Als ervaren gasrederij kan EXMAR bogen op een uitgebreide ervaring in het veilig behandelen van ammoniak aan boord van zijn vloot, waarbij alle veiligheidsvoorschriften worden nageleefd.

Waarover gaat het?

Hoewel er momenteel veel te doen is over ammoniak in de scheepvaartindustrie, is het belangrijk om te begrijpen waar het allemaal om draait. Ammoniak is een

anorganische verbinding van stikstof en waterstof, die in omgevingsomstandigheden een kleurloos gas is met een zeer sterke geur. Het is zelfs in kleine concentraties giftig voor het menselijk leven, wat betekent dat het op een professionele manier en met de grootste zorg moet worden behandeld. Om ammoniak efficiënt te vervoeren, wordt het vloeibaar gemaakt en opgeslagen in wal- of ladingtanks aan boord van schepen bij een temperatuur van -33°C.

Ammoniak wordt geproduceerd met behulp van het Haber-Bosch proces, dat in 1909 werd uitgevonden. De grondstof voor dit proces is pure waterstof en stikstof. Oorspronkelijk werd de waterstof geproduceerd door elektrolyse van water en werd de stikstof uit de lucht gezuiverd. Bij het Haber-Bosch proces waren er zeer eenvoudige ingrediënten nodig om ammoniak te produceren: water, elektriciteit en lucht. Toen aardgas in de jaren 1960 overvloedig beschikbaar werd, begon de waterstofproductie te verschuiven van elektrolyse naar methaanreforming met stoom. Waterstof produceren door methaan te splitsen in zijn basiscomponenten en het bijproduct, CO₂ in de lucht vrij te laten, bleek veel goedkoper. Het negatieve effect van CO₂ op het klimaat was toen nog niet zo bekend.

Van grijs naar blauw en groen

Ammoniak geproduceerd door middel van stoomreforming van aardgas wordt momenteel "grijze" ammoniak genoemd. Het productieproces heeft een bepaalde CO₂-voetafdruk, en daar hangt nu een prijskaartje aan in bepaalde regio's van de wereld waar de CO₂-emissiehandel toegepast wordt. Om de CO₂-uitstoot te beperken, kijken de ammoniakfabrieken die aardgas als grondstof gebruiken naar het afvangen en opslaan van de CO₂ die tijdens het productieproces wordt gegenereerd. Ammoniak dat in combinatie met CCS wordt geproduceerd, wordt "blauwe" ammoniak genoemd. Om het gebruik van fossiele brandstoffen volledig te vermijden, onderzoeken verschillende producenten projecten om over te schakelen op de productie van ammoniak met behulp van elektrolyse. Wanneer hernieuwbare elektriciteit wordt gebruikt, wordt de geproduceerde ammoniak "groene" ammoniak genoemd.

Ammoniak als energiedrager

In 2023 bedroeg de wereldwijde productie van ammoniak ongeveer 180 miljoen ton. Bijna alles wordt momenteel geproduceerd uit fossiele brandstoffen. Het grootste deel, meer dan 70%, wordt gebruikt voor de productie van kunstmest, waardoor het een fundamenteel onderdeel is van de wereldwijde voedselvoorzieningsketen. Andere ammoniaktoepassingen zijn ureum voor katalysatortechnologie, explosieven voor de mijnindustrie, koelmiddelen, basischemicaliën voor synthetische stoffen en basischemicaliën voor de productie van kunststoffen.

Het is relatief eenvoudig om ammoniak te produceren met behulp van hernieuwbare energie, dus is er een nieuwe ammoniaktoepassing in opkomst: het gebruik van ammoniak voor het transport van energie. De drang om af te stappen van fossiele brandstoffen en over te stappen op hernieuwbare energie creëert een vraag naar transport van hernieuwbare energie. Of het nu gaat om zonne-energie, windenergie of waterkracht, de

meeste hernieuwbare energie die tegenwoordig wordt opgevangen, wordt omgezet in elektriciteit. Helaas is het met de huidige technologie niet mogelijk om elektronen over zeer grote afstanden te transporteren. Hernieuwbare elektriciteit moet worden omgezet in moleculen zodat het van het ene continent naar het andere kan worden getransporteerd.

Samen met zijn partners in de Belgische Hydrogen Import coalitie heeft EXMAR verschillende potentiële moleculen onderzocht die als energiedragers gebruikt zouden kunnen worden. Import van verschillende locaties werd overwogen met vloeibare waterstof, e-methaan, e-methanol, e-ammoniak en vloeibare organische waterstofdrager (LOHC) als energiedrager. Het rekenmodel werd in 2023 bijgewerkt; het blijft bevestigen dat e-methaan, e-methanol en e-ammoniak de voordeligste keuzes zijn. E-methaan en e-methanol hebben echter een duidelijk nadeel, omdat ze ook CO₂ nodig hebben als grondstof om te combineren met de groene waterstof, terwijl e-ammoniak alleen stikstof nodig heeft, dat goedkoop uit de lucht kan worden gehaald. Vloeibaar gemaakte waterstof blijft onrendabel in grote volumes en over grote afstanden vanwege de hoge technologiekosten om het bij -253°C te transporteren en de lage volumetrische energiedichtheid. De conclusie van EXMAR is dat 'groene' ammoniak een zeer geschikte kandidaat is als energiedrager voor hernieuwbare energie, hoewel de kosten nog steeds relatief hoog zijn en de technologie verbeterd moet worden om deze kostenefficiënter te maken.

Ammoniak als scheepsbrandstof

Een andere nieuwe toepassing is het gebruik van ammoniak als scheepsbrandstof. Door de afwezigheid van koolstof in de ammoniakmoleculen produceert de verbranding van ammoniak in een scheepsmotor geen CO₂. De enige emissies uit de schoorsteen van een schip met ammoniak als brandstof zijn waterdamp en stikstof, met enkele sporen van NO_x en N₂O (waarvan de laatste onder de toegestane emissielimiet ligt). Het is duidelijk

Ammoniak

dat er rekening moet worden gehouden met de BKG-voetafdruk van de ammoniakproductie, waardoor "blauwe" of "groene" ammoniak de meest geschikte kandidaten zijn om de BKG-voetafdruk van de scheepvaart aanzienlijk te verminderen.

Eerste schepen in aanbouw

EXMAR heeft het voortouw genomen om de industrie te helpen haar uitstoot te verminderen en de scheepvaart in staat te stellen ammoniak als brandstof te gaan gebruiken, door twee middelgrote gastankers op ammoniak te bestellen. Deze schepen, die besteld zijn bij Hyundai Mipo Dockyard in Korea, zullen elk een totale capaciteit van 46.000 m³ hebben.

Bij EXMAR neemt een toegewijd team van collega's van de afdeling techniek en scheepsbeheer, ondersteund door andere afdelingen, actief deel aan het project en brengt kennis en expertise in. Deze collectieve inspanning bleek een belangrijke rol te spelen bij het overwinnen van de verschillende uitdagingen en veiligheidsproblemen die gepaard gingen met de ontwikkeling van deze baanbrekende schepen.

Een belangrijke mijlpaal in het project was een workshop over gevarenclassificatie (HAZID), een uitgebreide veiligheidsrisicoanalyse, met speciale aandacht voor het binnenbrengen van een giftig product, wat ammoniak is, in de machinekamer. De veiligheid van de zeevarenden heeft de hoogste prioriteit om ervoor te zorgen dat deze schepen met ammoniak als brandstof aan de hoogste veiligheidsnormen voldoen.

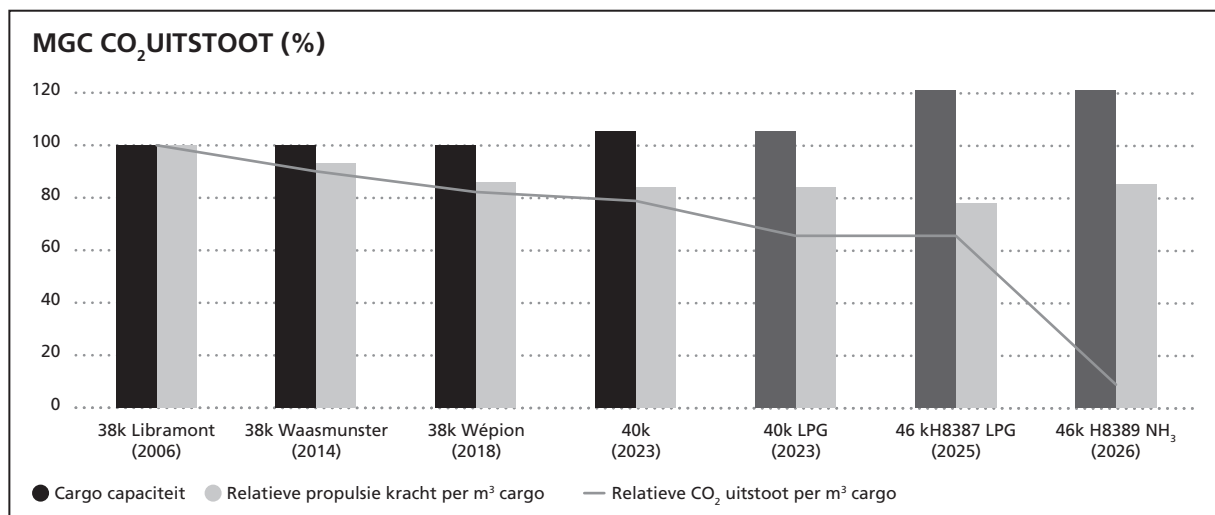
De hoofdmotor op ammoniak zal geleverd worden door de licentiegever van dual fuel motoren WINGD, die een cruciale rol speelt in het ontwikkelingsproces. Er worden momenteel tests op ware grootte uitgevoerd, waaronder tests met enkele en meervoudige cilinders door WINGD.

Deze tests meten de prestaties en betrouwbaarheid van de motor en zorgen ervoor dat de motor aan de hoge eisen van echte maritieme operaties kan voldoen. Beide schepen worden naar verwachting in de eerste helft van 2026 opgeleverd.

De maritieme industrie innoveren

Door de laadcapaciteit te verhogen en over te schakelen op alternatieve brandstoffen heeft EXMAR met succes de BKG-voetafdruk van haar vloot verminderd, zoals blijkt uit onderstaande grafiek. Met LIBRAMONT, gebouwd in 2006, als benchmark, hebben optimalisering van de romp en verhoging van de efficiëntie van de motoren van WEPION, dat in 2018 werd opgeleverd, de BKG-voetafdruk met ongeveer 20% verminderd. De BKG-voetafdruk zal met ongeveer 35% afnemen wanneer de op LPG lopende MGC's van EXMAR in 2025 worden opgeleverd. Uiteindelijk zal de levering van beide MGC's met ammoniak als brandstof in 2026 de BKG-uitstoot van deze schepen met 90% verminderen.

EXMAR's beslissing om 's werelds eerste Midsize Ammonia Carriers met ammoniak als brandstof te bestellen, weerspiegelt ons engagement voor innovatie in de maritieme industrie. Door het verbranden van blauwe of groene ammoniakbrandstof zullen we aanzienlijk bijdragen tot het koolstofvrij maken van de scheepvaartindustrie. Met vier decennia ervaring in het vervoeren van ammoniakladingen zijn onze schepen het best geplaatst om ammoniak als alternatieve brandstof te introduceren, en onze zeevarenden behoren tot de meest ervaren in het omgaan met dit product. We hebben sessies georganiseerd om zeevarenden de kans te geven om commentaar te geven op verschillende ontwerpkenmerken en zullen dit blijven doen omdat hun waardevolle inbreng de sleutel is tot veilige operaties.

▲ "Straatlantaarn" Mu.ZEE
Fotograaf: Cedric Verhelst

2.2

Infrastructure

EXMAR Infrastructure biedt innovatieve drijvende infrastructuur oplossingen voor de energie-industrie, die de volledige levenscyclus van het project omvatten, van ontwikkelingsstudies, engineering en bouwtoezicht tot leasing/eigendom en exploitatie & onderhoud na oplevering.

	31 december, 2023	31 december, 2022
PROPORTIONELE CONSOLIDATIE - INFRASTRUCTURE (IN MILJOENEN USD)		
Opbrengsten	374,7	80,5
EBITDA	75,7	323,1
Gecorrigeerde EBITDA	75,7	7,4
Bedrijfsresultaat (EBIT)	66,6	314,7
Geconsolideerd resultaat na belastingen	56,1	296,4
Schepen en platformen (in eigendom en in leasing)	203,2	211,9
Financiële schulden	97,0	12,5

Inleiding

Als één van de pioniers op het vlak van hervergassing en vloeibaarmaking biedt EXMAR via zijn afdeling Infrastructure innovatieve maritieme LNG-infrastructure oplossingen aan de energie-industrie. Hiervoor zet EXMAR wereldwijd verschillende middelen in: LNG export- en importschepen (TANGO FLNG voor Eni in Congo en EEMSHAVEN LNG voor Gasunie in Nederland), drijvende opslageenheden (EXCALIBUR voor Eni in Congo) en accommodatie- en werkplatformen (NUNCE en WARIBOKO in West-Afrika). Het bedrijf levert ook zeer gespecialiseerde offshore engineering en consultancy via zijn engineeringkantoren in Houston en Parijs.

EXMAR bevindt zich in een uitstekende positie om nieuwe en innovatieve productie-, opslag- en verscheping oplossingen voor de LNG-markt te ontwikkelen, waarbij het kan steunen op zijn uitgebreide expertise in het ontwerp, de engineering, de bouw, offshore-diensten, de inbedrijfstelling, het operationele beheer en het onderhoud van drijvende offshore-infrastructure. Een van deze oplossingen is CO₂-transport en -injectie. In het licht van de wereldwijde energietransitie investeert EXMAR steeds meer in koolstofarme gasoplossingen zoals LNG en ammoniak (lees het stuk over ammoniak elders in dit jaarverslag).

Vorig jaar betrad EXMAR ook opnieuw de gas- en olieboormarkt met een investering in Vantage Drilling International.

In 2023 waren er positieve ontwikkelingen op de wereldwijde gasmarkt, waar EXMAR actief is. De markt voor vloeibaar aardgas (LNG) groeide, niet in het minst door de ingebruikname van nieuwe hervergassings- en liquefactieprojecten, die bijdroegen tot een grotere energiezekerheid in Europa en de rest van de wereld. De gasmarkt was flexibel genoeg om zich aan te passen aan veranderende energiebehoeften, milieudoelstellingen en geopolitieke factoren.

Drijvende hervergassing

EXMAR pionierde meer dan 15 jaar geleden met drijvende LNG-hervergassingsinstallaties en heeft wereldwijd 10 drijvende hervergassingsinstallaties (FSRU's) gebouwd, geleverd en geëxploiteerd.

Eén ervan, EEMSHAVEN LNG, werd eind 2022 van Singapore naar de Eemshaven in Groningen in Nederland vervoerd. Er moest een verwarmingssysteem aan het hervergassingssysteem van de FSRU worden toegevoegd om te voorkomen dat de LNG-verdamper zou bevriezen. Hiervoor werd warmte van het vasteland gebruikt. Het leiding- en afmeersysteem werd ook aangepast. En omdat de lokale milieuvoorschriften strengere NO_x-emissiebeperkingen opleggen dan de IMO, werd de FSRU aangesloten op het Nederlandse elektriciteitsnet. Dit betekent dat EEMSHAVEN LNG nu een van de groenste FSRU-terminals ter wereld is. Het project was overigens in iets meer dan zes maanden voltooid.

De terminal heeft op 15 september 2023 zijn eerste operationele jaar afgerond. Het is een belangrijk alternatief voor Russisch gas, met een strategische capaciteit van acht miljard kubieke meter aardgas, en helpt de gasvoorziening in Europa veilig te stellen. Het vijfjarige contract voor de exploitatie van de drijvende opslag- en hervergassingsinstallatie verloopt naar tevredenheid.

Naast EEMSHAVEN LNG ontwikkelt EXMAR momenteel nog andere FSRU-projecten in verschillende stadia van besluitvorming en vooruitgang.

Drijvende liquefactie

TANGO FLNG is een drijvende LNG-terminal die aardgas vloeibaar maakt. Het LNG wordt vervolgens overgeladen in langszij liggende LNG-tankers voor export naar LNG-importerende landen.

TANGO FLNG, sinds 2022 eigendom van Eni, werd samen met EXCALIBUR FSU in recordtijd in Dry Docks World Dubai in operationele staat gebracht voor het gaswinningsproject Marine XII block in de Republiek Congo. Alle afdelingen van EXMAR waren vorig jaar betrokken bij dit omvangrijke en complexe mijlpaalproject. Ze werkten onder andere aan de ontwikkeling van de gepatenteerde split mooring-technologie. Dit innovatieve systeem kan de twee offshore-eenheden perfect in evenwicht houden en zorgt voor een veilige LNG-transfer van de terminal naar de opslagtank. Beide installaties werden eind december geïnstalleerd en in gebruik genomen op enkele kilometers van de kust van Congo.

EXMAR is de partner van Eni voor de implementatie en exploitatie van de LNG-productie voor de kust van Congo. Lees de gedetailleerde beschrijving van het project en het werk van EXMAR elders in dit jaarverslag.

Naast dit project werkt EXMAR ook aan de ontwikkeling van verschillende FLNG-projecten, gaande van 0,5 tot 5 MTPA. De meeste ingenieursdiensten worden tegen betaling uitgevoerd.

Offshore drijvende opslag

Als onderdeel van het Eni Congo project kwamen Eni en EXMAR ook een 10-jarig charter overeen voor een drijvende opslagunit (FSU) op basis van de ombouw van een LNG-tanker.

In de loop van 2023 werd EXCALIBUR FSU ge-upcycled, samen met werkzaamheden om ervoor te zorgen dat TANGO FLNG operationeel was. EXCALIBUR FSU ligt sinds eind vorig jaar afgemeerd voor de kust van Congo. Lees alles over het project elders in dit jaarverslag.

Na deze positieve ervaring met Eni staat EXMAR open voor nieuwe mogelijkheden om waarde te creëren voor klanten met innovatieve oplossingen voor de opslag en verwerking van olie en gas.

Accommodatieplatformen

De inzet van het accommodatie- en werkschip NUNCE verstevigde de reputatie van EXMAR als kwaliteitsvolle dienstverlener voor Sonangol in Angola. Het langetermijncontract werd verlengd tot mei 2024.

Het accommodatie- en werkplatform WARIBOKO werd in de tweede helft van 2023 ingezet voor TotalEnergies in Congo.

Drilling

EXMAR verwierf in september/oktober 2023 een participatie van 11,5% in het in Dubai gevestigde Vantage Drilling International. Vantage levert offshore olie- en aardgasdrillingdiensten. De vloot bestaat uit twee ultradiepe drillingschepen en twee premium hefeilanden. Vantage staat genoteerd op de Amerikaanse OTC-markt onder VTDRF.

Deze investering wordt gedreven door veelbelovende waardecreatie als gevolg van langdurige onderinvestering in de offshore drilling-markt. Op die manier doet EXMAR na meer dan twee decennia opnieuw zijn intrede in de drillingindustrie en breidt het zijn rol in de energiewaardeketen uit.

Ontwikkeling en uitvoering van infrastructuurprojecten

De verschillende engineering-, scheepsmanagement- en andere afdelingen van EXMAR werkten nauw samen in het Eni Congo project om de TANGO FLNG en EXCALIBUR FSU klaar te maken voor indienststelling. Lees hierover elders in dit jaarverslag.

EXMAR Offshore Company (EOC) in Houston, een geregistreerd olie- en gasingenieursbureau dat in 1997 werd opgericht, blijft ook zeer actief in het leveren van engineeringdiensten voor rekening van derden. Het bedrijf kan rekenen op meer dan 200 experts, van ingenieurs tot scheepsarchitecten, en heeft al 15 jaar een gepatenteerd OPTI®-rompontwerp voor drijvende olie- en gasproductieplatforms in diepwatergebieden. Het zeer aanpasbare ontwerp betekent dat productiesystemen flexibel kunnen worden ingezet in diepwatervelden. Een vierde productiefaciliteit werd in 2023 opgeleverd op basis van het zeer efficiënte, flexibel schaalbare OPTI®-ontwerp in het kader van een engineeringcontract voor de drijvende productieschip Shenandoah in de Golf van Mexico. EOC heeft onlangs ook Woodside Energy, de grootste onafhankelijke olie- en gasmaatschappij in Australië, als nieuwe klant binnengehaald. Het is erkenning van de industrie voor de innovatieve engineeringdiensten die EOC al vele jaren levert.

DV Offshore in Parijs is een nicheleverancier van maritieme expertise die in 1999 tot de EXMAR groep toetrad. Het bedrijf levert op consultancybasis engineeringdiensten, audits en technische ondersteuning voor drijvende terminals, offshore afmeervoorzieningen en onderwaterpijpen aan olie- en gasbedrijven. DV Offshore vierde zijn 50e verjaardag in 2023.

Bouwen aan nieuwe mogelijkheden

De implementatie van drijvende infrastructuurprojecten vereist een uitgebreide projectontwikkeling op maat. Elk project heeft zijn eigen specifieke behoeften op het vlak van productverwerking, aanmeren, opslag en provincie-/regiospecifieke wettelijke vergunningen.

De beschikbaarheid en expertise bij EXMAR van zeer ervaren professionals in olie- en gasbehandeling, transport en opslag, engineering, en exploitatie en onderhoud van offshore drijvende maritieme infrastructuur vergemakkelijken samenwerking en zetten potentiële projecten om in haalbaarheidsstudies, investeringsbeslissingen en, uiteindelijk, veilige, efficiënte en succesvolle projecten.

EXMAR werkt nu hard aan nieuwe, efficiëntere drijvende verwerkingsinfrastructuur voor elke stap in de LNG-waardeketen. EXMAR gebruikt zijn uitgebreide knowhow over gastransformatie om nieuwe mogelijkheden te onderzoeken om de markt duurzame oplossingen te bieden in het kader van de energietransitie. Er wordt vooruitgang geboekt op het vlak van innovatieve drijvende energieontwikkelingen voor de opslag van ammoniak, injectie, opslag en verscheping van vloeibare CO₂ en ondersteuning voor de toeleveringsketen van e-methanol en e-methaan.

**Dit betekent dat
EEMSHAVEN LNG nu
een van de groenste
FSRU-terminals
ter wereld is**

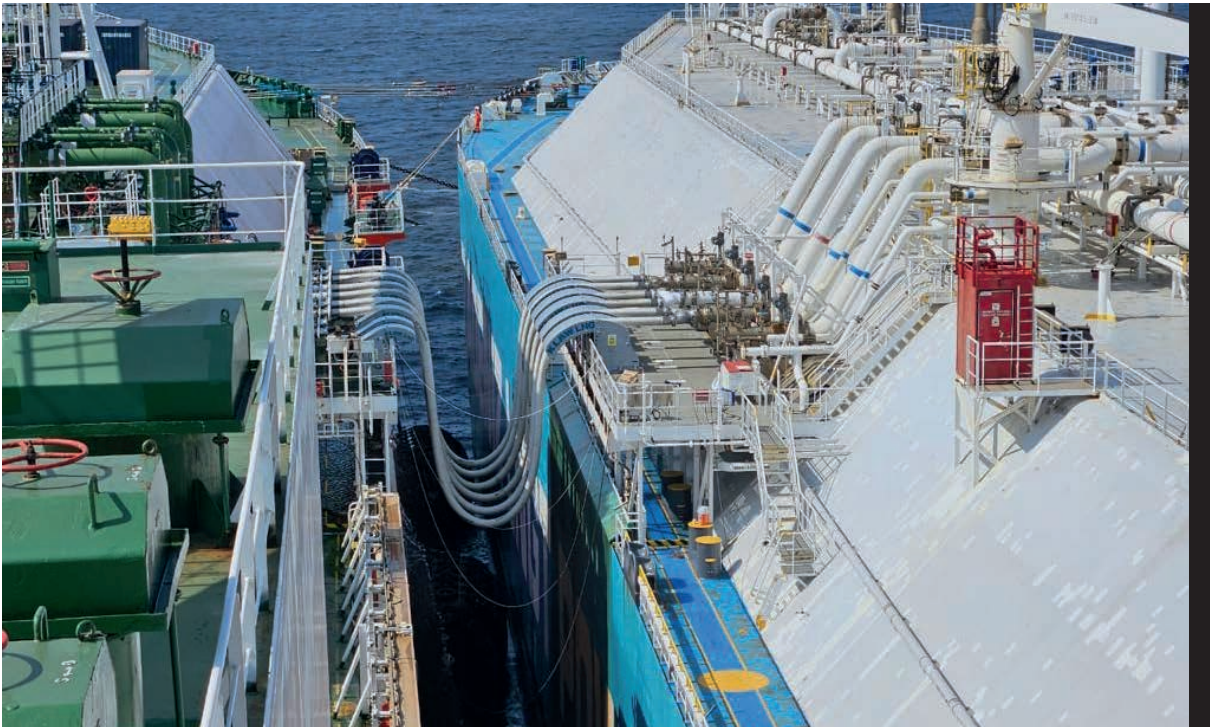
▲ "Staketsel - Pier te Oostende" Mu.ZEE
Fotograaf: Cedric Verhelst

66 Congo LNG

Een écht
EXMAR verhaal

Congo LNG

Als er één project was dat 2023 definieerde als een jaar van samenwerking tussen alle afdelingen van EXMAR, dan was het wel het Marine XII-project in Congo. Onze teams bundelden hun krachten om uit te blinken in wat ze het best kunnen: projecten tot een goed einde brengen door als één team samen te werken. Geniet van een echt EXMAR-verhaal.

De context

De exploitatie van het olie- en gasveld Marine XII in Congo werd beperkt door de overmatige productie van aardgas naast de olie. Terwijl de olie waardevol was, was het aardgas dat niet, voornamelijk omdat het gasverbruik in het land laag is. Eni's strategie om het geassocieerde gas vloeibaar te maken, maakte niet alleen de verkoop van LNG mogelijk, maar ook een hogere olieproductie.

Begin 2022 kregen de EXMAR teams de opdracht om de beste manier te bedenken om TANGO FLNG (drijvend vloeibaarmakingsplatform dat vroeger eigendom was van EXMAR, verkocht aan Eni) voor de kust van Congo af te meren om een LNG-exportoplossing mogelijk te maken. Het was een uitdagende taak, aangezien de FLNG oorspronkelijk ontworpen was voor gunstige meteoceanomstandigheden. Bovendien moest er een FSU naast de FLNG worden geplaatst om voldoende LNG-opslagcapaciteit te garanderen.

Dat betekent dat de TANGO FLNG, die een vloeibaarmakingscapaciteit heeft van ongeveer een miljard kubieke meters gas per jaar (BCMA), drie kilometer uit

de kust moest worden afgemeerd. EXMAR leverde ook de EXCALIBUR FSU nearshore Congo om de bijkomende LNG-opslagcapaciteit te verzekeren. Met haar expertise in de volledige LNG-waardeketen, inclusief FLNG, ontwierp EXMAR het afmeersysteem en voerde de renovaties van beide schepen uit bij Dry Docks World in Dubai als engineering-, toeleverancier- en conversieaannemer (EPC) voor het project.

Het doel van het project was om aan de energiebehoeften van de Republiek Congo te voldoen en de kans te benutten om gasoverschotten om te zetten in LNG, waardoor het land in recordtijd tot de wereldtop van LNG-exporteurs zou behoren. Eni's Congo LNG-project maakte gebruik van de gasvoorraden en bestaande productie-infrastructuur van het Marine XII-blok, waarbij een gefaseerde aanpak werd gevolgd om het doel van geen routinematig affakkelen van gas te bereiken. Deze strategie maakte het mogelijk om de olieproductie in het Marine XII-blok te verhogen en het affakkelen tot het laagst mogelijke niveau te beperken, waarbij het eerder afgefakelde gas ten gelde werd gemaakt via de LNG-productie van TANGO FLNG.

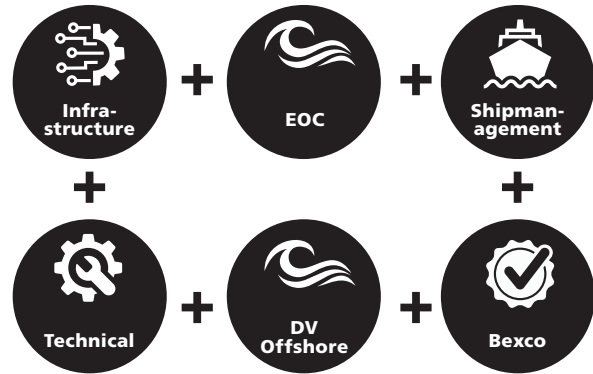
Een volledig geïntegreerd project

De ontwikkeling van het Congo LNG-project tijdens het voorbije jaar was een mooi voorbeeld van hoe alle afdelingen en bedrijven van de EXMAR Groep samenwerkten om met een innovatieve oplossing te komen om waarde toe te voegen door gebruik te maken van bestaande activa.

- EXMAR Offshore Company (EOC) ging aan de slag zodra er overeenstemming was bereikt met Eni over de lancering van de conceptuele ontwerpfase voor de gedeelde afmeerplaats. Het bewijs van concept werd voor Eni geleverd in golfbassinproeven bij Marin in Wageningen (Nederland) in het voorjaar van 2022.
- Het team van ontwerpers en ingenieurs ging vervolgens aan de slag. Terwijl EOC zich concentreerde op het ontwikkelen van het concept van gezamenlijk aanmeren, moesten er ook verschillende andere onderdelen van het project worden aangepakt. DVO hielp met het personeelsverwerkingsplan en een basisontwerp voor de aanlegsteigers. Als eerste werden de meertouwen beoordeeld. Bexco werd ingeschakeld om te helpen bij het selecteren van de juiste trossen en om Eni te laten zien dat polyester trossen geschikt zijn voor de permanente gezamenlijke afmeerconfiguratie.
- Gezamenlijk aanmeren was een volledig nieuw concept, wat betekende dat de EXMAR teams moesten bewijzen dat het zou werken, op basis van een technology qualification assessment (TQA) door classificatiebureau Bureau Veritas. Dit was nog maar eens een voorbeeld van waarom EXMAR beschouwd wordt als een pionier binnen de sector, met vroegere creaties zoals ship-to-ship transfers die nu algemeen gebruikt worden in de scheepvaartindustrie, en de ontwikkeling van de TANGO FLNG zelf in het eerste FLNG-project ter wereld.
- Voor de implementatie werd een geïntegreerd EXMAR projectteam opgezet om alles vlot te laten verlopen. Op zijn grootst bestond het team uit 180 mensen uit alle geledingen van de EXMAR Groep. Naarmate de gedetailleerde ontwerp- en engineeringfasen vorderden, hield een team in Dubai toezicht op het eerste staalsnijden en lassen van alle nieuwe structuren. Ondanks de extreem uitdagende tijdlijn verliep het project altijd volgens plan.

EXMAR Infrastructure, EOC, Shipmanagement, Technical, DVO en Bexco werkten zij aan zij aan het project. Het diverse, geïntegreerde projectteam van EXMAR Groep werkte onophoudelijk om zowel de TANGO als de EXCALIBUR klaar te krijgen. Er werden drie miljoen manuren geïnvesteerd in de ombouw van de twee schepen zonder één arbeidsongeval. Een ongelooflijke prestatie!

Samenwerking van alle EXMAR groepsvennootschappen

EXMAR Infrastructure

- Project management
- Commercieel management

EXMAR Technical

- Engineering project management
- Klassecertifiëring
- Alle procesgerelateerde wijzigingen

EOC

- Ontwerp van gepatenteerd gedeeld meersysteem
- Alle constructieberekeningen
- Werf-engineering

EXMAR Shipmanagement

- Toezicht op de conversie
- Implementatie van alle wijzigingen
- Bijwerken van veiligheidsstudies
- Pre-commissioning activiteiten
- Pre-operationele activiteiten

DV Offshore

- Verificaties van aanlegplaatsen
- Ontwerp aanlegsteiger

Bexco

- Levering en certifiëring van nylon touwen

Verdere implementatie

De gedeelde aanlegplaats was essentieel om ervoor te zorgen dat de twee schepen als één konden functioneren met behulp van een vloeistofoverbrengingssysteem (LTS). EXCALIBUR, gebouwd als een schip dat regelmatig drooggelegd moet worden, zal minstens tien jaar in Congo blijven. Hiervoor waren uitgebreide levensduurverlengende werkzaamheden nodig naast projectspecifieke aanpassingen, waaronder de volledige renovatie van een van de 60-bar boilers en de installatie van duizenden anodes in de ballasttanks. Voor toekomstige operaties en onderhoud (O&M) zal het schip als één terminal worden beheerd in plaats van als twee afzonderlijke activa, waarbij een volledig geïntegreerde terminalorganisatie is ontwikkeld om de efficiëntie en samenwerking te verbeteren.

Congo LNG

Net als EXCALIBUR werd de TANGO FLNG opnieuw gebruikt voor dit project, omdat het oorspronkelijk gebouwd was voor beschutte omstandigheden. Beide eenheden moesten worden voorbereid voor een permanente offshore aanlegplaats, met kettingen en ankers vastgemaakt aan de zeebodem op een diepte van 20 meter en op een onderlinge afstand van 25 meter. Een permanent LNG-transfersysteem (LTS) was essentieel. Er moesten twee slangen worden geïnstalleerd tussen de LTS-torens van beide installaties om een efficiënte LNG- en dampoverdracht tussen de productie- en opslageenheden te verzekeren.

De kracht van EXMAR's projectontwikkeling ligt in de synergie tussen verschillende teams, waarbij vanaf het begin een operationeel team betrokken was. Sommige van onze huidige bemanningsleden zijn al vanaf de eerste ontwikkelings- en constructiefase betrokken bij de vorige inbedrijfstelling en exploitatie, en ze blijven een integraal onderdeel van de kernbemanning van het schip. Hun uitgebreide kennis van de installaties is ongeëvenaard en van fundamenteel belang voor de uitvoering van de ombouw en de voorbereidingen voor de werkzaamheden in Congo.

Mobilisatie, installatie & opstarten

In oktober 2023 vierden hooggeplaatste vertegenwoordigers van EXMAR, Eni en Dry Docks World Dubai het vertrek van de schepen TANGO FLNG en EXCALIBUR FSU van Dubai naar Congo in aanwezigheid van het Ministerie van Koolwaterstoffen van de Republiek Congo, Bruno Jean Richard Itoua. De FLNG werd droog naar Luanda, Angola gesleept, vanwaar het binnenschip nat naar de haven van Pointe Noire in de Republiek Congo werd gesleept. EXCALIBUR voer rechtstreeks naar zijn ligplaats in Pointe Noire.

De offshore installatieactiviteiten door Eni begonnen onmiddellijk daarna. Eni kondigde aan dat eind december 2023, slechts twaalf maanden na de definitieve investeringsbeslissing, gas zal worden aangevoerd in de TANGO FLNG-installatie die in Congolese wateren is afgemeerd. Dit is een belangrijke mijlpaal voor het Congo LNG-project, Eni en EXMAR als groep. Na voltooiing van de inbedrijfstellingsfase zal TANGO FLNG zijn eerste

LNG-lading produceren tegen het eerste kwartaal van 2024, waardoor de Republiek Congo op de lijst van LNG-producerende landen komt te staan.

Feiten & cijfers

- **2018**

De historische aanwezigheid van EXMAR in Congo.

- **Ophouden met affakkelen**

Het project is erop gericht om aan de energiebehoeften van de Republiek Congo te voldoen en het overschot aan gas te benutten voor een LNG-productie van 0,6 MTPA om het land een van 's werelds grootste LNG-exporteurs te maken. Eni's Congo LNG-initiatief, dat gebruikmaakt van de gasreserves en bestaande faciliteiten van Marine XII, volgt een gefaseerde aanpak die gericht is op het elimineren van routinematig affakkelen van gas.

- **Innovatie in afmeren**

Gepatenteerde technologie en nog een wereldprimeur.

- **Eén team**

EXMAR-teams werken allemaal samen: op het hoogtepunt van het project waren meer dan 180 mensen betrokken.

- **Recordtijd**

Terminal opgestart in recordtijd, aanzienlijk minder dan de gebruikelijke 4-5 jaar.

- **Geen incidenten**

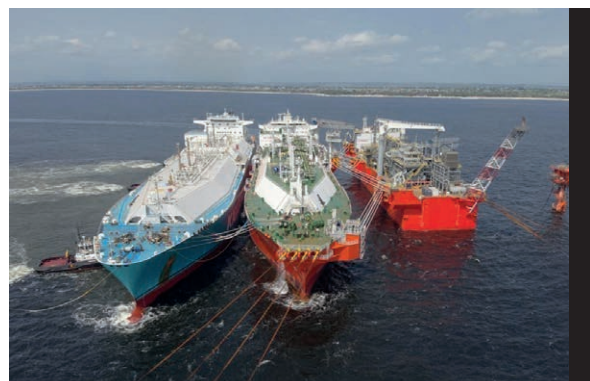
Drie miljoen manuren ongevalvrij!

- **Vier activa**

• **De Republiek Congo** blijft een belangrijk land voor de EXMAR Groep, met een belang in verschillende activa die in het land operationeel zijn.

- **Lokale banen & opstelling**

De Pointe Noire-terminal in het Marine XII-blok wordt geëxploiteerd door een bemanning van 62 personen, onder leiding van een offshore installatiemanager (OIM). De operationele ondersteuning komt van een lokaal EXMAR-kantoor dat in december 2023 opgericht werd, met bijkomende steun vanuit Antwerpen. Dit is in overeenstemming met de Congolese tewerkstellingsvoorschriften en lokale inhoud. Er is een plan voor de nationalisatie van onshore en offshore personeel voorgelegd aan de Congolese autoriteiten.

▲ "Christus bedaat de storm" Mu.ZEE
Fotograaf: Cedric Verhelst

2.3 Diensten

EXMAR speelt een sleutelrol in de energiewaardeketen. Als internationale groep levert het ondersteunende diensten aan een brede waaier van klanten. EXMAR Shipmanagement levert beheer- en onderhoudsdiensten voor schepen en offshore-installaties, inclusief bemanningsbeheer. Bexco fabriceert synthetische touwoplossingen voor de offshore- en maritieme industrie. Travel Plus is een onafhankelijke specialist in de organisatie van bemanningsverplaatsingen, zakenreizen en luxueuze vakanties. En EXMAR Yachting beheert een vloot van luxe motorjachten, zeiljachten en catamarans, uitsluitend in België.

	31 december, 2023	31 december, 2022
PROPORTIONELE CONSOLIDATIE - DIENSTEN (IN MILJOENEN USD)		
Opbrengsten	71,1	31,0
EBITDA	-3,6	-3,1
Gecorrigeerde EBITDA	-3,6	-6,6
Bedrijfsresultaat (EBIT)	-6,1	-4,4
Geconsolideerd resultaat na belastingen	12,7	7,1
Financiële schulden	13,6	7,9

EXMAR Shipmanagement

EXMAR Shipmanagement biedt hoogkwalitatief scheepsbeheer en aanverwante diensten aan eigenaars van offshore energie-industriële installaties en scheepseigenaars die actief zijn in het zeevervoer van LNG, LPG, ammoniak en andere gassen. Het bedrijf bevindt zich in een goede positie om te voldoen aan de huidige en bestaande behoeften op het gebied van zeegaand gastransport, met een officiers- en classificatiebehoud dat ver boven de industriënormen ligt en unieke expertise in hervergassing, vloeibaarmaking en cryogene overslag op zee.

In het verleden werden menselijke en technische middelen vaak ad hoc ingezet, maar vorig jaar verschoof de focus naar een meer projectmatige aanpak. De teams van EXMAR Shipmanagement waren nauw betrokken bij de ontwikkeling van EXMAR-schepen met ammoniakmotoren, de implementatie van de EU ETS-richtlijn en de installatie van EEMSHAVEN FSRU en TANGO FLNG.

Mensen

Vanuit een operationeel perspectief had EXMAR Shipmanagement een sterk jaar. De frequentie van verloren werktijd door letsel en totaal aantal te melden gevallen bleven laag, op hetzelfde niveau als in 2022, de laagste cijfers ooit. Dit bevestigt de neerwaartse trend van de afgelopen jaren. Het aantal meldingen van bijna-ongevallen nam ook toe, wat wijst op de steeds succesvollere integratie van de veiligheidscultuur aan boord. Kantooraudits door classificatiebureaus hebben vorig jaar opnieuw geen enkele non-conformiteit aan het licht gebracht, en de resultaten van de SIRE- en CDI-inspecties aan boord van de beheerde vloot waren beter dan de industriënormen.

Het digitale scheepsmanagementproject, dat in 2022 van start ging, werd in 2023 voortgezet. Het doel blijft om eigenaars en klanten gemakkelijker toegang te bieden tot digitale gegevens, hen te helpen bij het analyseren van historische operationele gegevens en de prestaties van de vloot in kaart te brengen.

EXMAR Shipmanagement heeft in 2022 haar bemanningsvisie opgesteld als antwoord op de groeiende vloot en het goed gevulde orderboek en de wens om onze hoge retentiegraad te behouden. Deze gestructureerde welzijnsvisie voor de bemanning werd in 2023 geïmplementeerd. Samen met een betere planning en coördinatie tussen de verschillende afdelingen helpt dit om de operationele efficiëntie te verhogen.

Met een retentiegraad van 90,5% voor officieren en een retentiegraad van 95% voor matrozen op een zeer competitieve arbeidsmarkt voor ervaren bemanningen van gastankers en drijvende gasinstallaties, bevindt EXMAR Shipmanagement zich in een sterke positie om haar portefeuille van beheerde schepen uit te breiden.

Regelgeving

De implementatie van de EU ETS-richtlijn was het hele jaar door een uitdaging voor de sector. Het milieuc comité van EXMAR Shipmanagement nam hierin een leidende en ondersteunende rol op zich tijdens kwartaalvergaderingen met eigenaars (inclusief aanvragen voor emissievergunningen).

EXMAR Shipmanagement hielp verschillende eigenaars om hun schepen aan te passen en uit te rusten met Shaft Power Limitation-systemen om ervoor te zorgen dat ze werken volgens de EEXI- en CII-prestatieclassificaties van de IMO. Er werd ook een gaswasser geïnstalleerd op de KAPELLEN, een van de LPG-schepen. De installatie verliep volledig volgens plan en op tijd.

Veiligheid

De teams van EXMAR Shipmanagement waren vanaf de eerste dag nauw betrokken bij de HAZOP-vergaderingen (Hazard and Operability) voor de bouw van twee door EXMAR bestelde schepen met ammoniakmotoren. De focus lag hierbij op de gezondheid en veiligheid van de bemanning aan boord. Alle risico's en voorzorgsmaatregelen werden duidelijk geïdentificeerd in overleg met de andere afdelingen van de rederij, waarbij gebruik werd gemaakt van de jarenlange ervaring in het ammoniaktransport.

Projecten

Het Shipping-team van EXMAR Shipmanagement heeft met succes zes LPG-schepen met dual-fuel LPG-motoren in 2023 in de vaart gebracht. De kennis van de dual-fuel technologie leverde waardevolle inzichten op voor de ontwikkeling van scheepsmotoren met ammoniakmotoren.

De afdeling Shipping was ook verantwoordelijk voor het beheer van vijf droogdokken voor de schepen in beheer. Bovendien werd de nieuwe droogdoksoftware voor het eerst gebruikt, waardoor de efficiëntie verbeterde.

Na de ingebruikname van de EEMSHAVEN FSRU staat EXMAR Shipmanagement voor steeds zwaardere terminaloperaties in 2023. Het bedrijf was namens Gasunie verantwoordelijk voor de exploitatie en het onderhoud van de hervergassingsinstallatie in Groningen.

EXMAR Shipmanagement voerde ook een ander project uit: de ombouw voor de ontplooiing van TANGO FLNG en EXCALIBUR FSU in het Marine XII-blok voor de kust van de Republiek Congo. Er werden drie miljoen manuren geïnvesteerd in de uitrol van dit ENI-project zonder één enkel ongeval, wat een bewijs is van de grondige aanpak en het partnerschap met de andere afdelingen. Het O&M-team in Singapore begeleidde het hele project naar een succesvolle voltooiing. Deze samenwerking zal in de toekomst op strategische gebieden worden versterkt.

De toetreding van SNAM als nieuwe partner in ECOS JV betekent dat EXMAR Shipmanagement niet langer een meerderheidsaandeel heeft in de exploitatie van FSRU TOSCANA, een drijvende opslag- en hervergassingsinstallatie voor de kust van Livorno, Italië.

En nog iets: dankzij haar West-Afrikaanse expertise kon EXMAR Shipmanagement haar contract met TOTAL verlengen voor de exploitatie, het onderhoud en het bemanningsbeheer van de LPG drijvende opslag- en offshore-eenheid NKOSSA2 voor de kust van Angola en de accommodatieplatformen WARIBOKO en NUNCE.

Bexco

Bexco is een fabrikant van precisie ontworpen synthetische touwen voor de Offshore Energy en Marine markten.

Het bedrijf heeft zijn hoofdkantoor in Hamme, België en heeft twee fabrieken in België, waar meer dan 140 mensen werken.

Het bedrijf richt zich op nichesegmenten binnen de gekozen markten met touwoplossingen met een hoge toegevoegde waarde.

Voortdurende productontwikkeling om in te spelen op de vraag van klanten naar specifieke offshore- en scheepvaarttoepassingen staat centraal.

2023 is een uitstekend jaar gebleken voor Bexco, gedreven door de grote vraag in de Offshore Energy markten.

Offshore Wind leverde in 2023 een belangrijke bijdrage aan de groei van de omzet en winstgevendheid van Bexco.

Het bedrijf is marktleider in de levering van synthetische scheepstouwoplossingen aan installatiebedrijven van vaste windmolens op de zeebodem.

De expertise van het bedrijf en de locatie in het centrum van Europa, dicht bij 's werelds grootste offshore operators, maakt Bexco een unieke leverancier van zware hijslusen.

Bexco levert scheepstouw voor offshore windprojecten over de hele wereld, zoals

- Hollandse Kust West Alpha / North (Nederland)
- South Fork OWF (Verenigde Staten van Amerika)
- Hai Long OWF (Taiwan)
- Arcadis Ost OWF (Duitsland)
- Moray West OWF (Verenigd Koninkrijk)
- Vineyard OWF (Verenigde Staten van Amerika)
- Changfang en Xidao OWF (Taiwan)
- Yeu-Noirmoutier OWF (Frankrijk)
- Doggerbank OWF (Verenigd Koninkrijk)

De vraag naar de levering van polyester meertouwen voor "permanent afmeren" van olie- en gasplatforms is in 2023 aanzienlijk gestegen.

De verwachting is dat dit de komende jaren zo zal blijven.

De energietransitie gaat vooruit, maar langzamer dan verwacht, en de behoefte aan nieuwe diepwaterontwikkelingen lijkt relevant.

Naast de ontwikkelingen in Deepwater O&G, verwacht Bexco de komende jaren een groeiende vraag naar meertouwen voor drijvende windprojecten, met de eerste commerciële windparken in Europa en Azië later in het decennium.

Het bedrijf loopt voorop bij de ontwikkeling van geavanceerde afmeerkabels voor drijvende windenergie in ondiep water, in nauwe samenwerking met de verschillende belanghebbenden.

In Europa gebruiken toonaangevende demonstratieprojecten zoals Floatgen in Frankrijk en Demosath in Spanje touwen van Bexco voor het vasthouden van hun stations.

In 2023 heeft Bexco met trots bijgedragen aan het Eni Tango project in Congo met de levering van een revolutionaire semi-permanente afmeeroplossing van schip tot schip. De installatie van de meertouwen is inmiddels succesvol afgerond.

Het marinesegment zag in 2023 een solide groei voor zowel containerschepen als cruiseschepen. In 2024 en 2025 zullen er meer nieuwbouwschepen worden opgeleverd, wat zou moeten leiden tot een verdere gestage vraag naar meertouwen.

Ook in het havensleepsegment is Bexco erin geslaagd om zijn marktaandeel in 2023 te vergroten.

De vooruitzichten voor 2024 blijven zeer positief met een solide portefeuille van Deep Water aanmeerprojecten en hijslusbestellingen.

Travel Plus

Travel Plus, gespecialiseerd in zaken- en vakantie-reizen, heeft in totaal 18 lokale professionals in dienst. Het grootste onafhankelijke reisbureau van België, dat vanuit Antwerpen werkt, onderscheidt zich door een hoog niveau van persoonlijke zorg voor zaken- en vakantie-reizigers. Travel Plus combineert gepersonaliseerde reisroutes met een uitzonderlijke dienst na verkoop.

Hoewel 2023 opnieuw een uitdagend jaar was, bleef Travel Plus stevig op koers en eindigde het jaar met een positief saldo. We zagen een groei in het reizigersvertrouwen na het post-pandemische overgangsjaar 2022.

Wereldwijde conflicten, waaronder de aanhoudende spanningen tussen Rusland en Oekraïne en de oorlog tussen Israël en Hamas, hebben echter bijgedragen aan de onzekerheid en aarzeling onder reizigers, waardoor het reisgedrag niet het niveau van voor COVID heeft bereikt. Daarnaast hebben wijzigingen in tariefstructuren door luchtvaartmaatschappijen wereldwijd en investeringen in nieuwe technologieën voor serieuze uitdagingen gezorgd.

Ondanks de wereldwijde nadruk op het minimaliseren van de CO₂-voetafdruk, die het reisgedrag van klanten en vooral bedrijven heeft beïnvloed, eindigde Travel Plus 2023 met positieve resultaten.

EXMAR Yachting

EXMAR Yachting beheert een vloot van luxeschepen en helpt zowel ervaren als beginnende eigenaars bij het exploiteren, bemannen, onderhouden, verbouwen en charteren van hun luxejachten.

In 2023 ondersteunde het team van uiterst professionele kapiteins, technische superintendents, bemanningsmanagers en operationeel personeel eigenaars met werkvoorbereidende inspecties, preventief onderhoud en de administratieve aspecten van het bezitten van waardevolle activa.

Onze marketingstrategie om meer bekendheid te geven aan onze diensten op het gebied van jachtbeheer, vlagregistratie, salarisadministratie voor bemanningen en verkoopbemiddeling werpt vruchten af: nieuwe klanten ontdekken wat EXMAR Yachting voor hen kan betekenen.

▲ "Gestrande schuiten" Mu.ZEE
Fotograaf: Cedric Verhelst

EXMAR beheerde vloot

Status op 31/12/2023

15

MGC Midsize Gas Carriers

LIBRAMONT
Time chartered

KNOKKE
Joint venture

KRUIBEKE
Joint venture

KOKSIJDE
Joint venture

WAREGEM
Joint venture

SOMBEKE
Time chartered

KONTICH
Joint venture

KALLO
Joint venture

WAASMUNSTER
Joint venture

WARISOULX
Joint venture

KAPRIJKE
Joint venture

KORTRIJK
Joint venture

KAPELLEN
Joint venture

WARINSART
Joint venture

WEPION
Joint venture

3

VLGC Very Large Gas Carriers

BW TOKYO
Time chartered

**FLANDERS
PIONEER**
Eigen bezit

FLANDERS INNOVATION
Eigen bezit

4

Pressurized Ships

JOAN
Eigen bezit

ELISABETH
Eigen bezit

MARIANNE
Eigen bezit

ANGELA
Eigen bezit

2

Offshore Accommodation Barges

NUNCE
Joint venture

WARIBOKO
Joint venture

1

Floating Liquefaction and Regasification Barges

EEMSHAVEN LNG
Eigen bezit

1

LNG Liquefied Natural Gas tanker

EXCALIBUR
Eigen bezit

Schepen van derden in beheer

1

FSRU Platform

FSRU TOSCANA
In beheer

1

FSO

NKOSSA II
In beheer

1

Bulk Carrier

EL GRASSO
In beheer

4

Yachts

DOUCE FRANCE
In beheer

CORNELIA
In beheer

LEVANTE
In beheer

NILAYA
In beheer

3

VLGC Very Large Gas Carriers

BASHUNDHARA
LPG CHALLENGER
In beheer

BASHUNDHARA
LPG WARRIOR
In beheer

WEISSHORN
EXPLORER
In beheer

1

FLNG Platform

FLNG TANGO
In beheer

4

Midsized Gas Carriers

GUADELUPE EXPLORER
In beheer

EAGLE EXPLORER
In beheer

ROSILLO EXPLORER
In beheer

CERRO ALTO EXPLORER
In beheer

1

Chemical Tanker

BASHUNDHARA MALIKA
In beheer

3.

org voor vandaag,
respect voor morgen

3.1 ESG

52

▲ "Zeeschelpen" Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België
Fotograaf: Caroline Bultynck

B.I.

ESG – Environmental Social Governance

"Zorg voor vandaag, respect voor morgen"

EXMAR heeft tientallen jaren ervaring in de behandeling, het maritiem vervoer en de transformatie van sommige van de gevaarlijkste gassen ter wereld. De strengste normen inzake veiligheid en milieuzorg zitten dan ook in de genen van EXMAR. Wij geven de hoogste prioriteit aan de veiligheid en het welzijn van ons personeel op zee en aan wal en kondigen met trots ons derde opeenvolgende jaar zonder grote incidenten of slachtoffers aan.

EXMAR verheugt zich in de toenemende aandacht van de maatschappij en vooral van onze stakeholders voor dit belangrijke onderwerp. Met zijn ruime ervaring en knowhow inzake het maritiem transport en de transformatie van gasmoleculen, zowel uit fossiele als uit hernieuwbare bronnen, is EXMAR ideaal gepositioneerd om de risico's aan te pakken en de opportuniteiten te capteren via een bewust ESG-beleid (Environmental Social Governance).

Het Uitvoerend Comité en de Raad van Bestuur van EXMAR zijn vastberaden om meer dan de fundamentele verplichtingen en basisplichten in de ESG praktijken, dagelijkse zaken en gerelateerde strategie te integreren. Hierdoor creëren we duurzame, oprechte waarde voor onze stakeholders.

Dit engagement is verweven in een multidisciplinaire ESG-taskforce die de groepsactiviteiten overziet als integraal deel van EXMAR en zijn strategie.

2023 Prestaties

De zoektocht naar verbeteringen op het gebied van veiligheid en zorg voor het milieu is een continue reis die nooit stopt. In 2023 werden verschillende nieuwe belangrijke initiatieven genomen op het gebied van duurzaamheid bij EXMAR:

- EXMAR erkent de uitdaging van de gecombineerde verantwoordelijkheden van Investor Relations en ESG. Om vooruitgang te kunnen boeken met ESG, splitste EXMAR de functie op in twee voltijdse equivalenten, Director Structured Finance & Investor Relations en een Head of ESG, met directe rapportage aan de CFO per 01/01/2024.
- EXMAR Shipmanagement heeft een herzien, doelgericht veiligheidsbeheersysteem (SMS) dat door verschillende externe instanties met nul opmerkingen werd geauditeerd. Dit moedigde ons aan om te blijven werken aan een duidelijke visualisatie en structuur in de SMS om de bemanning te ondersteunen in de veranderende omgeving.
- EXMAR Shipping BV, de joint venture tussen SEAPEAK en EXMAR, sloot de allereerste assurance af voor onze duurzaamheids-KPI's van onze duurzaamheidslening. In de ambitieuze KPI's verbindt EXMAR Shipping zich ertoe haar ecologische voetafdruk te verkleinen, plastic afval te minimaliseren en een referentie te zijn voor het welzijn van zeevarenden.
- EXMAR past zich voortdurend aan de veranderende regelgeving aan.
- In dit 2023-rapport zijn de nieuwe vereisten voor decarbonisatie opgenomen die voortvloeien uit de amendementen op bijlage VI van het Internationaal Verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen (MARPOL), met de jaarlijkse operationele koolstofintensiteitsindicator (CII) en de bijbehorende CII-rating.

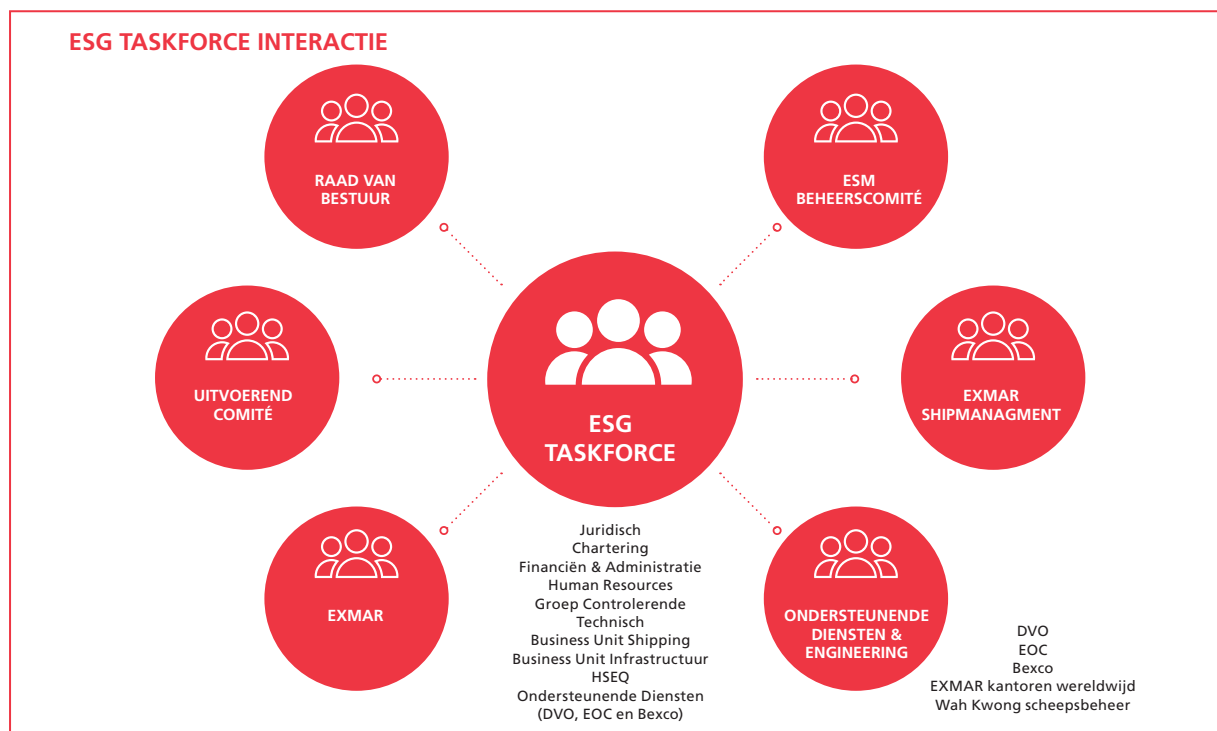
- EXMAR en EXMAR Shipmanagement hebben zich samen voorbereid op het EU-emissiehandelsstelsel (ETS) dat op 01/01/2024 van kracht wordt. Dit is een van de maatregelen om, samen met alle belanghebbenden, de uitstoot van broeikasgassen door schepen te verminderen.
- EXMAR is ook actief bezig met de voorbereiding van haar dubbele materialiteitsbeoordeling als uitgangspunt om te voldoen aan de komende Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) voor het verslagjaar 2024.

ESG Taskforce

EXMAR richtte een multidisciplinaire ESG-taskforce op, bestaande uit leden van het senior management en operationele, technische en corporate divisies, om het ESG-profiel van de onderneming te versterken en haar belangrijkste principes te handhaven. Dit overkoepelende team zorgt ervoor dat de ESG-strategieën verankerd zijn in de kern van de organisatie en stimuleert innovatie in alle operationele aspecten.

Met de steeds toenemende en veranderende eisen van de samenleving, regelgevende instanties en de financiële sector is het opnemen van ESG-best practices in onze dagelijkse activiteiten en het verbeteren van onze inspanningen op het gebied van milieu, maatschappij en bestuur een voortdurend proces.

De ESG-taskforce adviseert over nieuwe en volgt lopende projecten op, volgt wijzigingen in de regelgeving op de voet en bepaalt de ESG-doelstellingen voor EXMAR als geheel. Noodzakelijke veranderingen worden door de taskforce op alle niveaus van het bedrijf gecommuniceerd en de prestatie-indicatoren over de verschillende bedrijfsonderdelen worden opgevolgd. Bovendien is de taskforce actief lid van verschillende werkgroepen in de sector.

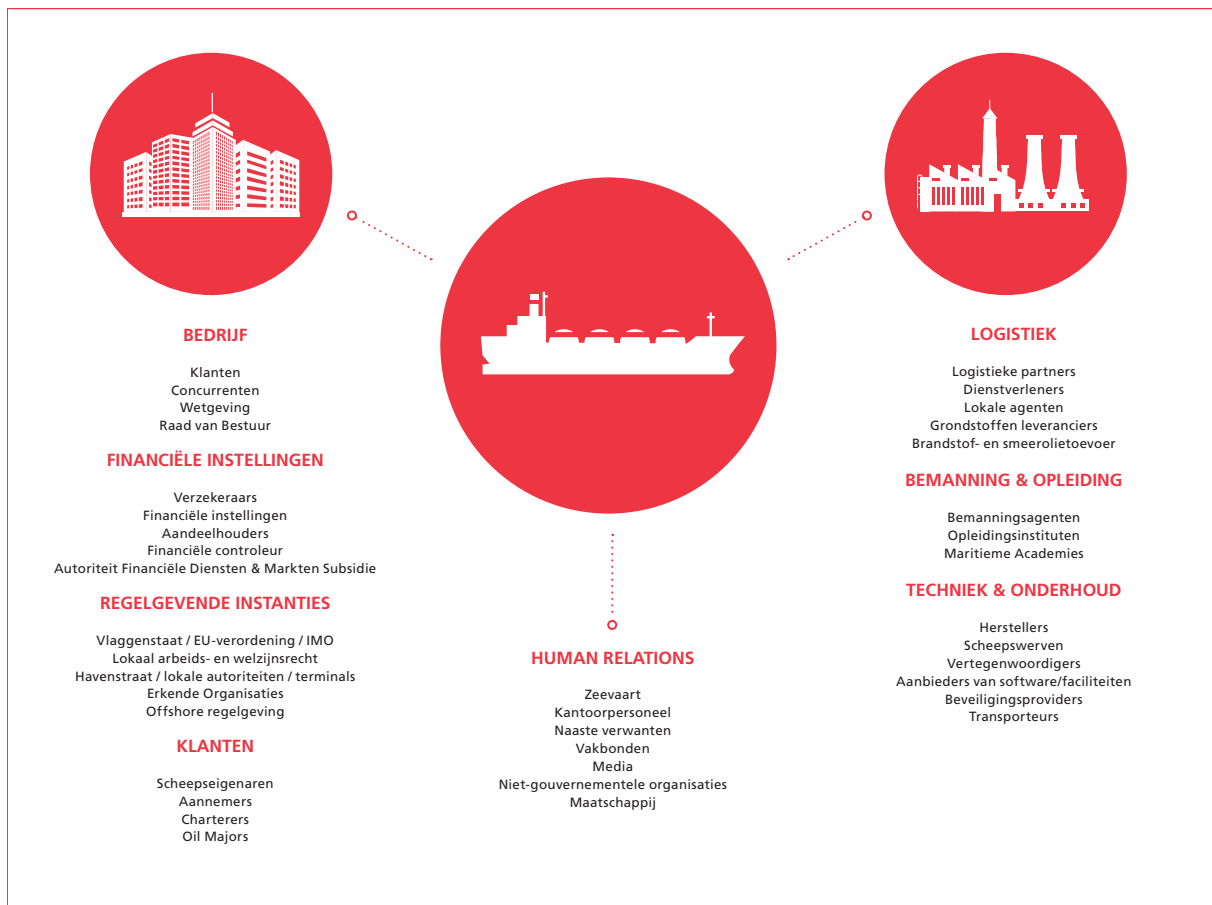
ESG-partner	Input	Output
Raad van Bestuur EXMAR	<p>Communiceren van strategische doelstellingen op ESG-gebied in de interactie met aandeelhouders</p> <p>Voorleggen niet- financieel jaarverslag aan Algemene Vergadering</p> <p>De strategie en waarden van EXMAR handhaven in duurzame waardecreatie.</p> <p>Herziening Dealing Code & Gedragscode</p> <p>Bepalen van de bedrijfsstrategie</p> <p>Vaststellen Corporate Governance Charter & Verklaring (inclusief Dealing Code & Code of Business Ethics)</p> <p>Persberichten voorbereiden met betrekking tot niet-financiële informatie</p>	<p>Naleving van het Corporate Governance Charter en de Corporate Governance Statement in de gehele onderneming</p> <p>Naleving van wet- en regelgeving</p> <p>Niet-financieel jaarverslag valideren</p>
Uitvoerend Commté	<p>Dagelijks bestuur en beleid van de Groep</p> <p>Uitvoering van besluiten van de RvB</p> <p>Interne controles invoeren</p> <p>Voorbereiding jaarrekening</p> <p>Voorstellen maken aan de RvB inzake bedrijfsstrategie</p> <p>Persberichten voorbereiden</p>	<p>Niet-financieel jaarverslag opstellen</p> <p>Voorstellen doen voor de bedrijfsstrategie</p>
EXMAR	<p>Input leveren voor het niet-financieel jaarverslag</p> <p>ESG-doelstellingen handhaven in zakelijke interactie</p> <p>Verslag over ESG-KPI's voorbereiden</p>	<p>Risicobeoordeling voor naleving, model en handleiding</p> <p>Zorgen voor naleving van het Corporate Governance Charter en de Corporate Governance Statement in de gehele onderneming</p>
ESM BeheersComité	<p>Ondertekening jaarlijkse doelstellingen & ESM-beleid van de onderneming</p> <p>Driemaandelijkse prestatiebeoordeling controleren</p> <p>ESG-doelstellingen handhaven in zakelijke interactie</p>	<p>Zorgen voor naleving van het Corporate Governance Charter en de Corporate Governance Statement in de gehele onderneming</p>
EXMAR Scheepsmanagement	<p>Driemaandelijkse prestatiebeoordeling</p> <p>Verslag over ESG-KPI's</p> <p>Ontwerp van jaarlijkse doelstellingen</p> <p>Opzetten van beleid en procedures</p> <p>Toezicht op de regelgeving</p> <p>Rapportage volgens de voorschriften</p>	<p>Herziening van beleid en procedures</p> <p>Zorgen voor naleving van de regelgeving</p> <p>Vragenlijsten over ESG invullen</p> <p>Input leveren voor de jaarlijkse doelstellingen</p>
Ondersteunende diensten & Engineering	<p>Beleid en procedures uitvoeren</p> <p>ESG-doelstellingen handhaven in zakelijke interactie</p> <p>Verslag over ESG-KPI's</p>	<p>Zorgen voor naleving van het Corporate Governance Charter en de Corporate Governance Statement in de gehele onderneming</p>

Analyse van de stakeholders

EXMAR is een multidisciplinaire leverancier van maritieme en offshore-oplossingen voor de olie- en gasindustrie. Wij ontwerpen oplossingen op maat voor de productie, de opslag, het transport en de levering van olie en gas wereldwijd. In de bedrijfsstructuur van EXMAR is een grote variatie aan stakeholders verweven.

▲ "De golfbreker" KMSKA
Fotograaf: Rik Klein Gotink

Onze stakeholders worden voortdurend in kaart gebracht en hun behoeften en verwachtingen worden geëvalueerd om de communicatiestrategie te bevestigen die nodig is voor een optimale zakelijke interactie. EXMAR heeft de volgende interactieve communicatie met onze stakeholders opgezet:

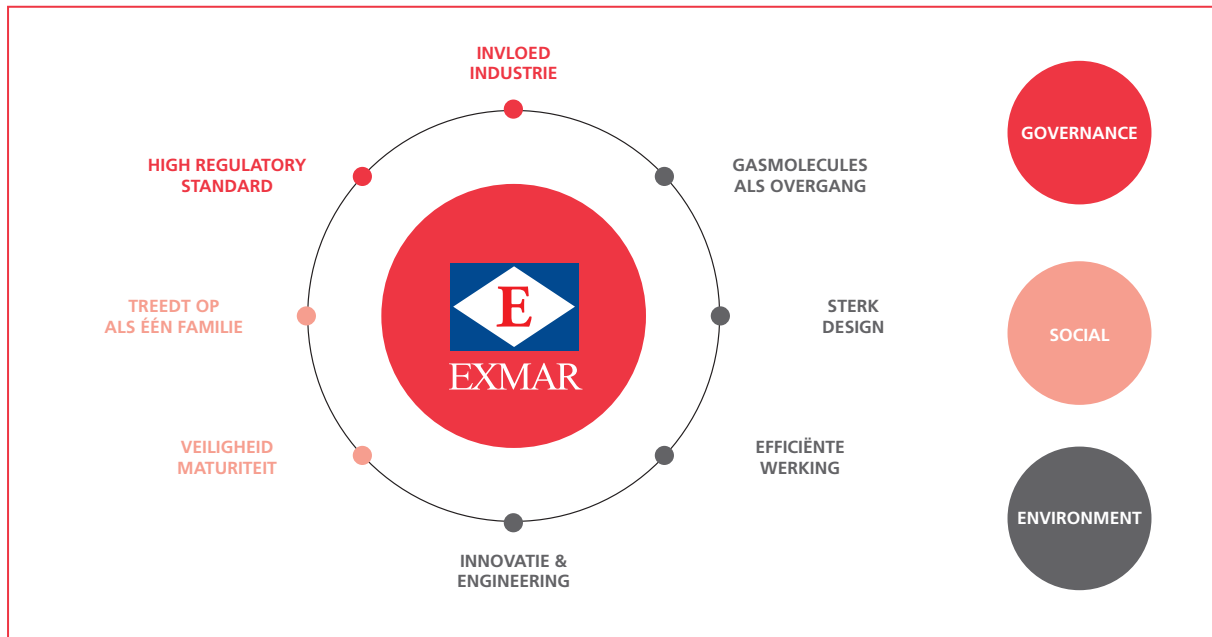
Stakeholder	Interactie met EXMAR	Interactie eigenaar	Frequentie
Business Financiële instellingen Regelgevende instanties	Contractuele overeenkomsten Compliance Model & Bedrijfsethiek EXMAR Financieel Jaarverslag & Persberichten	EXMAR Hoofdkantoor	Ad hoc follow-up Ad hoc Persberichten Financieel jaarverslag
	Vergaderingen & Contactgroepen Uitvoering van wetgeving Inspecties & onderzoeken Certificering Lidmaatschappen ISO-normen & TMSA	EXMAR Scheepsmanagement Wah Kwong Scheepsmanagement	Ad hoc uitvoering van wijzigingen Ad hoc onderzoeken Jaarlijkse interne audits Financieel jaarverslag Jaarlijkse externe audits Industriële werkgroepen op uitnodiging
Klanten	Contractuele overeenkomsten Compliance model & Bedrijfsethiek EXMAR Financieel Jaarverslag & Persberichten	EXMAR Hoofdkwartier	Ad hoc follow-up van contractuele overeenkomsten Ad hoc follow-up van instructies Maandelijkse eigenaarsvergadering Driemaandelijkse/jaarlijkse bevrachtersvergaderingen
	Inspecties en onderzoeken Rapportage over KPI's Uitvoering van contractuele overeenkomsten en naleving van regelgeving	EXMAR Scheepsmanagement Wah Kwong Scheepsmanagement	Delen van interne bulletins om de normen van de vloot te verbeteren Ad hoc onderzoeken Maandelijkse eigenaarsvergadering Driemaandelijkse prestatiebeoordeling Financieel jaarverslag 3-maandelijkse externe audits (doorlichting)
Human Relations	Human Relations procedures Arbeidsovereenkomsten voor kantoorpersoneel Prestatiebeoordeling & gedragscode voor kantoorpersoneel EXMAR Financieel jaarverslag & persberichten	EXMAR Headquarters	Ad hoc uitvoering van wijzigingen Driemaandelijkse evaluatie van de prestaties van het kantoorpersoneel Ad hoc Persberichten Financieel jaarverslag Jaarlijkse conferentie
	CBA's & arbeidsovereenkomsten voor zeevarenden Prestatiebeoordeling & gedragscode voor zeevarenden SMS Crewing Manual procedures Gezondheids- en veiligheidscampagnes en welzijn MTI Netwerk	EXMAR Scheepsmanagement Wah Kwong Scheepsmanagement	Ad hoc uitvoering van wijzigingen Evaluatie van de prestaties halverwege en aan het einde van het contract Jaarlijks SMS-herziening 2-maandelijkse campagnes Wekelijkse bulletins Driemaandelijkse bemanningsconferenties
Logistieke keten Bemanning & Training Techniek & Onderhoud	Rapportagelijnen & aanspreekpunt Gedragscode & cyberveiligheid Procedures en beleid	EXMAR Hoofdkwartier	Regular project meetings Ad hoc implementation of changes
	Contracten Conferenties Evaluatie en audit SMS Instructies en procedures Opleidingsmatrix Vergaderingen Dry-Dock veiligheidsofficier	EXMAR Scheepsmanagement Wah Kwong Scheepsmanagement	Inkoopvergaderingen Goedkeuring, evaluatie en audit van leveranciers Scheepswerfcontroles Jaarlijkse interne audits Ad hoc uitvoering van wijzigingen

Elke stakeholder heeft zijn eigen behoeften en verwachtingen in zijn interactie met EXMAR. Deze worden opgevolgd en afgebakend in EXMAR's belangrijkste ESG-thema's voor de toekomst. EXMAR integreert ESG-factoren die waardevol zijn voor de stakeholders binnen haar eigen business prioriteiten en beschermt en evalueert tegelijk de kernwaarden van EXMAR.

EXMAR's sterke punten

EXMAR benadrukt haar acht belangrijkste sterke punten om een kader te bieden voor de ESG-taskforce om duurzame doelstellingen te bepalen in een snel veranderende maatschappij en omgeving.

Deze onderwerpen zijn gelinkt aan de 17 ontwikkelingsdoelstellingen van de VN. Hierdoor zetten we onze bedrijfsprioriteiten om in de ESG belangrijkste sterke punten.

De volgende ESG-bedrijfsprincipes zijn in onze organisatie verankerd:

- **Wij respecteren** de fundamentele rechten en vrijheden van de mens. Wij tolereren geen enkele vorm van discriminatie op grond van ras, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale of sociale afkomst, eigendom, geboorte of andere status.
- **Wij verbinden** ons ertoe de hulpbronnen, de oceanen, het land en de natuurlijke habitat in onze hele toeleveringsketen duurzaam te gebruiken, rekening houdend met (lokale) milieu- en maatschappelijke factoren.
- **Wij vergroten** de bedrijfswaarde door kwaliteit van onderwijs, diversiteit en inclusie, actieve betrokkenheid naar stakeholders toe alsook betrokkenheid naar lokale gemeenschappen en regio's.
- **Wij streven** ernaar voorop te lopen wat betreft de implementatie van nieuwe technologieën die de impact op onze natuurlijke hulpbronnen minimaliseren, de uitstoot van broeikasgassen verminderen en geen negatieve gevolgen hebben voor het milieu. Wij sluiten ons aan bij de industrie op weg naar decarbonisatie.
- **Wij staan erop** de hoogste veiligheidsnormen te handhaven in al onze activiteiten, in onze toeleveringsketen en in de diensten die aan ons worden verleend.
- **Wij hanteren** een nultolerantie voor moderne slavernij in onze toeleveringsketen. Dit omvat maar is niet beperkt tot kinderarbeid, mensenhandel en dwangarbeid of slavenarbeid.
- **Wij tolereren** geen enkele vorm van omkoping, faciliterende betalingen of op vergoedingen gebaseerde rekrutering in het kader van zaken met of diensten aan EXMAR.

Klimaatverandering - Risicoanalyse

In een veranderende wereld waarin de impact van de klimaatverandering steeds duidelijker wordt, staat de industrie, inclusief EXMAR, bloot aan risico's en kansen. Om haar toekomstvisie goed af te stemmen, heeft EXMAR de potentiële impact van de risico's van klimaatverandering zorgvuldig geanalyseerd en zorgvuldigheidsmaatregelen geïmplementeerd om doelstellingen voor risicovermindering vast te leggen. De ESG-factoren die zijn opgenomen in de sectie 'Zeer hoog' van de materialiteitsanalyse (zie hieronder) zijn terug te vinden in deze risicobeoordeling omdat ze een vertaling zijn van de verschuivende focus binnen de maatschappij en de industrie.

IMPACT OP ONZE ACTIVITEITEN EN VERMOGENSWAARDE

Op korte termijn leidt de klimaatverandering tot meer extreme weersomstandigheden, waardoor de risico's voor de scheepvaart en de havens door hevigere weersomstandigheden toenemen. De gevolgen van dergelijke gebeurtenissen kunnen aanzienlijk zijn, zoals schade aan mensen, schepen en het milieu en een stijging van de kosten door onverwachte omleidingen van vaarroutes. EXMAR blijft de monitoring van het weer via onze weerroutingsoftware versterken, verlaagt de drempel om aanvullend weerroutingsadvies te vragen en gaan steeds verder om energie-efficiëntie en navigatieveiligheid met elkaar in evenwicht te brengen. Aangezien verbeterde veiligheid een continue proces is, streven wij naar voortdurende aanpassingen.

Wij stellen ook vast dat financiers en investeerders steeds minder appetijt hebben voor bedrijven en activa met een negatieve impact op de klimaatverandering. In dit verband onderschrijft EXMAR de Poseidon-principes, die een kader bieden voor verantwoorde scheepsfinanciering. Volgens die principes zullen de belangrijkste scheepvaartsfinancierders rapporteren of hun scheepsportefeuilles in overeenstemming zijn met de klimaatdoelstellingen van de IMO. Verder onderzoekt EXMAR actief of het zijn knowhow en leidende marktpositie in het zeevervoer van ammoniak

kan aanwenden voor de ontwikkeling van de eerste zeeschepen die op (groene) ammoniak kunnen varen. In dit verband heeft EXMAR de optie gelicht voor de bouw van 2 bijkomende middelgrote gastankers met een dual fuel ammoniakaanrijving zullen hebben.

Op middellange tot lange termijn verwachten wij dat de marktwaarde van schepen onderhevig zal zijn aan verschillende gebeurtenissen die verband houden met klimaatverandering en ontwikkelende technologieën. Als gevolg van extremere weersomstandigheden verwachten wij een toename van operationele uitdagingen en problemen (bv. omleidingen, toename van incidenten), wat een impact zal hebben op de inkomsten en de waardering van een schip. Een verschuivende vraag van klanten in hun streven naar koolstofneutraliteit zal een gunstig effect hebben op de waarde van schepen die aan hun eisen voldoen.

Op lange termijn voorzien wij een toenemende vraag naar schepen met lagere koolstofemissies, wat een negatieve invloed zal hebben op de winst en de waardering van oudere schepen met een hoger verbruik. In dit verband investeert EXMAR actief in de verjonging van haar vloot en heeft zij zes nieuwbouwschepen besteld met een grotere capaciteit waarvan vier met LPG en twee met ammoniak dubbele brandstofaandrijving. Tegelijkertijd werden enkele oudere schepen van de vloot in 2023 verkocht (Bastogne, Sombeke en Libramont).

Bovendien investeert EXMAR actief in O&O voor lage-emissietechnologieën en onderzoekt het gebruik van commercieel levensvatbare schepen met nul/lage-emissiebrandstofaandrijving. Wij verwachten dat de evolutie hiernaar toe geleidelijk en op middellange tot lange termijn zal zijn. EXMAR evalueert dan ook voortdurend de commerciële levensvatbaarheid van haar vloot en investeert en desinvesteert actief om een ultramoderne vloot aan te houden.

DE IMPACT VAN EXMAR OP DE WERELD

EXMAR is zich bewust van zijn eigen impact op het milieu en engageert zich om zijn eigen impact te verminderen en zet zijn technische knowhow en vaardigheden in om oplossingen te ontwikkelen.

- EXMAR is een specialist in het diepzeetransport en de transformatie van aardgas dat - onder voorwaarden - door de EU is aangewezen als een overgangsbrandstof die helpt om de verschuiving van fossiele brandstoffen - van ruwe olie en steenkool naar LNG en LPG - naar een klimaatneutrale toekomst te versnellen.
- Met betrekking tot de EXMAR vloot en andere schepen in beheer, respecteert en hanteert EXMAR Shipmanagement, als toegewijd vlootbeheerder, de hoogste HSEQ-normen en streeft naar uitmuntendheid in haar prestaties.

- EXMAR houdt zich aan de Poseidon-principes. In het kader van deze principes meten en publiceren de belangrijkste scheepvaartbanken en financiële instellingen of hun scheepvaartportefeuilles in overeenstemming zijn met de klimaatdoelstellingen van de Internationale Maritieme Organisatie.
- EXMAR onderzoekt actief het potentieel van haar knowhow in het zeevervoer van gasmoleculen voor verschillende koolstofafvang- en opslagprojecten om haar industriële klanten te ondersteunen in hun decarbonisatiestrategie.
- Bovendien onderzoekt EXMAR actief of het zijn knowhow en leidende marktpositie in het zeevervoer van ammoniak kan gebruiken voor de ontwikkeling van de eerste zeeschepen die op (groene) ammoniak varen.

De geïnteresseerde lezer vindt meer details over deze initiatieven in dit jaarverslag.

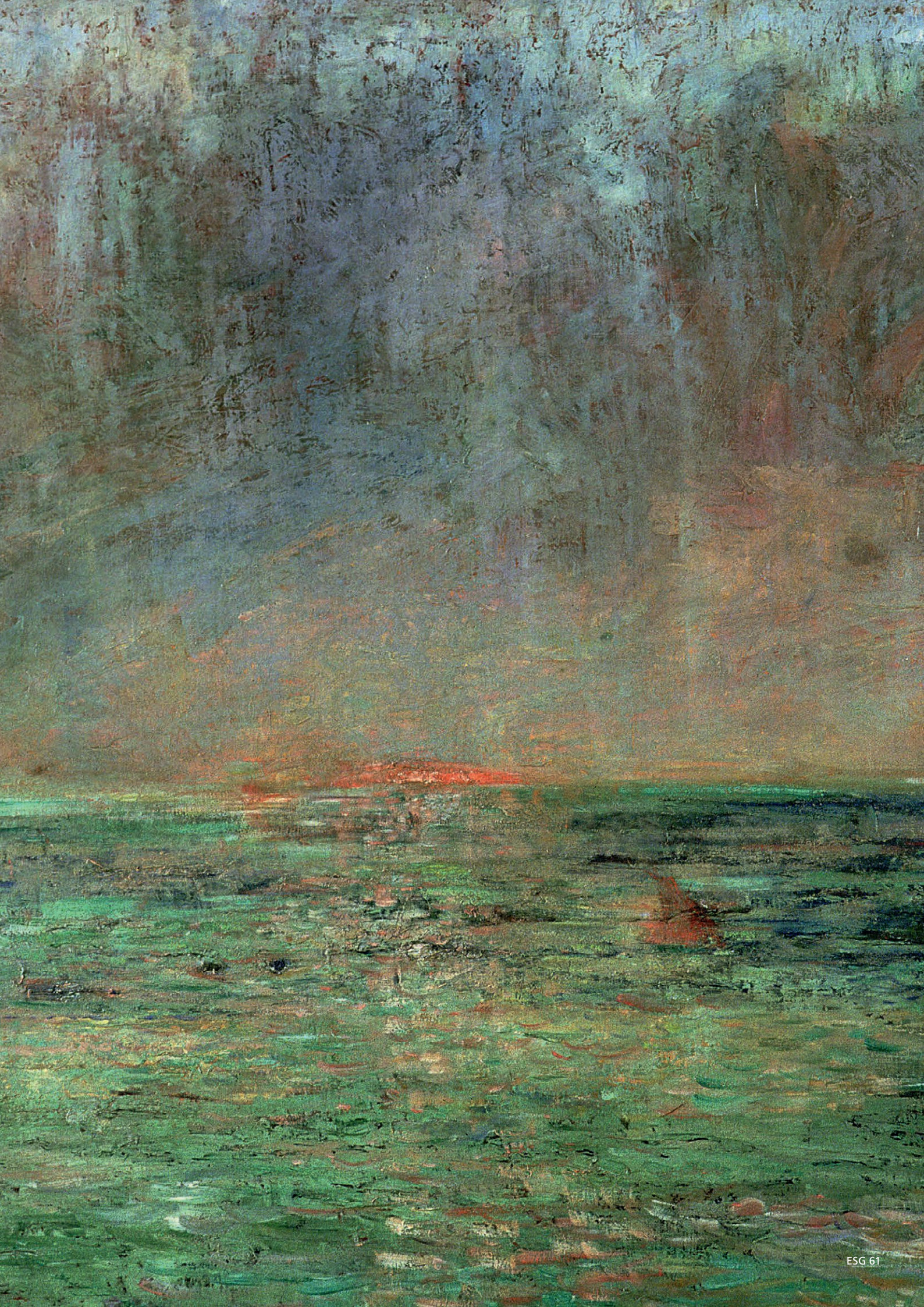

▲ "Vijf personages in een boot (verso)" Mu.ZEE
 Fotograaf: Cedric Verhelst

DOELSTELLINGEN

Type	Risico	Due Diligence	Doelstelling	Tijdslijn			
Klimaat-effect 	Emissies Bijdragen aan de klimaatverlichting	Verhoog energie-efficiëntie door ISO 50001 te onderschrijven en de scheepsactiviteiten te optimaliseren (SEEMP & Energiehandboek in SMS), Voldoen aan bijlage VI van MARPOL (VOS/ ODS), Evalueer uitstoot van logistieke keten om het vervoer te optimaliseren, Reisbeleid voor vlieguren van personeel, Verbod op de verbranding van plastic afval door de vloot, Opleiding van personeel op het gebied van energie-efficiëntie , Emissies van de schepen bijhouden in een digitaal platform, Wettelijke rapportage van emissies a/p EU MRV, UK MRV en IMO DCS	Verhogen van de energie-efficiëntie (en dus minimaliseren van het brandstofverbruik) door een efficiënt nieuw scheepsontwerp (EEDI) Decarbonisatie: Minimaal - de gemiddelde uitstoot van CO ₂ per vervoersprestatie tegen 2030 met 40% verminderen - de gemiddelde uitstoot van CO ₂ per vervoersprestatie tegen 2050 met 70% verminderen - de totale jaarlijkse broeikasgasemissies van het bedrijf tegen 2050 met ten minste 50% verminderen (referentiejaar 2008); - ernaar streven de IMO-doelstellingen te overtreffen om te voldoen aan de toekomstige regelgeving voor de scheepvaart die in het kader van de Green Deal van de EU zal worden opgesteld	Continu Middellange termijn (<2030) Lange termijn (<2050) Lange termijn (<2050)			
			Afval 	Gevolgen voor het zeeleven Gevolgen voor land-degradatie Reputatieschade	Verbod op plastic voor eenmalig gebruik in de toeleveringsketen, Naleving van bijlage V bij MARPOL, In "Prijsaanvraagberichten" aan leveranciers zijn de ISO 14001-eisen inzake verpakking opgenomen, Verbod op de verbranding van plastic afval door de vloot om recyclage mogelijk te maken, Inventaris van gevaarlijke materialen (EU SRR), Opgvolging vlootafval in digitaal platform	De drinkwaterkwaliteit van fontein en op schepen bewaken (productie aan boord) De productie van plastic afval met 30% verminderen ten opzichte van 2020 Door vlag goedgekeurd elektronisch afvalboek implementeren	Korte termijn (2023) Korte termijn (2024) Korte termijn (2024)
			Effluënten 	Invloed op het zeeleven Bijdragen aan invasieve soorten Overtreding van regelgeving	Naleving van bijlage I bij MARPOL SOPEP-SMPEP & NTVRP, Rioolwaterzuiveringsinstallaties, Gebruik van reinigingsmiddelen en additieven waarvan de effluënten niet schadelijk zijn voor het mariene milieu, Treatment Plants, Gebruik van reinigingsmiddelen en additieven waarvan de effluënten zijn niet schadelijk zijn voor het mariene milieu, Bedrijfsvereisten met betrekking tot afvalwaterbeheer (afvalwater, grijs water, bilgewater, afvalwater van gaswassers, dekwaswater, ballastwater, afval van biofouling en sedimenten, enz, beschreven in het milieuhoofdstuk van de SMS BWMP voor alle vlootschepen, regelmatige romp- en propellerinspecties en -reiniging in het water, training van personeel, veranderingen in de regelgeving nauwlettend volgen om naleving te garanderen, bijhouden van afvalwater van vloot in digitaal platform (s-Insight)	Een beheersplan voor biologische aangroei op de vloot implementeren Herzien ballastwaterbeheersplan aan boord van alle schepen in de vloot Door de vlag goedgekeurd elektronisch logboek voor ballastwater, ozonafbrekende stoffen, NO _x en gaswassers implementeren	Korte termijn (2024) Korte termijn (2024) Korte termijn (2024)

Type	Risico	Due Diligence	Doelstelling	Tijdslijn	
Natuurlijke hulpbronnen 	Natuurlijke hulpbronnen uitputten	Verhoog energy-efficiëntie (en dus het brandstofverbruik minimaliseren) door een efficiënt scheepsontwerp (EEDI), ISO,0001 en optimaliseer scheepsoperaties (SEEMP & Energiehandboek in SMS), ISO,4001 en milieuhandboek in SMS, Gebruik van papier/hardware verminderen via meer digitalisering, Keukencoachingsprogramma om verbruik te optimaliseren en afval te verminderen, Veranderingen in de regelgeving nauwlettend volgen om naleving te garanderen, Bijhouden van brandstofverbruik van vloot in digitaal platform	<p>Observeer innovaties in de scheepvaartindustrie om de inspanningen voor duurzaamheid te vergroten</p> <p>De samenwerking met lokale industrieën en via de wereldwijde toeleveringsketen vergroten om de overgang naar een circulaire economie te stimuleren</p> <p>Bijdragen aan betalbaar energieaanbod door deel te nemen aan concurrentie op de markt</p>	<p>Continu</p> <p>Lange termijn (<2050)</p> <p>Middellange termijn (2030)</p>	
Fysiek risico	Slecht weer 	Veiligheid van de bemanning Vertragingen Schade Verhoogd verbruik van de vloot	Route Software voor routeoptimalisatie (SPOS9) geïnstalleerd en afgedwongen via SMS Scheepsrouting gecontroleerd door hoofdkantoor Vaste projecten gecertificeerd door classificatiebureaus onder de strengste milieumomstandigheden op de geselecteerde locatie om de veiligheid van de eenheid en de bescherming van het milieu te garanderen	De integratie van digitale platforms in het hele bedrijf stroomlijnen	Korte termijn (2024)
	Pandemieën 	Beschikbaarheid van de bemanning Welzijn en gezondheid van de bemanning Naleving van de contractduur	Via de WHO toezicht houden op Covid, Ebola, griep enz. Ervoor zorgen dat alle verplichte vaccinaties worden gegeven	Een draaiboek voor een algemeen pandemieplan ontwikkelen	Middellange termijn (<2030)

Type	Risico	Due Diligence	Doelstelling	Tijdslijn	
Overgangsrisico	Politieke veiligheid van de scheepvaart / sancties 	Aanvallen Schade, slachtoffers Reputatieschade	Nauw toezicht houden op de vereisten van de vlaggenstaat en de veiligheid van de scheepvaart wereldwijd, scheepsveiligheidsplannen & scheepsveiligheidsofficier, scheepsveiligheidsbeambte, informatie verzamelen bij gezaghebbende en/of brancheorganisaties en gespecialiseerde consultants, Zakelijke gedragscode (handel met gesanctioneerde landen afwijzen en corruptiebestrijding waarborgen) Handhaving van mensenrechten en non-discriminatie door middel van de zakelijke gedragscode en gestandaardiseerde arbeidscontracten. Procedures voor het beheer van maritieme cyber risico's en een responsplan voor cyberveiligheid Naleving van regelgeving	Zakelijke kansen in ontwikkelingslanden evalueren om de energietransitie en de lokale ontwikkeling te ondersteunen.	Middellange termijn (<2030)
	Juridisch – ongevallen / incidenten 	Verlies van klanten Reputatieschade Gebrek aan een regelgevend kader voor nieuwe technologieën	Veiligheidsmanagement Systeem, Veiligheids campagnes, Het van nabij opvolgen van reglementaire wijzigingen, Training en tewerkstelling van gekwalificeerd personeel volgens vaste matrices, Pleiten voor en deelnemen aan werkgroepen met brancheorganisaties om duidelijke regels te wijzigen/op te stellen voor nieuwe regelgeving en technologieën zoals ammoniak als brandstof.	Minimaliseer ongevallen en incidenten zo veel als redelijkerwijs mogelijk is Veiligheidscampagnes uitgeven en incidenten en bijna-ongelukken delen Voortdurende training en ontwikkeling van onze bemanning	Korte termijn (2024) Korte termijn (2024) Continu
		Markt 	Minder beschikbaarheid van fossiele brandstoffen De toename van energie efficiënte schepen (EEXI/EEDI) zal de vraag naar minder efficiënte (oudere) schepen doen afnemen.	Volgen van de marktvoluitie: verwachte toename van LNG/LPG-revisie als overgangsbrandstof in decarbonisatie	Investeer in onderzoek van ammoniak en CO ₂ transport als overgangsbrandstoffen niet langer gewenst zijn onder decarbonisatie Neem deel aan onderzoek and en ontwikkel oplossingen voor grootschalig transport van hernieuwbare energie in de vorm van waterstof, e-ammoniak, e-methanol, e-LNG of LOHC's. Investeer in toekomstbestendige schepen op duurzame brandstof Afstoten van oudere tonnage
	Technologie 	Beschikbaarheid van technologie ter ondersteuning van decarbonisatie Veiligheid van nieuwe technologie	Nauwlettend volgen van wijzigingen in de regelgeving om naleving en veiligheid van nieuwe systemen te garanderen Nauwe interactie met leveranciers en fabrikanten voor de lange termijn om nieuwe technologieën te evalueren	Veranderingen in de regelgeving en technologische ontwikkelingen nauwlettend volgen om de oplossing te selecteren met het grootste potentieel voor koolstofemissiebesparing op weg naar decarbonisatie Werk nauw samen met fabrikanten van apparatuur (motorfabrikanten/procesontwerp) voor vaartuigen die op alternatieve brandstoffen varen	Middellange termijn (<2030) Middellange termijn (<2030)
		Reputatie 	Business model grotendeels gebaseerd op fossiele brandstoffen	Investeren in alternatieve brandstoffen en nieuwe technologieën op weg naar een koolstofarme economie	Het belang benadrukken van LPG-vrachtvervoer voor secundaire markten (petrochemische en kunstmestmarkten ondersteunen) en ter ondersteuning van decarbonisatie Investeer in onderzoek en ontwikkeling van groene ammoniak en groene waterstof (of andere alternatieve brandstoffen) en afgevangen CO ₂ om de kloof voor het transport van deze producten te dichten Verhoog samenwerking met lokale industrieën en de wereldwijde toeleveringsketen om de overgang naar een circulaire economie te stimuleren

Milieu

KLIMAATVERANDERING

Klimaatverandering is een van de grootste langetermijnrisico's voor EXMAR. Onze aandacht gaat daarom uit naar decarbonisatie, zowel in de fabrieken als aan boord van onze schepen. Hoewel de scheepvaart het meest efficiënte goedkope transportmiddel is en belangrijk is voor de groei en ontwikkeling van elke economie, is de sector als geheel naar schatting verantwoordelijk voor 2,5-3% van de wereldwijde CO₂-uitstoot.

Decarbonisatie is een van de ESG-kernthema's van EXMAR en EXMAR volgt dit actief op via:

Gasmoleculen als overgangmaatregel

- **Op vlak van de aard van de cargo** is het merendeel van de EXMAR-vloot capabel om (groene) ammoniak te vervoeren en heeft dus het potentieel om een belangrijke duurzame energievervoerder te worden.

Sterk design

- EXMAR investeert actief in O&O voor lage-emissietechnologieën en onderzoekt het gebruik van commercieel levensvatbare schepen met nul/lage-emissiebrandstofaandrijving. Wij verwachten dat deze evolutie zich geleidelijk en op middellange tot lange termijn zal manifesteren. EXMAR evalueert ook voortdurend de commerciële levensvatbaarheid van haar vloot en investeert en desinvesteert actief om een ultramoderne vloot in stand te houden.
- De laatste nieuwkomers in onze vloot zijn uitgerust met innovatieve ontwerpen die hun milieuprestaties verbeteren in vergelijking met hun soortgenoten. Onze twee VLGC's varen bijvoorbeeld op LPG als brandstof.

Efficiënte operatie

- De CII-verbeteringsacties (zie hieronder) zijn opgenomen in het Shipboard Energy Efficiency Management Plan, dat momenteel de regelgeving overtreft door de ISO 50001-certificering. Het effect van de EEXI-wetgeving op onze bestaande vlootportefeuille is geëvalueerd.
- Bexco integreert Environmental Product Declaration (EPD) om haar engagement te tonen voor het meten en verminderen van de milieu-impact van haar producten en diensten en deze impact op een hypertransparante manier te rapporteren. Met een EPD rapporteren fabrikanten vergelijkbare, objectieve en door derden geverifieerde gegevens die het goede, het slechte en het kwade tonen over de milieuprestaties van hun producten en diensten.

Innovatie en Engineering

- Wij analyseren onze activiteitenportefeuille om een actieve rol te spelen op de weg naar decarbonisatie door de alternatieve brandstoffen te leveren die nodig zijn in de energietransitie.
- Wij investeren in onderzoek en ontwikkeling naar het potentieel van koolstofneutrale brandstoffen

zoals (groene) waterstof en (groene) ammoniak om de industrie te helpen bij het bereiken van de doelstelling van koolstofneutraliteit. Bovendien vraagt het potentieel van koolstofafvang voor opslag om transportmiddelen en daarom neemt EXMAR actief deel aan de ontwikkeling van CO₂ schepen.

REGELGEVING KLIMAATMATIGING

Om de uitstoot van broeikasgassen (BKG) door de internationale scheepvaart te verminderen, stellen de IMO en de EU verplichte maatregelen op om de decarbonisatie te versnellen.

Internationale Maritieme Organisatie (IMO)

Op mondiaal niveau wil de IMO de totale broeikasgasemissies van de internationale scheepvaartindustrie met minstens 40% verminderen tegen 2030 en met minstens 70% tegen 2040. Om dat doel te bereiken, moeten broeikasgasemissieloze of bijna broeikasgasvrije technologieën, brandstoffen en/of energiebronnen tegen 2030 ten minste 5% van de energie vertegenwoordigen die door de internationale scheepvaart wordt gebruikt (allemaal vergeleken met de basislijn van 2008). Bovendien is het uiteindelijke doel van de IMO om tegen of rond 2050 een broeikasgasemissieniveau van nul te bereiken. Daarom:

Sterk design

- Strengere EEDI-niveaus voor nieuwbouwschepen werden opgelegd.

Efficiënte werking

- Een soortgelijke norm als EEDI wordt afgerond voor bestaande schepen, d.w.z. de EEXI-norm.
- Er wordt een koolstofintensiteitsindex (CII) geïmplementeerd die de effectieve koolstofuitstoot van een schip ten opzichte van het laadvermogen bijhoudt. De CII van elk schip wordt jaarlijks geëvalueerd en zal tegen 2050 steeds strenger worden. Bedrijven moeten verbeteringsplannen indienen voor de CII van hun schip.

NAAM SCHIP	2023
Kallo	A
Flanders Innovation	B
Flanders Pioneer	B
Kaprijke	B
Knokke	B
Kontich	B
Kortrijk	B
Waregem	B
Wepion	B
Kapellen	C
Koksijde	C
Kruikeke	C
Waasmunster	C
Warisoulx	C
Warinsart	D
Excalibur	E

European Union (EU) Green deal

De 'Fit for 55'-pakketten van de Europese Commissie zijn hun routekaart om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Als een van de maatregelen wordt de scheepvaart opgenomen in het **EU-emissiehandelssysteem (EU ETS)**, dat op 01/01/2024 van kracht wordt. Deze wetgeving wordt samengevoegd met de **EU-wetgeving inzake monitoring, rapportage en verificatie (EU MRV)**.

Het EU ETS werkt volgens het principe van "cap-and-trade". Er wordt een bovengrens (limiet) gesteld aan de totale hoeveelheid broeikasgasemissies die de industrie mag uitstoten. Na verloop van tijd wordt dit plafond verlaagd, wat resulteert in een geleidelijke vermindering van de totale uitstoot. Aan het einde van elk jaar moeten alle entiteiten evenveel EU-emissierechten (EUA) inleveren als ze uitstoten. Elk emissierecht staat voor één ton CO₂. De bedoeling is dat de koolstofprijzen investeringen in koolstofarme technologie bevordert en belooft.

In een eerste fase omvat het emissiehandelssysteem van de EU CO₂-emissies voor schepen met een brutotonnage van meer dan 5.000 ton (hetzelfde als de CII-verordening), ongeacht de vlag. Het EU ETS omvat alle emissies van schepen die een EU-haven aandoen voor reizen binnen de EU (intra-EU), evenals 50% van de emissies van reizen die buiten de EU beginnen of eindigen (extra-EU reizen), en alle emissies op EU-ligplaatsen zoals gerapporteerd onder de MRV-verordening van de EU.

Scheepvaartmaatschappijen moeten slechts emissierechten inleveren voor een deel van hun emissies tijdens een initiële geleidelijke invoeringsperiode, om na 3 jaar 100% van de geverifieerde emissies te bereiken, dus in 2026 (40% in 2024, 70% in 2025). De financiële impact op het nettoresultaat van EXMAR zal naar verwachting beperkt zijn, omdat het de eigen reizen compenseert - voornamelijk herpositionering op offhirebasis. Voor de klantreizen moeten standaardovereenkomsten in de sector regelingen bevatten voor de kosten in verband met EU ETS. Dit moet koolstofarme oplossingen stimuleren en het prijsverschil tussen alternatieve brandstoffen en traditionele maritieme brandstoffen verkleinen.

Het toepassingsgebied van de MRV/ETS van de EU wordt uitgebreid met de rapportage van andere broeikasgassen zoals methaan (CH₄) en distikstofoxide (N₂O) die door schepen worden uitgestoten. Schepen die gedurende twee of meer opeenvolgende perioden niet voldoen aan de MRV-vereisten van de EU, kunnen worden uitgesloten van handel in de EU.

Het Europees Economisch en Sociaal Comité is bezig met de ontwikkeling van het voorstel inzake brandstoffen voor de scheepvaart van de EU. Dit zal tegen 2025 een levenscyclusanalyse van broeikasgassen opleggen voor alle energie die aan boord van schepen wordt gebruikt.

Alle bovengenoemde regelgeving is gerelateerd aan onze vier sterke punten op het gebied van milieu: **gasmoleculen als overgang, efficiënte werking, sterk ontwerp en innovatie en techniek**.

RICHTLIJN DUURZAAMHEIDSVERSLAGGEVING VOOR BEDRIJVEN (CSRD)

De Europese Commissie heeft op 21 april 2021 het voorstel voor de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) gepresenteerd als onderdeel van de Europese Green Deal en de agenda voor duurzame financiering. De CSRD biedt een kader voor duurzaamheidsinformatie, omdat onze klanten en de financiële markten steeds meer toegang vragen tot betrouwbare, relevante en vergelijkbare informatie over milieu, maatschappij en bestuur.

Deze nieuwe EU-richtlijn moderniseert, digitaliseert en versterkt de regels over de sociale en milieu-informatie die bedrijven moeten rapporteren en legt een verplichte duurzaamheidsrapportage op voor grote bedrijven. De CSRD vereist dat bedrijven de gerapporteerde duurzaamheidsinformatie laten controleren. EXMAR zal CSRD-rapportering toepassen in boekjaar 2024, voor verslagen die in 2025 gepubliceerd worden.

Ondernemingen die onder de CSRD vallen, zullen moeten rapporteren volgens de European Sustainability Reporting Standards (ESRS), die in december 2023 gepubliceerd worden en opgesteld zijn door EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group), een onafhankelijk orgaan waarin verschillende belanghebbenden verenigd zijn. Op basis van deze standaarden bereidt EXMAR zich actief voor om te voldoen aan de komende CSRD-verplichtingen.

LUCHTEMISSIES

Luchtemissies van schepen bestaan uit verschillende elementen, waarvan sommige schadelijk zijn voor het milieu. De regelgeving is erop gericht de elementen en componenten die een negatieve invloed hebben op het milieu te verminderen. De scheepvaartsector en EXMAR hebben verschillende initiatieven genomen om de impact op het milieu tot een minimum te beperken.

CO₂

CO₂ is de bekendste luchtemissie die wordt aangepakt door de EEXI, EEDI en CII wetgeving. De hoeveelheid CO₂ die een schip uitstoot is vastgelegd en moet door operationele en technische maatregelen worden verminderd. Meer informatie hierover is te vinden onder het thema decarbonisatie.

SO_x

Zwaveloxiden (SO_x) zijn schadelijk voor de menselijke gezondheid en veroorzaken ademhalings-, hart- en vaatziekten en longaandoeningen. Zodra SO_x in de atmosfeer vrijkomt, kan dit leiden tot zure regen, die gevolgen heeft voor gewassen, bossen en waterdieren en bijdraagt tot de verzuring van de oceanen. Een vermindering van deze schadelijke emissies zal derhalve de gezondheid van de bevolking verbeteren, met name voor wie in de buurt van havens en kusten woont.

SO_x of zwaveloxiden worden aangepakt door het zwavelgehalte in stookolie die aan boord wordt

gebruikt sinds 2020 te beperken. De IMO stelt strengere limieten voor het percentage zwavel in brandstof: 0,5% wereldwijd en in specifieke regio's is de limiet zelfs 0,1%. De meeste schepen gebruiken stookolie met een zeer laag zwavelgehalte (VLSFO) om aan de nieuwe limiet te voldoen. Sommige schepen gebruiken gaswassers om de hoeveelheid zwavel in de uitstootgassen te verminderen. Vanaf 2020 is de totale uitstoot van zwaveloxiden door schepen wereldwijd met 77% gedaald - een vermindering die overeenkomt met 8,5 miljoen ton SO_x.

NO_x

NO_x of stikstofoxiden spelen een belangrijke rol bij verscheidene belangrijke milieu- en gezondheidseffecten. NO_x reageert met vluchtige organische verbindingen in aanwezigheid van zonlicht tot ozon, dat in verband wordt gebracht met gevolgen voor de volksgezondheid en het milieu. Voorts reageren NO_x en andere verontreinigende stoffen in de lucht tot verbindingen die bijdragen tot zure depositie, waardoor bossen kunnen worden aangetast en waterlopen kunnen verzuren. De depositie van NO_x kan bijdragen tot een hinderlijke groei van algen die het chemische evenwicht van nutriënten in ecosystemen, vooral in kustgebieden, kan verstoren. Ten slotte speelt NO_x ook een rol bij verschillende andere milieuproblemen, waaronder de vorming van zwevende deeltjes (PM), verminderde zichtbaarheid en invloed op de wereldwijde klimaatverandering.

NO_x in de scheepvaart is geregeld via de technische code voor NO_x en het internationaal certificaat voor de preventie van luchtverontreiniging van motoren. Motoren zijn onderverdeeld in drie niveaugroepen met vermelding van de totale emissiegrenswaarde voor de gewogen cyclus [g/kWh], afhankelijk van de leeftijd van het schip. De beheersingsmaatregelen van fase III gelden alleen voor de gespecificeerde schepen die actief zijn in emissiebeheersgebieden (ECA's) die zijn vastgesteld om de NO_x emissies te beperken. Buiten die gebieden gelden de Tier II-controles. Twee schepen in onze vloot volgen Tier III-controles en hebben een selectieve katalytische reductie (SCR). Dit is een uitlaatgasnabehandelingstechnologie met een NO_x-vermindering van meer dan 80%.

emissiefactoren, methoden voor het meten van het verbruik, afgelegde afstand, afgelegde uren en het rapportageproces zijn in dit plan vastgelegd.

- Deel III bevat het plan om de CII van de komende drie jaar te verbeteren.

Naast de bestemming en aankomsttijd van de schepen, die bevrachters controleren, zijn er verschillende maatregelen om de efficiëntie te verbeteren die via de FOC/nm gemeten kunnen worden. Dergelijke maatregelen gaan van trimoptimalisatie tot weerrouting, snelheidsoptimalisatie, coating van de romp, reiniging van de romp en propeller, toezien van de motorprestaties en beheer van het elektrisch vermogen. Het verband tussen brandstofverbruik en luchtmissies verklaart waarom EXMAR zoveel aandacht besteedt aan het verbeteren van de efficiëntie van schepen, zowel tijdens het gebruik als tijdens het ontwerp.

EXMAR gebruikt een per klasse goedgekeurd datadashboardsysteem om de efficiëntie van zijn schepen nauwkeurig op te volgen en afwijkingen actief te controleren. De gegevens van dit dashboardsysteem worden zowel door het kantoor- als het scheepspersoneel opgevolgd en spelen een cruciale rol bij de verbetering van de energie-efficiëntie van de vloot. Trends kunnen worden bekeken en noodzakelijke acties kunnen worden vastgesteld, zoals het vergelijken met zusterschepen, het vaststellen van de behoefte aan onderhoudsinterventies, het aanpassen van motorparameters of het reinigen van de romp en propeller.

Verdere digitalisering door het beoordelen van de toepasbaarheid van elektronische dossiers die geleidelijk door de administratie van de vlag worden goedgekeurd, maakt het mogelijk gegevens op elk moment toegankelijk te maken voor analyse en verbetering.

EXMAR werkt actief aan de uitbreiding van online sensorbewakingssystemen waarbij de parameters van de aan boord geïnstalleerde apparatuur automatisch worden ingevoerd in het datadashboardsysteem. Deze toegenomen digitalisering en rechtstreekse gegevensverbinding vermindert de werklust van het personeel aan boord voor het verzamelen van gegevens en maakt het mogelijk de gegevens te verbeteren en meer gegevens te analyseren.

ENERGIE-EFFICIËNTIE

SEEMP

Om de energie-efficiëntie te controleren en te verbeteren, bouwt het energiebeheersysteem van EXMAR voort op het kerndocument genaamd het Ship Energy Efficiency Management Plan (SEEMP). Dit plan wordt gebruikt om de prestaties van een schip in de tijd te controleren en te optimaliseren door het brandstofverbruik per zeemijl (FOC/nm) bij te houden. Het is een scheepsspecifiek document en bestaat uit drie delen:

- Deel I geeft richtsnoeren met maatregelen over hoe het schip de efficiëntie aan boord kan aanpakken.
- Deel II is het plan voor de verzameling van gegevens over het stookolieverbruik. Alle verbruikers,

Metriek/Materialiteit	Eenheid	2023	2022	2021	Target	Opmerking
EXMAR SHIPPING & INFRASTRUCTURE (UITGEZOINDERD ENGINEERING DVO&EOC)						
CO ₂ Scope 1 (1) (Brandstofverbruik tijdens offhire en kantoorvoetafdruk)	Metrische Ton	4,405	545,596	591,735	Zie CII	Het grootste deel van de brandstof die door de vloot wordt verbruikt, wordt overgeheveld naar scope 3 omdat EXMAR de brandstof niet koopt.
CO ₂ Scope 3 (brandstof verbruikt door vloot en vliegreizen)	Metrische Ton	4,863,553	NA	NA	NA	Het grootste deel van de brandstof die door de vloot wordt verbruikt, wordt overgeheveld naar scope 3 omdat EXMAR de brandstof niet koopt.
Afgelegde afstand	NM	1,827,553	1,993,781	1,925,558	Zie CII	Meer schepen in de wereldwijde handel, langere reizen, minder havens
Aantal havenbezoeken	Aantal	Xx	1,375	1,609	NA	
Werkdagen	Aantal	11,035	11,387	11,623	NA	Vertrek van oudere schepen
Gemiddelde leeftijd	Aantal	11,22	10.63	10.94	NA	Verkopen oudere tonnage
Vloot	DWT	741,415.02	772,882.18	850,035	NA	Verkoop van oudere schepen
Aantal schepen	Aantal	32	35	37	NA	Verkoop Bastogne, Libramont, Sombeke
LPG vervoerd	Metrische Ton	3,016,864	4,301,374	6,233,054	NA	Langere handel
Ammonia vervoerd	Metrische Ton	1,598,380	1,907,075	1,618,772	NA	
LNG vervoerd	Metrische Ton	3,583,588	0	502,243	NA	
Petrochemische gassen	Metrische Ton	100,862	117,358	341,804	NA	
Brandstofverbruik	Metrische Ton	154,307	175,370	191,632	Optimaliseer	Vermindering als gevolg van de samenstelling van de vloot
Waarvan HFO	Gigajoules	5,302,588	5,952,008	5,321,024	Optimaliseer	HFO omvat LSFO
Waarvan MGO / MDO	Gigajoules	1,028,035	1,002,580	1,395,108	Optimaliseer	
Waarvan LNG	Gigajoules	120,603	15,054	1,058,702	Optimaliseer	
Waarvan LPG	Gigajoules	171,773	258,447	36,082	Optimaliseer	
Verbruikte energie	Gigajoules	6,523,999	7,228,088	7,811,895	Optimaliseer	
NO _x	Metrische Ton	10,284	11,450	11,096	NA	
SO _x	Metrische Ton	2,125	1,207	996	NA	Minder handel in SECA zone
Fijnstof	Metrische Ton	590	635	779	NA	
Olievervuiling	Overboord (Aantal / M ³)	0	0	0		
	Binnenboord (Aantal/ M ³)	1 event 3.1m ³	2 gebeurtenis 0.5m ³	1 gebeurtenis 0.3m ³	0	
Plastic afval (categorie A)	Metrische Ton	954.76	1,010.20	922	5% vermindering	Actie ter vermindering van plastic afval
Voedselafval (categorie B)	Metrische Ton	423.216	425.64	NA	NA	
Huishoudelijk afval (categorie C)	Metrische Ton	1,602.12	1,760.57	NA	NA	
Kookolie (categorie D)	Metrische Ton	9.945	6.55	NA	NA	
As van verbrandingsovens (categorie E)	Metrische Ton	23.13	31.83	NA	NA	
Bedrijfsafval (categorie F)	Metrische Ton	360.205	372.10	NA	NA	
Kadavers van dieren (categorie G)	Metrische Ton	0	2.30	NA	NA	
Vistuig (categorie H)	Metrische Ton	0	0	NA	NA	
E-afval (categorie I)	Metrische Ton	29.115	19.72	NA	NA	
Ladingresten (categorie J)	Metrische Ton	0	0	NA	NA	
TOTAAL AFVAL	Metrische Ton	3402.491	3,628.90	NA	NA	

Metriek/Materialiteit	Eenheid	2023	2022	2021	Target	Opmerking
EXMAR SHIPPING (EXCLUDING INFRASTRUCTURE)						
AER < verplicht ¹	%	-9	-11	-27	Naleving van de wetgeving	Streefwaarde traject strenger (Poseidon Principles 2023)
EEDI < verplicht ²	%	-17	-17.0	-17.5	Naleving van de wetgeving	Stijging door levering schepen 'Flanders' 2021
CII vloot C-score of beter	%	88.89	60	NA	80	Exclusief Drukschepen
Behandeling van ballastwater	Uitwisseling %	7.14	26	36	0	Meer schepen uitgerust met ballastwater-behandelingsysteem
	Behandeling %	92.86	74	64	100	
EXMAR KANTOREN						
Huishoudelijk afval	kg	298,270	249,209	NA		
Plastic afval	kg	36,268	44,561	NA		
Papier afval	kg	159,571	NA	NA		
Elektriciteit	kWh	1,993,755	1,830,226	NA		
Gas	kWh	1,097,829	NA	NA		
Water	m ³	124,768	NA	NA		
Auto's	Aantal	105	108	NA		
Autobrandstof – Diesel	Liter	55,255	56,834	NA		
Autobrandstof – Benzine	Liter	75,266	77,416	NA		
Autobrandstof – Elektrisch	kWh	16,699	17,176	NA		
SOCIAL						
Bestaande contractanten geauditeerd (incl sociale criteria)	Aantal	2	5	3		
Nieuwe contractanten gecontroleerd	Aantal	728	122	53		
Schending van de privacy van klanten en verlies van gegevens	Aantal	0	0	0		
Cyber aanvallen – Emails gestopt	%	48.3	54.7	54.5		

▲ "Christus bedaar de storm" Mu.ZEE
Fotograaf: Hugo Maertens

1 Delta of average AER fleet compared to Poseidon Principle target trajectory value of the year in %

2 Delta of average EEDI new vessels in fleet compared to regulatory required EEDI at newbuilding (applicable for vessels built >2013) in %

EFFLUENTEN

Met de juiste maatregelen kan de milieu-impact van het afvalwater van een schip tot een minimum worden beperkt. EXMAR heeft verschillende maatregelen getroffen om dit doel te bereiken.

Rioolwater / Grijs water

Rioolwater en grijs water is het afvalwater van de sanitaire voorzieningen van schepen. Alle EXMAR-schepen zijn uitgerust met een goedgekeurde waterzuiveringsinstallatie, zodat er geen verontreinigd water in zee wordt geloosd. Om de prestaties van de rioolwaterzuiveringsinstallaties te controleren, worden rioolwatermonsters genomen op schepen die Amerikaanse havens aandoen.

Lenswater

Het bilgewater van een schip is meestal vuil en schadelijk en bevat vloeistoffen uit machinekamers, interne afvoersystemen, slibtanks en diverse andere bronnen. Op de EXMAR-schepen wordt het mengsel opgevangen in de bilgewater tank en gecontroleerd door apparatuur ter voorkoming van verontreiniging. Deze bevat een 15 ppm-bilgeafscheider, een 15 ppm-bilge-alarm en een automatische stopinrichting. Dit wordt geregeld door MARPOL en voorkomt dat olie in het water wordt geloosd.

Beheersplan voor biologische aangroei

Wij controleren voortdurend de efficiëntie van onze schepen en plannen het reinigen van de romp dienovereenkomstig. Op bepaalde operationele locaties is een beheersplan voor biofouling in gebruik voor onze schepen. Dit plan biedt richtlijnen voor het minimaliseren van uitheemse soorten die op de romp van de schepen kunnen groeien.

Gaswasser

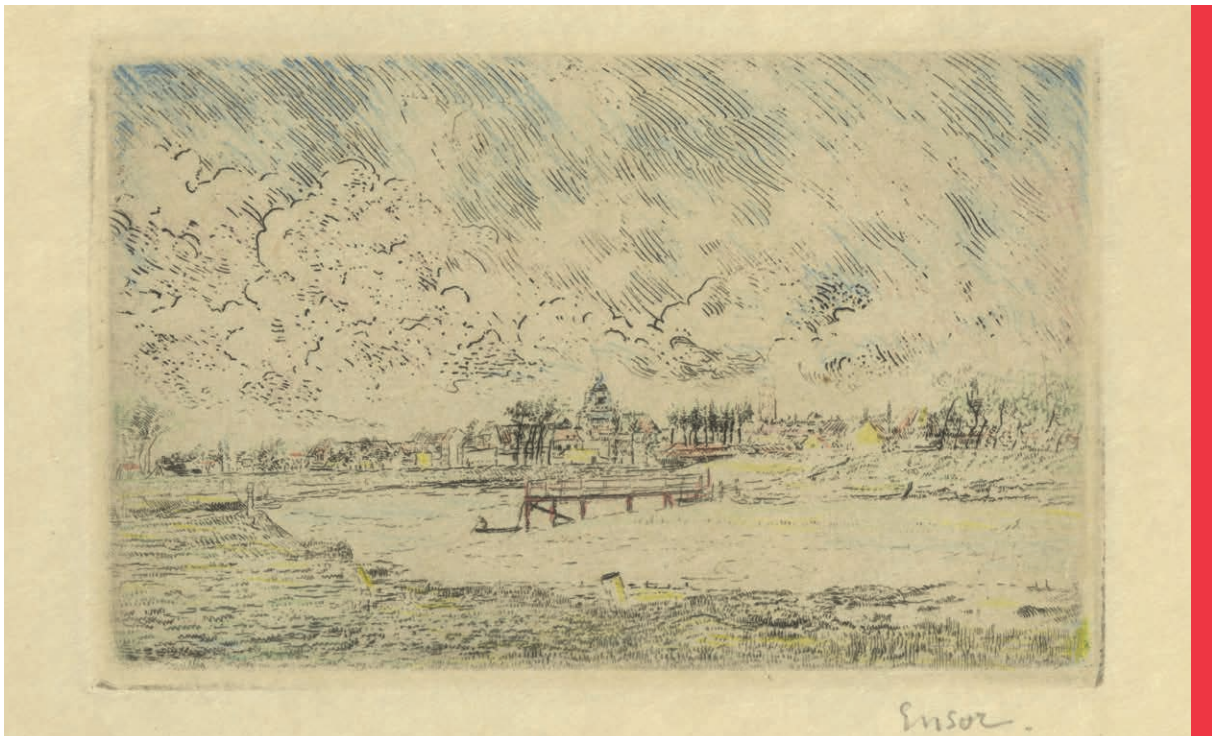
Gaswassers worden gebruikt om de hoeveelheid zwavel in de uitstootgassen te verminderen en produceren als bijproduct gaswassereffluent. Dit afvalwater wordt beheerd volgens internationale en plaatselijke voorschriften.

Afvalbeheer

Het afvalbeheersplan wordt gebruikt om het afval aan boord te beheren. Al het door het schip geproduceerde afval dat wordt geloosd, moet worden geregistreerd in het vuilnisboek. Wij gaan verder dan de wettelijke normen met een verbod op eenmalig gebruik van plastic aan boord, een verbod op het verbranden van bakolie en plastic (stimuleren van recycling) en het melden van vermeende tekortkomingen van havenontvangstfaciliteiten.

Vermindering van plastic afval voor eenmalig gebruik

EXMAR staat volledig achter het actieplan (2018) en de strategie (2021) van de IMO om plastic zwerfvuil op zee vanaf schepen aan te pakken. We hebben dit in onze organisatie vertaald door drinkbaar-water-fonteinen aan boord te installeren om de plastic waterflessen te verbieden. De introductie van drinkwaterfonteinen resulteert in een vermindering van plastic afval, wat op zijn beurt de kosten verlaagt omdat er minder afval hoeft te worden gelost en er geen flessen water meer worden gekocht. De installatie voldoet aan de hoogste normen en wordt regelmatig getest, zodat de bemanning altijd verzekerd is van veilig drinkwater.

▲ "Zicht op Nieuwpoort" MSK Gent
Fotograaf: Cedric Verhelst

Recycleren van schepen

De Inventaris van Gevaarlijk Materiaal (IHM) aan boord van onze vloot wordt beheerd door een digitaal IHM-onderhoudssysteem waarmee alle nieuwe materialen aan boord zorgvuldig worden beoordeeld op hun gevaar voor zowel de gezondheid als het milieu. Deze oefening garandeert alle potentiële gezondheidsrisico's voor bemanning en werfpersoneel tijdens de recycling van het schip. Bedreigingen voor het milieu kunnen op voorhand geëvalueerd en veilig beheerd worden. Daarom voldoet EXMAR Shipmanagement volledig aan het Verdrag van Hongkong (welke van kracht wordt in 2026) en de EU-wetgeving inzake scheepsrecycling.

Sociaal

(OPTREDEN) ALS ÉÉN FAMILIE

Naast de focus op innovatie, bedrijfsvoering en flexibiliteit om de verwachtingen van de klant te overtreffen, hecht EXMAR veel belang aan haar medewerkers. Een van de leidende principes van EXMAR is dat de voortdurende creativiteit, energie en inzet van haar mensen de toegevoegde waarde voor het bedrijf creëren. EXMAR wil een aantrekkelijke werkgever blijven en focust op het verbinden, betrekken en ontwikkelen van haar werknemers via verschillende initiatieven. Het is cruciaal om voortdurend te investeren in de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de werknemers. Als één team engageert EXMAR haar medewerkers om samen te werken aan het bereiken van de gemeenschappelijke doelstellingen.

WERKGELEGENHEID

EXMAR stelt wereldwijd 1923 mensen tewerk waarvan 1514 zeevarenden. Met ongeveer een gelijk aandeel vrouwen en mannen op kantoor en werknemers uit vele verschillende culturen en achtergronden besteedt EXMAR veel aandacht aan evenwichtige teams.

EXMAR engageert zich om zijn werknemers de kans te geven zich actief te ontwikkelen, om zo het beste in mensen naar boven te halen. Om dit te doen slagen, worden de nodige tools en opleidingen voorzien om ervoor te zorgen dat men zijn job ten volle kan uitoefenen en verder kan groeien.

Er wordt regelmatig overlegd tussen het afdelingshoofd en de werknemers, waarbij voortdurend feedback wordt gegeven. De ontwikkeling wordt goed begeleid met opleidingsmogelijkheden en opvolging om een hoge retentiegraad te garanderen. Zowel aan boord als aan wal past EXMAR een evaluatieproces toe waarbij de werknemers drie keer per jaar of tijdens hun contract aan boord worden geëvalueerd.

Voor onze zeevarenden hebben we een zeer waardevolle samenwerking met onze bemanningsleden, of het nu gaat om de interne kennis van EXMAR Shipmanagement of een derde bedrijf. Crewing agents zijn onze sterke lokale partners die de bedrijfswaarden delen en nauw verbonden zijn met de zeevarenden. Crewing agents

worden jaarlijks door het hoofdkantoor van EXMAR gecontroleerd via het interne auditsysteem.

OPLEIDING EN ONTWIKKELING

In de loop van 2023 heeft EXMAR haar bedrijfsopleidingsportaal verder ontwikkeld om een verscheidenheid aan interne opleidingen aan te bieden alsook de mogelijkheid om externe opleidingen te boeken. Onze interne opleidingen omvatten cursussen om de energie-efficiëntie aan boord te optimaliseren, verschillende milieu-gerelateerde onderwerpen zoals ballastwater-beheersystemen, gevaren van scheepsbrandstoffen en zelfs mentale gezondheid en andere opleidingen om het welzijn van de bemanning te verbeteren.

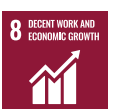
De opleiding van het personeel wordt opgevolgd aan de hand van vaste opleidingsmatrices die variëren naargelang de rang en functie. EXMAR beschikt over een goed geolied systeem om de opleidingen voor onze zeevarenden op te volgen. In 2023 is een volledige update van de opleidingsmatrix voor ons kantoorpersoneel gedaan, zo voorzien we de meest geschikte opleidingen om hen te ondersteunen bij hun dagelijkse werkzaamheden. Dit kan variëren van een bezoek aan een van onze schepen, tot bewustwordingstrainingen en zelfs technische trainingen om hun technische expertise verder te vergroten. We moedigen het delen van informatie aan en organiseren regelmatig interne trainingen om continue verbetering te garanderen.

EXMAR onderhoudt nauwe banden met vele maritieme instellingen om high potentials in een zeer vroeg carrièrestadium te identificeren en onze zeevarenden en toekomstig kantoorpersoneel van bij het prille begin van hun carrière te rekruteren. Een voorbeeld hiervan is de jarenlange samenwerking tussen EXMAR en de Antwerpse Maritieme Academie en het gevestigde Caribbean Maritime Training Institute (Jamaica) of de Mapua School en het Philcamsat opleidingscentrum (Filippijnen). Studenten worden begeleid op het gebied van Masterproefonderwerpen, zodat theorie en praktijk waar mogelijk op elkaar zijn afgestemd.

TEGEN DISCRIMINATIE EN VOOR MENSENRECHTEN

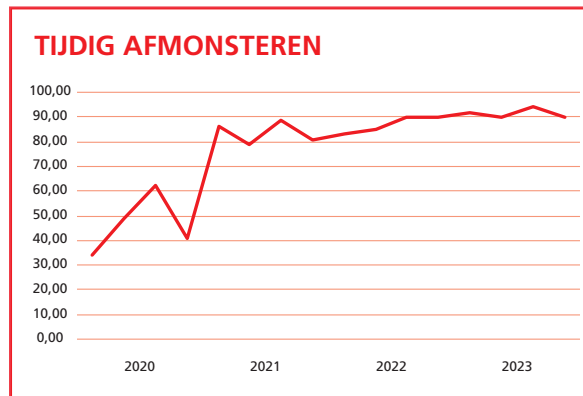
EXMAR gelooft sterk in multi-nationaliteit. Een gezonde mix van nationaliteiten is zowel aan boord als op kantoor terug te vinden. Deze mix garandeert een neutrale cultuur, een positieve sfeer en meer sociale interactie. De ervaring van EXMAR leert dat de bedrijfscultuur sterker wordt ervaren wanneer met een goed gediversifieerde groep werknemers wordt gewerkt.

EXMAR neemt deel aan het ECSA³-programma 'Gelijke kansen en diversiteit in de Europese scheepvaartindustrie' om werknemers te beschermen tegen geweld, pesterijen en seksuele intimidatie op de werkvloer. Klachten van bemanningsleden of kantoorpersoneel worden vertrouwelijk behandeld in het kader van het klachten- of klokkenluidersbeleid.

Mensenrechten en non-discriminatie worden gewaarborgd via gestandaardiseerde arbeidscontracten, collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO's) met zowel zeevarenden als kantoorpersoneel. Naast de strikte naleving van de door de CAO's voorgeschreven maximumduur, bepaalt EXMAR de duur van het contract met de zeevarenden aan de hand van een onderzoek naar de motivatie/tevredenheid van de bemanning.

Contractverlengingen worden vermeden, omdat bekend is dat dan de prestaties en de concentratie afnemen en dus het risico op ongevallen toeneemt. EXMAR meet het aantal zeevarenden dat meer dan 14 dagen na het einde van hun contract wordt vervangen. In totaal wordt 90% van de afmeldingen op tijd gedaan dankzij de voortdurende inspanningen van het volledige team.

INTEGRATIE IN KANTOORWERK

EXMAR gelooft dat integratie de sleutel is tot een gemeenschappelijk begrip. In het hoofdkantoor in Antwerpen werken zowel hogere als lagere officieren op tijdelijk basis om de kantooractiviteiten beter te begrijpen en zich meer vertrouwd te maken met de procedures en waarden van de onderneming. EXMAR vindt het gunstig om de aan boord opgebouwde expertise te integreren door zeevarenden aan te trekken voor verschillende tijdelijke en permanente functies.

TERUGGEVEN AAN DE MAATSCHAPPIJ

EXMAR heeft de nieuw gebouwde LAB-school in Sint-Niklaas, België, gesponsord, een onderwijsproject waar het welzijn van het kind centraal staat. EXMAR is sinds vele jaren mecenas van VZW Zachte Kracht, een liefdadigheidsinstelling die jongeren met speciale behoeften de kans biedt om een dag op een jacht op zee te varen. De organisatie is gevestigd in de Royal Yacht Club in het Belgische Nieuwpoort. EXMAR steunt een aantal goede doelen zoals hockeyclub Gantoise in Gent, België.

Bexco werkt samen met 'de Kempphaan' voor de dekking van hun touwen, een inclusief bedrijf dat kwaliteitswerkgelegenheid biedt aan mensen met een arbeidsbeperking. Als ander voorbeeld werkt Bexco samen met 'Spoorzoeker', een organisatie die ontspoorde, werkloze jongeren bereikt om hen naar de arbeidsmarkt te begeleiden.

VEILIGHEID

EXMAR verbindt zich ertoe de hoogste normen toe te passen en streeft er voortdurend naar de industriestandaarden te overtreffen via innovatieve processen en met respect voor zijn personeel en het milieu waarin het actief is. De HSEQ-afdeling van EXMAR zoekt voortdurend naar manieren om de processen te optimaliseren en de prestaties van het bedrijf te verbeteren. Elk kwartaal worden vergaderingen van de veiligheidsstuurgroep gehouden om de prestaties van de schepen te beoordelen en te evalueren. Daarnaast worden regelmatig bulletins over veiligheid, techniciteit, gezondheid, ongeval samenvattingen, en indien nodig onmiddellijk ongeval feiten uitgebracht aan de vloot en het walpersoneel.

De leiding nemen over veiligheid (TTSL)

Het uiteindelijke doel van "taking the safety lead" is het ontwikkelen van een cultuur van proactiviteit om de EXMAR-praktijken en -gedragingen voortdurend te verbeteren. EXMAR "taking the safety lead" is een instrument om mensen naar een veel hoger niveau van veiligheidsvolwassenheid te leiden. Onder die noemer zetten we veiligheids campagnes op rond belangrijke thema's:

- Vermindering plastic afval
- Batterijen Bewustzijn
- Aangewezen persoon aan wal
- Een paar handschoenen voor veiligheid
- Persoonlijk letsel Bewustzijn
- Leer-engagement hulpmiddel COW
- Verschillende voorbeelden van projectspecifieke campagnes
  - Hittestressbeheersingscampagne
  - Hijswerkzaamheden
  - Vuurlinie
  - Werken op hoogte
  - Besloten ruimte
  - Heet werk
  - Huishouden
  - Gelijktijdige werking (SIMOPS)

TTSL is een doeltreffend instrument om de leiderschapsvaardigheden van de kaderleden te ontwikkelen en het potentieel van de juniors te ontsluiten door hun praktische vaardigheden te verankeren in de juiste mindset. TTSL cultiveert en verbetert het beeld dat werknemers hebben van de manier van werken van EXMAR.

De belangrijkste elementen waarop TTSL zich richt zijn de volgende:

- Risicobeheer
- Leiderschap op het gebied van veiligheid
- Gezondheid en welzijn
- Rapportage van incidenten
- Veiligheidsmentaliteit en -gedrag
- Opleiding

Controle over het werk, de sleutel tot uitstekende veiligheidsprestaties

Op basis van offshore procesveiligheid wordt werkbeheersing als methode voor risicobeheer ontwikkeld en geïntegreerd in de werkpraktijken van EXMAR. Het einddoel is te zorgen voor een veilige levensstijl door intensieve opleiding. Het resultaat was een enorme verandering in de prestaties van de bemanning, wat ook blijkt uit de veiligheidsprestaties in 2023. We hadden nul ernstige verwondingen (Lost Time Incidents - LTI) en vervolgens een derde jaar zonder ernstige incidenten of slachtoffers.

Het sterke en voortdurende engagement van iedereen bij EXMAR is verankerd in alle belangrijke elementen van Control of Work (COW): dagelijkse coördinatievergadering, werkvergunningensysteem, gevarenanalyse, isolaties, toolboxbesprekingen en debriefing, dienen als brandstof om de veiligheid te verhogen en de garantie te bieden op betere prestaties.

Categorisering van beroepsrisico's

Om een taak veilig uit te voeren, worden dagelijks coördinatievergaderingen gehouden waar de planning van de dag wordt vastgesteld en wordt bepaald welke

taken een laag, gemiddeld of hoog risico inhouden. De nadruk ligt op het bespreken van mogelijke gelijktijdige operaties, communicatie tussen afdelingen en het uitwisselen van geleerde lessen.

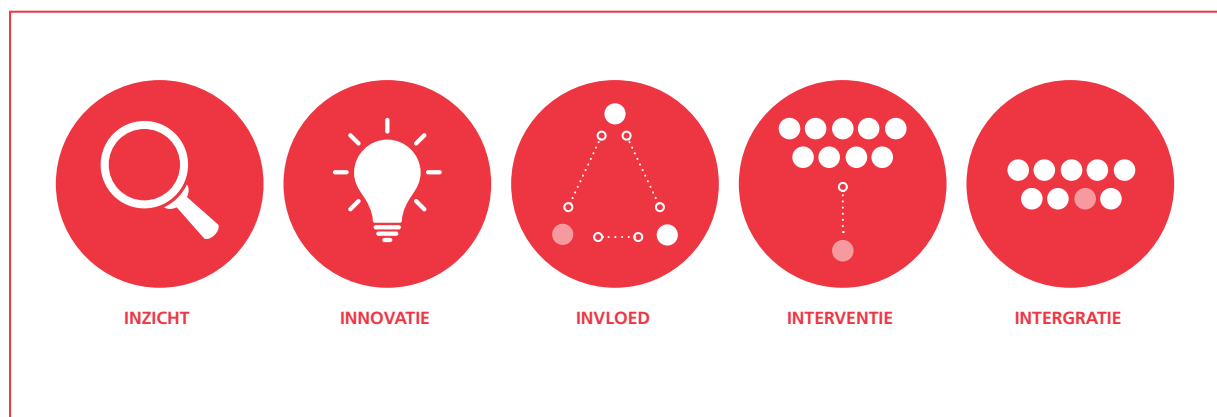
Risicocategorisering van banen is de sleutel tot robuust risicobeheer. Het biedt een systematische en structurele aanpak om risico's te identificeren en te evalueren voor een gestroomlijnd proces van vergunningen en beter aan boord management.

De beroepsrisicoanalyse (JHA) is ontwikkeld om banen met een gemiddeld risico te controleren. Het is een vereenvoudigde versie van het uitgebreide model voor risicobeoordeling. JHA dient hetzelfde doel als risicobeoordeling en is een instrument om jonge officieren op te leiden, te onderrichten en vertrouwen te geven in het beheer van de risico's van hun dagelijkse werk.

Integratie van veiligheidsdenken in risicobeheer

Het boekje Quick Guide Risk Management, geïntegreerd met de veiligheidsvisie en -mentaliteit van EXMAR, biedt de werknemers een hulpmiddel in hun zak voor een beter begrip van het werk, een correcte indeling en beoordeling van de risico's. Het begeleidt onze medewerkers met de 5 veiligheids-I's om risico's te beheren en het werk veilig uit te voeren.

Bij risicobeheer wordt onderscheid gemaakt tussen preventieve en mitigerende veiligheidsmaatregelen. De nadruk wordt gelegd op zowel het beheersen van het risico tot een zo laag als redelijkerwijs mogelijk niveau als op het beperken van de mogelijke gevolgen indien zich een incident zou voordoen.

Metriek/Materialiteit	Eenheid	2023	2022	2021	Doel	Opmerking
EXMAR SCHEEPVAART & INFRASTRUCTUUR (EXCLUSIEF ENGINEERING DVO&EOC)						
GEZONDHEID EN VEILIGHEID						
Retentie werknemers	Officieren (%)	92,14	89,47	91,8	>91	
	Matrozen (%)	93,67	91,75	80,6	>90	
Frequentie van ongevallen met verzuim (LTIF)	Cijfer	0,18	0	0,61	<0.5	Eén arbeidsongeval
Totaal aantal te registreren gevallen (TRCF)	Cijfer	1,45	0,97	2,32	<2.5	Acht totaal aantal te registreren gevallen
Bijna-ongelukken	Aantal	907	538	370	>800	
Ongevallen of defect (ernst 5)	Aantal	2	0	0	0	Twee grote storingen
Dodelijke slachtoffers	Aantal	0	0	0	0	
Achterstallige audits	Navigatie	2	0	1	0	Moeilijk handelspatroon
	Intern	0	4	0	0	
Klassevoorwaarden	Aantal	0	2	2	NA	
Inspecties havenstaatcontrole	Aantal	54	54	35	NA	
Vlekkeloze inspecties	%	72,22	85	88	>80	Location of the PSO
Aanhoudingen	Aantal	0	0	0	0	
Achterstallig onderhoud (niet-kritisch)	%	1,21	1,25	3,02	<2.5	Achterstallig kritisch onderhoud niet toegestaan
Financiële verliezen als gevolg van juridische procedures in verband met omkoping en corruptie	EUR	0	0	0	0	
DIVERSITEIT						
Bemanning	Aantal	1.610	1.508	1.615	NA	
Vrouwelijke bemanning	Aantal	47	24	NA	NA	
Nationaliteiten	Aantal	46	33	43	NA	

Metriek/Materialiteit	Aantal	2023	2022	2021	Doel	Opmerking
EXMAR KANTOREN						
GEZONDHEID EN VEILIGHEID						
Afwezigheidspercentage hoofdkantoor	Kantoor (%)	92,31	94,74	83,5	>80	
LTI (Loss Time Injury)		0	5	NA		
TRC (Total recordable cases)		0	2	NA		
DIVERSITEIT						
Kantoorpersoneel	Aantal	409	418	234		
Totaal aandeel vrouwen	%	34	46	45		
Nationaliteiten	Aantal	21	22	NA		

GEZONDHEID

Samenwerking

EXMAR creëert een gevoel van verbondenheid en motivatie voor de werknemers op elk niveau in het bedrijf, waardoor een duurzame, levendige en gezonde werkomgeving verder wordt ontwikkeld. Enkele voorbeelden van activiteiten die in 2023 plaatsvonden en die de EXMAR-collega's samenbrachten:

- Een informele ontmoetingsruimte waar mensen tijdens de lunch of gedurende de dag kunnen samenkomen om te pauzeren, samen te werken en te vergaderen.
- In juni kwamen mensen uit alle hoeken van het EXMAR-universum overgevlogen om elkaar te ontmoeten, te discussiëren en te feesten tijdens de wereldwijde EXMAR-conferentie.
- Georganiseerde teambuilding met kantoor en/of bemanning, bijvoorbeeld bowlen met de bemanning, de Hercules Trophy of afterwork drinks 'A la marine'.
- Bemanningsconferenties in Antwerpen (België), Manilla (Filippijnen) en Lonavala (India). Deze bemanningsvergaderingen geven het EXMAR-personeel aan wal de kans om in contact te komen met de zeevarenden en de kloof tussen schip en wal te verkleinen. Het walpersoneel en het personeel aan de wal ontmoeten elkaar tijdens verschillende workshops en wisselen ervaringen en feedback uit tijdens de presentaties.

Welzijn

EXMAR investeert op een continue wijze in verschillende activiteiten om de gezondheid van de mensen en het evenwicht tussen werk en privéleven te bevorderen. Een gezonde levensstijl (zowel persoonlijk als werkgerelateerd) wordt aangemoedigd en gesensibiliseerd. Verschillende sportactiviteiten Er worden verschillende sportactiviteiten georganiseerd om de geest van de werknemers vrij te maken, terwijl ze in contact komen met collega's uit verschillende bedrijfsonderdelen.

Bovendien trainen wij zeevarenden om voor hun eigen geestelijke gezondheid te zorgen en problemen bij hun collega's op te sporen. Daarnaast verzorgen we cursussen Engels, om de communicatie aan boord te optimaliseren, en leiderschapstrainingen, om sterke teams aan boord en aan wal op te bouwen. Om gezonde voedingsgewoonten aan boord te creëren voorzien wij een keukencoach om internationaal en gezond voedsel aan boord aan te bieden.

EXMAR besteedt veel aandacht aan de levenskwaliteit en het welzijn aan boord, en gaat verder dan de Maritime Labour Convention standaarden: comfortabele accommodatie, een jaarlijks welzijnsbudget om entertainment aan boord te voorzien met de nieuwste technologie (PS5, Xbox One, ...), kraanwater van

hoge kwaliteit, gratis bruiswater en frisdrank, een pragmatische aanpak bij walverlof, hardcopy van de National Geographic en nieuwsbrieven van de sector (Seaways), fitnessruimte aan boord en last but not least: gratis en onbeperkt WiFi.

Communicatie

EXMAR gelooft sterk in het belang van regelmatige en transparante communicatie naar alle werknemers toe. Onze werknemers op de hoogte houden wordt beschouwd als een cruciaal aspect om een gevoel van verbondenheid en familie te creëren. Duidelijke communicatie is nodig ter ondersteuning van een nauwe samenwerking tussen het personeel aan wal en aan boord en tussen de verschillende onderdelen van de EXMAR-groep. Een nauw contact tussen de teams aan wal die de vloot bedienen en de bemanning aan boord wordt gegarandeerd door onze ICT-afdeling. Alle werknemers beschikken over voldoende bandbreedte en geschikte communicatiekanalen om een nauwe samenwerking tot stand te brengen. Via haar intern magazine houdt EXMAR haar personeel op de hoogte van de laatste bedrijfsupdates over de hele wereld.

CYBER SECURITY

Connectiviteit

EXMAR zorgt voor een gestroomlijnde administratie over clusters en een goede toegang tot alle gegevens en de mogelijkheid om gemakkelijk webvergaderingen te organiseren zonder afbreuk te doen aan de bedrijfsnormen inzake IT-beveiliging. Een digitale tool genaamd Webex wordt gebruikt voor communicatie met collega's, voor digitale vergaderingen en voor chatberichten en verbetert de interne communicatie tussen medewerkers.

Cyberveiligheid

Voor EXMAR is het heel belangrijk om strikte veiligheidsmaatregelen te hebben in alle kantoren en aan boord van onze activa om de veiligheid op elkaar af te stemmen en hetzelfde beschermingsniveau te bieden aan al onze gebruikers, of het nu gaat om kantoorgebruikers of bemanningsleden. Dit omvat perimeterbeveiliging, endpointdetectie en -responstools in onze kantoren en aan boord van onze schepen en bedrijfsmiddelen, 24/7 SOC (Security Operations Center), dit alles samen brengt de beveiliging van de EXMAR groep naar het volgende niveau. 24/7 bewaakt door veiligheidsprofessionals om de veiligheid van EXMAR te garanderen in een steeds veranderende wereld waar cybercriminaliteit elke dag toeneemt.

Wat onze gegevensverbindingen betreft, evalueert EXMAR voortdurend de mogelijkheden om de verbindingen aan boord van onze schepen te verbeteren door te experimenteren met nieuwe technologieën.

ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING

EXMAR investeert voortdurend in nieuwe digitale hulpmiddelen om de workflow zowel aan boord als op kantoor te verbeteren. Uitgebreide inspanningen om het geprogrammeerde onderhoudssysteem van EXMAR – Taak Ondersteuning - verder te ontwikkelen, zodat het EXMAR-personeel aan boord over alle hulpmiddelen beschikt om de schepen volgens de hoogste normen te onderhouden.

In 2023 werd een project opgestart om de werkprocessen van EXMAR verder te digitaliseren. Investerings in de bemanningsdatabase ADONIS zorgen voor een goede planning van de bemanning, tijdige aftekening en een degelijke follow-up van de ontwikkeling en opleiding van de bemanning. EXMAR Shipmanagement streeft naar een vermindering van het aantal administratieve taken aan boord door middel van duidelijke beleidslijnen en procedures.

Governance

Compliance is een cruciaal onderdeel van de bedrijfsstrategie van EXMAR en de activiteiten van de hele organisatie. EXMAR is wereldwijd actief en is bijgevolg onderworpen aan tal van uiteenlopende en complexe regelgevingssystemen.

De meest recente versie van de EXMAR Governance documenten (Corporate Governance Charter waarvan de Dealing Code en de code van bedrijfsethiek deel uitmaken als bijlagen) zijn te raadplegen op onze website via volgende link: www.EXMAR.com/nl/investors/corporate-governance

HOGE REGELGEVINGSSTANDAARD

Nalevingscontroles

Er zijn meerdere regelgevende instanties die onze naleving van zowel lokale als internationale voorschriften controleren. Wij hebben in ons kantoor een jaarlijkse DOC-audit door alle vlaggenstaten (België en Liberia) en interne audits. Aan boord van onze schepen hebben we jaarlijkse ISM/ISPS/MLC audits door de vlaggenstaat, regelmatige havenstaatcontrole-inspecties, jaarlijkse interne audit en twee keer per jaar een technische inspectie.

Commerciële audits en certificering

Om EXMAR in staat te stellen verder te gaan dan naleving, hebben onze schepen twee SIRE-doorlichtingsinspecties, een CDI-inspectie, een OVID-inspectie en green award audits. Op kantoor hebben we regelmatig TMSA-audits, in 2023 door Equinor.

Bovendien hebben we ons aangesloten bij verschillende industriënormen, waaronder ISO. Bexco, EXMAR Shipmanagement en Wah Kwong Shipmanagement hebben een gedetailleerd beheersysteem en zijn in het bezit van ISO 9001 (kwaliteit) en ISO 14001 (milieu) certificaten. Daarnaast beschikt EXMAR Shipmanagement

over ISO 50001 (energie-efficiëntie) en ISO 45001 (gezondheid en veiligheid) normen. Bovendien zijn sommige van onze schepen gecertificeerd door Green Award, een certificerings- en stimuleringsprogramma voor de scheepvaart om wereldwijd bij te dragen tot duurzaam vervoer over water. Onze twee nieuwste schepen kregen een ECO-notering van hun classificatiebureau.

ISO 50001

Om de energie-efficiëntie te controleren, heeft EXMAR Shipmanagement een energiebeheersysteem dat ISO 50001 gecertificeerd is. Het verbeteren van de efficiëntie is niet alleen goed voor het milieu omdat er minder uitstoot wordt geproduceerd, maar een lager brandstofverbruik betekent ook lagere operationele kosten. Het combineren van deze beide voordelen is de weg vooruit. Het verband tussen brandstofverbruik en luchtmissies verklaart waarom EXMAR zoveel aandacht besteedt aan het verhogen van de efficiëntie van schepen, zowel tijdens het gebruik als tijdens het ontwerp.

ISO 14001

Naast de naleving van de regelgeving heeft EXMAR Shipmanagement een milieubeheersysteem geïmplementeerd dat gecertificeerd is volgens ISO14001. Het milieuhandboek, dat deel uitmaakt van het veiligheidsbeheersysteem van het bedrijf, bepaalt de bedrijfsnormen voor het beheer van lenswater in de machinekamer, afvalwater en grijs water, bedrijfsafval, afvalbeheer en emissies.

ISO 9001

Wij werken volgens een ISO 9001-gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem dat processen voor verbetering van het systeem en de verzekering van conformiteit met de eisen van de klant en de wet- en regelgeving omvat. Wij leveren consequent diensten die voldoen aan de toepasselijke wettelijke en regelgevende vereisten en streven ernaar om de klanttevredenheid te vergroten.

ISO 45001

EXMAR Shipmanagement zet zich in voor veilige en gezonde werkplekken door werkgerelateerde letsels en slechte gezondheid te voorkomen en door de prestaties op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk proactief te verbeteren. Het veiligheidsbeheersysteem van het bedrijf is opgezet en wordt onderhouden in overeenstemming met de toepasselijke ISO 45001-norm.

ANTICORRUPTIE

Anticorruptie wordt gehandhaafd door gestandaardiseerde aankoopprocedures die een drievoudige verificatie door verschillende medewerkers vereisen en door standaard aanbestedingsprocedures die een zorgvuldige evaluatie en definitieve selectie van leveranciers in het bijzonder in het geval van aanzienlijke investeringen inhouden.

Door op een zorgvuldige manier bevrachtingsovereenkomsten te sluiten met zijn klanten en door gebruik te maken van relevante BIMCO-clausules en/of op maat

gemaakte anti-omkopings-, anticorruptie- en ethische clausules, naast de gewone sanctieclausules, kan EXMAR havenbezoeken aan landen met een lage score op de International Corruption Perception Index vermijden.

In het kader van ons engagement tegen omkoping en facilitering heeft EXMAR zich onlangs ingeschreven bij het Maritime Anti-Corruption Network (MACN). Het doel van het bedrijfslidmaatschap bij MACN is onze bemanning de middelen te geven om omkoping en faciliteringsbetalingen te bestrijden. De bedrijfsprocedure geeft duidelijke richtlijnen over anti-omkoopprocedures voor schepen in bepaalde geografische gebieden.

CONFORMITEITSPROGRAMMA

Om een optimale naleving van de regels en wetten te verzekeren en om de risico's op inbreuken en de nadelige gevolgen die deze zouden kunnen hebben voor EXMAR en alle belanghebbenden te verminderen, besliste de Raad van Bestuur om een complianceprogramma voor EXMAR te implementeren. Dit programma werd ontwikkeld in samenwerking met het management en externe adviseurs en is gebaseerd op de internationale norm COSO Framework (Committee of Sponsoring Organizations). Het is gericht op het bereiken van een permanente staat van naleving door middel van procedures en structuren die bedoeld zijn voor voortdurende verbetering.

Het complianceprogramma is opgenomen in het Compliance Model dat de structuren en procedures beschrijft die worden gebruikt om risico's te beoordelen en op te sporen, om overtredingen te rapporteren en te beteugelen en om werknemers tenslotte bewust te maken van het model door hen aanvullende training te geven. Het Compliance Model bevat een Compliance Risico Universum, waarin alle risico's voor wettelijke, regelgevende en bedrijfsvereisten gedetailleerd

worden beschreven. Risicobeoordelingscriteria worden toegepast en Key Risk / Compliance Officers worden aangesteld. Risico's worden gerapporteerd en zijn in tabelvorm terug te vinden in de "Beoordeling van interne controle- en risicobeheersystemen" in hoofdstuk 4 van dit rapport, getiteld "Verklaring inzake Corporate Governance". Er worden trainingen over naleving gegeven om de werknemers en de bemanning te helpen het nalevingsmodel te begrijpen en het bewustzijn ervan te bevorderen. Als aanvulling op de Dealing Code en de Code van bedrijfsethiek (bijlage 3 en 4 van het Corporate Governance Charter), geeft de Compliance Manual van EXMAR een duidelijk overzicht van de verschillende compliancebeleidslijnen van het bedrijf en legt ze ten uitvoer:

- Antifraude- en anticorruptiebeleid
- Antitrust- en concurrentiebeleid
- Antiwitwasbeleid
- Sanctiebeleid
- Privacybeleid
- ICT-beleid
- HSEQ-beleid
- Klokkenluidersbeleid
- Beleid inzake intellectuele eigendom

Het Corporate Governance Charter van EXMAR werd op 31 maart 2010 goedgekeurd door de Raad van Bestuur. De laatste update van het Corporate Governance Charter, ingevolge de inwerkingtreding van het nieuwe Belgische Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en de meest recente versie van de Belgische Corporate Governance Code (de "Code 2020"), werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 3 december 2020. De laatste actualisering vond plaats in 2023. Meer informatie vindt u in het gedeelte voor beleggers op de website van het bedrijf: www.EXMAR.be > Investors.

▲ "Sloepen" Mu.ZEE
Fotograaf: Cedric Verhelst

BESTUUR EN BEZOLDIGING

De samenstelling van de raad en de comités van EXMAR is in overeenstemming met de bepalingen van het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (BCCA), de statuten van EXMAR en de Belgische Corporate Governance Code (Code 2020). De Raad van Bestuur bestaat uit tien leden, een voldoende aantal bestuurders om een goede werking te verzekeren, rekening houdend met de specifieke activiteitendomeinen van de vennootschap. EXMAR streeft naar een gevarieerde raad: bestuurders verschillen niet alleen qua achtergrond, opleiding, leeftijd of geslacht, maar ook qua onafhankelijkheid, ervaring en professionele expertise. Dit biedt een waaier van perspectieven, inzichten en het kritisch denken dat essentieel wordt geacht om efficiënte besluitvorming en goed bestuur mogelijk te maken. Volgens het Corporate Governance Charter worden jaarlijks minimaal vier vergaderingen gehouden. Bijkomende vergaderingen worden georganiseerd wanneer het belang van de Vennootschap dit vereist.

Het Benoemings- en Remuneratiecomité ziet erop toe dat de vergoeding marktconform is en in overeenstemming is met het bezoldigingsbeleid van de vennootschap dat de bepalingen en nieuwe bepalingen overneemt van de wetgeving die door het Belgische Parlement werd aangenomen en op 26 november 2019 en 6 mei 2020 werd gepubliceerd voor de uitvoering van de Tweede Richtlijn Aandeelhoudersrechten (SRDII), de BCCA en de Code 2020. Meer informatie is te vinden in het Remuneratieverslag, dat de bezoldiging van EXMAR voor uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders beschrijft en aangeeft hoe de vergoedingsniveaus van de uitvoerende bestuurders worden vastgesteld rekening houdend met de individuele en bedrijfsprestaties.

activiteiten. Het biedt bedrijven, investeerders en beleidsmakers definities van activiteiten die als ecologisch duurzaam worden beschouwd en helpt om de klimaat- en energiedoelstellingen van de EU te bereiken. EXMAR verwelkomt de inspanningen van de EU om ons te ondersteunen bij het screenen, identificeren en aanpakken van de meest belangrijke duurzaamheidsthema's voor ons bedrijf.

EXMAR is een van de belangrijkste spelers in de maritieme en offshore dienstensector. Naast het vervoeren van LNG en LPG, die volgens de EU Taxonomy als overgangsbrandstoffen worden beschouwd, werken we aan de ontwikkeling van duurzame oplossingen voor de energietransitie. Deze projecten worden verder in dit verslag beschreven.

GESCHIKTHEIDSBEOORDELING 2023

De geschiktheidsbeoordeling van EXMAR analyseert de activiteiten beschreven in de Taxonomy Complementary Climate Delegated Act en de recente Delegated Environmental Act van juni 2023 en stemt ze af op onze economische activiteiten:

- De geschiktheid evalueren via een methodologische aanpak met inbegrip van een gedetailleerde analyse van de activiteiten van EXMAR.
- Een correspondentietabel van bedrijfsactiviteiten en boekhoudkundige nomenclatuur in kaart brengen, zoals beschreven in het rapport van de Technical Expert Group (TEG) en de Taxonomy Climate Delegated Act.

Het nieuw toegevoegde 6.16 "Infrastructuur die koolstofarm vervoer over water mogelijk maakt" werd onderzocht, maar vereist een CO₂-uitstootloze exploitatie van schepen. Zelfs met de nieuwste technologie (bijv. schepen die op ammoniak varen) heeft de motor loodbrandstof nodig, waardoor de CO₂-uitstoot minimaal is. Momenteel is er geen CO₂-vrije technologie beschikbaar voor ons type schepen.

TAXONOMY WETGEVING

De EU Taxonomy is een classificatiesysteem dat een overzicht geeft van ecologisch duurzame economische

Dit leidde tot de volgende beoordeling van EXMAR-activiteiten in het kader van de EU-Taxonomy:

Business Unit	Activiteitsbeschrijving	Gedelegeerde handeling, Appendix I	Besluit over geschiktheid (Ja/Nee)
Shipping	Scheepsvloot betrokken bij transport van LNG & LPG.	H50.20/6.10: Zee- en kustvrachtvervoer.	Ja
Infrastructuur	Exploitatie van FSRU- & FLNG-eenheden en accommodatieboten Ondersteunende diensten & engineering (DVO/EOC)	D35.11/4.3: Elektriciteitsopwekking uit windenergie - bouw of exploitatie van elektriciteitsopwekkingsinstallaties die elektriciteit opwekken uit windenergie.	Nee (de exploitatie van eenheden en binnenschepen is geen in aanmerking komende activiteit + het aandeel van ondersteunende diensten en engineering in verband met mogelijke opname in verband met offshore-windenergie wordt als onbeduidend beschouwd)
Diensten	EXMAR Shipmanagement (België, India, Singapore and Seavie Caribbean) EXMAR Yachting Bexco	H50.20/6.10: Zee- en kustvrachtvervoer. D35.11/4.3: Opwekking van elektriciteit uit windenergie F42/7.6: Installatie, onderhoud en reparatie van duurzame-energietechnologieën H50.10/6.11: Zee- en kustvaart, personenvervoer	Ja voor 6.10 en 6.11 Nee voor 4.3 en 7.6 Deel van diensten met betrekking tot mogelijke opname in verband met offshore windenergiesystemen en fotovoltaïsche zonne-energiesystemen worden als onbelangrijk beschouwd

Activiteiten met betrekking tot het scheepvaartsegment, scheepsmanagementdiensten en jachtbouw werden beoordeeld als subsidiabel overeenkomstig bijlage I van de Gedelegeerde Klimaatwet. Andere activiteiten werden aangemerkt als niet in aanmerking komend omdat ze niet perfect aansloten bij de beschrijving van de activiteiten in de Gedelegeerde Wet.

Beoordeling van de afstemming

Waar geschiktheid een beeld geeft van het potentieel van een bedrijf om bij te dragen aan een duurzame toekomst, gaat afstemming van een activiteit verder en geeft een beeld van de huidige duurzaamheidsstatus van het bedrijf. Afstemming op de taxonomie houdt in dat een activiteit voldoet aan de eisen die specifiek voor deze activiteit zijn opgesomd in de taxonomie, de zogenaamde Technische Screeningscriteria en de "Geen significante schade toebrengen"-criteria. Kort gezegd, alleen als een activiteit voldoet aan de technische screeningscriteria, de "geen significante schade toebrengen"-criteria en de minimale waarborgen die in de Taxonomie aan deze activiteit gekoppeld zijn, is deze uitgelijnd.

De eerste stap is controleren of de activiteit voldoet aan de technische screeningscriteria. Deze criteria zijn over het algemeen zeer uitgebreid, wetenschappelijk onderbouwd en gebaseerd op de beste praktijken in de markt. Voor de scheepvaart in het algemeen is nul directe CO₂-uitstoot via uitlaatgassen een cruciale vereiste in de technische screeningcriteria. Om de redenen die in het geschiktheids gedeelte worden genoemd, is dit niet mogelijk met de huidige en toekomstige technologie. Op basis van deze technische screeningcriteria zal de scheepvaartindustrie moeite blijven hebben om de inspanningen voor een duurzamere wereld te laten zien. De tweede stap zou zijn om de "geen significante schade toebrengen"-criteria te controleren. Aangezien geen van onze activiteiten voldoet aan de criteria van de eerste stap, is de tweede stap niet onderzocht.

De resultaten van ons screeningsproces vindt u hieronder. Voor EXMAR is het resultaat van deze afstemming geen verrassing, gezien de huidige stand van de

technologie, zoals hierboven uitgelegd. Als een van de toonaangevende experts in het maritieme transport van ammoniak, investeert EXMAR actief in onderzoek en ontwikkeling van zeeschepen die worden aangedreven door ammoniak als brandstof. Ammoniak wordt veel gebruikt in de chemische industrie en is vooral bekend als het belangrijkste ingrediënt van kunstmest. Doordat de ammoniakmolecule (NH₃) kleurloos is en een doordringende geur heeft, is deze rijk aan waterstof en dus perfect geschikt om als brandstof te worden gebruikt. Bij gebruik als brandstof is de enige uitstoot water, en er is geen koolstof aanwezig om CO₂ te maken.

Bovendien wil EXMAR erop wijzen dat haar huidige scheepsvloot al grotendeels bestaat uit schepen die kunnen schakelen tussen het vervoer van LPG of ammoniak. In een scenario waarbij (bijzonder groene) ammoniak na de omschakeling op waterstof de overhand krijgt als dominante energiedrager, zijn de schepen van EXMAR volledig klaar om dergelijke groene ammoniak te vervoeren.

Resultaten van de taxonomische screening

De KPI's zijn gebaseerd op de vereisten in de Gedelegeerde Wetgeving (EU) 2021/2178 van de Commissie.

- Het aandeel van de omzet dat afkomstig is van producten of diensten die verband houden met milieuduurzame activiteiten.
- Het deel van de kapitaaluitgaven (CAPEX).
- Het deel van de operationele uitgaven (OPEX) dat betrekking heeft op activa of processen die verband houden met milieuduurzame activiteiten.

EXMAR stelt haar jaarrekening op in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals goedgekeurd door de Europese Unie. De hieronder vermelde berekende KPI's zijn gebaseerd op de definitie van de EU Taxonomy Regulation. Er wordt kwalitatieve informatie gegeven om de lezer duidelijkheid te verschaffen over wat wel of niet is opgenomen in de KPI's in vergelijking met de IFRS financiële informatie.

OMZET

	Shipping	Infra-structure	Services	GROEP
Totaal USD '000	52.553	371.226	63.539	487.318
In aanmerking komende USD '000	52.553	0	18.521	71.075
% - 2023	100%	0%	29%	15%

Wij verwijzen naar Toelichting 4 van de jaarrekening voor een gedetailleerd overzicht van de omzet, die zowel IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten als IFRS 16 Leasegerelateerde opbrengsten omvat.

Alle omzet wordt toegewezen aan een unieke gedelegeerde handeling, zodat er geen risico is op dubbelrekening.

CAPEX

	Shipping	Infra-structure	Services	GROEP
Totaal USD '000	1.340	3.240	3.550	8.130
In aanmerking komende USD '000	1.340	0	839	2.179
% - 2023	100%	0%	24%	27%

De investeringen bestaan voornamelijk uit de aankoop van schepen (IAS 16 - zie ook Toelichting 13) en in mindere mate uit de aankoop van andere materiële vaste activa (IAS 16), activa met gebruiksrecht (IFRS 16) en geactiveerde immateriële activa (IAS 38). Wij verwijzen naar Toelichting 13 tot en met 15 van de jaarrekening voor aanvullende informatie.

OPEX

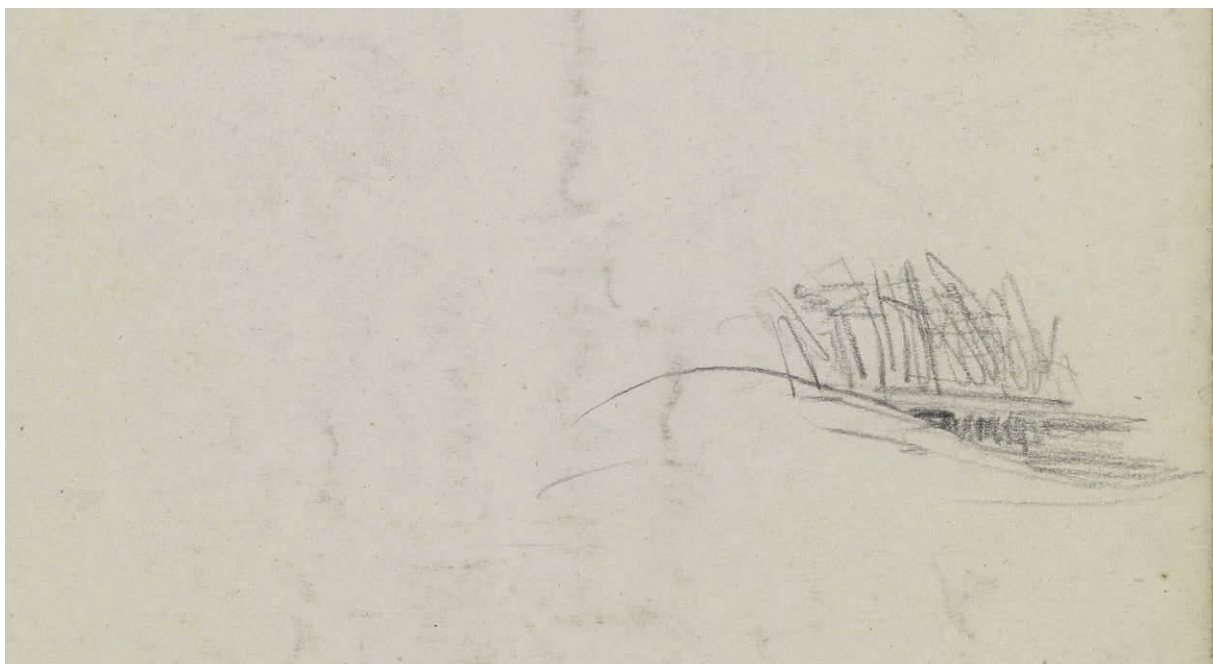
	Shipping	Infra-structure	Services	GROEP
Totaal USD '000	23.329	243.257	38.582	305.168
In aanmerking komende USD '000	23.329	0	11.086	34.415
% - 2023	100%	0%	29%	11%

Onze bedrijfskosten bestaan uit de volgende hoofdcategorieën van kosten:

- scheepskosten
- algemene en administratieve kosten
- personeelskosten

Wij verwijzen naar respectievelijk Toelichting 6 tot en met 9 van de jaarrekening voor aanvullende informatie. Niet al onze bedrijfskosten voldoen aan de definitie van de Opex KPI zoals gedefinieerd in de Taxonomy Regulation. Wij hebben alleen de bemannings- en onderhoudskosten van de schepen opgenomen. Alle andere kosten zoals verzekeringen, afschrijvingen en waardeverminderingen, algemene en administratieve kosten... werden niet meegerekend.

Het aandeel van de in aanmerking komende inkomsten en Opex voor de Groep in 2023 daalde met respectievelijk 28% en 25%. Dit is het gevolg van de aanzienlijke groei van niet in aanmerking komende inkomsten en Opex voor Infrastructure en Diensten. De inkomsten en Opex voor de scheepvaartactiviteiten bleven stabiel in absolute termen, maar daalden als % van het groepstotaal. We hebben een lager Capex bedrag in 2023 in Shipping en Diensten met een relatief hoger aandeel in de totale Capex van de Groep, wat de stijging van 9% in 2022 naar 27% in 2023 van de in aanmerking komende Capex van de Groep verklaart.

TEMPLATE 1 ACTIVITEITEN IN VERBAND MET KERNENERGIE EN FOSSIEL GAS

Rij	Activiteiten in verband met kernenergie	
1.	De onderneming voert onderzoek, ontwikkeling, demonstratie en ontplooiing van innovatieve elektriciteitsopwekkingsfaciliteiten uit, financiert deze of heeft blootstelling aan onderzoek, ontwikkeling, demonstratie en ontplooiing van innovatieve elektriciteitsopwekkingsfaciliteiten die energie produceren uit nucleaire processen met minimaal afval van de splijtstofcyclus.	NEE
2.	De onderneming voert nieuwe nucleaire installaties uit voor de productie van elektriciteit of proceswarmte, inclusief voor stadsverwarming of industriële processen zoals waterstofproductie, financiert deze of heeft blootstelling aan de bouw en veilige exploitatie ervan, evenals de verbetering van de veiligheid ervan, met gebruik van de beste beschikbare technologieën.	NEE
3.	De onderneming voert bestaande nucleaire installaties uit die elektriciteit of proceswarmte produceren, inclusief ten behoeve van stadsverwarming of industriële processen zoals de productie van waterstof uit kernenergie, of financiert deze, of is blootgesteld aan de veilige exploitatie van deze installaties, evenals de veiligheidsupgrades ervan.	NEE
Activiteiten in verband met fossiel gas		
4.	De onderneming houdt zich bezig met de bouw of exploitatie van elektriciteitscentrales die elektriciteit opwekken met behulp van fossiele gasvormige brandstoffen, financiert deze centrales of heeft posities in deze centrales.	NEE
5.	De onderneming voert installaties voor warmtekrachtkoppeling en stroomopwekking met fossiele gasvormige brandstoffen uit, financiert deze of heeft blootstelling aan de bouw, renovatie en exploitatie ervan.	NEE
6.	De onderneming voert warmteopwekkingsinstallaties uit die warmte/koeling produceren met behulp van fossiele gasvormige brandstoffen, financiert deze of heeft blootstelling aan de bouw, renovatie en exploitatie ervan.	NEE

TEMPLATE 2 OP DE TAXONOMIE AFGESTEMDE ECONOMISCHE ACTIVITEITEN (NOEMER)

Rij	Economische activiteiten	Bedrag en aandeel (de informatie moet worden gepresenteerd in geldbedragen en in percentages)					
		CCM + CCA		Mitigatie van klimaatverandering (CCM)		Adaptatie aan klimaatverandering (CCA)	
		Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
1.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit bedoeld in punt 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
2.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit bedoeld in punt 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
3.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit bedoeld in punt 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
4.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit bedoeld in punt 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
5.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit bedoeld in punt 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
6.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit bedoeld in punt 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
7.	Bedrag en aandeel van andere met de taxonomie overeenstemmende economische activiteiten waarnaar niet wordt verwezen in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
8.	Totaal toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	

TEMPLATE 3 OP DE TAXONOMIE AFGESTEMDE ECONOMISCHE ACTIVITEITEN (TELLER)

Rij	Economische activiteit	Bedrag en aandeel (de informatie moet worden gepresenteerd in geldbedragen en in percentages)					
		(CCM+CCA)		Mitigatie van klimaatverandering		Adaptatie aan klimaatverandering	
		Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
1.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit bedoeld in punt 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
2.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit bedoeld in punt 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
3.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit bedoeld in punt 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
4.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit bedoeld in punt 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
5.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit bedoeld in punt 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
6.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit bedoeld in punt 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
7.	Bedrag en aandeel van andere met de taxonomie overeenstemmende economische activiteiten waarnaar niet wordt verwezen in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de teller van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
8.	Totaal bedrag en aandeel van taxonomie-gerelateerde economische activiteiten in de teller van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	

TEMPLATE 4
VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE, MAAR NIET
OP DE TAXONOMIE AFGESTEMDE ECONOMISCHE ACTIVITEITEN

Rij	Economische activiteit	Bedrag en aandeel (de informatie moet worden gepresenteerd in geldbedragen en in percentages)					
		(CCM+CCA)		Mitigatie van klimaatverandering		Adaptatie aan klimaatverandering	
		Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
1.	Bedrag en aandeel van de in punt 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 bedoelde, maar niet in de taxonomie opgenomen economische activiteit in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
2.	Bedrag en aandeel van de in punt 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 bedoelde, maar niet in de taxonomie opgenomen economische activiteit in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
3.	Bedrag en aandeel van de in punt 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 bedoelde, maar niet in de taxonomie opgenomen economische activiteit in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
4.	Bedrag en aandeel van de in punt 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 bedoelde, maar niet in de taxonomie opgenomen economische activiteit in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
5.	Bedrag en aandeel van de in punt 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 bedoelde, maar niet in de taxonomie opgenomen economische activiteit in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
6.	Bedrag en aandeel van de in punt 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 bedoelde, maar niet in de taxonomie opgenomen economische activiteit in de noemer van de toepasselijke KPI	0/0		0/0		0/0	
7.	Bedrag en aandeel van andere economische activiteiten die in aanmerking komen voor de taxonomie, maar niet op de taxonomie zijn afgestemd, waarnaar niet wordt verwezen in de rijen 1 tot en met 6 hierboven, in de noemer van de toepasselijke KPI	Omzet: 71.075k/100% CAPEX: 2,179k/100% OPEX: 34.415k/100%		Omzet: 71.075k/100% CAPEX: 2,179k/100% OPEX: 34.415k/100%		Omzet: 0/0 CAPEX: 0/0% OPEX: 0/0%	
8.	Totaal bedrag en aandeel van economische activiteiten die in aanmerking komen voor de taxonomie maar niet op de taxonomie zijn afgestemd in de noemer van de toepasselijke KPI	Omzet: 71.075k/100% CAPEX: 2.179k/100% OPEX: 34.415k/100%		Omzet: 71.075k/100% CAPEX: 2.179k/100% OPEX: 34.415k/100%		Omzet: 0/0 CAPEX: 0/0% OPEX: 0/0%	

TEMPLATE 5 NIET VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN

Rij	Economische activiteiten	Bedrag	Percentage
1.	Bedrag en aandeel van de in rij 1 van sjabloon 1 bedoelde economische activiteit die niet in aanmerking komt voor de taxonomie overeenkomstig punt 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI.	0	0%
2.	Bedrag en aandeel van de in rij 2 van sjabloon 1 bedoelde economische activiteit die niet in aanmerking komt voor de taxonomie overeenkomstig punt 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI.	0	0%
3.	Bedrag en aandeel van de in rij 3 van sjabloon 1 bedoelde economische activiteit die niet in aanmerking komt voor de taxonomie overeenkomstig punt 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI.	0	0%
4.	Bedrag en aandeel van de in rij 4 van sjabloon 1 bedoelde economische activiteit die niet in aanmerking komt voor de taxonomie overeenkomstig punt 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI.	0	0%
5.	Bedrag en aandeel van de in rij 5 van sjabloon 1 bedoelde economische activiteit die niet in aanmerking komt voor de taxonomie overeenkomstig punt 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI.	0	0%
6.	Bedrag en aandeel van de in rij 6 van sjabloon 1 bedoelde economische activiteit die niet in aanmerking komt voor de taxonomie overeenkomstig punt 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI.	0	0%
7.	Bedrag en aandeel van niet-subsidiabele economische activiteiten die niet in de rijen 1 tot en met 6 hierboven worden genoemd in de noemer van de toepasselijke KPI	Omzet: 416.244k CAPEX: 5.951k OPEX: 270,753k	Omzet: 100% CAPEX: 100% OPEX: 100%
8.	Totaal bedrag en aandeel van niet-subsidiabele economische activiteiten in de noemer van de toepasselijke KPI	Omzet: 416.244k CAPEX: 5.951k OPEX: 270.753k	Omzet: 100% CAPEX: 100% OPEX: 100%

TEMPLATE: AANDEEL OMZET UIT PRODUCTEN OF DIENSTEN DIE VERBAND HOUDEN MET OP TAXONOMIE AFGESTEMDE ECONOMISCHE ACTIVITEITEN - RAPPORTAGE OVER 2023

Boekjaar 2023	2023	Criteria inzake substantiële bijdrage								GEAD-criteria ("geen ernstige afbreuk doen aan")								Aandelen van op taxonomie afgestemde (A.1) of ervoor in aanmerking komende (A.2) omzet, 2023 (18)	Categorie (faciliterende activiteit) (19)	Categorie transitieondersteunendeactiviteit (20)
Tekst	Code (a) (2)	Omzet (3)	Aandelen Omzet in 2023 (4)	Klimaatmitigatie (5)	Klimaatadaptatie (6)	Water (7)	Verontreiniging (8)	Circulaire economie (9)	Biodiversiteit (10)	Klimaatmitigatie (11)	Klimaatadaptatie (12)	Water (13)	Verontreiniging (14)	Circulaire economie (15)	Biodiversiteit (16)	Minimum garanties (17)	Aandelen van op taxonomie afgestemde (A.1) of ervoor in aanmerking komende (A.2) omzet, 2023 (18)	Categorie (faciliterende activiteit) (19)	Categorie transitieondersteunendeactiviteit (20)	
		USD	%	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	"Y; N; N/EL; (b)(c)"	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	F	T	
A. VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																				
A.1 Ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd)																				
Nvt	Nvt	0	0%	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	0%	Nvt	Nvt	
Omzet van duurzame milieuactiviteiten (taxonomie-afgestemd (A.1))		0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	N	N	N	N	N	N	N	0%			
Waarvan faciliterend		0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	N	N	N	N	N	N	N	0%	Nvt	Nvt	
Waarvan transitieondersteunend		0	0%							N	N	N	N	N	N	N	0%			
A.2 Voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten) (g)																				
Zee- en kustvaart	6,11	40	0%	lak; niak; (f)	lak; niak; (f)	lak; niak; (f)	lak; niak; (f)	lak; niak; (f)	lak; niak; (f)								0%			
Zee- en kustvrachtovervoer over water, schepen voor havenwerkzaamheden en ondersteunende activiteiten	6,10	71035	15%	iak	niak	niak	niak	niak	niak								43%			
Omzet van voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten) (A.2)		71075	15%	15%	0%	0%	0%	0%	0%								43%			
A. Omzet van voor de Taxonomie in aanmerking komende activiteiten (A.1+A.2)		71075	15%	15%	0%	0%	0%	0%	0%								43%			
B. NIET VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																				
Omzet niet voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten		416244	85%																	
Totaal (A + B)		487319	100%																	

◀ "Schelpen" La Boverie, Luik
Fotograaf: Caroline Bultynck

TEMPLATE: AANDEEL CAPEX UIT PRODUCTEN OF DIENSTEN DIE VERBAND HOUDEN MET OP TAXONOMIE AFGESTEMDE ECONOMISCHE ACTIVITEITEN- RAPPORTAGE OVER 2023

Boekjaar 2023	2023	Criteria inzake substantiële bijdrage					GEAD-criteria ("geen ernstige afbreuk doen aan") (h)					Aandelen van op taxonomie afgestemde (A.1.) of ervoor in aanmerking komende (A.2.) CapEx, 2023 (18)	Categorie (faciliterende activiteit) (19)	Categorie (transitieondersteunende activiteit) (20)					
Text	Code (a) (2)	CapEx (3)	Aandelen CapEx in 2023 (4)	Klimaatmitigatie (5)	Klimaatadaptatie (6)	Water (7)	Verontreiniging (8)	Circulaire economie (9)	Biodiversiteit (10)	Klimaatmitigatie (11)	Klimaatadaptatie (12)	Water (13)	Verontreiniging (14)	Circulaire economie (15)	Biodiversiteit (16)	Minimum garanties (17)	Aandelen van op taxonomie afgestemde (A.1.) of ervoor in aanmerking komende (A.2.) CapEx, 2023 (18)	Categorie (faciliterende activiteit) (19)	Categorie (transitieondersteunende activiteit) (20)
		USD	%	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	F	T
A. VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																			
A.1 Milieuvriendelijke activiteiten (Voor de Taxonomie in aanmerking komend)																			
Nvt	Nvt	0	0%	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	0%	Nvt	Nvt
CapEx ecologische duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd (A.1))		0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	N	N	N	N	N	N	N	0%		
Waarvan faciliterend		0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	N	N	N	N	N	N	N	0%	Nvt	Nvt
Waarvan transitieondersteunend		0	0%							N	N	N	N	N	N	N	0%		
A.2 Voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten) (g)																			
Zee- en kustvrachtvervoer over water, schepen voor havenwerkzaamheden en ondersteunende activiteiten	6,10	2179	27%	iak; niak; (f)	iak; niak; (f)	iak; niak; (f)	iak; niak; (f)	iak; niak; (f)	iak; niak; (f)	iak; niak; (f)	iak; niak; (f)	iak; niak; (f)	iak; niak; (f)	iak; niak; (f)	iak; niak; (f)	iak; niak; (f)	9%		
CapEx voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten) (A.2)		2179	27%	27%	0%	0%	0%	0%	0%	27%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	9%		
A. CapEx voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten (A.1+A.2)		2179	27%	27%	0%	0%	0%	0%	0%	27%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	9%		
B. NIET VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																			
CapEx van niet voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten		5951	73%																
Totaal (A + B)		8130	100%																

TEMPLATE: AANDEEL OPEX UIT PRODUCTEN OF DIENSTEN DIE VERBAND HOUDEN MET OP TAXONOMIE AFGEST'EMDE ECONOMISCHE ACTIVITEITEN - RAPPORTAGE OVER 2023

Boekjaar 2023	2023	Criteria inzake substantiële bijdrage								GEAD-criteria ("geen ernstige afbreuk doen aan")								Aandelen van op economie afgestemde (A.1) of ervoor in aanmerking komende (A.2) opex, 2023 (18)		Faciliterende activiteit (19)	Transitieondersteunende activiteit (20)
Code (a) (2)	OpEx (3)	Aandelen van op economie afgestemde (4)	Klimaatmitigatie (5)	Klimaatadaptatie (6)	Water (7)	Verontreiniging (8)	Circulaire economie (9)	Biodiversiteit (10)	Klimaatmitigatie (11)	Klimaatadaptatie (12)	Water (13)	Verontreiniging (14)	Circulaire economie (15)	Biodiversiteit (16)	Minimum garanties (17)	Aandelen van op economie afgestemde (A.1) of ervoor in aanmerking komende (A.2) opex, 2023 (18)	Faciliterende activiteit (19)	Transitieondersteunende activiteit (20)			
Text	USD	%	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	J; N; niak; (b)(c)	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	F	T			
A. VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																					
A.1 Milieuvriendelijke activiteiten (Voor de taxonomie in aanmerking komend)																					
Nvt	0	0%	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	0%	Nvt	Nvt			
OpEx van duurzame milieufactiviteiten (taxonomie-afgestemd (A.1))	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	N	N	N	N	N	N	N	0%					
Waarvan faciliterend	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	N	N	N	N	N	N	N	0%	Nvt	Nvt			
Waarvan transitieondersteunend	0	0%							N	N	N	N	N	N	N	0%					
A.2 Voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten) (g)																					
Zee- en kustvrachtvervoer over water, schepen voor havenwerkzaamheden en ondersteunende activiteiten	6,10	34415	11%	11%	11%	11%	11%	11%	11%	11%	11%	11%	11%	11%	11%	36%					
OpEx voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten) (A.2)		34415	11%	0%	0%	0%	0%	0%	11%	11%	11%	11%	11%	11%	11%	36%					
A. OpEx voor Taxonomie in aanmerking komende activiteiten die (A.1+A.2)		34415	11%	0%	0%	0%	0%	0%	11%	11%	11%	11%	11%	11%	11%	36%					
B. NIET VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																					
OpEx van niet voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten		270753	89%																		
Totaal (A + B)		305168	100%																		

4.

C

orporate governance verklaring

4.1 Corporate governance verklaring	92
4.2 Interne controle- en risicobeheerssystemen - beoordeling	102
4.3 Remuneratierapport	110

▲ "Grijze zee" KMSKA
Fotograaf: Hugo Maertens

4.1

Corporate governance verklaring

Corporate governance beoogt regels en gedragingen vast te stellen volgens dewelke ondernemingen naar behoren worden bestuurd en gecontroleerd, met het doel om transparantie te bevorderen. Het is een systeem van "checks and balances" tussen de aandeelhouders, de Raad van Bestuur, de Chief Executive Officer en het Uitvoerend Comité.

GOVERNANCE MODEL

EXMAR NV ("EXMAR" of "de Vennootschap") heeft de Belgische Corporate Governance Code 2020 ("Code 2020") aangenomen als referentiecode.

De governancestructuur van de Vennootschap, en in het bijzonder de rol en verantwoordelijkheden, de samenstelling en de werking van de Raad van Bestuur, zijn adviserende comités en het Directiecomité, worden beschreven in het Corporate Governance Charter (het "Charter").

EXMAR's Corporate Governance Charter werd door de Raad van Bestuur goedgekeurd op 3 december 2020 en recent geactualiseerd op 18 januari 2024.

Het Charter is een samenvatting van de regels en principes waarrond het corporate governancebeleid van EXMAR is georganiseerd, en is gebaseerd op de bepalingen van de gecoördineerde statuten, het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen ("WVV"), en de Code 2020.

Het Charter is door de Raad van Bestuur herzien om de Code aan te duiden als referentiecode in de zin van artikel 3:6, §2, 1° van het WVV.

Alvorens het Charter aan te nemen, heeft de Raad van Bestuur grondig nagedacht over de governancestructuur, duurzame waardecreatie en focus op lange termijn. EXMAR is zich bewust van het belang van deugdelijk bestuur en is ervan overtuigd dat de naleving van de hoogste normen van corporate governance fundamenteel is voor de groei op lange termijn alsook een duurzame waardecreatie met een langetermijnvisie belangrijk is voor alle stakeholders van de Vennootschap.

Het Corporate Governance Charter van EXMAR kan worden geraadpleegd op de website: <https://www.EXMAR.com/nl/investors/corporate-governance>

Het Charter moet samen gelezen worden met de statuten van EXMAR, het financieel jaarverslag en alle andere informatie die door EXMAR ter beschikking wordt gesteld.

De elementen vermeld in artikel 34 van het Koninklijk Besluit van 14 november 2007 en artikel 14 van de wet van 2 mei 2007 worden in de Verklaring en in het verslag van de Raad van Bestuur aan de aandeelhouders bekendgemaakt en moeten bijgevolg in onderlinge samenhang worden gelezen.

De belangrijkste kenmerken van het governancemodel van EXMAR zijn:

- Een **Raad van Bestuur**, die het algemene beleid en de strategie van EXMAR bepaalt en toezicht houdt op het operationele beheer;
- Een **Audit- en Risicocomité**, een **Benoemings- en Remuneratiecomité** en een **Uitvoerend Comité** opgericht door de Raad van Bestuur;
- Een **Chief Executive Officer (CEO)** die de hoofdverantwoordelijkheid draagt voor het operationele beheer en dit tesamen met het Uitvoerend Comité.

EXMAR streeft ernaar de meeste bepalingen van de Code 2020 na te leven, maar de Raad van Bestuur is van mening dat sommige afwijkingen van bepalingen gerechtvaardigd kunnen zijn in het licht van de specifieke situatie van de Vennootschap. In voorkomend geval wordt in de Corporate Governance Verklaring (de "Verklaring") uitleg gegeven over dergelijke afwijkingen tijdens het afgelopen boekjaar overeenkomstig het "pas toe of leg uit" principe.

EXMAR wijkt af van de bepalingen 7.6, 7.9 en 7.10 van de Code 2020. Deze afwijkingen worden beschreven en toegelicht in het remuneratieverslag.

EXMAR is institutioneel lid van Guberna, een kenniscentrum dat corporate governance in al zijn vormen promoot en een platform biedt voor de uitwisseling van ervaringen, kennis en best practices.

CORPORATE GOVERNANCE VERKLARING

Deze Corporate Governance verklaring is een overzicht van de maatregelen die EXMAR neemt om de naleving van wet- en regelgeving te verzekeren. Zo werd een complianceprogramma geïmplementeerd om de risico's op inbreuken en nadelige gevolgen voor EXMAR en zijn stakeholders te beperken.

RAAD VAN BESTUUR

Monistische structuur

De Vennootschap heeft gekozen voor de monistische bestuursstructuur, waarbij de Raad van Bestuur bevoegd is om alle handelingen te verrichten die nodig of nuttig zijn om het doel van de Vennootschap te verwezenlijken, met uitzondering van die waarvoor de Algemene Vergadering van Aandeelhouders bevoegd is. De Vennootschap beschouwt deze monistische bestuursstructuur als de meest geschikte, die snelle besluitvorming mogelijk maakt en zijn efficiëntie al heeft bewezen.

Samenstelling

Momenteel bestaat de Raad van Bestuur uit 10 leden, een voldoende aantal bestuurders om een goede werking te verzekeren, gelet op de specifieke kenmerken van de onderneming.

De Raad van Bestuur van EXMAR is divers samengesteld: niet alleen qua achtergrond, opleiding, leeftijd en gender, maar ook wat betreft de onafhankelijkheid, ervaring en professionele deskundigheid van de bestuurders. De leeftijd van de leden van de Raad van Bestuur varieert van 34 tot 70 jaar (per 31 december 2023).

De bovengenoemde diversiteit zal zorgen voor een scala aan perspectieven, inzichten en het kritische denken dat essentieel is voor efficiënte besluitvorming en goed bestuur.

Het Benoemings- en Remuneratiecomité bekijkt en beoordeelt de samenstelling van de Raad van Bestuur en adviseert de Raad over de benoeming van nieuwe leden van de Raad en de verlenging van de bestaande mandaten. Het Benoemings- en Remuneratiecomité beoordeelt kandidaten op hun verdiensten, zonder de noodzaak van diversiteit uit het oog te verliezen, met inbegrip van criteria zoals achtergrond, opleiding, leeftijd, geslacht, onafhankelijkheid, professionele vaardigheden en professionele en persoonlijke ervaring.

Functies en mandaten van de bestuurders in de Raad per 31 december 2023:

Een gedetailleerde beschrijving van de bestuurders is te vinden op <https://EXMAR.com/nl/investors/management/board-directors>

NAAM – FUNCTIE	BEGIN VAN HET MANDAAT	EINDE VAN HET MANDAAT	AANWEZIGHEID OP VERGADERINGEN
Nicolas Saverys · Executive Voorzitter · Uitvoerend Bestuurder	20 juni 2003	AV 2024	7/7
FMO BV vertegenwoordigd door Francis Mottrie · Uitvoerend Bestuurder · Chief Executive Officer (CEO) tot 1/1/2024	11 september 2020	AV 2025	7/7
Michel Delbaere · Onafhankelijk Bestuurder · Voorzitter Benoemings- en Remuneratiecomité	17 mei 2016	AV 2025	7/7
Baron Philippe Vlerick · Niet- Uitvoerend Bestuurder · Voorzitter Audit- en Risicocomité	20 juni 2003	AV 2026	6/7
Isabelle Vleurinck · Onafhankelijk Bestuurder · Lid Audit- en Risicocomité · Lid Benoemings- en Remuneratiecomité	21 mei 2019	AV 2025	7/7
Wouter De Geest · Onafhankelijk Bestuurder · Lid Audit- en Risicocomité	19 mei 2020	AV 2025	7/7
Carl-Antoine Saverys · Uitvoerend Bestuurder	18 mei 2021	AV 2024	7/7
Stephanie Saverys · Niet- Uitvoerend Bestuurder	18 mei 2021	AV 2024	7/7
ACACIA I BV vertegenwoordigd door Els Verbraecken · Onafhankelijk Bestuurder · Lid Audit- en Risicocomité · Lid Benoemings- en Remuneratiecomité	Gecoöpteerd op 9 september 2021 bevestigd door de Algemene Vergadering van 17 mei 2022.	AV 2025	6/7
Maryam Ayati · Onafhankelijk Bestuurder	Gecoöpteerd op 9 september 2021 bevestigd door de Algemene Vergadering van 17 mei 2022.	AV 2025	6/7

Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

De Raad van Bestuur is het hoogste beslissingsorgaan van de Vennootschap en is bevoegd om alle handelingen te verrichten die nodig of nuttig zijn voor de verwezenlijking van het doel van de Vennootschap, met uitzondering van de handelingen die door het WVV of de gecoördineerde statuten zijn voorbehouden aan de Algemene Vergadering.

De Raad van Bestuur streeft naar succes op lange termijn van de Vennootschap door het nodige leiderschap te voorzien, risico-identificatie en risicobeheer. De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de algemene strategie en waarden van EXMAR, gebaseerd op sociale, economische verantwoordelijkheid en verantwoordelijkheid op het vlak van milieu, genderdiversiteit en diversiteit in het algemeen.

De bevoegdheden en de werking van de Raad van Bestuur worden uitvoerig beschreven in het Corporate Governance Charter.

Activiteiten

In 2023 hield de Raad van Bestuur zeven vergaderingen, alle onder voorzitterschap van de heer Nicolas Saverys.

Naast de uitoefening van de bevoegdheden waarin de wet, de statuten en het Charter voorzien, houdt de Raad van Bestuur zich bezig met het evalueren van en de besluitvorming over de langetermijnstrategie, de belangrijkste beleidslijnen en structuur van de Vennootschap en de openbaarmaking van de rekeningen en de jaarrekening van de Groep.

Meer specifiek behandelde de Raad van Bestuur, naast andere onderwerpen, de memorie van antwoord (inclusief gedetailleerd advies) met betrekking tot de intentie van Saverex om een vrijwillig en voorwaardelijk openbaar overnamebod uit te brengen op alle aandelen en aandelenopties die Saverex nog niet in zijn bezit had (het "Saverex Bod"), de communicatie betreffende het Saverex Bod, het CEIBA FSRU project, de impact van nieuwe IMO- en EU- gedreven decarbonisatiemaatregelen voor de scheepvaartindustrie, de optie om de laatste twee midsize nieuwbouwschepen uit te rusten met een dual-fuel ammoniakmotor, het Eni project in Congo, de investering in Vantage drilling en de CFO en CEO posities.

COMITÉS

Audit- en Risicocomité

SAMENSTELLING

Baron Philippe Vlerick
Niet-uitvoerend Bestuurder
Voorzitter Audit- en Risicocomité

Isabelle Vleurinck
Onafhankelijk Bestuurder

Wouter De Geest
Onafhankelijk Bestuurder

ACACIA | BV vertegenwoordigd door Els Verbraecken
Onafhankelijk Bestuurder

De Code 2020 bepaalt dat de Raad van Bestuur een Auditcomité opricht in overeenstemming met het WVV. Gezien zijn rol in risicovraagstukken kan dit comité ook "Audit- en Risicocomité" worden genoemd. Daarom heeft de Raad van Bestuur in 2020 beslist om het bestaande Auditcomité en het Risicocomité samen te voegen tot één Audit- en Risicocomité.

Overeenkomstig de bepalingen van principe 4 van de Code 2020 bestaat het Auditcomité uit minstens drie bestuurders. Het Audit- en Risicocomité van EXMAR telt vier leden, waarvan drie onafhankelijke bestuurders.

Op 26 mei en 21 november 2023 kwamen de Key Risk Officers (CFO, CLO, hoofd Corporate HSEQ, controller, IT-directeur, HR-directeur) bijeen om hun respectieve aangewezen risicogebieden te bespreken; hun bevindingen werden gerapporteerd aan het Audit- en Risicocomité.

Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

De Raad van Bestuur heeft het Audit- en Risicocomité de ruimste onderzoeksbevoegdheden toegekend en staat de Raad van Bestuur bij in het vervullen van zijn toezichthoudende taak en het verzekeren van de controle in de ruimste zin. Het is tevens het belangrijkste contactpunt voor de Interne Auditor en de Commissaris.

Alle leden van het Audit- en Risicocomité beschikken over de nodige deskundigheid op het gebied van boekhouding en controle en hebben ruime beroepservaring op het gebied van financiële verslaggeving en boekhoudkundige normen en risico's.

Data Protection Comité

Met de inwerkingtreding van de EU General Data Protection Regulation 2016/679 (GDPR) per 25 mei 2018 werd een Data Protection Comité ("DPC") aangesteld.

Het DPC rapporteert aan het Audit- en Risicocomité en behandelt alle aangelegenheden in verband met privacy en persoonsgegevens. Het DPC had drie vergaderingen in 2023.

Activiteiten

De specifieke verantwoordelijkheden van het Audit- en Risicocomité zijn uiteengezet in het Charter en in een Audit Charter, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 31 maart 2011 en laatst herzien op 19 maart 2021.

In 2023 werden vier vergaderingen gehouden, in aanwezigheid van alle leden.

De Commissaris woonde drie vergaderingen bij en de Interne Auditor woonde alle vergaderingen bij.

Het Audit- en Risicocomité beraadslaagde over specifieke financiële aangelegenheden, interne controle en risicobeheer, en gebeurtenissen op het vlak van compliance die zich in de loop van het jaar voordeden, en deed aanbevelingen aan de Raad van Bestuur.

Benoemings- en Remuneratiecomité

SAMENSTELLING

Michel Delbaere

Onafhankelijk Bestuurder

Voorzitter Benoemings- en Remuneratiecomité

Isabelle Vleurinck

Onafhankelijk Bestuurder

ACACIA I BV vertegenwoordigd door Els Verbraecken

Onafhankelijk Bestuurder

Het Benoemings- en Remuneratiecomité werkt in overeenstemming met artikel 7:100 WVV:

- Samengesteld uit een meerderheid van onafhankelijke bestuurders
- Voorgezeten door een niet-uitvoerend bestuurder
- Andere leden zijn niet-uitvoerend

Het Benoemings- en Remuneratiecomité bestond op 31 december 2023 uit drie leden en rapporteert aan de Raad van Bestuur.

Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Het Comité is evenwichtig samengesteld en beschikt over de nodige onafhankelijkheid, vaardigheden, kennis, ervaring en deskundigheid om zijn taken efficiënt uit te voeren.

Het Comité staat de Raad van Bestuur bij in de uitvoering van zijn verantwoordelijkheden met betrekking tot het remuneratiebeleid van de Vennootschap en de benoemingsprocedures.

Activiteiten

De specifieke verantwoordelijkheden zijn uiteengezet in het Charter en een Charter van het Benoemings- en Remuneratiecomité, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 29 november 2011, van tijd tot tijd herzien en voor het laatst op 19 maart 2021. De Raad van Bestuur keurde ook de procedure voor de benoeming en herbenoeming van bestuurders en leden van het Uitvoerend Comité goed. Het Benoemings- en Remuneratiecomité kwam het afgelopen jaar twee keer bijeen en alle leden waren op elke vergadering aanwezig.

Met betrekking tot de remuneratie werden de volgende punten besproken:

- Remuneratiepakket.
- Remuneratieverslag.

Met betrekking tot de benoemingen werden de volgende punten besproken:

- Samenstelling van de Raad van Bestuur: hernieuwing van het mandaat van Philippe Vlerick
- Samenstelling van het directiecomité : aanbeveling tot benoeming van
  - Cometecco BV (Laurent Verhelst) als CFO,
  - HAX BV als CFO
  - Casaver SRL als CEO.

Evaluatie

De Raad van Bestuur heeft een transparant en flexibel instrument nodig waarmee het zijn prestaties kan meten en beoordelen.

De Code 2020 en het Charter voorzien in deze vereiste door de leden van de Raad van Bestuur periodiek te verzoeken een evaluatie te maken.

De Raad van Bestuur van EXMAR voerde onder leiding van de Voorzitter het evaluatieproces in 2011, en van tijd tot tijd herhaald. In 2021 vond de laatste evaluatie plaats.

Het hoofddoel van de evaluatie is de toegevoegde waarde van de Raad van Bestuur te verbeteren. Zij moet de waarden van de Vennootschap versterken, de efficiëntie verhogen en ook helpen bij het opsporen en proactief aanpakken van eventuele problemen.

Na de evaluatie kan de feedback van de leden van de Raad van Bestuur leiden tot een betere werking van de Raad van Bestuur en de comités.

Secretaris

Mathieu Verly sinds Juli 2015.

De Secretaris ziet erop toe dat de handelingen van de Raad in overeenstemming zijn met de wettelijke en statutaire verplichtingen. Hij ziet ook toe op de naleving van de procedures van de Raad van Bestuur. Hij adviseert de Raad over alle bestuurszaken en assisteert de Voorzitter van de Raad bij het vervullen van zijn taken zoals hierboven beschreven, alsmede bij de logistiek in verband met de zaken van de Raad (informatie, agenda, ...).

UITVOEREND COMITÉ & CEO

SAMENSTELLING

FMO BV vertegenwoordigd door Francis Mottrie

Uitvoerend Bestuurder

Chief Executive Officer (CEO) tot 1 januari 2024

HAX BV vertegenwoordigd door Hadrien Bown

Chief Financial Officer (CFO) vanaf 1 december 2023

Cometecco BV (CFO) vertegenwoordigd door Laurent Verhelst tot 1 december 2023

Finmore BV (CFO) vertegenwoordigd door Christine Verhaert tot 1 mei 2023

Lisann AS vertegenwoordigd door Jens Ismar

Uitvoerend Bestuurder Shipping

FLX Consultancy BV vertegenwoordigd**door Jonathan Raes**

Uitvoerend Bestuurder Infrastructure

CASAVAR SRL vertegenwoordigd door Carl-Antoine**Saverys**

Adjunct Bestuurder Shipping

Chief Executive Officer (CEO) vanaf 1 januari 2024

Een gedetailleerde beschrijving van de leden van het Uitvoerend Comité is te vinden op <https://EXMAR.com/nl/investors/management/executive-committee>

Op 3 december 2020 richtte de Raad van Bestuur een Uitvoerend Comité op dat, onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur, belast is met het dagelijks bestuur en het beleid van de Groep, de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur en de specifieke taken die de Raad van Bestuur aan het Comité heeft gedelegeerd.

Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

De Raad bepaalt de specifieke bevoegdheden en taken die aan het Uitvoerend Comité worden toevertrouwd, en ontwikkelt een duidelijk delegatiebeleid in nauw overleg met de CEO.

Het Uitvoerend Comité komt regelmatig bijeen. De CEO is de voorzitter van het Uitvoerend Comité.

ALGEMENE INFORMATIE OVER EXMAR EN PUNTEN DIE OPENBAAR MOETEN WORDEN GEMAAKT OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 34 VAN HET BELGISCH KONINKLIJK BESLUIT VAN 14 NOVEMBER 2007

Datum van oprichting en wijzigingen van de statuten

De vennootschap is opgericht bij notariële akte van 20 juni 2003, bekendgemaakt in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 30 juni daarna, referentie 03072972, en van 4 juli daarna, referentie 03076338.

De statuten werden meermaals gewijzigd. Nieuwe statuten werden aangenomen om te voldoen aan de bepalingen van het WVV bij akte verleden voor Notaris Benoît De Cleene te Antwerpen, ter vervanging van zijn collega Notaris Patrick Van Ooteghem te Temse, op 11 september 2020, gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 26 november daarna, referentie 20139984.

Op 30 oktober 2023 werd een Buitengewone Algemene Vergadering bijeengeroepen (na ontvangst van een verzoek van SAVEREX NV). De vergadering besliste (1) paragraaf 5 van artikel 5 (beginnende met "Indien, ten gevolge van haar beslissing om het kapitaal te verhogen, de Raad van Bestuur ..." en eindigend met "... het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen") van de statuten van de vennootschap te schrappen". (2) de uitgiftepremie van de onbeschikbare rekening over te schrijven naar de beschikbare rekening.

De notariële akte werd verleden voor Notaris Wesley Cielen te Antwerpen, vervangende zijn ambtgenoot Notaris Patrick Van Ooteghem te Temse, op 30 oktober 2023, gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 23 november daarna, referentie 23149812.

Maatschappelijke zetel

De Gerlachekaai 20, 2000 Antwerpen, België.
BTW BE0860.409.202
Rechtspersonenregister Antwerpen – Afdeling Antwerpen.

Kapitaal en aandelen

Het geplaatste kapitaal bedraagt USD 88.811.667, is volledig volstort en wordt vertegenwoordigd door 59.500.000 aandelen zonder nominale waarde. Voor de toepassing van de bepalingen van de WVV is de referentiewaarde van het kapitaal vastgesteld op EUR 72.777.924,85. Alle aandelen zijn volledig volgestort. Tijdens het afgelopen boekjaar hebben zich geen kapitaalwijzigingen voorgedaan die overeenkomstig artikel 7:203 WVV moeten worden gemeld.

In afwijking van het bepaalde in artikel 3:42 BW worden het kapitaal en de boekhouding uitgedrukt in US dollar. Deze afwijking is door het ministerie van Economische Zaken toegestaan en op 2 juli 2003 schriftelijk bevestigd. De redenen voor deze afwijking blijven van toepassing.

Alle aandelen van EXMAR hebben dezelfde rechten. Er zijn geen verschillende aandelenklassen. Elk aandeel geeft recht op één stem op de aandeelhoudersvergaderingen.

Van de 59.500.000 aandelen zijn 47.905.289 aandelen op naam en 11.594.711 aandelen gedematerialiseerd per 31 december 2023.

Toegestaan kapitaal

Krachtens het WVV kan de Raad van Bestuur door de aandeelhouders worden gemachtigd om gedurende een periode van vijf jaar het kapitaal tot een bepaald bedrag en binnen bepaalde grenzen te verhogen.

Bij besluit van de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 11 september 2020 werd de Raad van Bestuur gemachtigd om binnen een periode van vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van bekendmaking van een dergelijk besluit, het maatschappelijk kapitaal van de Vennootschap één of meerdere malen te verhogen, op de wijze en tegen de voorwaarden die de Raad van Bestuur zal bepalen, met een maximumbedrag van USD 12.000.000, de referentiewaarde van EUR 7.703.665,66 voor de toepassing van de bepalingen van het WVV. Het bijzonder verslag van de Raad van Bestuur is opgesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 7:199 WVV.

In 2023 heeft de Raad van Bestuur van EXMAR geen gebruik gemaakt van het recht om het kapitaal te verhogen in het kader van het toegestaan kapitaal.

Procedure voor wijzigingen in het aandelenkapitaal van EXMAR

EXMAR kan zijn maatschappelijk kapitaal verhogen of verlagen bij besluit van de Buitengewone Algemene Vergadering overeenkomstig het WVV. Er zijn geen voorwaarden opgelegd door de statuten die strenger zijn dan de wettelijke vereisten.

Inkoop van eigen aandelen

De Buitengewone Algemene Vergadering van aandeelhouders besliste op 11 september 2020 de Raad van Bestuur te machtigen om maximaal 20% van de bestaande aandelen of winstbewijzen te verwerven voor een periode van vijf jaar vanaf de datum van bekendmaking van dit besluit in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad, tegen een prijs per aandeel die niet hoger zal zijn dan de maximumprijs per aandeel die krachtens de toepasselijke wetgeving aanvaardbaar is en die niet lager zal zijn dan 0,01 euro.

Het aantal eigen aandelen op 31 december 2023 bedroeg 3,29%, wat neerkomt op 1.956.013 aandelen.

Overdracht van aandelen en afspraken tussen aandeelhouders

De statuten van EXMAR NV bevatten momenteel geen anti-overnamebepalingen.

Beschermingsconstructies

Op 16 mei 2023 heeft de Buitengewone Algemene Vergadering de Raad van Bestuur gemachtigd om, onder voorbehoud van de toepasselijke wetgeving en ter voorkoming van een dreigend ernstig nadeel voor de Vennootschap, met inbegrip van een openbaar overnamebod op de effecten van de Vennootschap, de aandelen of winstbewijzen van de Vennootschap te verwerven en te verkopen voor een periode van drie jaar vanaf de datum van bekendmaking van de beslissing van de Buitengewone Algemene Vergadering van 16 mei 2023 in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad.

Bovendien werd de Raad van Bestuur gemachtigd om het kapitaal van de Vennootschap te verhogen binnen de grenzen van het toegestane kapitaal in geval van een kennisgeving van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) betreffende een openbaar overnamebod op de effecten van de Vennootschap.

Antiovernamebepalingen in de statuten van EXMAR NV

EXMAR De statuten van EXMAR NV bevatten momenteel geen antiovernamebepalingen.

Antiovernamebepalingen naar Belgisch recht

Naar Belgisch recht staat een openbaar overnamebod op alle uitstaande stemrechtverlenende effecten van de emittent onder toezicht van de FSMA. Indien deze vaststelt dat een overname in strijd is met het Belgische recht, kan dit leiden tot opschorting van de uitoefening van de rechten verbonden aan aandelen die in verband met de voorgenomen overname zijn verworven. Krachtens de Belgische wet van 1 april 2007 op de openbare overnames moet een verplicht overnamebod worden uitgebracht wanneer een persoon, als gevolg van zijn eigen verwerving of de verwerving door personen die in overleg met hem handelen, rechtstreeks of onrechtstreeks meer dan 30% van de effecten met stemrecht bezit

in een vennootschap met zetel in België waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde of erkende markt. De verwerfer moet alle andere aandeelhouders de gelegenheid bieden hun aandelen te verkopen tegen de hoogste van de volgende prijzen: (i) de hoogste prijs die de verwerfer heeft geboden voor aandelen van de emittent gedurende de 12 maanden voorafgaand aan de aankondiging van het bod of (ii) de gewogen gemiddelde prijs van de aandelen op de meest liquide markt gedurende de laatste 30 kalenderdagen voorafgaand aan de datum waarop de verwerfer verplicht werd een verplicht overnamebod uit te brengen op de aandelen van alle andere aandeelhouders.

Controlemechanisme van een aandelenregeling voor werknemers waarbij de zeggenschapsrechten niet rechtstreeks door de werknemers worden uitgeoefend

Er bestaat geen aandelenplan voor werknemers met een dergelijk mechanisme.

Aandeelhoudersovereenkomsten

De Vennootschap heeft geen kennis van afspraken tussen aandeelhouders, buiten het overleg in het kader van het overnamebod van Saverex waarnaar hieronder wordt verwezen.

Aandelen , structuur en notificaties

Aandeelhouderschap per 31 december 2023

- SAVEREX: 81,25%
- EXMAR: 3,29%.
- Freefloat: 15,46%

Het EXMAR-aandeel is genoteerd op Euronext Brussel en maakt deel uit van de Bel Small index (Euronext: EXM).

In de loop van 2023 en tot en met de datum van dit verslag werden volgende kennisgevingen in het kader van de Transparantiewet van 2 mei 2007 ontvangen:

- Op 6 april 2023 maakte EXMAR NV bekend dat Saverex NV en verbonden personen een akkoord van onderling overleg hebben gesloten, zonder een nieuwe drempel te overschrijden.
- Op 20 juni 2023 kondigde EXMAR NV aan dat Cobas Asset Management S.G.I.I.C. S.A. een neerwaartse drempel overschreed (van 5,002% naar 4,88%).
- Op 1 augustus 2023 kondigde EXMAR NV aan dat Saverex NV en verbonden personen een drempel van 75% overschreden als gevolg van een verwerving van aandelen.
- Op 6 oktober 2023 kondigde EXMAR NV aan dat Saverex NV een drempel van 80% overschreed door een verwerving van aandelen.

De hoofdaandeelhouder van EXMAR, Saverex, lanceerde vanaf 8 juni 2023 een vrijwillig en voorwaardelijk bod in contanten op alle aandelen van EXMAR.

Tijdens de initiële aanvaardingsperiode werden 17.335.548 aandelen, die 29,14% van de uitstaande aandelen vertegenwoordigen, aangeboden.

Saverex besloot het Bod vrijwillig te heropenen van 28 augustus 2023 tot 15 september 2023. In totaal werden 20.912.821 aandelen aangeboden in het Bod, wat 35,15% van de uitstaande aandelen vertegenwoordigt.

Overeenkomstig artikel 74§6 van de Wet op de openbare overnamebiedingen van 1 april 2007 heeft SAVEREX NV op 15 oktober 2007, bijgewerkt op 25 augustus 2023, aan de FSMA gemeld dat het meer dan 30% van de effecten met stemrecht bezit in EXMAR NV, een beursgenoteerde vennootschap.

De statutaire informatie is gepubliceerd op de website: <https://www.EXMAR.com/en>

Statuten, algemene vergaderingen, deelname en uitoefening van het stemrecht

De jaarlijkse Algemene Vergadering van aandeelhouders vindt plaats op de derde dinsdag van mei om 14.30 uur.

De regels voor de bijeenroeping, de deelname, het verloop van de vergadering, de uitoefening van het stemrecht, de wijziging van de statuten, de benoeming van de leden van de Raad van Bestuur en zijn Comités zijn te vinden in de gecoördineerde statuten en het Charter van de Vennootschap, die beide beschikbaar zijn op de website van de Vennootschap:

<https://www.EXMAR.com/nl/investors/reports-and-downloads/articles-association>

▲ "De roeier" KMSKA
Fotograaf: Hugo Maertens

BELANGRIJKE OVEREENKOMSTEN MET WIJZIGING VAN ZEGGENSCHAP (CHANGE OF CONTROL) BEPALINGEN

De volgende belangrijke overeenkomsten die in 2023 van kracht waren, bevatten bepalingen inzake wijziging van zeggenschap (change of control):

Vijf Bareboat Charterovereenkomsten aangegaan door EXMAR Small-Scale LPG Hong Kong Limited als bevrachter, wiens verplichtingen worden gegarandeerd door EXMAR NV onder een chartergarantie van dezelfde datum als de bareboat charterovereenkomsten gedateerd 23 oktober 2018 met betrekking tot de LPG-tankers met volledige druk, FATIME, ANNE, DEBBIE, SABRINA en HELANE,	De clausule, die in elk van de vijf overeenkomsten identiek is, bepaalt dat de eigenaar de bevrachting van het schip kan beëindigen en dat de bevrachter aan de eigenaar de onbetaalde huur, kosten en verschuldigde bedragen, het bedrag van de onbetaalde verliezen exclusief winstderving, en de bedongen verlieswaarde zal betalen, (a) indien SAVEREX NV ophoudt minstens 33,3% van de stemrechten in, of het aandelenkapitaal van, EXMAR NV of anderszins ophoudt controle te hebben over het bestuur van EXMAR; of (b) anders dan met betrekking tot SAVEREX NV, indien een persoon of een in overleg handelende groep van personen ten minste 33,3% van de stemrechten in, of het aandelenkapitaal van EXMAR NV verkrijgt of anderszins controle verkrijgt over het bestuur van EXMAR.
Revolving Credit Facility Agreement, van 29 mei 2020, gewijzigd en aangepast op 1 februari 2022, tussen EXMAR NV en EXMAR MARINE NV, als Kredietnemer en Garant, en KBC BANK NV als Coordinator, Mandated Lead Arranger, Lender, Agent en Security Agent, Belfius Bank SA/NV en BNP Paribas Fortis SA/NV als Mandated Lead Arrangers en Lenders als kredietverstrekkers.	De clausule bepaalt dat wanneer de Vennootschap de Agent ervan in kennis stelt dat Nicolas Saverys of zijn erfgenamen of enige door Nicolas Saverys of zijn erfgenamen gecontroleerde fondsen niet langer rechtstreeks of onrechtstreeks zeggenschap hebben over EXMAR NV, of enige persoon of groep van in overleg handelende personen rechtstreekse of onrechtstreekse zeggenschap verwerft over EXMAR NV, een Kredietgever niet verplicht is om een Benutting te financieren (met uitzondering van een Rollover lening), of indien een Kredietgever dit verlangt, zal de Agent de verbintenis van die Kredietgever annuleren en de deelneming van die Kredietgever in alle uitstaande toepassingen en alle bijkomende uitstaande bedragen die aan die Kredietgever verschuldigd zijn, samen met de opgelopen rente en alle andere bedragen die onder de Financiële Documenten zijn aangegroeid, onmiddellijk opeisbaar verklaren.
Garantie uitgegeven door EXMAR NV op 21 december 2022 als zekerheid voor de leningsovereenkomst van 16 december 2022 tussen EXMAR Shipping en Nordea Bank ABP, Filial I Norge, Skandinaviska Enskilda Banken ab (publ); BNP Paribas Fortis sa/nv, Crédit Agricole Corporate and Investment Bank, Danske Bank a/s, DNB Markets inc., en First-Citizens Bank & Trust Company, Belfius Bank NV/SA, KBC Bank NV als kredietverstrekkers.	Deze Clausule bepaalt dat indien EXMAR NV van de Eerste Markt van Euronext Brussel zou worden geschrapt, EXMAR NV ervoor zal zorgen dat Nicolas Saverys en/of zijn rechtstreekse afstammelingen in rechte lijn te allen tijde rechtstreeks of onrechtstreeks minstens 33,3% van het maatschappelijk kapitaal van de Garant zullen bezitten.
De USD 96.000.000 Facility Agreement van 14 december 2023 met betrekking tot de FSRU Eemshaven LNG, tussen EXMAR Energy Netherlands B.V. als Kredietnemer, EXMAR NV als Garant, KBC BANK NV, ABN AMRO B.V., Belfius Bank SA/NV en BNP Paribas Fortis SA/NV als Mandated Lead Arrangers en Oorspronkelijke Kredietnemers.	Deze clausule bepaalt dat de faciliteit kan worden versneld in geval van een controlewijziging op het niveau van EXMAR NV, wat betekent dat Nicolas Saverys of zijn erfgenamen of enige fondsen gecontroleerd door Nicolas Saverys of zijn erfgenamen rechtstreeks of onrechtstreeks ophouden de controle over de Vennootschap te hebben (d.i. 50% van de aandelen in EXMAR NV of de jure controle), of een persoon of groep van personen die in onderling overleg handelen de rechtstreekse of onrechtstreekse controle over de Vennootschap verwerft.

DIVERSITEITSBELEID VAN EXMAR

In Overeenkomstig de bepalingen van de Code 2020 en het WVV ziet EXMAR erop toe dat elke werknemer wordt geselecteerd op basis van onder meer zijn of haar capaciteiten, talenten en vaardigheden. EXMAR is ervan overtuigd dat de diversiteit van de werknemers (met

inbegrip van leeftijd, geslacht, culturele achtergrond en beroepservaring) een meerwaarde vormt voor elke internationale onderneming.

In 2023 voldeed EXMAR aan de wet van 28 juli 2011 met betrekking tot de genderdiversificatie in de Raad van Bestuur, en zijn samenstelling was in overeenstemming met artikel 7:86 WVV.

TOEZICHT

Externe audit

Bij beslissing van de Algemene Vergadering van 16 mei 2023 werd Deloitte Belgium herbenoemd als Commissaris van de Vennootschap voor een periode van drie jaar, vertegenwoordigd door Kurt Dehoorne ingevolge het interne rotatiesysteem van de Commissaris en de dwingende voorschriften.

Vanaf 1 december 2023 wordt Deloitte vertegenwoordigd door Fabio De Clercq, die Kurt Dehoorne opvolgt.

De Commissaris verricht de externe controle van zowel de geconsolideerde als de statutaire cijfers van EXMAR.

Het Auditcomité heeft in zijn vergadering van 1 september 2017 aan de Raad van Bestuur voorgesteld en de Raad heeft ermee ingestemd de halfjaarlijkse resultaten niet langer te beoordelen, in overeenstemming met het beleid van andere beursgenoteerde ondernemingen. De Commissaris werd echter verzocht de bijgewerkte versie van de tussentijdse verkorte geconsolideerde financiële staten te beoordelen om de consistentie met de door het Comité voorgestelde aanpassingen te waarborgen.

Interne audit

EY is aangesteld om de Vennootschap bij te staan bij de uitvoering van haar interne controlewerkzaamheden. De Interne Auditor is tijdens de vergadering van het Audit- en Risicocomité van 2 december 2021 herbenoemd voor een nieuwe termijn van twee jaar.

Compliance Officer

HAX BV vertegenwoordigd door Hadrien Bown is Compliance Officer vanaf 1 december 2023 ter vervanging van Laurent Verhelst (vertegenwoordiger van Comettecco BV) die Finmore BV (vertegenwoordigd door Christine Verhaert), heeft vervangen vanaf 1 mei 2023.

De Compliance Officer is verantwoordelijk voor de uitvoering van en het toezicht op de naleving van de Dealing Code en de taken beschreven in het Compliance Model.

REGELS, BELEID EN PROCEDURES

Tegenstrijdige belangen

Elk lid van de Raad van Bestuur en van het Uitvoerend Comité wordt aangemoedigd zijn mandaat zo efficiënt mogelijk te organiseren en zijn persoonlijke en zakelijke belangen zo te behartigen dat er geen rechtstreeks of onrechtstreeks belangenconflict met de Vennootschap is.

Eventuele transacties tussen EXMAR of een verbonden vennootschap en een lid van de Raad van Bestuur vinden plaats tegen gebruikelijke marktvoorwaarden en dit geldt eveneens voor transacties tussen de Vennootschap of een verbonden vennootschap en een persoon die nauw verbonden is met een lid van de Raad van Bestuur.

De bepalingen van het WVV en het Charter zijn van toepassing in geval van een belangenconflict.

De belangenconflicten tussen de leden van de Raad van Bestuur of leden van het Uitvoerend Comité in de zin van de artikelen 7:96 of 7:115 WVV worden beschreven in het jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de aandeelhouders.

Transacties met verbonden partijen

SAVERBEL NV en SAVEREX NV, vennootschappen gecontroleerd door de heer Nicolas Saverys, verlenen administratieve diensten en SAVEREX NV verleent consultancy diensten aan de EXMAR-groep. De diensten worden gefactureerd en verleend tegen marktconforme voorwaarden.

De Raad van Bestuur van EXMAR heeft op 9 september 2021 overeenkomstig artikel 7.97§1 van het WVV een beleid aangenomen om de procedures vast te leggen voor de beoordeling door de Vennootschap van transacties en beslissingen in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening met verbonden partijen.

Bepaalde transacties of beslissingen van de Vennootschap en haar dochterondernemingen die onder de bevoegdheid van de Raad van Bestuur vallen en betrekking hebben op verbonden partijen in de zin van de internationale boekhoudnorm (IAS) 24, moeten vooraf worden beoordeeld door een Comité van ten minste drie onafhankelijke bestuurders, dat vervolgens een niet-bindend advies over deze transactie of beslissing moet uitbrengen aan de Raad. Het Comité mag, maar moet niet worden bijgestaan door één of meer onafhankelijke deskundigen (financiële, juridische, technische, enz.). De Commissaris van de Vennootschap moet vóór de vergadering van de Raad van Bestuur worden ingelicht om een advies uit te brengen over de gebruikte financiële en boekhoudkundige gegevens. De Raad beraadslaagt vervolgens over de voorgestelde transactie of beslissing.

Code van bedrijfsethiek

De Code van Bedrijfsethiek maakt deel uit van het Charter. Integriteit en ethiek zijn altijd kenmerkend geweest voor de manier waarop EXMAR zaken doet. Werken met een sterk gevoel van integriteit is essentieel voor het behoud van vertrouwen en geloofwaardigheid bij onze klanten, partners, werknemers, aandeelhouders en andere belanghebbenden. Onze Code van Bedrijfsethiek bevat regels betreffende individuele en collegiale verantwoordelijkheden, alsook verantwoordelijkheden tegenover onze werknemers, klanten, aandeelhouders en andere belanghebbenden.

POLITIEKE BIJDAGEN

EXMAR heeft geen bijdragen of betalingen gedaan of anderszins, rechtstreeks of onrechtstreeks, steun verleend aan politieke partijen of comités of aan individuele politici.

De werknemers van EXMAR mogen geen politieke bijdragen leveren in naam van EXMAR of met behulp van bedrijfsfondsen of -middelen.

▲ "Odysseus die Polyphemos bespot" KMSKA
Fotograaf: Hugo Maertens

4.2

Interne controle en risicobeheerssystemen – beoordeling

BELANGRIJKSTE KENMERKEN VAN INTERNE CONTROLE- EN RISICOBEBEERSYSTEMEN

Interne controle kan worden omschreven als een door het management ontwikkeld en toegepast systeem dat bijdraagt tot het beheer van de activiteiten van de vennootschap, haar efficiënte werking en het efficiënte gebruik van haar middelen, aangepast aan de doelstellingen, de omvang en de complexiteit van haar activiteiten.

Risicobeheer kan worden omschreven als een gestructureerd, consistent en continu proces gericht op het identificeren, beoordelen, beslissen over reacties en rapporteren over de kansen en bedreigingen die de verwezenlijking van de doelstellingen van de Vennootschap kunnen beïnvloeden.

Alle risico's, zoals nader beschreven in het hoofdstuk "Risicofactoren" hieronder, zijn opgenomen in het risicoregister en omvatten de belangrijkste strategische, operationele en financiële risico's voor de Vennootschap. De Raad van Bestuur, het Audit- en Risicocomité, het Uitvoerend Comité en alle werknemers met leidinggevende verantwoordelijkheden zijn verantwoordelijk voor de beheersing van de risico's. Het Uitvoerend Comité is verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur en het beleid van EXMAR en de EXMAR-groep. Het Uitvoerend Comité komt regelmatig bijeen. De CEO is de voorzitter van het Uitvoerend Comité.

Het Uitvoerend Comité ontwikkelt, handhaaft en verbetert voortdurend (met de steun van externe adviseurs) adequate procedures voor interne controle en risicobeheer (i) om een redelijke zekerheid te bieden betreffende de verwezenlijking van de doelstellingen, de betrouwbaarheid van de financiële informatie en de naleving van de toepasselijke wetten en voorschriften en (ii) om de uitvoering van de procedures voor interne controle en risicobeheer mogelijk te maken.

De kwaliteit van de interne controle en het risicobeheer wordt beoordeeld in de loop van het begrotingsjaar en door de uitvoering van interne audits voor de geïdentificeerde potentiële risico's. De conclusies worden gedeeld met het Audit- en Risicocomité. De conclusies worden gedeeld en gevalideerd met het Audit- en Risicocomité.

EXMAR heeft een interne auditfunctie opgericht om strategische, operationele en financiële risico's te beoordelen en te analyseren, specifieke opdrachten uit te voeren overeenkomstig het jaarlijkse interne auditplan en de bevindingen te rapporteren en te bespreken met het Audit- en Risicocomité. De reikwijdte van de interne audit betreft zowel de activiteiten als de interne controle op de financiële verslaglegging. De interne audit wordt uitbesteed aan een gekwalificeerde dienstverlener (EY). De interne-auditmanager van EY rapporteert zowel aan de CFO als aan het Audit- en Risicocomité.

▲ "Windmolen met zeilboot en met kerk" KMSKA
Fotograaf: Dominique Provost

RISICOFACTOREN

Strategische risico's

RISICOBESCHRIJVING	POTENTIEEL EFFECT	BEPERKENDE FACTOREN EN CONTROLE
MARKTRISICO'S		
De algemene olie- en gasmarkten en de onderling verbonden wereldwijde transportmarkt voor deze markten zijn cyclisch en volatiel.	Een daling van de wereldwijde olie- en gasproductie zou een invloed kunnen hebben op de vrachttarieven voor het transport van gas en zou onze inkomsten en kasstromen kunnen beïnvloeden, waardoor de waarde van onze vloot en onze financiële positie aangetast zouden kunnen worden. Een dergelijke daling wordt volgens de meerderheid van de marktanalisten de komende 5 jaar niet verwacht.	Een gediversifieerd klantenbestand en een aanzienlijke dekking met een mix van lange- en korttermijncharters. De waarde van onze vloot wordt voortdurend bewaakt en beoordeeld aan de hand van interne en externe informatie. Onze positie als lange termijn operator helpt om plotselinge veranderingen in vrachttarieven of productmarktoutput te beperken.
Lagere vraag naar gastankers en andere drijvende activa.	Een lagere vraag, waarbij alle andere parameters gelijk blijven, zou een invloed kunnen hebben op de vrachttarieven en het aantal ongeboekte dagen van onze vloot. Dit zou een invloed hebben op onze activiteiten en kasstromen, evenals op de waarde van onze vloot en onze financiële positie.	Een aanzienlijk deel van onze vloot is op lange termijn gecharterd. Geografische diversificatie en een kwalitatieve klantenportefeuille en netwerk door integratie in de markten en dit dankzij jarenlange ervaring. Wij zijn een flexibele rederij die streeft naar structurele kwaliteit en duurzaamheid voor onze klanten. Nu gas erkend wordt als wereldwijde tussenbrandstof tegen 2050, zullen er voortdurend LPG-producten gegenereerd worden, waardoor de levering van de relevante producten die wij vervoeren gewaarborgd blijft. Sommige van onze MGC's worden geleased met de flexibiliteit van koopopties gedurende het contract: als de marktomstandigheden fundamenteel zouden veranderen, kunnen we beslissen het schip niet opnieuw aan te kopen.
HET POLITIEKE KLIMAAT IN HET BUITENLAND		
Verlechtering van de economische, wettelijke en politieke omstandigheden in landen, waaronder politieke, burgerlijke en militaire conflicten. Dergelijke veranderingen kunnen van tijd tot tijd leiden tot aanvallen op schepen, verstoring van waterwegen, piraterij, terrorisme en andere activiteiten.	Veranderingen in de economische, wettelijke of politieke omstandigheden kunnen de handelspatronen van LPG en LNG beïnvloeden en kunnen van invloed zijn op onze vloot en infrastructureactiva, ons bedrijfsresultaat en ons vermogen om financiering te verkrijgen. Instabiliteit kan leiden tot een verminderde vraag naar onze diensten. Het kan ons ook blootstellen aan verhoogde, bijkomende of onverwachte kosten om te voldoen aan gewijzigde wet- en regelgeving en kan van invloed zijn op onze verzekeringsuitgaven of -polis.	Voortdurende beoordeling en controle van economische, politieke en wettelijke omstandigheden om op mogelijke gevolgen te anticiperen, deze te beperken of te vermijden. Het verzamelen van informatie van gezaghebbende en/of brancheorganisaties en van gespecialiseerde consultants. Onze verzekeringspolis wordt regelmatig bijgewerkt en omvat onder andere bescherming en schadeloosstelling, voor casco en machines, verlies van inkomsten van verzekerde waarden die voldoende geacht worden om verwachte verliezen te dekken. Het gebruik van adequate chartercontracten met industriecharters (bijv. BIMCO) beperkt al in grote mate dit risico. Veel van onze klanten zijn olie- en gasbedrijven met sterke balansen en een sterk ondernemingsbestuur die het politieke risico en mogelijke wanbetaling op charterbetalingen beperken.
CONCURRENTIE		
Concurrenten die investeren in LPG-tankers, FSRU's of andere drijvende activa door consolidatie, aankoop van tweedehands schepen of nieuwbouw.	Het proces om een charter te verkrijgen is zeer concurrerend. Meer concurrentie kan leiden tot een grotere prijsconcurrentie voor tijdchartertarieven en zou de prijs van schepen of andere drijvende activa kunnen beïnvloeden. Dit zou een wezenlijk effect kunnen hebben op onze resultaten en kasstromen, de waarde van onze vloot en onze financiële positie.	Het definiëren van een strategie met een langetermijnvisie en consistent beheer van voortdurende trends in de sector. Ervaring van ons management-/charterteam en onze Raad van Bestuur. Investeren in verschillende factoren zoals de kwaliteit van onze operaties, technische vaardigheden en reputatie, kwaliteit en ervaring van onze bemanning en relaties binnen de sector. Een lange-termijn reputatie in de markt met sterke klanten die vaak periodecharters verlengen dankzij onze ervaring en in-house shipmanagement. De prijs wordt vaak bepaald door de marktverhoudingen, dus ervaring en kwaliteit van de aangeboden diensten zijn van groot belang.
KAPITAALTOEWIJZING		
Inefficiënte kapitaalallocatie en langetermijnvisie en -strategie, waardoor de aandeelhouderswaarde daalt.	Inefficiënte investeringsbeslissingen en/of een ongeschikte langetermijninvesteringsstrategie zullen een directe negatieve invloed hebben op de financiële middelen van de groep (verkrijgen van financiering, naleving van convenanten) en de algemene prestaties (inkomsten, EBITDA en bijzondere waardevermindering).	Het management en de Raad van Bestuur van EXMAR volgen dit risico op de voet en stellen regelmatig de langetermijnstrategie in vraag in het licht van de markt- en bedrijfsevolutie. Het risico is gespreid over verschillende markten, divisies en klanten met verschillende risicoprofielen.

Operationele risico's

RISICOBESCHRIJVING	POTENTIEEL EFFECT	BEPERKENDE FACTOREN EN CONTROLE
RISICO'S VERBONDEN AAN DE EXPLOITATIE VAN SCHEPEN EN ANDERE DRIJVENDE ACTIVA		
<p>Milieuongevallen, epidemische ziekten, werkonderbrekingen door mechanische defecten, menselijke fouten, oorlog, terrorisme, politieke acties in verschillende landen, stakingen en slecht weer. Schepen die niet aan bepaalde prestatienormen voldoen.</p>	<p>Een dergelijke gebeurtenis zou onze reputatie als betrouwbare rederij schaden en zou leiden tot hogere kosten en een toename van het aantal off-hire dagen. De kosten van dringende reparaties zijn onvoorspelbaarder en kunnen zeer hoog oplopen. Als de prestatienormen niet worden gehaald, kan de bevrachter een deel van de huur inhouden.</p>	<p>Onze ervaring binnen de sector en ons beleid en procedures, zoals ons onderhouds-, HSEQ- en trainingsprogramma, zouden bepaalde risico's die inherent zijn aan onze activiteiten moeten beperken of vermijden. Al onze schepen en activa zijn voldoende verzekerd. De vereisten van HSEQ en risicorapportage worden verder gecontroleerd door onze schepen in joint venture (bijv. Seapeak).</p>
HOGERE BEDRIJFSKOSTEN		
<p>Bedrijfskosten en onderhoudskosten vormen een aanzienlijk deel van onze kosten.</p>	<p>Bedrijfskosten en kapitaaluitgaven voor droogdokken hangen af van verschillende factoren die buiten onze controle vallen en die de hele scheepvaartsector beïnvloeden. Het droogdokken van schepen kan ook leiden tot inkomstenverlies.</p>	<p>Proactief intern scheepsbeheer en een voortdurende interne en externe inspectie van onze activa. Ons onderhoudsbeleid wordt dagelijks bijgewerkt en verbeterd met als doel de hoogste kwaliteitsniveaus te handhaven. Bij langetermijn- en infrastructuurprojecten wordt het risico ook beperkt door escalerende tarieven of zelfs openboekcompensatie.</p>
LEEFTIJDSPROFIEL VAN DE VLOOT		
<p>Naarmate een schip ouder wordt, worden de klassevereisten strenger en in vergelijking met nieuwe moderne schepen zal het schip minder concurrerend en duurder zijn om te exploiteren. Leeftijdbeperkingen kunnen de inzetmogelijkheden van schepen in bepaalde havens beperken.</p>	<p>Wij moeten aanzienlijke kapitaaluitgaven doen om de operationele capaciteit van onze vloot op peil te houden. Deze uitgaven kunnen aanzienlijk variëren en kunnen toenemen als gevolg van eisen van klanten, concurrerende normen en voorschriften of normen van organisaties.</p>	<p>De gemiddelde leeftijd van onze vloot wordt in de gaten gehouden en onze strategie omvat regelmatige investeringen in nieuwe schepen om onze vloot concurrerend te houden. Onze interne scheepsmanager en commercieel team hebben vele jaren ervaring om de operationele en commerciële prestaties te beoordelen. Al onze schepen zijn gecertificeerd door een classificatiebureau, wat ook een vereiste is voor verzekeringsdekking. Onze vloot wordt dagelijks op zee of in de haven geïnspecteerd. Op basis van deze inspecties wordt voor elk schip een onderhoudsplan opgesteld, bijgewerkt en geïmplementeerd. Vooral in gasmarkten zijn veiligheid en betrouwbare operaties van groot belang, zodat onze klanten (olie- en gasmaatschappijen) eisen dat wij schepen in topconditie aanbieden. Het risico van leeftijdsbeperkingen in havens wordt beperkt door strenge charterpartijvoorwaarden en door charterer inzetbeperkingen op te leggen. Vaak zijn oudere scheepseenheden goedkoper in termen van vrachten en worden ze ingezet in nichemarkten met minder strenge leeftijdsbeperkingen.</p>
ACTIVA IN AANBOUW		
<p>Specifieke risico's zijn van toepassing op onze activa in aanbouw en omvatten de solvabiliteit van onze aannemer en de tijdige oplevering van het actief in overeenstemming met alle specificaties en het verkrijgen van alle vereiste vergunningen.</p>	<p>Als de scheepswerf er niet in slaagt om onze activa in aanbouw te bouwen of op te leveren of als de scheepswerf failliet gaat, zou dit een aanzienlijke invloed hebben op onze financiële positie en onze resultaten. In het geval dat de scheepswerf niet presteert en wij niet in staat zijn om de terugbetalingsgarantie af te dwingen, zouden wij onze investering geheel of gedeeltelijk kunnen verliezen. Bovendien is het mogelijk dat wij onze verplichtingen tegenover de bevrachter niet nakomen.</p>	<p>Er worden voorschotten betaald aan de scheepswerven en deze betalingen worden gewaarborgd door terugbetalingsgaranties vanwege sterke banken. De voortgang van de bouw en de naleving van alle technische en regelgevende specificaties wordt nauwlettend in de gaten gehouden door onze technische/toezichtsteams op de scheepswerven ter plaatse. Chartercontracten die gekoppeld zijn aan nieuwbouw-investeringen worden vaak back-to-back afgesloten, wat betekent dat het risico van een te late oplevering van het schip wordt gedekt door bijvoorbeeld passende lay-can bepalingen.</p>
TWERKSTELLING		
<p>Schepen of andere drijvende activa blijven voor een aanzienlijke periode zonder verhuur of charters worden niet verlengd of vroegtijdig beëindigd.</p>	<p>Als we geen winstgevende langetermijncharters kunnen afsluiten voor onze bestaande vloot of onze activa in aanbouw, kunnen ons resultaat, onze kasstromen en onze financiële positie aanzienlijk worden beïnvloed. We zouden afhankelijk zijn van een kortetermijn- of spotmarkt of van charters op basis van veranderende marktprijzen. Bovendien zou het moeilijker kunnen zijn om financiering voor dergelijke activa tegen redelijke voorwaarden te verkrijgen. Als onze belangrijkste activa niet op lange termijn in dienst zijn, kunnen onze EBITDA en convenanten aanzienlijk beïnvloeden.</p>	<p>Ons managementteam en ons commerciële team hebben vele jaren ervaring en beschikken over een uitgebreid netwerk op de markt. Onze charterportefeuille is zeer gediversifieerd. De commerciële strategie is om flexibel te blijven op de markt door een goede balans te hebben tussen lange- en kortetermijncharters. Een aanzienlijke vloot, vooral Middelgrote (MGC LPG-tankers), heeft dit risico bijna volledig kunnen beperken. Voor de Infrastructuurvloot worden goede opzegclausules onderhandeld en opgenomen in lange termijn bevrachtings-overeenkomsten, zodat in geval van vroegtijdige beëindiging de juridische en commerciële teams voldoende tijd hebben om een nieuwe bevrachter te vinden tegen aanvaardbare tarieven.</p>

RISICOBESCHRIJVING	POTENTIEEL EFFECT	BEPERKENDE FACTOREN EN CONTROLE
REGELGEVING		
Er kan nieuwe regelgeving van kracht worden, inclusief het risico op een terugdraaien van bestaande gunstige belastingregimes (zoals het Belgische tonnagebelastingregime). Wijzigingen in de milieuwetgeving, waaronder het opleggen van andere vormen van belasting zoals uitstootbelasting, kunnen ook worden doorgevoerd door de overheid of andere autoriteiten..	Veranderingen in de regelgeving kunnen van invloed zijn op ons vermogen om onze schepen of drijvende activa te charteren en kunnen leiden tot hogere uitgaven om aan alle vereisten en wetgeving te voldoen. Naleving van veranderingen in de wet- en regelgeving en verplichtingen met betrekking tot klimaatverandering kan onze kosten in verband met de exploitatie en het onderhoud van onze schepen verhogen en ons verplichten om nieuwe uitstootcontroles te installeren, uitstootrechten te verwerven of belastingen te betalen. Het genereren van inkomsten en strategische groeimogelijkheden kunnen ook negatief worden beïnvloed.	Voortdurend observeren van en anticiperen op veranderingen in wetgeving en toepasselijke vereisten. Onze interne scheepsmanager en ons managementteam hebben vele jaren ervaring en een uitgebreid netwerk binnen de sector om de lopende trends en veranderingen in de gaten te houden. Regelgeving heeft vaak een lange aanlooptijd voor implementatie, waardoor wij ruim de tijd hebben om hierop te anticiperen. Een wereldwijd wettelijk gewijzigd kader heeft vaak invloed op de hele marktvloot, zodat eigenaars met dezelfde veranderingen worden geconfronteerd. Veel van de veranderingen zijn ook de verantwoordelijkheid van de bevrachter, aangezien in industriële markten meestal periode-/tijdbevrachtingscontracten worden gebruikt, wat betekent dat bevrachters verantwoordelijk zijn voor de reis-/brandstof-/havenkosten.
KLIMAATVERANDERING		
Klimaatverandering kan een negatieve invloed hebben op onze activiteiten en markten.	Ongunstige effecten van klimaatverandering, waaronder toenemende publieke bezorgdheid over de milieueffecten van klimaatverandering, kunnen de waarde van onze vloot, de vraag naar onze diensten en/of de publieke belangstelling voor onze aandelen beïnvloeden. Daarnaast kunnen de effecten van klimaatverandering, waaronder veranderingen in weerpatronen, extreme weersomstandigheden, zeespiegelstijging en waterschaarste, een negatief effect hebben op onze kostenstructuur, onze activiteiten of de activiteiten van dienstverleners van wie wij afhankelijk zijn, zoals haveninfrastructuren. Elk wezenlijk ongunstig effect op lange termijn op de sector kan een aanzienlijk financieel en operationeel ongunstig effect hebben op onze activiteiten dat we op dit moment niet met zekerheid kunnen voorspellen.	Onze juridische, commerciële en technische teams houden de regelgeving op het gebied van klimaatverandering en aanverwante toepasselijke vereisten en mogelijke gevolgen voor onze vloot en ons bedrijf in het algemeen in de gaten. Het management heeft vele jaren ervaring en een uitgebreid netwerk binnen de sector om de voortdurende veranderingen te volgen.
INFORMATIETECHNOLOGIESYSTEMEN		
Informatietechnologiesystemen veranderen snel en zijn van fundamenteel belang voor de dagelijkse activiteiten.	Het falen van belangrijke informatie-technologiesystemen of -processen kan een nadelige invloed hebben op de activiteiten of leiden tot gegevensinbreuken. Cyberaanvallen, ransomware of andere inbreuken op de beveiliging kunnen informatietechnologiesystemen onbeschikbaar maken, onze scheepsactiviteiten onderbreken en leiden tot verlies van huurcontracten.	Een speciaal IT-team houdt voortdurend toezicht op de veranderingen en blootstellingen van de informatietechnologie. Er zijn verschillende maatregelen genomen, zoals firewalls, antivirussoftware en gescheiden netwerken. Er wordt regelmatig een risicobeoordeling van de informatietechnologie uitgevoerd. Er zijn beleidsregels en procedures aanwezig, waaronder een rampenherstelplan, een incidentenreactieplan en een bedrijfscontinuïteitsplan.
SNELLE TECHNOLOGISCHE INNOVATIE OP HET GEBIED VAN SCHEEPSONTWERP EN UTRUSTING		
Specifieke risico's gelden voor onze activa dat ontwerpen/apparatuur verouderd raken als gevolg van technische/technologische vooruitgang en innovatie.	Activa raken verouderd of zijn niet meer concurrerend met het oog op de marktsituatie en de zich ontwikkelende normen.	EXMAR heeft een sterke positie als innovator en is er altijd in geslaagd om nieuwe ontwerpen/scheepsgroottes op de markt te brengen en wordt beschouwd als pionier in zowel scheepvaart-activiteiten als drijvende oplossingen. Onze wortels in de scheepsbouw, sterke technische expertise en een apart technisch bureau met veel ingenieurs in dienst (Houston, Parijs en Antwerpen) voor het maken/verbeteren van scheepsontwerpen zorgen ervoor dat we de beste/eerste in zijn klasse kunnen blijven. De focus op ESG zal ons streven naar innovatie en het toepassen van hoge normen alleen maar versterken, rekening houdend met toekomstige veranderingen op de energiemarkten.
UITBRAAK VAN PANDEMISCHE ZIEKTE		
Onze zeelieden en de voorraden zijn van cruciaal belang voor onze activiteiten, een uitbraak van een pandemisch virus (zoals de recente covid 19 pandemie) of besmettelijke ziekte kan de operaties bemoeilijken.	Een uitbraak van een pandemisch virus in een regio of op wereldwijde schaal zou van invloed zijn op onze activiteiten. Lokale of internationale maatregelen, zoals reisverboden, beperkte of geen toegang tot havens of quarantainemaatregelen na een dergelijke uitbraak, kunnen de bevoorrading van onze drijvende activa bemoeilijken en het inschepen bemoeilijken of zelfs de mogelijkheid voor zeelieden om in te schepen opschorten. Dergelijke gebeurtenissen kunnen ertoe leiden dat de activa niet meer verhuurd worden en dat de activa of een deel van onze vloot inkomsten misloopt.	Er zijn specifieke en strikte beleidsregels en procedures voor een geïsoleerde uitbraak aan boord van een schip en onze mensen zijn specifiek opgeleid om met een dergelijke gebeurtenis om te gaan. Gebeurtenissen en risico's worden voortdurend in de gaten gehouden door onze operationele teams, die ook lid zijn van lokale en internationale verenigingen en brancheorganisaties om zich aan te passen aan veranderingen in vereisten, lopende richtlijnen en maatregelen. Onze activiteiten zijn zeer gediversifieerd en onze middelen worden wereldwijd ingezet. Onze zeevarenden worden ook wereldwijd ingezet en zijn niet afhankelijk van één nationaliteit of een specifieke regio. De planning van onze zeevarenden is flexibel en contracten kunnen indien nodig worden verlengd als vervanging niet onmiddellijk mogelijk of beschikbaar is. Er is een bedrijfscontinuïteitsplan beschikbaar om op dergelijke gebeurtenissen te reageren en de maatregelen voorzien in de mogelijkheid om al onze teams aan wal op afstand of zelfs geïsoleerd te laten werken. In het geval dat de activiteiten moeten worden stopgezet, bevatten sommige van onze commerciële overeenkomsten clausules die overmacht dekken en in het geval van een off-hire gebeurtenis die een bepaald aantal dagen overschrijdt, dekken onze verzekeringspoliszen tijdelijk het verlies aan inkomsten.

Financiële risico's

BESCHRIJVING VAN HET RISICO	POTENTIEEL EFFECT	BEPERKENDE FACTOREN EN CONTROLE
RISICO TEGENPARTIJ		
Afhankelijkheid van een beperkt aantal klanten, wij ontvangen een aanzienlijk deel van onze inkomsten van een beperkt aantal klanten.	<ul style="list-style-type: none"> Verslechtering van de financiële levensvatbaarheid van een van onze belangrijke klanten zou leiden tot een aanzienlijk verlies van inkomsten en kasstromen. 	<ul style="list-style-type: none"> Verplichtingen van klanten onder langetermijncharters kunnen gedekt worden door garanties of andere zekerheden. De meeste van onze belangrijke klanten zijn al vele jaren klant van EXMAR. Ons managementteam heeft de nodige ervaring en weet hoe het de activiteiten en financiële levensvatbaarheid van onze klanten moet beoordelen. Voor de Infrastructuurevloot worden bovendien gepaste opzegclausules onderhandeld en opgenomen in lange termijn bevrachtingsovereenkomsten, zodat in geval van vroegtijdige beëindiging de juridische en commerciële teams voldoende tijd hebben om een nieuwe bevrachter te vinden tegen aanvaardbare tarieven.
Bevrachters kunnen in gebreke blijven of failliet gaan.	<ul style="list-style-type: none"> In het geval van het verlies van een klant zouden onze inkomsten en kasstromen beïnvloed worden. De kosten voor het verhuren van het schip kunnen hoog zijn en de marktomstandigheden kunnen ongunstig zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> Ons klantenbestand is gediversifieerd en bestaat uit grote bedrijven die actief zijn op de olie- en gasmarkt. Er worden uitgebreide kredietcontroles uitgevoerd voor nieuwe klanten en er worden aanvullende zekerheden of garanties worden gevraagd als dat nodig wordt geacht. Charterhuur is in de meeste gevallen vooraf te betalen, aangezien periodecontracten het meest gebruikte arbeidscontract zijn.
Afhankelijkheid van externe dienstverleners.	<ul style="list-style-type: none"> Het is mogelijk dat de externe dienstverleners die EXMAR heeft geselecteerd, geen serviceniveau bieden dat vergelijkbaar is met dat van EXMAR als het deze service rechtstreeks zou verlenen. EXMAR vertrouwt op haar externe dienstverleners om de toepasselijke wetgeving na te leven, en als deze dienstverleners dergelijke wetten niet naleven, kan EXMAR aansprakelijk worden gesteld of kan haar reputatie worden geschaad, wat een wezenlijk nadelig effect kan hebben op de reputatie en de activiteiten van EXMAR. 	<ul style="list-style-type: none"> EXMAR besteedt momenteel bepaalde beheersdiensten van haar vloot uit aan externe dienstverleners. Er bestaan contractuele overeenkomsten tussen alle betrokken partijen. De contractuele overeenkomsten zijn opgenomen in het contractbeheersysteem en worden periodiek gecontroleerd. Op periodieke basis worden gedetailleerde leveranciersevaluaties (inclusief externe dienstverleners) uitgevoerd.
Risico's in verband met de joint ventures en geassocieerde deelnemingen kunnen een nadelige invloed hebben op de EXMAR's activiteiten, en haar bedrijfsresultaten	<ul style="list-style-type: none"> Het is mogelijk dat de standpunten van de andere partner(s) niet overeenstemmen met de standpunten van EXMAR, waardoor een specifieke behandeling van de risico's beperkt of zelfs verhinderd kan worden. De verschillende benaderingen van deze risico's kunnen leiden tot andere gevolgen dan die welke EXMAR zou opgelopen hebben of had willen oplopen, wat een nadelige invloed kan hebben op de EXMAR's activiteiten, haar bedrijfsresultaten. Een gebrek aan overeenstemming over operationele, financiële of commerciële kwesties kan de samenwerking op lange termijn met onze joint venture- en geassocieerde partners beïnvloeden. 	<ul style="list-style-type: none"> EXMAR levert algemene, boekhoudkundige, bedrijfs-, werftoezicht- en scheepsbeheerdiensten aan haar joint ventures en geassocieerde ondernemingen. Voor deze diensten worden vergoedingen aangerekend op basis van contractuele overeenkomsten tussen alle betrokken partijen. Daarnaast heeft EXMAR een langdurige relatie met haar belangrijkste joint venture partner, Seapeak.
FINANCIERING		
EXMAR is onderworpen aan beperkingen op kredietovereenkomsten, zoals financiële convenanten en beperkingen voor EXMAR en haar dochter-ondernemingen om verdere schulden aan te gaan, dividenden uit te keren, bepaalde investeringen te doen en een deel van haar activiteiten te verkopen zonder de toestemming van haar krediet-verstrekters.	<ul style="list-style-type: none"> De bestaande financieringsovereenkomsten voor onze vloot zijn gedekt door de schepen en de garanties van de moedermaatschappij en bevatten beperkingen en andere voorwaarden die onze bedrijfs- en financierings-activiteiten kunnen beperken. Elke wanbetaling kan leiden tot een versnelling van de vervaldatum en kredietverstrekters kunnen een beroep doen op de garanties van deze faciliteiten. 	<ul style="list-style-type: none"> Onze kasstromen en financiële positie, inclusief de vereisten onder de financieringsovereenkomsten, worden voortdurend bewaakt. Onze financieringsstrategie is gericht op een diversificatie van financieringsbronnen en een spreiding van vervaldata. Er wordt een dialoog onderhouden met verschillende investeerders en financiële partners om een langetermijnrelatie op te bouwen. Op 31 december 2023 wordt aan alle van toepassing zijnde financiële convenanten onder de financieringsovereenkomsten voldaan.
Financiering die verkregen moet worden voor activa in aanbouw, operationele activa en bestaande financieringsovereenkomsten die geherfinancierd moeten worden op de vervaldatum.	<ul style="list-style-type: none"> De onmogelijkheid om onze activa in aanbouw en onze bestaande vloot te financieren of te herfinancieren zou een aanzienlijke invloed hebben op onze financiële positie. De financieringsmogelijkheden en -kosten kunnen volatiel zijn en afhankelijk van de algemene economische omstandigheden. 	<ul style="list-style-type: none"> Financiering is een inherent onderdeel van onze activiteiten en investeringen. Ons managementteam heeft talrijke contacten en ondersteuning van verschillende financieringspartners en heeft vele jaren ervaring in het verkrijgen van financiering voor een verscheidenheid aan activiteiten en investeringen. In de scheepvaart zijn er vaak verschillende kandidaten (bijv. in Japan) die bereid zijn om lease/bareboatregelingen aan te bieden.

BESCHRIJVING VAN HET RISICO	POTENTIEEL EFFECT	BEPERKENDE FACTOREN EN CONTROLE
RENTE EN WISSELKOERSEN		
Een aanzienlijk deel van onze financieringsovereenkomsten heeft een variabele rentevoet. Het merendeel van onze activiteiten vindt plaats in USD, maar bepaalde bedrijfskosten worden uitgedrukt in andere valuta (voornamelijk in EUR).	Een stijging van de rentevoeten op de internationale financiële markten zou een negatieve invloed hebben op onze resultaten en kasstromen en zou een negatieve invloed kunnen hebben op de reële waarde van financiële instrumenten die gebruikt worden om de blootstelling aan rentevoeten af te dekken. Een verzwakking van de USD ten opzichte van de EUR zou een negatieve invloed hebben op onze resultaten. Er zouden extra kasgaranties nodig kunnen zijn.	Het renterisico en het valutarisico worden actief beheerd en er worden verschillende instrumenten gebruikt om een passend deel van het risico af te dekken (bijv. IRS-contracten). Schommelingen in de reële waarde van afdekkingsinstrumenten vormen een niet-gerealiseerde non-cash post.
IMPAIRMENT		
Negatieve schommelingen in de reële marktwaarde van onze vloot en andere vlottende activa.	Een aanzienlijke daling van de reële waarde van onze vloot zou kunnen leiden tot het opnemen van een bijzonder waardevermindingsverlies en zou een aanzienlijke impact hebben op onze financiële positie en resultaat. De verhouding tussen de reële waarde van onze vloot en de uitstaande schuld is een financieel convenant in onze financieringsovereenkomsten. Onze activiteiten hebben de neiging om cyclisch te zijn, wat leidt tot veranderingen in de totale reële waarde van de vloot op korte termijn. Een significante daling kan leiden tot het in gebreke blijven onder dergelijke overeenkomsten.	De waarde van onze vloot wordt voortdurend gecontroleerd aan de hand van interne en externe informatie en minstens op elke rapportagedatum wordt onze vloot getest op bijzondere waardeverminderingen. Het testen gebeurt door de boekwaarde van onze vloot te vergelijken met taxaties van onafhankelijke scheepsmakelaars en met de netto contante waarde van de verwachte operationele kasstromen. De operationele kasstromen zijn gebaseerd op interne informatie en op elke veronderstelling wordt een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd. Op basis van de uitgevoerde tests per 31 december 2023 is geconcludeerd dat de boekwaarde van onze vloot realiseerbaar is en dat aan alle financiële voorwaarden onder onze financieringsovereenkomsten wordt voldaan.
LIQUIDITEITSRISICO		
Financiële verplichtingen en werkkapitaalvereisten kunnen variëren afhankelijk van een aantal factoren.	Onze kasstroomgenererende activiteiten kunnen cyclisch/volatil zijn en afhankelijk van marktomstandigheden, terwijl onze uitgaande kasstromen betrekking kunnen hebben op bedrijfs-, investerings- of financieringsactiviteiten. Als wij onze financiële verplichtingen niet nakomen, kan dit materiële gevolgen hebben voor onze activiteiten en kan dit leiden tot het in gebreke blijven onder bepaalde overeenkomsten.	Liquiditeit wordt continu beheerd om ervoor te zorgen dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om aan onze financiële verplichtingen te voldoen wanneer deze verschuldigd zijn, zowel onder normale als onder moeilijke omstandigheden. Op basis van onze bekende contractuele rechten en verplichtingen en met behulp van schattingen of veronderstellingen indien nodig, wordt er maandelijks een kasstroomprognose opgesteld en gecontroleerd per segment en voor ten minste de volgende 12 maanden. Onze bronnen van bedrijfsinkomsten en financieringsbronnen zijn gediversifieerd. Betalingen met betrekking tot investeringsactiviteiten en onze aflossingen van bank- en andere leningen zijn ook over verschillende jaren gespreid.

Etiésoz 1899

James Ensor

Les bains à ostende croqués à l'eau
d'après nature. Un chaud-froid de
et baigneurs rouges jaunes bleus etc.

▲ "Sloepen" KMSKA
Fotograaf: Hugo Maertens

4.3

Remuneratieverslag 2023

Het remuneratieverslag beschrijft de toepassing van de principes die EXMAR hanteert voor de remuneratie van zijn bestuurders en leden van zijn Uitvoerend Comité. Het is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de wetgeving die het Belgische Parlement op 28 april 2020 heeft aangenomen en op 6 mei 2020 heeft gepubliceerd voor de uitvoering van de Tweede Richtlijn Aandeelhoudersrechten (SRDII), het Belgische Wetboek van Venootschappen en Verenigingen (WVV) en de Belgische Corporate Governance Code 2020 (Code 2020).

Beschrijving van de procedures om het remuneratiebeleid te ontwikkelen en de remuneratie van individuele bestuurders en leden van het Uitvoerend Comité vast te stellen

Het remuneratiebeleid wordt vastgesteld door de Raad van Bestuur, op aanbeveling van het Benoemings- en Remuneratiecomité, waarvan de rol en de verantwoordelijkheden worden beschreven in het Corporate Governance Charter van EXMAR (Charter). Het beleid, afgestemd op de nieuwe bepalingen van de SRDII, WVV en Code 2020, werd goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 18 mei 2021. Een gewijzigd beleid werd goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 17 mei 2022.

EXMAR streeft naar een remuneratie waarmee het bekwame professionals voor de Raad van Bestuur en het Uitvoerend Comité die nodig zijn om de operationele en strategische doelstellingen van de Vennootschap te bereiken en waardecreatie op lange termijn te bevorderen, kan aantrekken, motiveren, belonen en behouden.

EXMAR tracht te verzekeren dat de leden van de Raad van Bestuur en van het Uitvoerend Comité niet in hun eigen belang zullen handelen en/of geen risico's nemen die niet zouden passen in de strategie en het risicoprofiel van de Vennootschap.

Remuneratie voor niet-uitvoerende bestuurders

De remuneratie van de niet-uitvoerende bestuurders wordt vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op voorstel van de Raad van Bestuur. Dit voorstel is gebaseerd op de aanbevelingen van het Benoemings- en Remuneratiecomité.

De remuneratie van de niet-uitvoerende bestuurders houdt rekening met hun verantwoordelijkheden, hun rol als lid van de Raad, de werklast en specifieke functies zoals voorzitter van de Raad, of voorzitter of leden van comités van de Raad.

Alle niet-uitvoerende bestuurders ontvangen een jaarlijkse vaste vergoeding van 50.000 euro. Er worden geen zitpenningen betaald. De leden van het Audit- en Risicocomité en/of het Benoemings- en Remuneratiecomité ontvangen een bijkomende vaste vergoeding van EUR 10.000. De jaarlijkse vergoedingen zijn pro rata het

tijdens het kalenderjaar als actief lid van de Raad van Bestuur of van een comité gedurende maanden.

Wegens hun rol en verantwoordelijkheden is de jaarlijkse vaste vergoeding voor de voorzitter van de Raad en de voorzitter van elk van de Comités gelijk aan het dubbele van de vergoeding van de andere leden van de Raad of de Comités, met uitzondering van het Benoemings- en Remuneratiecomité. De Vennootschap sluit gebruikelijke verzekeringspolissen af voor de activiteiten van de Raad van Bestuur bij de uitoefening van zijn taken op groepsniveau.

De niet-uitvoerende bestuurders ontvangen geen op prestaties gebaseerde remuneratie, noch voordelen in natura of voordelen in verband met pensioenplannen.

In afwijking van bepaling 7.6 van de Code 2020 ontvangen de niet-uitvoerende bestuurders geen deel van hun remuneratie in de vorm van aandelen van de Vennootschap. EXMAR is van mening dat de toekenning van remuneratie (geheel of gedeeltelijk) onder de vorm van aandelen er niet noodzakelijk toe bijdraagt dat de bestuurders uit een perspectief van de aandeelhouderswaarde op lange termijn en het risicoprofiel van de Vennootschap zouden handelen. De Vennootschap zal dit op geregelde tijdstippen opnieuw bekijken.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders stelt de bestuurders aan en keurt de duur van hun mandaat voor een maximale termijn van 3 jaar goed. De bestuurders kunnen geen aanspraak maken op opzegtermijnen of ontslagvergoedingen wegens de beëindiging van hun mandaat. Zij kunnen op elk ogenblik door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden ontslagen.

Remuneratie van de uitvoerende bestuurders

De uitvoerende bestuurders van EXMAR die lid zijn van het Uitvoerend Comité worden uitsluitend vergoed in hun uitvoerende hoedanigheid en niet in hun hoedanigheid van bestuurder/lid van de Raad van Bestuur. Dit geldt ook voor bestuursmandaten van dochterondernemingen. Indien uitvoerende bestuurders worden vergoed voor hun rol in dochterondernemingen, maakt deze vergoeding deel uit van hun overeengekomen totaalpakket.

Overzicht van de remuneratie van de leden van de Raad van Bestuur voor 2023 in EUR

		Vaste Remuneratie	Audit & Risk Comité Remuneratie	Benoemings- & Remuneratie Comité remuneratie	Totaal
Nicolas Saverys	Executive Voorzitter	100.000			100.000
FMO BV (Francis Mottrie)	CEO	-			0
ACACIA I BV (Els Verbraecken)	niet-uitvoerend bestuurder	50.000	10.000	10.000	70.000
Maryam Ayati	niet-uitvoerend bestuurder	50.000			50.000
Michel Delbaere	niet-uitvoerend bestuurder	50.000		10.000	60.000
Isabelle Vleurinck	niet-uitvoerend bestuurder	50.000	10.000	10.000	70.000
Wouter De Geest	niet-uitvoerend bestuurder	50.000	10.000		60.000
Baron Philippe Vlerick	niet-uitvoerend bestuurder	50.000	20.000		70.000
Stephanie Saverys	niet-uitvoerend bestuurder	50.000			50.000
Carl-Antoine Saverys	uitvoerend bestuurder	18.750			18.750
Totaal		468.750	50.000	30.000	548.750

▲ "Strand- en zeegenogens" KMSKA
Bron: Wikimedia, Alina Data

Remuneratie van de leden van het Uitvoerend Comité en Nicolas Saverys (SAVEREX NV)

In lijn met de algemene beloningsprincipes van EXMAR is de remuneratie van de leden van het Uitvoerend Comité afhankelijk van de prestaties van de Vennootschap en de individuele vaardigheden en prestaties. Het remuneratiepakket bestaat uit drie elementen:

- de vaste jaarlijkse remuneratie
- de variabele remuneratie op korte termijn (KTI of STI – kortetermijn-incentive of short term incentive)
- de variabele remuneratie op lange termijn (LTI – langetermijn-incentive of long term incentive).

Het niveau en de structuur van de vergoedingspakketten liggen in lijn met de marktpraktijken voor soortgelijke functies bij vergelijkbare ondernemingen.

Overzicht van de remuneratie voor 2023 in EUR

Naam Vennootschap	Vaste Remuneratie	KTI (korte termijn incentive)	Discretionaire bonus	LTI (lange termijn incentive)	Pensioen voordeel	Andere verzekeringen*	Andere voordelen**	Totaal
EXECUTIVE VOORZITTER								
Nicolas Saverys Executive Voorzitter	SAVEREX NV	1.200.000 50%	0%	1.200.000 50%	0%	0%	0%	2.400.000 100%
CEO								
Francis Mottrie CEO	FMO BV	575.000 67%	138.000 16%	149.500 17%	0%	0%	0%	862.500 100%
ANDERE LEDEN VAN HET UITVOEREND COMITÉ								
Christine Verhaert CFO einde 4/2023	Finmore BV	140.000 100%	0%	0%	0%	0%	0%	140.000 100%
Laurent Verhelst CFO einde 11/2023	Cometecco BV	245.000 100%	0%	0%	0%	0%	0%	245.000 100%
Hadrien Bown CFO start 12/2023	HAX BV	20.833 100%	0%	0%	0%	0%	0%	20.833 100%
Jens Ismar Executive Director Shipping	LISANN AS (Norway)	575.040 67%	115.008 13%	172.512 20%	0%	0%	0%	862.560 100%
Jonathan Raes Executive Director Infrastructure	FLX Consultancy BV	325.000 67%	65.000 13%	97.500 20%	0%	0%	0%	487.500 100%
Carl-Antoine Saverys Deputy Dir. Shipping	Casaver BV	250.000 67%	50.000 13%	75.000 20%	0%	0%	0%	375.000 100%

* Hospitalisatie-, reisverzekering

** wagen, GSM

Vaste jaarlijkse remuneratie

De vaste jaarlijkse remuneratie omvat een vaste jaarlijkse basisvergoeding die rekening houdt met de verantwoordelijkheden, vaardigheden, ervaring en prestaties van het lid van het Uitvoerend Comité. Andere voordelen, zoals medische zorg, ziekteverzekering, overlijdens- en invaliditeitsdekking en andere voordelen, worden eveneens volgens de marktpraktijken verstrekt aan de leden van het Uitvoerend Comité met het statuut van zelfstandige of werknemer.

De vaste jaarlijkse remuneratie wordt jaarlijks herzien en kan worden verhoogd of verlaagd op grond van verschillende factoren, zoals verandering van de scope

en verantwoordelijkheden, of vergelijkbare remuneratie in andere ondernemingen.

Het totale pakket voor kaderleden met een zelfstandigenstatuut weerspiegelt de totale kosten voor de Vennootschap, waarbij de persoon zelf verantwoordelijk is voor de betaling van de belastingen en sociale bijdragen.

Variabele remuneratie op korte termijn (STI)

De variabele remuneratie op korte termijn is een niet-uitgestelde cash incentive gebaseerd op het bereiken van specifieke individuele prestatiedoelstellingen (voor 25%) en van de prestatiedoelstellingen van de Vennootschap (voor 75%), financiële doelstellingen (zoals gecorrigeerde EBIT, REBITDA, netto-inkomen, ...) en/of niet-financiële doelstellingen in een referentieperiode van één jaar. Elk van de criteria wordt ontwikkeld en jaarlijks

gewogen in lijn met de bedrijfsstrategie, het budget en de doelstellingen, met duidelijke prestatie-indicatoren. Prestaties boven de doelstelling (100%) resulteren in een variabele remuneratie op korte termijn. De maximale KTI is begrensd tot 30% van de vaste jaarlijkse remuneratie voor de CEO en 25% voor de andere leden van het Uitvoerend Comité. In geval van een ernstig milieuprobleem of indien het nettoresultaat van de Vennootschap negatief is, worden alle STI-bedragen tot nul herleid (gateway tot STI). De betaling van de STI is afhankelijk van de tewerkstelling tot aan de betaaldatum. In 2023 werd 80% van de doelstellingen behaald. Bijgevolg werd aan het Uitvoerend Comité 80% van de respectievelijke begrensde jaarlijkse remuneratie toegekend.

Op aanbeveling van het Benoemings- en Remuneratiecomité kan de Raad van Bestuur een eventuele discretionaire STI aan één of meer uitvoerende bestuurders of managers goedkeuren in geval van buitengewone omstandigheden of buitengewone prestaties, bovenop de in de vorige paragraaf vermelde niveaus. De Raad van Bestuur kende een dergelijke discretionaire STI toe aan de leden van het Uitvoerend Comité en aan Saverex NV. In afwijking van bepaling 7.10 van de Code 2020 zijn voor deze discretionaire STI geen maxima vastgesteld. De Raad van Bestuur besliste, omwille van de buitengewone omstandigheden en geleverde prestaties door de leden van het uitvoerend management, om geen maxima vast te stellen bij de toekenning van de discretionaire STI.

Long-term variabele remuneratie op lange termijn (LTI)

In 2023 werd geen variabele beloning op lange termijn toegekend

Minimumdrempel van aandelen die aangehouden moeten worden door de leden van het Uitvoerend Comité

In afwijking van bepaling 7.9 van de Code 2020 stelt de Raad van Bestuur geen expliciete minimumdrempel vast voor EXMAR-aandelen die aangehouden moeten worden door de leden van het Uitvoerend Comité. EXMAR meent dat het met zijn huidige remuneratiebeleid een duidelijk verband legt met de langetermijnstrategie en de prestaties van de Vennootschap.

Malus- en terugvorderingsclausules

Het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft de haalbaarheid overwogen van terugvorderings- en malusvoorwaarden in zijn variabele beloningsplannen. Gelet op de onzekerheid over de geldigheid en het nut van terugvorderingsclausules naar Belgisch recht, heeft EXMAR momenteel geen terugvorderingsbepalingen ingevoerd voor prestatiegebonden betalingen, behalve in geval van fraude of wangedrag. Indien een variabele remuneratie zou worden betaald op basis van onjuiste financiële gegevens, kan die misrekening worden gecompenseerd door een terugbetaling of door een inhouding op de betaling van toekomstige variabele remuneratie.

Contractuele voorwaarden

De leden van het Uitvoerend Comité en de uitvoerende bestuurders hebben een formele overeenkomst gesloten met de Vennootschap. Deze zijn voor onbepaalde duur, met opzegtermijnen die de 12 maanden vaste remuneratie niet overschrijden. In 2023 werden de contracten met Finmore BV (Chistine Verhaert) en Cometteco BV (Laurent Verhelst) beëindigd. De leden van het Uitvoerend Comité die gebonden zijn door een managementovereenkomst met de Vennootschap moeten hun pensioenplan financieren door hun managementvennootschap. Zij die zelfstandig zijn, hebben ingetekend op het plan met vaste bijdragen van de Vennootschap.

Beloningsverhouding

De verhouding tussen de hoogste beloning (CEO) en de laagste remuneratie (in voltijds equivalent) is een factor 9,40. Laagstbetaalde werknemer wordt gedefinieerd als een voltijdse werknemer in België met het laagste basissalaris op het einde van het jaar. Bij de berekening van de ratio wordt de feitelijke totale beloning in aanmerking genomen. De verhouding tussen de hoogste remuneratie (CEO) en de gemiddelde remuneratie is een factor 5,22. De gemiddelde remuneratie van de werknemers houdt rekening met het totale actuele lonen aan het eind van het jaar op basis van voltijdsequivalenten, gedeeld door het aantal voltijdsequivalenten aan het eind van het jaar.

Het belangrijkste verschil in remuneratiebeleid tussen het uitvoerend management en de werknemers in het algemeen is de balans tussen vaste en prestatie-gerelateerde remuneratie zoals STI en LTI. In het algemeen is de impact van prestatie-gerelateerde remuneratie, en in het bijzonder de lange termijn variabele incentive, groter voor het uitvoerend management. Dit weerspiegelt dat de uitvoerende managers meer vrijheid van handelen hebben en dat de gevolgen van hun beslissingen normaal gezien een breder en meer verregaand effect in de tijd hebben.

Remuneratie en bedrijfsresultaten over 5 jaar

	2018	% var.	2019	% var.	2020	% var.	2021	% var.	2022	% var.	2023	% var.
Globale remuneratie Raad van Bestuur en Uitvoerend Comité												
Globale remuneratie van de Raad van Bestuur (1) (2) (in duizenden EUR)	580	0%	650	12%	600	-8%	580	-3%	580	0%	530	-9%
Globale remuneratie van de CEO (3) (4) (in duizenden EUR)	2,097	8%	998	-52%	1,876	88%	575	-69%	1,075	87%	862	-20%
Globale remuneratie van de andere leden van het Uitvoerend Comité (4) (in duizenden EUR)	2,991	-12%	2,493	-17%	1,530	-39%	1,355	-11%	1,844	36%	2,761	50%

Financiële prestatie van de Vennootschap												
Netto resultaat voor de periode (in duizenden USD)	-16,070	-157%	-13,202	-18%	91,960	-797%	11,635	-87%	320,348	2653%	71,861	-78%
EBITDA voor de periode (5) (in duizenden USD)	67,371	-52%	100,915	50%	239,855	138%	113,486	-53%	401,677	254%	154,823	-61%
Gecorrigeerde EBITDA voor de periode (in duizenden USD)	36,471	-18%	80,400	120%	77,655	-3%	56,186	-28%	82,518	47%	154,823	88%
EBIT voor de periode (in duizenden USD)	22,017	-69%	34,377	56%	137,646	300%	36,975	-73%	353,073	855%	95,243	-73%
Netto financiële schulden/Gecorrigeerde EBITDA	15,32	36%	7,01	-54%	6,28	-10%	8,76	39%	-1,27	-115%	1,63	228%

(1) inclusief audit- en risicocomité / benoemings- en beloningscomité

(2) op jaarbasis om een zinvolle vergelijking mogelijk te maken

(3) inclusief de vergoeding van de uitvoerende voorzitter en plaatsvervangende CEO in 2020

(4) exclusief toegekende aandelenopties

(5) proportionele consolidatiemethode

Aandelenopties

De laatste uitstaande aandelenopties werden uitgeoefend in de loop van 2023. Het laatste aandelenoptieplan uitgegeven door de Vennootschap (Plan 10) verliep op 16 december 2023.

Op aanbeveling van het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft de Raad van Bestuur besloten voor het jaar 2023 geen nieuwe aandelenopties toe te kennen.

▲ "Het strand van de Panne" Mu.ZEE
Fotograaf: Cedric Verhelst

Ensor
80

5.

F

inancieel verslag

5.1 Jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de aandeelhouders	120
5.2 Geconsolideerde jaarrekening	126
5.3 Statutaire jaarrekening	200

Inhoud

5.1	Jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de aandeelhouders	120
5.2	Geconsolideerde jaarrekening	126
	Toelichting 1 - Waarderingsregels	132
	Toelichting 2 - Segmentrapportering	147
	Toelichting 3 - Reconciliatie segmentrapportering	152
	Toelichting 4 - Opbrengsten	156
	Toelichting 5 - Winst bij verkoop	157
	Toelichting 6 - Operationele kosten van schepen	157
	Toelichting 7 - Aankopen goederen	157
	Toelichting 8 - Algemene en administratieve kosten	157
	Toelichting 9 - Personeelskosten	158
	Toelichting 10 - Overige bedrijfskosten	158
	Toelichting 11 - Financieel resultaat	159
	Toelichting 12 - Winstbelastingen	160
	Toelichting 13 - Schepen en platformen	161
	Toelichting 14 - Andere materiële vaste activa	163
	Toelichting 15 - Gebruiksrechten	164
	Toelichting 16 - Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	165
	Toelichting 17 - Financiële informatie geassocieerde ondernemingen en joint ventures	166
	Toelichting 18 - Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	169
	Toelichting 19 - Belastingvorderingen en -verplichtingen	170
	Toelichting 20 - Overige investeringen	170
	Toelichting 21 - Voorraden	171
	Toelichting 22 - Handels- en overige vorderingen	171
	Toelichting 23 - Geblokkeerde kasequivalenten en kas en kasequivalenten	171
	Toelichting 24 - Kapitaal en reserves	172
	Toelichting 25 - Winst per aandeel	173
	Toelichting 26 - Leningen	174
	Toelichting 27 - Aandelenopties	177
	Toelichting 28 - Personeelsbeloningen	178
	Toelichting 29 - Handels- en overige schulden	180
	Toelichting 30 - Financiële risico's en financiële instrumenten	181
	Toelichting 31 - Leasing	186
	Toelichting 32 - Investeringsverplichtingen	187
	Toelichting 33 - Voorwaardelijke verplichtingen	187
	Toelichting 34 - Verbonden partijen	188
	Toelichting 35 - Groepsentiteiten	191
	Toelichting 36 - Vergoedingen aan de commissaris	192
	Toelichting 37 - Gebeurtenissen na balansdatum	192
	Belangrijke schattingen en oordelen voor financiële verslaggeving	193
	Verklaring met betrekking tot het getrouwe beeld van de geconsolideerde jaarrekening en het getrouwe beeld van het jaarverslag	193
	Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 - Geconsolideerde jaarrekening	194
5.3	Statutaire jaarrekening	200

5.1

Jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de aandeelhouders

De Raad van Bestuur legt u het gecombineerde jaarverslag over de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekeningen van EXMAR NV (de "Vennootschap") per 31 december 2023 voor ter goedkeuring, overeenkomstig de artikelen 3:6 en 3:32 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen ("WVV").

De Vennootschap is verplicht haar jaarrekening te publiceren volgens de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot verhandeling op de Belgische gereguleerde markt.

De elementen die krachtens het WVV en voormeld KB van toepassing zijn op de Vennootschap, worden behandeld in dit verslag en in de Corporate Governance Verklaring. Dit jaarverslag dient aldus samen met EXMAR's verslag over 2023 gelezen te worden.

COMMENTAAR BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld volgens International Financieel verslagings Standards (IFRS).

De onderstaande bespreking is gebaseerd op de volgens IFRS opgestelde geconsolideerde jaarrekening, waarbij de joint ventures worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

In 2023 behaalde de EXMAR Groep een geconsolideerde **winst** van USD 72,0 miljoen (USD 320,3 miljoen in 2022).

De inkomsten stegen in 2023 met USD 331,7 miljoen tot USD 487,3 miljoen als gevolg i) de tewerkstelling over een volledig jaar van de FSRU EEMSHAVEN LNG, die sinds augustus 2022 wordt gecharterd, ii) hogere licentie- en engineeringopbrengsten uit projecten, in het bijzonder uit de ombouwwerkzaamheden voor TANGO FLNG en EXCALIBUR voor het Marine XII-project in Congo, iii) de EXCALIBUR-inkomsten voor een volledig jaar, die sinds het vierde kwartaal van 2022 actief is, en iv) de inkomsten uit de touwactiviteiten, beheerd door Bexco NV, die sinds november 2022 in de consolidatiekring zijn opgenomen.

De winst gerealiseerd bij verkoop bedraagt USD 0,9 miljoen in 2023, ten opzichte van USD 319,6 miljoen in 2022, wat grotendeels het resultaat was van de verkoop van 100% van de aandelen van Export LNG Ltd., de eigenaar van de TANGO FLNG, in augustus 2022 (USD 315,7 miljoen).

Als gevolg van de tewerkstelling gedurende het volledige jaar van EEMSHAVEN LNG, de engineering-, aankoop- en ombouwwerkzaamheden in verband met het Marine XII-project in Congo, de opname van Bexco NV sinds november 2022 en de toegenomen voorzieningen voor claims, stegen de **bedrijfskosten**.

De netto financiële lasten daalden van USD 23,4 miljoen in 2022 tot USD 5,1 miljoen in 2023 en kunnen als volgt worden verklaard:

- Hogere interestopbrengsten van USD 10,8 miljoen als gevolg van de hogere gemiddelde kaspositie van EXMAR;
- Lagere interestkosten in vergelijking met 2022 aangezien vorig jaar een effectieve interestcorrectie op de pressurized vloot bevatte ten gevolge van de vervroegde uitkoop, naast interestkosten op de NOK-obligatie in de eerste 6 maanden van 2022 en op de leningsfaciliteit van de Bank of China voor de TANGO FLNG (terugbetaald in augustus 2022);
- USD 7,1 miljoen lagere afschrijvingen en bankkosten. Overige financieringskosten in 2022 omvatten USD 7,5 miljoen eenmalige in resultaatname van de geactiveerde financieringskosten van de kredietfaciliteiten van Bank of China en Sequoia bij hun vervroegde beëindiging en de daarmee verband houdende opzeggingsvergoedingen;
- USD 2,5 miljoen premierestitutie in 2022 als gevolg van de vervroegde terugbetaling van de Bank of China kredietfaciliteit.

Het aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures steeg van USD 32,0 miljoen in 2022 tot USD 32,1 miljoen in 2023.

De schepen en platformen bedragen per jaareinde 2023 USD 415,8 miljoen, een daling van USD 22,2 miljoen. Dit vertegenwoordigt voornamelijk de afschrijvingslast van het jaar (USD 30,6 miljoen), gedeeltelijk gecompenseerd door geactiveerde droogdokkosten (USD 4,2 miljoen) en een stijging met USD 4,5 miljoen door het lichten van de vervroegde terugkoopopties voor drie pressurized schepen.

De investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures stegen met USD 28,3 miljoen tot USD 135,4 miljoen eind 2023, voornamelijk als gevolg van ons aandeel in het nettoresultaat van deze joint ventures en geassocieerde ondernemingen (USD 32,1 miljoen), gecompenseerd door dividenden (USD 1,8 miljoen) en de impact van renteswaps op de niet-gerealiseerde resultaten van de Groep (USD 2,2 miljoen).

De leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures (zowel op lange als op korte termijn) bedroegen USD 11,6 miljoen eind 2023 en omvatten de aandeelhouderslening aan onze geassocieerde onderneming Electra Offshore Ltd dewelke werd teruggebracht tot de verwachte realiseerbare waarde.

In 2023 stegen de **overige investeringen** voornamelijk als gevolg van de verwerving van aandelen in Vantage Drilling International Company, gewaardeerd aan USD 36,2 miljoen aan het einde van 2023.

Als gevolg van dieprope projecten met levering in 2024, had de Groep eind 2023 **voorraden** ter waarde van USD 15,1 miljoen ten opzichte van USD 9,2 miljoen eind 2022.

Handels- en overige vorderingen op ten hoogste één jaar stegen met USD 29,6 miljoen als gevolg van engineering-,

aankoop- en ombouwovereenkomsten voor TANGO FLNG en EXCALIBUR in Infrastructure.

De **kaspositie** per 31 december 2023 bedroeg USD 176,9 miljoen, een daling van USD 342,6 miljoen. De sterke groei van de kasstroom uit bedrijfsactiviteiten wordt gebruikt voor de investering in aandelen in booractiviteiten en de dividenduitkeringen in 2023.

Het **eigen vermogen** bedroeg eind 2023 USD 482,1 miljoen, of een daling met USD 316,6 miljoen, voornamelijk als gevolg van de winst van het jaar met USD 72,0 miljoen, gecompenseerd door de betaling van USD 391,1 miljoen dividenden.

Eind 2023 bedroegen de **leningen** (lange en korte termijn) USD 265,3 miljoen (2022: USD 218,3 miljoen). De toename met USD 47,0 miljoen wordt in hoofdzaak verklaard door de nieuwe EEMSHAVEN LNG faciliteit (USD 96,0 miljoen), gedeeltelijk gecompenseerd door de terugbetaling van pressurized faciliteiten na de uitoefening van vervroegde terugkoopties in 2023 (USD 42,6 miljoen).

De voorwaardelijke vergoedingsverplichting van USD 78,0 miljoen in verband met een prijsaanpassingsclausule in de verkoopovereenkomst met ENI die eind 2022 in de **overige lange-termijnschulden** opgenomen was, werd per eind 2023 onder **handelsschulden en overige schulden** opgenomen.

COMMENTAAR BIJ DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

De enkelvoudige jaarrekening werd opgesteld overeenkomstig de Belgische GAAP en de boekhoudkundige principes werden consistent toegepast. Deze jaarrekening zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 21 mei 2024.

De onderstaande bespreking heeft betrekking op de belangrijkste rubrieken van de enkelvoudige jaarrekening:

Het **operationele resultaat** bedroeg USD -22,3 miljoen in 2023 (2022: USD -10,8 miljoen).

Het **financieel resultaat** daalde van USD 247,1 miljoen in 2022 (winst) tot een winst van USD 24,7 miljoen in 2023, vooral door de in 2022 van groepsmaatschappijen ontvangen dividenden (USD 241,4 miljoen) en het ontbreken van waardeverminderingen op intragroepsleningen.

Het **statutaire resultaat** van het boekjaar is een winst van USD 2,6 miljoen, tegenover een winst van USD 236,0 miljoen in 2022.

Eind 2023 bedroegen de totale **activa** USD 457,8 miljoen, waarvan USD 320,3 miljoen financiële vaste activa en USD 82,6 miljoen beleggingen (voornamelijk termijndeposito's) en liquide middelen.

Het **eigen vermogen** steeg eind 2023 tot USD 356,2 miljoen (2022: USD 680,7 miljoen) en is toegenomen door de winst van het jaar van USD 2,6 miljoen en afgenomen door de uitkering van het tussentijds

dividend in november 2023. Op 30 oktober 2023 keurde de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een tussentijds dividend goed van (bruto) EUR 4,4 per aandeel en de uitkering uit de beschikbare uitgiftepremie van (bruto) EUR 1,0 per aandeel. Deze uitkeringen hadden een impact van USD 327,1 miljoen op het eigen vermogen van het boekjaar 2023.

De **voorzieningen** stegen met USD 13,3 miljoen en zijn gerelateerd aan een aantal claims.

De **schulden** bedroegen eind 2023 USD 88,3 miljoen, tegenover USD 175,6 miljoen in 2022.

De Raad van Bestuur zal aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 21 mei 2024 voorstellen om een dividend van (bruto) EUR 0,40 per aandeel uit te keren uit de overgedragen winst en een uitkering van (bruto) EUR 0,38 per aandeel uit de beschikbare uitgiftepremie, en om het resultaat van het jaar als volgt te bestemmen:

Overgedragen winst	USD 292.014.071,30
Winst van het boekjaar	USD 2.634.324,06
Onttrekking van de reserves:	USD 63.882.687,11
Uitgiftepremie:	USD -61.105.958,73
Tussentijds dividend	USD -266.026.963,27
TE BESTEMMEN RESULTAAT:	USD 31.398.160,47
Uit te keren dividend:	USD -25.433.806,41
Onttrekking aan de reserves	USD 24.162.116,09
Uit te keren uitgiftepremie	USD -24.162.116,09
Over te dragen resultaat:	USD 5.964.354,06

RISICOFACTOREN

Zoals beschreven in de Corporate Governance Verklaring.

NIET-FINANCIËLE INFORMATIE

Zoals beschreven in hoofdstuk 3.1 ESG van het EXMAR 2023 verslag.

AANVULLENDE INFORMATIE

Onderzoek en Ontwikkeling

Zoals beschreven in hoofdstuk 3.1 ESG van het EXMAR 2023 verslag.

Personeel

Op 31 december 2023 stelde EXMAR wereldwijd 1.923 personen te werk, waaronder 1.514 bemanningsleden op zee (2022: 1.926, waaronder 1.508 bemanningsleden op zee).

Een belangrijk deel van de zeevarenden is tewerkgesteld op activa van of uitgebaat door onze geassocieerde ondernemingen en joint ventures, en de gerelateerde kost is niet opgenomen in de geconsolideerde personeels- of bemanningskosten van EXMAR.

Inkoop of vervreemding van eigen aandelen

Er zijn het afgelopen jaar geen transacties geweest in eigen aandelen. We verwijzen naar de Corporate Governance Verklaring.

Op 31 december 2023 bezat EXMAR 1.956.013 eigen aandelen, wat 3,29% van het totale aantal uitgegeven aandelen vertegenwoordigt tegenover 2.273.263 op einde 2022. In 2023 werden 317.250 aandelenopties uitgeoefend, wat leidde tot de transfer van het aantal corresponderende eigen aandelen.

Verantwoording van de waarderingsgrondslagen

De waarderingsgrondslagen toegepast bij het afsluiten van de statutaire jaarrekening verschillen niet van de waarderingsgrondslagen die in het voorgaande boekjaar werden toegepast. De samenvatting van de waarderingsgrondslagen wordt aan de statutaire jaarrekening gehecht. Voor de geconsolideerde financiële staten verwijzen we naar de sectie waarderingsregels van de geconsolideerde jaarrekening.

Beschermingsconstructies

Zoals beschreven in de Corporate Governance Verklaring.

Bijkantoren

EXMAR NV heeft geen bijkantoren.

Aandelenoptieplan

De Raad van Bestuur heeft tot op heden tien maal beslist een aantal werknemers van de EXMAR Groep opties op bestaande aandelen aan te bieden (10 plannen).

Op 31 december 2023 staat geen enkel plan nog open (zie ook toelichting 27 Aandelenopties van de geconsolideerde jaarrekening).

Bijkomende activiteiten van de Commissaris

De Commissaris, of ondernemingen of personen gerelateerd aan de Commissaris, heeft tijdens het voorbije boekjaar werkzaamheden verricht inzake audit-gerelateerde diensten en heeft beperkte taks werkzaamheden verricht voor de Groep. De niet-audit vergoeding bedroeg niet meer dan de audit vergoeding van de Groep.

Financiële instrumenten

De langetermijnvisie die eigen is aan de activiteit van EXMAR gaat gepaard met langlopende financieringen, en dus ook met een blootstelling aan variabele rentevoeten. EXMAR beheert deze blootstelling op een actieve manier en indien nodig door middel van diverse instrumenten ter afdekking van stijgende rentevoeten voor een deel van haar schuldportefeuille. Het wisselkoersrisico van de Groep wordt historisch gezien grotendeels beïnvloed door de EUR/USD-verhouding voor het bemannen van de vloot, betalen van salarissen en andere personeel gerelateerde kosten.

Toepassing van artikel 7:96 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen

Volgens artikel 7:96 van het Belgische Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (WVV) moeten bestuurders die een belangenconflict hebben met

betrekking tot een door de Raad te nemen beslissing, de andere bestuurders daarvan in kennis stellen voordat de beslissing wordt genomen en mogen zij niet deelnemen aan de bespreking en de besluitvorming. Deze verklaring en de aard van het belangenconflict moeten worden opgenomen in de notulen, die ook de aard van de beslissing van de Raad, de financiële gevolgen ervan voor de Vennootschap en de rechtvaardiging ervan moeten beschrijven. Dit deel van de notulen moet worden opgenomen in het financieel jaarverslag.

Uittreksel uit de notulen van de vergadering van 31 maart 2023. De onafhankelijke bestuurders van de Vennootschap hebben, na kennisname van het prospectus, besloten het bod te steunen en aan te bevelen. De heren Nicolas Saverys en Carl-Antoine Saverys, alsook mevrouw Stephanie Saverys verklaren, als vertegenwoordiger of aandeelhouder van Saverex, dat zij mogelijk een belang (anders dan een financieel belang in de zin van artikel 7:96 BCCA) hebben bij de besluitvorming door de Raad van Bestuur. Conform artikel III.7 van het Corporate Governance Charter nemen zij niet deel aan de besluitvorming. De Raad van Bestuur keurt, na rijp beraad, het besluit van de onafhankelijke bestuurders goed. De gedetailleerde mening van de Raad zal worden uiteengezet in de memorie van antwoord, die bij het prospectus zal worden gevoegd.

Uittreksel uit de notulen van de vergadering van 30 november 2023. Het Benoemings- en Renummeratiecomité besprak het bonusvoorstel voor 2023 voor de groep en een verhoging van de vergoeding van de CEO vanaf 1/1/2024. Het voorstel wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Bestuur.

Voorafgaand aan de bespreking door de Raad van Bestuur informeren de bestuurders Nicolas Saverys, als bestuurder en aandeelhouder van Saverex NV, Stephanie Saverys, als bestuurder en aandeelhouder van Saverex NV, FMO BV (vertegenwoordigd door Francis Mottrie) en Carl-Antoine Saverys, als bestuurder en aandeelhouder van Saverex NV en in eigen naam, de andere bestuurders dat zij een belang van vermogensrechtelijke aard hebben dat strijdig is met dat van de Vennootschap, aangezien zij, onrechtstreeks of rechtstreeks, begunstigden zijn van de voorgestelde bonussen en, enkel voor Carl-Antoine Saverys, voorgestelde verhoging van de remuneratie. Zij zullen niet deelnemen aan de discussie of de besluitvorming over de aanbeveling van het Comité en verlaten de vergadering tijdens de discussie en de besluitvorming over het voorstel.

De bonussen voorgesteld voor 2023 voor Saverex NV en het Uitvoerend Comité zijn gebaseerd op STI-LTI, prestatie en resultaat van de groep:

- EUR 1.200.000 aan Saverex NV
- EUR 287.500 aan FMO BV (6 maanden)
- EUR 125.000 aan Carl-Antoine Saverys (Casaver srl) (6 maanden)
- EUR 490.020 voor de andere leden van het Uitvoerend Comité (6 maanden en voor HAX BV geen)

Overeenkomstig de aanbeveling van het Audit- en Risicocomité is de Raad van mening dat de procedure van artikel 7:97 WvV niet moet worden toegepast met betrekking tot de bonus aan Saverex NV, aangezien de waarde (met inbegrip van alle transacties met betrekking tot Saverex NV gedurende de laatste 12 maanden) minder dan 1% van het eigen vermogen van de Vennootschap op geconsolideerde basis bedraagt.

Een verhoging van de vergoeding van Casaver srl (Carl-Antoine Saverys) tot EUR 350.000 per jaar vanaf 2024 wordt voorgesteld.

Het Benoemings- en Remuneratiecomité beveelt de Raad van Bestuur aan beide voorstellen goed te keuren. De Raad, die de financiële impact voor de Vennootschap van het voorstel tot salarisaanpassing zoals hierboven uiteengezet naar behoren heeft overwogen, is van mening dat het voorstel gerechtvaardigd is vanwege het buitengewone werk dat in 2023 is geleverd en ook voor retentiedoelinden, en dat het voorstel om de bezoldiging van Casaver srl te verhogen gerechtvaardigd is vanwege het aanvaarden van de functie van CEO, en in overeenstemming is met het remuneratiebeleid van de Vennootschap. De Raad besluit de aanbeveling van het Comité goed te keuren.

Belangrijke gebeurtenissen na afsluiting van het boekjaar

We verwijzen naar Toelichting 37 bij de geconsolideerde jaarrekening.

VOORUITZICHTEN

Shipping:

Very Large Gas Carriers (VLGC)

EXMAR's 88.000 m³ VLGC's FLANDERS INNOVATION en FLANDERS PIONEER, aangedreven door LPG, hebben een langetermijn-bevrachtingsovereenkomst met Equinor ASA (Noorwegen). Met de grote capaciteit en de dual-fuel LPG-motor vertegenwoordigen deze schepen de beste technologie die momenteel beschikbaar is om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

De VLGC BW TOKYO heeft in de loop van 2023 goed gepresteerd in de BW VLGC-pool en wij verwachten soortgelijke prestaties in 2024.

Midsized Gas Carriers (MGC)

In 2023 werd 50% van de Midsized-vloot van EXMAR ingezet voor het vervoer van ammoniak en dit zal naar verwachting zo blijven in 2024.

EXMAR, dat een 50/50 joint venture heeft met SEAPEAK voor de Midsized-vloot, blijft voortbouwen op zijn bestaande trouwe klantenbasis met verlengingen van bestaande tijdsbevrachtingsovereenkomsten aan lonende niveaus. Begin 2024 is reeds 92% van de Midsized-vloot van EXMAR voor 2024 aan deze klanten toegewezen.

Schepen met druktanks (Pressurized)

EXMAR's vloot van 10 schepen met druktanks bleef bestemd voor gevestigde industriële en langetermijn-

partners, zowel in Noordwest-Europa als in Azië. Begin 2024 staat de tijdsbevrachtingsdekking voor 2024 op 53%.

Vloeibaar aardgas (LNG)

De EXCALIBUR is voor 10 jaar bevracht voor het infrastructuurproject Marine XII van ENI in Congo, om dienst te doen als drijvende opslageenheid naast TANGO FLNG.

Infrastructure:

Drijvende LNG platformen

TANGO FLNG is een drijvende LNG-terminal die aardgas omzet in LNG, dat vervolgens in langszij liggende LNG-tankers wordt gelost voor uitvoer naar LNG-importerende landen. De TANGO FLNG is eigendom van ENI en maakt deel uit van de activiteiten van het aardgasontwikkelingsproject in het Marine XII-blok. EXMAR heeft als engineering-, aankoop- en conversieaannemer voor het Marine II-project in Congo in 2023 de TANGO FLNG omgebouwd. Het eerste gas werd eind 2023 ontvangen en een eerste LNG-lading werd in februari 2024 met succes geëxporteerd. EXMAR was nauw betrokken bij dit project als ontwikkelings- en implementatiepartner en zal ook na de inbedrijfstelling en de oplevering van de uitgevoerde werken steun blijven verlenen als exploitatie- en onderhoudspartner.

EEMSHAVEN LNG is een hervergassingsinstallatie en is sinds augustus 2022 in bedrijf onder een vijfjarige bevrachtingsovereenkomst in Nederland. De bevrachting voor de exploitatie van de drijvende opslag- en hervergassingsinstallatie verloopt naar tevredenheid.

Accommodatieplatformen

De inzet van het accommodatie- en werkplatform NUNCE heeft zijn reputatie van hoogwaardige dienstverlening aan zijn klant offshore Angola bevestigd, en het contract werd verlengd tot mei 2024.

Het accommodatie- en werkplatform WARIBOKO, werd in de tweede helft van 2023 tot midden februari 2024 ingezet in Congo en is sindsdien beschikbaar voor nieuwe opdrachten. In maart 2024 werd beslist om het platform te verkopen.

Booractiviteiten

EXMAR verwierf in oktober 2023 een participatie van 11,5% in Vantage Drilling International. Vantage levert offshore olie- en aardgasboordiensten. Vantage is genoteerd op de Amerikaanse OTC-markt.

Diensten:

Ship Management

2023 was een zeer druk jaar, vooral voor de business unit infrastructure van EXMAR Ship Management, na de overeenkomsten met ENI voor de ombouwwerkzaamheden, voorafgaand aan de tewerkstelling van TANGO FLNG en EXCALIBUR, en de terminal activiteiten bij EEMSHAVEN LNG, die verdergezet worden in 2024.

BEXCO

De vooruitzichten voor 2024 zijn positief met een sterke vraag naar Bexco's op maat gemaakte touwoplossingen voor offshore windenergie en naar haar touwen voor aanmeren in diep water.

TRAVEL PLUS

Hoewel 2023 opnieuw een uitdagend jaar was, bleef het bedrijf op koers en eindigde het jaar met positieve resultaten, een trend die zich naar verwachting in 2024 zal voortzetten.

EXMAR Yachting

De marketingstrategie van EXMAR Yachting blijft zich richten op het vergroten van de naamsbekendheid voor yacht management, vlagregistratiediensten, crew payroll en verkoopbemiddeling. Deze strategie is succesvol en trekt nieuwe klanten aan naar EXMAR Yachting. De vooruitzichten voor 2024 zijn positief, met een toenemende vraag naar technische ondersteuning en een gestage groei van charterjachten onder hun Centraal Agentschap (Central Agency).

Goedkeuring van de jaarrekening en kwijting

Wij verzoeken de Algemene Vergadering van Aandeelhouders dit verslag voor het jaar eindigend op 31 december 2023 in zijn geheel goed te keuren en het resultaat te bestemmen zoals bepaald in dit verslag. Wij verzoeken de vergadering ook om kwijting te verlenen aan de bestuurders en de Commissaris voor de uitoefening van hun mandaat tijdens bovenvermeld boekjaar.

Benoemingen

De volgende mandaten verlopen tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders:

- Carl-Antoine Saverys, uitvoerend bestuurder
- Nicolas Saverys, uitvoerend bestuurder
- Stephanie Saverys, niet-uitvoerend bestuurder

De Raad van Bestuur, 25 maart 2024

5.2

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans

(In duizenden USD)	Toelichting	December 31, 2023	December 31, 2022
Vaste activa		619.437	573.659
Schepen en platformen	13	415.747	437.966
Andere materiële vaste activa	14	15.970	14.556
Immateriële activa		314	225
Gebruiksrechten	15	9.661	10.910
Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	16	135.388	107.082
Uitgestelde belastingvorderingen	19	4.429	1.071
Overige investeringen	20	37.928	1.849
Vlottende activa		307.496	604.616
Afgeleide financiële instrumenten		550	573
Voorraden	21	15.134	9.217
Handels- en overige vorderingen	22	97.384	67.089
Korte termijn leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	18	11.597	7.000
Actuele belastingvorderingen	19	5.900	1.185
Kas en kasequivalenten	23	176.930	519.553
Totale activa		926.933	1.178.276
Eigen vermogen		482.138	798.691
Eigen vermogen, deel van de Groep		481.992	798.511
Kapitaal	24	88.812	88.812
Uitgifte-premies	24	148.796	209.902
Reserves		172.412	179.480
Resultaat van de periode		71.972	320.317
Minderheidsbelang		147	180
Verplichtingen op lange termijn		248.862	250.370
Leningen	26	219.831	167.548
Overige schulden		0	78.000
Personeelsbeloningen	28	999	1.040
Voorzieningen		25.006	800
Uitgestelde belastingsschulden	19	3.026	2.982
Verplichtingen op korte termijn		195.932	129.215
Leningen	26	45.480	50.800
Handels- en overige schulden	29	146.909	75.542
Te betalen winstbelastingen	19	3.544	2.873
Totale verplichtingen		444.795	379.585
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		926.933	1.178.276

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden USD)	Toelichting	2023	2022
Opbrengsten	4	487.318	155.604
Winst gerealiseerd bij verkoop van vaste activa	5	868	319.643
Overige bedrijfsopbrengsten		4.020	1.601
Bedrijfsopbrengsten		492.206	476.848
Operationele kosten van schepen	6	-263.114	-60.121
Gebruikte grondstoffen en hulpstoffen	7	-23.279	-3.447
Algemene en administratieve kosten	8	-54.804	-39.293
Personeelskosten	9	-46.176	-32.333
Afschrijvingen	13/14/15	-33.956	-33.624
Waardeverminderingen en terugnames	13/18/22	2.701	4.768
Verlies gerealiseerd bij verkoop van vaste activa		-82	0
Overige bedrijfskosten	10	-24.356	-25
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten		49.140	312.773
Intrestopbrengsten	11	17.961	7.125
Intrestkosten	11	-10.938	-21.954
Andere financiële opbrengsten	11	1.373	9.525
Andere financiële kosten	11	-13.515	-18.055
Netto financieel resultaat		-5.120	-23.359
Resultaat voor belastingen en voor aandeel in het resultaat in geassocieerde ondernemingen en joint ventures		44.020	289.414
Aandeel in het resultaat in geassocieerde ondernemingen en joint ventures (na belastingen)	16	32.136	32.007
Resultaat voor belasting		76.156	321.420
Belastingen op het resultaat	12	-4.148	-1.072
Resultaat van de periode		72.007	320.348
Toe te rekenen aan:			
Minderheidsbelang		36	30
Aandeelhouders van de vennootschap		71.972	320.317
Resultaat van de periode		72.007	320.348
Winst per aandeel (in USD)		1,25	5,60
Verwaterde winst per aandeel (in USD)		1,25	5,60
GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN			
Resultaat van de periode		72.007	320.348
Posten die via verlies of winst zijn of kunnen verwerkt worden:			
Investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures - aandeel in niet-gerealiseerde resultaten	16	-2.098	1.943
Omrekeningsverschillen		1.572	580
Overige		211	-202
Posten die nooit via verlies of winst zullen verwerkt worden:			
Personeelsbeloningen - herwaardering van toegezegde pensioenverplichting/actief	28	-456	-706
Totaal niet-gerealiseerde resultaten van de periode (na belastingen)		-771	1.615
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		71.237	321.963
Toe te rekenen aan:			
Minderheidsbelang		-33	37
Aandeelhouders van de vennootschap		71.270	321.926

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

		12 maanden eindigend 31 december,	
(In duizenden USD)	Toelichting	2023	2022
Resultaat van de periode		72.007	320.348
Aandeel in het resultaat in geassocieerde ondernemingen en joint ventures (na belastingen)	16	-32.136	-32.007
Afschrijvingen	13/14/15	33.956	33.624
Waardeverminderingen en terugnames	13/18/22	-2.701	-4.768
Netto financieel resultaat	11	5.120	23.359
Belastingen op het resultaat	12	4.148	1.072
Netto (winst)/verlies uit de verkoop van vaste activa	5	-868	-319.643
Overige niet-kas kosten/(opbrengsten)	20/26	0	-1.193
Stijging/(daling) van de voorzieningen en personeelsbeloningen		23.671	-361
Gerealiseerde wisselkoerswinsten (verliezen)	11	-7.257	-3.357
Bruto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		95.941	17.075
(Stijging)/daling van de voorraad		-5.457	2.268
(Stijging)/daling van de handels- en overige vorderingen		-32.146	-6.488
Stijging/(daling) van de handels- en overige schulden	29	-1.713	27.512
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		56.626	40.368
Betaalde intresten		-9.928	-18.483
Ontvangen intresten		16.427	5.411
Betaalde belastingen		-11.267	-1.311
NETTO KASSTROOM UIT BEDRIJFSACTIVITEITEN		51.858	25.985
Investeringen in schepen en schepen in aanbouw	13	-4.218	-19.867
Investeringen in andere materiële activa	14	-2.152	-554
Investeringen in immateriële activa		-112	-51
Ontvangsten uit de verkoop van schepen en andere materiële vaste activa		278	13.722
Dividenden ontvangen van investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	16	1.772	2.079
Overige ontvangen dividenden	11	19	18
Ontvangsten uit de verkoop van dochterondernemingen, netto na aftrek liquide middelen		-1.173	646.599
Verwerving van dochterondernemingen, netto na overname liquide middelen		0	-9.169
Prijs betaald voor activa verkregen via een overige aandelentransactie, netto na overname liquide middelen		0	-4.698
Overige investeringen toename (afname)	20	-39.132	0
Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	18	-996	-41.085
Terugbetalingen van leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	18	0	52.260
NETTO KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		-45.713	639.253
Betaalde dividenden	24	-391.089	-59.646
Nieuwe leningen	26	102.132	50.014
Terugbetaling van leningen	26	-58.389	-279.818
Terugbetaling van leaseschulden IFRS 16 (hoofdsom)	26	-2.283	-1.476
Betaling van bank & transactiekosten m.b.t. financieringen		-2.664	-2.577
Inkomsten van lichting aandelenoptieplan		3.299	0
Vrijgave geblokkeerde kasequivalenten	23	0	76.121
NETTO KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		-348.994	-217.383
NETTO TOENAME/ (AFNAME) IN KAS EN KASEQUIVALENTEN		-342.849	447.856
Netto kas en kasequivalenten op 1 januari	23	519.553	71.130
Netto toename/(afname) van kas en kasequivalenten		-342.849	447.856
Wisselkoersfluctuaties op kas en kasequivalenten		226	568
NETTO KAS EN KASEQUIVALENTEN OP 31 DECEMBER	23	176.930	519.553

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(In duizenden USD)	Toe-lichting	Kapitaal	Uitgifte- premies	Overge- dragen resultaat	Reserve voor eigen aandelen	Om- rekenings- reserve	Afdek- kings- reserve	Reserve aandelen- optieplan	Totaal	Minderheids- belang	Totaal eigen vermogen
Beginbalans eigen vermogen op 1 januari 2023		88.812	209.902	542.676	-44.349	-2.760	3.010	1.221	798.511	180	798.691
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten											
Resultaat van de periode			71.972						71.972	36	72.007
Omrekeningsverschillen	24				1.641				1.641	-69	1.572
Omrekeningsverschillen - aandeel geassocieerde ondernemingen en joint ventures	16					57			57		57
Personeelebeloningen - herwaardering van toegezegde pensioenverplichtingen	28			-456					-456		-456
Overige				211					211		211
Wijziging in de reële waarde van cash flow afdekkingen - aandeel geassocieerde ondernemingen en joint ventures	16						-2.155		-2.155		-2.155
Totaal niet-gerealiseerde resultaten		0	0	-245	0	1.698	-2.155	0	-702	-69	-771
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		0	0	71.727	0	1.698	-2.155	0	71.270	-33	71.237
Transacties met aandeelhouders											
Dividenduitkeringen	24		-61.106	-329.983					-391.089	0	-391.089
Aandelenoptieplan				-1.669	6.189			-1.221	3.299		3.299
Totaal transacties met aandeelhouders		0	-61.106	-331.653	6.189	0	0	-1.221	-387.790	0	-387.790
Eindbalans eigen vermogen op 31 december 2023		88.812	148.796	282.751	-38.160	-1.062	855	0	481.991	147	482.138

(In duizenden USD)	Toe- lichting	Kapitaal	Uitgifte- premie	Overge- dragen resultaat	Reserve voor eigen aandelen	Om- rekenings- reserve	Afdek- kings- reserve	Reserve aandelen- optieplan	Totaal	Minderheids- belang	Totaal eigen vermogen
Beginbalans eigen vermogen op 1 januari 2022		88.812	209.902	282.048	-44.349	-3.028	761	2.086	536.231	271	536.502
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten											
Resultaat van de periode				320.317					320.317	30	320.348
Omrekeningsverschillen	24					573			573	7	580
Omrekeningsverschillen - aandeel geassocieerde ondernemingen en joint ventures	16					-305			-305		-305
Personneelsbeloningen - herwaardering van toegezegde pensioenverplichtingen	28			-706					-706		-706
Overige				-202					-202		-202
Wijziging in de reële waarde van cash flow afdekkingen - aandeel geassocieerde ondernemingen en joint ventures	16						2.249		2.249		2.249
Totaal niet-gerealiseerde resultaten		0	0	-908	0	268	2.249	0	1.608	7	1.615
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		0	0	319.409	0	268	2.249	0	321.926	37	321.963
Transacties met aandeelhouders											
Dividenduitkeringen	24			-59.646					-59.646	-128	-59.775
Aandelenoptieplan				865				-865	0		0
Totaal transacties met aandeelhouders		0	0	-58.781	0	0	0	-865	-59.646	-128	-59.775
Eindbalans eigen vermogen op 31 december 2022		88.812	209.902	542.676	-44.349	-2.760	3.010	1.221	798.511	180	798.691

Toelichting I - Waarderingsregels

A. Verslaggevende entiteit

EXMAR NV (de "Onderneming") is een beursgenoteerde onderneming (Euronext-EXM) die in België gedomicilieerd is. De geconsolideerde jaarrekening van de Groep omvat de Onderneming, haar dochterondernemingen en de belangen van de Groep in geassocieerde ondernemingen en ondernemingen waarover gezamenlijke controle wordt uitgeoefend (gezamenlijk de "Groep" genoemd). De Groep is actief in de internationale scheepvaart.

B. Basis voor verslaggeving

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgemaakt in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) uitgegeven door de International Accounting Standards Board (IASB) zoals aanvaard binnen de Europese Unie op 31 december 2023.

De waarderingsregels die werden toegepast bij de opmaak van de geconsolideerde jaarrekening per 2023 zijn in overeenstemming met deze welke vorig boekjaar werden toegepast, met uitzondering van volgende punten:

Nieuwe en herwerkte standaarden en interpretaties van toepassing vanaf 2023

De Groep paste voor het eerst bepaalde standaarden en wijzigingen toe, die van toepassing zijn voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2023:

- IFRS 17 Verzekeringscontracten;
- Aanpassingen aan IFRS 17 Initiële toepassing van IFRS 17 en IFRS 9 - Vergelijkende informatie
- Aanpassingen aan IAS 1 en IFRS Toepassingsrichtlijn 2: Toelichting van grondslagen voor financiële verslaggeving;
- Aanpassingen aan IAS 8 Definitie van boekhoudkundige schattingen;
- Aanpassingen aan IAS 12 Uitgestelde belastingen met betrekking tot activa en passiva die voortkomen uit één enkele transactie;
- Aanpassingen aan IAS 12 Internationale belastinghervorming - Modelregels van de tweede pijler (onmiddellijk van kracht).

De Groep meent dat deze geen of slechts een beperkte impact hebben op haar geconsolideerde jaarrekening.

De Groep heeft geen enkele andere standaard, interpretatie of wijziging die werd gepubliceerd maar nog niet van kracht is, vervroegd toegepast.

Uitgegeven standaarden die nog niet toepasbaar zijn

Een aantal nieuwe standaarden, wijzigingen aan standaarden en interpretaties die per 31 december 2023 nog niet effectief waren, werden niet toegepast door de Groep bij de opmaak van deze geconsolideerde jaarrekening. Deze nieuwe of gewijzigde standaarden of interpretaties, die nog niet van toepassing zijn op 1 januari 2024, zullen naar alle verwachting geen significante invloed hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep:

- Aanpassingen aan IAS 1 Classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopende en langlopende verplichtingen met convenanten;
- Aanpassingen aan IFRS 16 Leaseverplichting in een "sale and leaseback"-transactie;
- Aanpassingen aan IAS 7 en IFRS 7 Informatieverschaffing: Financiële regelingen met leveranciers;
- Aanpassingen aan IAS 21 De gevolgen van wisselkoerswijzigingen - Gebrek aan inwisselbaarheid.

De Raad van Bestuur van 25 maart 2024 heeft de geconsolideerde jaarrekening goedgekeurd en de toestemming verleend tot publicatie ervan.

C. Basis voor waardering en presentatie

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgemaakt in duizenden USD, welke ook de functionele munt van de onderneming is. De Financial Services and Markets Authority (FSMA) heeft bij brief van 2 juli 2003 het gebruik van de USD als rapporteringsmunt goedgekeurd, aangezien het merendeel van de scheepvaartactiviteiten van de Groep en de daarmee verband houdende financiering in USD zijn uitgedrukt. Alle waarden worden afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijs, met uitzondering van de volgende materiële activa en verplichtingen dewelke zijn gewaardeerd tegen een alternatieve basis op iedere balansdatum: afgeleide financiële instrumenten, overige investeringen (aandelen gewaardeerd aan FVTPL) en de netto pensioenvoorziening aangaande te bereiken doel plannen. De voor verkoop aangehouden activa worden gewaardeerd aan de laagste waarde, hetzij de boekwaarde, hetzij de reële waarde verminderd met de verkoopkost.

D. Gebruik van schattingen en beoordelingen

De opmaak van de jaarrekening in overeenstemming met IFRS vereist dat het management beoordelingen, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de waarderingsregels en de gerapporteerde bedragen van activa en passiva, opbrengsten en kosten, de bijbehorende toelichtingen en de toelichting omtrent voorwaardelijke verplichtingen. De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaring en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uiteindelijke resultaten kunnen verschillen van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend herzien. Herzieningen van boekhoudkundige schattingen worden verwerkt in de periode waarin de raming wordt herzien, op voorwaarde dat de herziening alleen op die periode betrekking heeft, of in de periode van de herziening en toekomstige periodes, indien de herziening zowel de huidige als toekomstige periodes treft.

BEOORDELINGEN

Bij de toepassing van de waarderingsregels van de Groep heeft het management de volgende beoordelingen gevormd, die een belangrijke invloed hebben op de bedragen die in de geconsolideerde jaarrekening worden gerapporteerd:

Beoordeling uitoefening aankoopopties

Bepalen of EXMAR aankoopopties zal uitoefenen op gefinancierde activa vereist een beoordeling en heeft een impact op de gebruiksduur van de onderliggende activa. Alle feiten en omstandigheden die relevant zijn voor de beoordeling worden in overweging genomen.

Specifiek voor de schepen met druktanks ("pressurized fleet") heeft het management de beoordeling gemaakt dat de aankoopopties voor de drie schepen zullen worden uitgeoefend voor of op het einde van de respectieve financierings-overeenkomsten.

SCHATTINGEN EN VERONDERSTELLINGEN

De belangrijkste veronderstellingen omtrent de toekomst en andere belangrijke bronnen van onzekerheid bij de schattingen op de verslagdatum, die een significant risico kunnen inhouden van een materiële aanpassing van de boekwaarde van de activa en passiva in het volgende boekjaar, worden hieronder beschreven. De Groep heeft haar veronderstellingen en schattingen gebaseerd op de parameters die beschikbaar waren toen de geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld. Bestaande omstandigheden en veronderstellingen over toekomstige ontwikkelingen kunnen echter veranderen als gevolg van marktwijzigingen of omstandigheden die zich voordoen buiten de controle van de Groep. Dergelijke wijzigingen worden in de veronderstellingen verwerkt wanneer zij zich voordoen.

Waardeverminderingen van schepen en platformen

De Groep evalueert de boekwaarde van elk schip op mogelijke waardevermindering, minstens jaarlijks of telkens wanneer gebeurtenissen of wijzigingen in omstandigheden erop wijzen dat de boekwaarde van een specifiek schip mogelijk niet volledig realiseerbaar is. De realiseerbare waarde is de hoogste waarde van de reële waarde verminderd met de verkoopkosten en de gebruikswaarde.

De reële waarde verminderd met de verkoopkosten wordt bepaald op basis van onafhankelijke waarderingsrapporten. De Groep doet beroep op twee onafhankelijke makelaars om de reële waarde op de verslagdatum te bepalen. De boekwaarde van de schepen geeft mogelijks niet de huidige marktwaarde weer aangezien de marktwaarden van tweedehands schepen fluctueren naargelang de evolutie van de vrachttarieven en de kostprijs van nieuwbouwschepen. Historisch gezien zijn zowel vrachttarieven als de waardering van schepen cyclisch.

De gebruikswaarde is gebaseerd op de verwachte toekomstige kasstromen verdisconteerd tot hun huidige waarde. Om de inschatting van de toekomstige kasstromen te bepalen, maakt het management inschattingen over de verwachte datum van ingebruikname (in het geval van tijdelijk niet-operationele schepen), toekomstige vrachttarieven, operationele kosten van de schepen, verwachte levensduur van de vloot en de WACC. Deze inschattingen zijn gebaseerd op historische gegevens en toekomstverwachtingen. Het management is van mening, dat de inschattingen een betrouwbare basis zijn voor haar huidige beoordeling maar is zich bewust van de subjectiviteit ervan. We verwijzen naar Toelichting 14 Schepen en platformen voor meer informatie over de toegepaste veronderstellingen op jaareinde.

Klimaatverandering en duurzaamheid gerelateerde ontwikkelingen

Klimaat gerelateerde zaken en maatregelen zoals de invoering van emissiereductiewetgeving kunnen een aanzienlijke impact hebben op de activiteiten van EXMAR en haar klanten. EXMAR volgt de huidige ontwikkelingen en maatregelen met betrekking tot klimaatverandering en duurzaamheid op de voet (zie ook sectie 3.1. ESG in dit jaarverslag), en

is van mening dat deze momenteel niet leiden tot fundamenteel gewijzigde verwachtingen inzake gebruiksduur of realiseerbaarheid van onze vloot. In de gevoeligheidsanalyse van de jaarlijkse waardeverminderingstest van schepen en platformen werd rekening gehouden met de leeftijd en de emissiescore van elk specifiek actief.

E. Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving

a. Consolidatieprincipes

Dochterondernemingen

De dochterondernemingen zijn die welke door de Groep worden gecontroleerd. Controle bestaat wanneer de onderneming is blootgesteld aan, dan wel recht heeft op, variabele rendementen en het vermogen heeft die rendementen te beïnvloeden aan de hand van haar controle over de entiteit.

De financiële staten van de dochterondernemingen worden integraal in de consolidatie opgenomen vanaf de datum van verwerving tot het einde van de controle. Alle openstaande bedragen en opbrengsten en kosten, niet gerealiseerde winsten en verliezen en dividenden die het resultaat zijn van transacties tussen ondernemingen van de Groep worden volledig geëlimineerd.

Verlies van zeggenschap

Bij verlies van zeggenschap worden de activa en verplichtingen van de dochteronderneming, eventuele minderheidsbelangen en met de dochteronderneming samenhangende overige componenten van het eigen vermogen niet langer in de balans opgenomen. Het eventuele overschot of tekort dat ontstaat bij het verlies van zeggenschap wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening. Indien de Groep een belang behoudt in de voormalige dochteronderneming, wordt dat belang tegen de reële waarde opgenomen vanaf de datum van verlies van zeggenschap.

Belang in ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode

Het belang van de Groep in ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode bestaat uit geassocieerde ondernemingen en joint ventures.

Een geassocieerde onderneming is een onderneming waarin de Onderneming een invloed van betekenis, doch geen controle heeft op het financiële en operationele beleid. Een invloed van betekenis wordt verondersteld wanneer de Groep tussen 20% en 50% van de stemrechten bezit.

Een joint venture is een regeling waarin de Groep gezamenlijke controle heeft en waar de Groep rechten heeft op het eigen vermogen van de regeling eerder dan rechten in de activa en verplichten.

De geassocieerde ondernemingen en joint ventures worden via de vermogensmutatiemethode opgenomen in de consolidatie en bij eerste opname gewaardeerd aan kostprijs. De kostprijs van de investering omvat transactiekosten. Na initiële opname bevat de geconsolideerde jaarrekening het aandeel van de Groep in het resultaat en in de bewegingen in het niet gerealiseerd resultaat (OCI) van de geassocieerde ondernemingen en joint ventures, vanaf het moment dat deze invloed van betekenis of gezamenlijke controle ontstaat tot het moment dat deze invloed van betekenis of gezamenlijke controle ophoudt.

Wanneer het aandeel van de Groep in het verlies van de geassocieerde onderneming of joint venture de investering in deze onderneming overstijgt, wordt de boekwaarde tot nul herleid, en wordt de erkenning van toekomstige verliezen gestaakt, behalve wanneer de Groep de verplichting heeft om betalingen te verrichten voor rekening van de geassocieerde onderneming of joint venture. In dit geval wordt deze verplichting eerst toegewezen aan andere elementen van de investering in de geassocieerde onderneming of joint venture (leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures). Indien de negatieve investering in geassocieerde ondernemingen en joint ventures de totale investering overschrijdt, wordt een verplichting erkend voor het nettobedrag. Niet-gerealiseerde winsten uit hoofde van transacties met ondernemingen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode worden geëlimineerd naar rato van het belang dat de Groep in de geassocieerde onderneming of joint venture heeft. Niet-gerealiseerde verliezen worden op dezelfde wijze geëlimineerd als niet-gerealiseerde winsten, maar slechts voor zover er geen aanwijzing is voor een waardevermindering.

b. Vreemde valuta

Functionele valuta

Elke entiteit stelt haar individuele jaarrekening op in de munt van de primaire economische omgeving waarin de entiteit actief is (d.w.z. de functionele valuta). Verscheidene in Europa en Hong Kong gevestigde entiteiten hebben de USD als functionele valuta, aangezien de meeste van hun kasstromen in USD worden uitgedrukt.

Transacties en saldi

Bij het opstellen van de individuele jaarrekening worden de transacties in andere valuta's dan de functionele munt van de entiteiten geboekt tegen de wisselkoers die geldt op de datum van de transactie.

Monetaire activa en passiva uitgedrukt in vreemde valuta worden op rapporteringsdatum omgezet naar de functionele munt tegen de spot wisselkoersen op die datum. De niet-monetaire activa en passiva gewaardeerd aan historische kost worden omgerekend naar de functionele munt aan de koers van de initiële transactie. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta (andere dan de functionele munt) gewaardeerd tegen reële waarde worden omgerekend tegen de koers op moment ter bepaling van de reële waarde.

Wisselkoerswinsten en -verliezen worden in het overzicht van gerealiseerde resultaten geboekt, behalve voor (i) kwalificerende kasstroomafdekkingen voor zover deze afdekkingen effectief zijn, en (ii) monetaire posten die worden aangemerkt als deel van een indekking van de Groep's netto investering in een buitenlandse entiteit, welke in het overzicht van niet-gerealiseerde resultaten worden erkend. Bij buitengebruikstelling van de afdekking of netto investering, wordt het cumulatief bedrag getransfereerd naar winst of verlies.

Consolidatie van buitenlandse activiteiten

Bij de consolidatie worden de activa en passiva van buitenlandse activiteiten, met inbegrip van goodwill en reële waarde-aanpassingen bij aanschaffing, omgerekend naar USD – de rapporteringsmunt van de Groep - tegen de slotkoers op de balansdatum. Opbrengsten en kosten van de buitenlandse activiteiten worden omgerekend in USD aan de transactievoers (de gemiddelde wisselkoers van de betreffende periode wordt gehanteerd op voorwaarde dat deze de koers op transactiedatum benadert).

De omrekeningsverschillen die hieruit voortvloeien worden opgenomen in het eigen vermogen. Deze omrekeningsverschillen worden opgenomen in de rubriek "Omrekeningreserve". Echter in het geval van een minderheidsbelang wordt het relevante proportioneel aandeel toegewezen aan het minderheidsbelang.

Indien een buitenlandse activiteit wordt afgestoten, wordt het in verband met deze buitenlandse activiteit cumulatief opgebouwde bedrag overgeboekt van de omrekeningsreserve naar de winst- en verliesrekening als onderdeel van de winst of het verlies bij de desinvestering. Indien de Groep slechts een deel van het belang in een dochter die een buitenlandse activiteit omvat, afstoot, terwijl de Groep wel zeggenschap houdt, wordt het betreffende evenredige aandeel in het cumulatieve bedrag toegerekend aan minderheidsbelangen. Indien de Groep slechts een deel van het belang in een geassocieerde onderneming of joint venture die een buitenlandse activiteit omvat afstoot terwijl de Groep wel invloed van betekenis of gezamenlijke zeggenschap houdt, wordt het betreffende evenredige aandeel in het cumulatieve bedrag overgeboekt naar de winst- en verliesrekening.

De meest gebruikte wisselkoersen zijn:

WISSELKOERSEN	Slotkoersen		Gemiddelde koersen	
	31 december 2023	31 december 2022	Voor de twaalf maanden eindigend op	
			31 december 2023	31 december 2022
EUR	0,9050	0,9376	0,9262	0,9474
GBP	0,7865	0,8315	0,8061	0,8062
HKD	7,8112	7,7970	7,8303	7,8309
NOK	10,1724	9,8573	10,5693	9,5392
XAF	593,6263	615,0062	607,5645	621,5040
ARS	808,4690	177,1165	264,5558	126,5182
KRW	1.297,4298	1.259,4458	1.308,7724	1.283,6970

c. Financiële instrumenten

Financiële activa en financiële verplichtingen worden erkend in de geconsolideerde balans wanneer de Groep partij wordt aan de contractuele bepalingen van het instrument.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden initieel gewaardeerd aan reële waarde. Transactiekosten die direct toewijsbaar zijn aan de aanschaffing of uitgifte van financiële activa en financiële verplichtingen (andere dan financiële activa en financiële verplichtingen met verwerking van reële waardeveranderingen in winst of verlies) worden toegevoegd of worden afgetrokken van de reële waarde van de financiële activa of financiële verplichtingen, al naargelang het geval, bij initiële erkenning. Transactiekosten die direct toewijsbaar zijn aan financiële activa of financiële verplichtingen met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies worden onmiddellijk erkend in het overzicht van gerealiseerde resultaten.

Financiële activa

Alle aankopen of verkopen volgens standaard marktconventies van financiële activa worden erkend op transactiedatum. Aankopen of verkopen volgens standaard marktconventies zijn aankopen of verkopen van financiële activa dewelke levering van activa vereisen binnen het tijdsbestek vastgesteld door wetgeving of conventie in de markt.

Schuldinstrumenten die voldoen aan onderstaande voorwaarden worden daaropvolgend gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs (zie (i) hieronder):

- Het financieel actief wordt gehouden binnen een ondernemingsmodel met het doel om financiële activa aan te houden om contractuele kasstromen te innen; en
- De contractuele voorwaarden van de financiële activa geven recht op kasstromen op specifieke data dewelke enkel betalingen omvatten van kapitaal en intrest op het openstaande kapitaalbedrag.

Schuldinstrumenten die voldoen aan onderstaande voorwaarden worden vervolgens gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen door het overzicht van niet-gerealiseerde resultaten (FVTOCI) (zie (ii) hieronder):

- Het financieel actief wordt gehouden binnen een ondernemingsmodel wiens objectief het is om zowel contractuele kasstromen te innen als financiële activa te verkopen; en
- De contractuele voorwaarden van de financiële activa geven recht op kasstromen op specifieke data dewelke enkel betalingen omvatten van kapitaal en intrest op het openstaande kapitaalbedrag.

Standaard worden alle andere financiële activa vervolgens gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen door het overzicht van gerealiseerde resultaten (FVTPL).

Ondanks voorgaande bepalingen kan de Groep onderstaande onherroepelijke keuzes maken bij initiële erkenning van een financieel actief:

- De Groep kan onherroepelijk kiezen om de wijzigingen in de reële waarde van een eigen vermogensinstrument te presenteren in het overzicht van niet-gerealiseerde resultaten wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan (zie (iii) onder); en
- De Groep kan onherroepelijk een schuldinstrument dat voldoet aan de geamortiseerde kostprijs of FVTOCI-criteria toewijzen als gewaardeerd aan FVTPL wanneer dit een accounting mismatch elimineert of significant vermindert (zie (iv) onder).

Alle erkende financiële activa worden vervolgens in hun geheel gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs of reële waarde, afhankelijk van de classificatie van de financiële activa:

Financiële activa gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs: Deze activa worden vervolgens gewaardeerd aan de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve intrest methode. De geamortiseerde kostprijs wordt vermindert met bijzondere waardeverminderingen. Intrest inkomsten, wisselkoersverschillen en waardeverminderingen worden erkend in winst of verlies. Enig resultaat bij uitboeking wordt opgenomen in winst of verlies.

Schuldinstrumenten gewaardeerd aan FVTOCI: Deze activa worden vervolgens gewaardeerd aan reële waarde. Intrest inkomsten worden berekend volgens de effectieve intrest methode, wisselkoersverschillen en bijzondere waardeverminderingen worden erkend in winst of verlies. Andere nettowinsten en verliezen worden geboekt als niet gerealiseerd resultaat. Bij uitboeking worden deze niet-gerealiseerde resultaten uit het eigen vermogen gehaald en geherclassificeerd naar winst of verlies.

Eigen vermogensinstrument gewaardeerd aan FVTOCI: Deze activa worden vervolgens gewaardeerd aan reële waarde. Dividenden worden erkend in winst of verlies tenzij deze dividenden duidelijk een recuperatie vertegenwoordigen van een deel van de kostprijs van de investering. Overige winsten en verliezen worden erkend als niet gerealiseerd resultaat (OCI) en worden nooit geherclassificeerd naar winst of verlies.

Financiële activa gewaardeerd aan FVTPL: Deze activa worden vervolgens gewaardeerd aan reële waarde. Nettowinsten of verliezen, inclusief intrest inkomsten of ontvangen dividenden worden erkend in de winst of verliesrekening. Zie echter het gedeelte over afgeleide financiële instrumenten en hedge accounting voor instrumenten aangeduid als afdekkingsinstrument.

Het niet langer opnemen van financiële activa

De Groep neemt een financieel actief niet langer in de balans op wanneer het recht op de kasinstroom van dit actief vervalt of verkocht wordt in een transactie waarbij alle risico's en voordelen verbonden aan de eigendom van het actief overgegaan zijn naar de koper, of wanneer ze niet alle voordelen en risico's verbonden aan de eigendom van het actief verkoopt noch behoudt en controle verliest over het getransfereerde actief.

Financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen worden geclassificeerd als gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs of FVTPL. Een financiële verplichting wordt geclassificeerd als FVTPL (namelijk aan reële waarde via winst of verlies) wanneer het geclassificeerd wordt als aangehouden voor verkoop, het een derivaat is of aangewezen wordt als derivaat bij initiële erkenning. Financiële verplichtingen gewaardeerd aan FVTPL worden initieel gewaardeerd aan reële waarde en nettowinsten en verliezen, inclusief intrestkosten, worden erkend in winst of verlies. Andere financiële verplichtingen worden vervolgens gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve intrestmethode. Intrestkosten en wisselkoersverschillen worden erkend in winst of verlies. Alle winsten of verliezen gerealiseerd als gevolg van het niet langer opnemen in de balans van de financiële verplichtingen, worden eveneens erkend in winst of verlies.

Zie sectie "Afgeleide financiële instrumenten en hedge accounting" voor instrumenten aangeduid als afdekkingsinstrument.

Het niet langer opnemen van financiële verplichtingen

De Groep neemt een financiële verplichting niet langer op in de balans wanneer de contractuele verplichtingen worden beëindigd, geannuleerd of vervallen. Wanneer een bestaande lening wordt vervangen door een andere van dezelfde kredietverstrekker tegen wezenlijk andere voorwaarden, of wanneer de voorwaarden van de bestaande leningen wezenlijk worden gewijzigd, wordt een dergelijke vervanging of wijziging behandeld als het niet langer opnemen van de oorspronkelijke lening en het opnemen van een nieuwe lening (tegen reële waarde). Het verschil in de respectievelijke boekwaarde wordt opgenomen in winst of verlies.

Bij uitboeking van een financiële verplichting, wordt het verschil tussen de boekwaarde en het betaalde bedrag (inclusief enige niet-cash getransfereerde activa of overgenomen schulden) erkend in winst of verlies.

Compensatie

Financiële activa en passiva worden gecompenseerd enkel en alleen wanneer de Groep een wettelijk recht heeft om de bedragen te salderen en van plan is om de financiële activa en passiva op een netto basis af te wikkelen of om gelijktijdig het actief te realiseren en de schuld af te lossen.

Kapitaal

Gewone aandelen maken deel uit van het eigen vermogen. Kosten rechtstreeks verbonden aan de uitgifte van aandelen en aandelenopties worden, netto van tax effect, in mindering gebracht van het eigen vermogen. Wanneer de Groep eigen aandelen koopt, wordt het bedrag aan aankoopprijs, vermeerderd met direct toewijsbare aankoopkosten na belasting in mindering gebracht van het eigen vermogen. Bij de verkoop van eigen aandelen, wordt het ontvangen bedrag verwerkt als een verhoging van het eigen vermogen en het surplus of tekort op de transactie wordt opgenomen in het overgedragen resultaat.

Afgeleide financiële instrumenten en afdekkingstransacties

De Groep maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten om haar wisselkoers- en renterisico in te dekken. In contracten besloten derivaten worden afgescheiden van het basiscontract en afzonderlijk verwerkt op voorwaarde dat het basiscontract geen financieel actief is en er aan bepaalde voorwaarden voldaan wordt.

Afgeleide financiële instrumenten worden aanvankelijk gewaardeerd aan reële waarde op het ogenblik dat het derivatencontract afgesloten wordt. Na aanvang worden de afgeleide financiële instrumenten aan reële waarde geboekt en worden wijzigingen in deze reële waarde algemeen gezien in winst of verlies geboekt.

De Groep erkent bepaalde afgeleide financiële instrumenten als afdekkingsinstrument ter afdekking van variabiliteit in kasstromen geassocieerd met hoogstwaarschijnlijke verwachte transacties als gevolg van wijzigingen in wisselkoersen en rentevoeten en bepaalde derivaten en niet-afgeleide financiële schulden als indekking van het wisselkoersrisico van een netto-investering in een buitenlandse entiteit.

Bij aanvang documenteert de Groep op formele wijze de objectieven ter beheersing van het risico en de strategie met betrekking tot het aangaan van de transactie. De Groep documenteert eveneens de relatie tussen het afdekkingsinstrument en de afdekkingstransactie, inclusief of de wijzigingen in kasstromen elkaar verwachten te neutraliseren.

Kasstroomafdekkingen

Wanneer een afgeleid financieel instrument wordt erkend als kasstroomafdekkingsinstrument, wordt het effectieve deel van de wijziging in reële waarde in het eigen vermogen erkend als afdekkingsreserve. Het effectieve deel van wijzigingen in de reële waarde van het derivaat dat erkend wordt in niet-gerealiseerd resultaat (OCI) is beperkt tot

de cumulatieve wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte positie, gebaseerd op een contante waardebasis. Het niet-effectieve deel van de wijziging in de reële waarde wordt onmiddellijk in de resultatenrekening erkend. Het bedrag dat in het eigen vermogen werd opgenomen, wordt in winst of verlies erkend op het moment dat de afgedekte kasstromen de resultatenrekening affecteren.

Wanneer niet langer voldaan wordt aan de criteria voor afdekkingstransacties of wanneer het afdekkingsinstrument wordt uitgeoefend, beëindigd, verkocht of vervalt, wordt "hedge accounting" prospectief beëindigd. Het cumulatief bedrag dat voorheen werd erkend in het eigen vermogen wordt daar behouden totdat de afdekkingstransactie de resultatenrekening beïnvloedt. Wanneer de afdekkingstransactie niet langer verwacht wordt zich voor te doen, wordt het geaccumuleerde bedrag in het eigen vermogen onmiddellijk geherclassificeerd naar winst of verlies.

d. Immateriële activa

Onderzoek en ontwikkeling

Kosten van onderzoek met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe wetenschappelijke of technologische kennis worden in de resultatenrekening erkend wanneer zij worden gemaakt.

Overige immateriële activa

Andere immateriële activa (o.a. software) door de Groep verworven, worden gewaardeerd aan kostprijs verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en waardevermindingsverliezen voor zover deze immateriële activa een beperkte gebruiksduur hebben. De afschrijvingen worden volgens de lineaire methode in de winst- en verliesrekening opgenomen gespreid over de geschatte gebruiksduur. Zij worden afgeschreven vanaf de datum dat ze beschikbaar zijn voor gebruik. Afschrijvingsmethodes, gebruiksduur en residuele waarden worden jaarlijks getoetst om na te gaan of ze nog gepast zijn.

Immateriële activa met een onbeperkte gebruiksduur of immateriële activa die nog niet beschikbaar zijn voor gebruik, worden jaarlijks onderworpen aan een bijzondere waardeverminderingstest.

Uitgaven na eerste opname

Bijkomende kosten worden uitsluitend geactiveerd wanneer hierdoor de toekomstige economische voordelen toenemen die zijn besloten in het specifieke actief waarop de uitgaven betrekking hebben. Alle overige uitgaven worden verwerkt in de resultatenrekening wanneer zij zich voordoen.

e. Materiële vaste activa

Activa in eigendom

Materiële vaste activa worden gewaardeerd aan kostprijs inclusief geactiveerde financieringskosten, verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en waardevermindingsverliezen. De aanschaffingswaarde omvat de uitgaven die direct verbonden zijn aan de aankoop van de betreffende activa. De aanschaffingswaarde voor zelf vervaardigde activa omvat de kostprijs van materialen, de rechtstreekse loonkost, andere kosten, direct toewijsbaar aan het gebruiksklaar maken van de activa en geactiveerde financieringskosten.

Bijkomende kosten met betrekking tot de materiële vaste activa worden enkel geactiveerd wanneer deze kosten resulteren in een toekomstig rendement en de kosten op een redelijke basis kunnen bepaald worden. Wanneer een onderdeel van materiële vaste activa wordt vervangen, wordt de vervangingskost geactiveerd en de netto boekwaarde van het vervangen deel uitgeboekt. Kosten met betrekking tot de dagdagelijkse werking van materiële vaste activa worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer zij worden gemaakt.

Wanneer delen van materiële vaste activa een verschillende gebruiksduur hebben, worden ze als afzonderlijke delen erkend binnen het materiële vaste actief.

De afschrijvingen worden berekend op het af te schrijven bedrag, zijnde de kostprijs van het actief, verminderd met de residuele waarde en worden geboekt in winst of verlies.

Schepen, platformen of eenheden in aanbouw worden apart geclassificeerd in de balans onder activa in aanbouw. Deze activa in aanbouw worden niet afgeschreven, de afschrijvingen starten op het moment dat de schepen geleverd worden. Vanaf het moment van levering, worden de schepen niet langer opgenomen als schepen in aanbouw. Het ondernemingsmodel van de Groep is erop gericht om activa te verhuren of zelf te exploiteren.

Schepen worden als volgt lineair afgeschreven in overeenstemming met hun geschatte gebruiksduur binnen de Groep (vanaf de bouwdatum) tot hun residuele waarde:

Gasschepen LPG met druktanks (1)	20 jaar
Gasschepen LPG	30 jaar
Gasschepen VLGC	30 jaar
Gasschepen LNG	35 jaar
LNG platformen	30 jaar
Accommodatieplatform, nieuwbouw:	
- Rompmachines & dekuitrusting	20 jaar
- Accommodatie	10 jaar
Accommodatieplatform, tweedehands	10-12 jaar

1. In juni 2016 verhoogde EXMAR haar aandeel in de pressurized-vloot van 50% naar 100% en paste IFRS 3 Bedrijfscombinaties toe om dit boekhoudkundig te verwerken. De schepen werden op die datum geboekt tegen reële waarde en worden afgeschreven over hun resterende gebruiksduur, die 30 jaar bedroeg vanaf de bouwdatum, of gemiddeld een resterende looptijd van 23 jaar. In 2020 heeft het management de gebruiksduur opnieuw geëvalueerd en deze teruggebracht van 30 tot 20 jaar (vanaf de bouwdatum), of een gemiddelde resterende gebruiksduur van 10 jaar vanaf 1 januari 2020.

Schepen en platformen worden geacht een residuele waarde van nul te hebben.

Droogdokkosten worden geactiveerd wanneer ze worden uitgevoerd en afgeschreven over de periode tot het volgende droogdok.

De overige materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire methode over de geschatte gebruiksduur van het actief. Terreinen worden niet afgeschreven.

De geschatte gebruiksduur van de verschillende types overige vaste activa zijn als volgt:

Gebouwen	33,3 jaar
Onroerende leasing	33,3 jaar
Machines en uitrusting	5 jaar
Meubilair	10 jaar
Auto's	5 jaar
Vliegtuig	10 jaar
IT-materiaal	3 jaar

f. Bijzondere waardevermindingsverliezen

Financiële activa

Tegen kostprijs gewaardeerde financiële activa, met uitzondering van korte termijn handelsvorderingen, worden op elke balansdatum beoordeeld of het kredietrisico significant gestegen is sinds initiële erkenning. De Groep boekt een waardevermindering voor verwachte kredietverliezen (ECL's), welk gebaseerd is op het verschil tussen de contractuele kasstromen volgens het contract en alle kasstromen die de Groep werkelijk verwacht te zullen ontvangen, verdisconteerd aan een effectieve rentevoet die de originele rentevoet benaderd. De verwachte kasstromen omvatten kasinstromen uit de verkoop van het onderpand of gelijkaardige zekerheden die integraal deel uitmaken van de contractvoorwaarden.

Tijdens de beoordeling van het kredietrisico van een financieel actief en bij het inschatten van de ECL's, houdt de Groep rekening met redelijke en gefundeerde informatie dewelke relevant en beschikbaar is zonder onnodige kost en/of moeite. Dit omvat zowel kwantitatieve als kwalitatieve informatie en een analyse gebaseerd op de historische ervaring van de Groep en kredietwaardigheidsinformatie, inclusief prospectieve informatie.

Voor handelsvorderingen op korte termijn past de Groep de vereenvoudigde benadering toe zoals toegestaan door IFRS 9 Financiële instrumenten, welke voorschrijft dat verwachte kredietverliezen worden erkend van bij het ontstaan van de vordering. Het bedrag van de waardevermindering wordt afgetrokken van de boekwaarde van het actief.

Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures

Na toepassing van de vermogensmutatiemethode beoordeelt de onderneming of het noodzakelijk is om een waardevermindering te boeken voor haar netto-investering in een geassocieerde onderneming of joint venture. Bijzondere waardevermindingsverliezen op dergelijke investeringen worden bepaald door vergelijking van de

realiseerbare waarde van de investering met de boekwaarde. Een bijzonder waardevermindingsverlies wordt verwerkt in winst of verlies en wordt teruggenomen in geval van een gunstige verandering in de schattingen die worden gebruikt ter bepaling van de realiseerbare waarde.

Niet- financiële activa

De boekwaarden van niet financiële activa, uitgezonderd uitgestelde belastingvorderingen, worden op iedere balansdatum getoetst om na te gaan of er aanwijzingen zijn dat zij mogelijk een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief.

Voor goodwill en immateriële activa met een onbepaalde gebruiksduur of die nog niet gebruiksklaar zijn, wordt op iedere balansdatum de realiseerbare waarde geschat.

De realiseerbare waarde van een actief of kasstroom genererende eenheid (CGU) is de hoogste waarde van de gebruikswaarde en de reële waarde verminderd met verkoopkosten. Om de gebruikswaarde te bepalen, worden de verwachte toekomstige kasstromen verdisconteerd tot hun huidige waarde met behulp van een disconteringsvoet voor belastingen die zowel de actuele marktbeoordeling van de tijdwaarde van geld en de risico's inherent aan het actief weergeeft. In het kader van deze analyse worden activa die niet op individuele basis getoetst kunnen worden, toegewezen aan de kleinste groep van activa die inkomende kasstromen genereren van voortdurend gebruik die grotendeels onafhankelijk zijn van de inkomende kasstromen van andere activa of groep van activa (CGU's).

Goodwill ten gevolge van een bedrijfscombinatie wordt, met het oog op het testen voor waardeverminderingen, toegewezen aan de kasstroom genererende eenheden die het meeste voordeel halen uit de aankoop van de onderneming.

Er wordt een bijzondere waardevermindering opgenomen wanneer de boekwaarde van een actief of de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort, hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingverliezen worden in de resultatenrekening opgenomen.

Waardeverminderingen erkend met betrekking tot kasstroom genererende eenheden worden eerst toegerekend aan de boekwaarde van de goodwill die werd toegekend aan deze CGU en daarna aan de andere activa van de eenheid (of eenheden) op een pro rata basis.

g. Activa aangehouden voor verkoop

Vaste activa of een groep van vaste activa die worden afgestoten, worden geclassificeerd als aangehouden voor verkoop indien de boekwaarde hoofdzakelijk door een verkooptransactie zal worden gerealiseerd en niet door het voortgezette gebruik ervan. Onmiddellijk voordat het actief (of component van een groep van vaste activa die worden afgestoten) voor het eerst wordt geclassificeerd als aangehouden voor verkoop, wordt de waardering van het actief herzien op basis van de waarderingsregels van de Groep. Nadien worden de activa (of groep van activa) gewaardeerd tegen het laagste van de boekwaarde en de reële waarde van het activa, verminderd met verkoopkosten. Een bijzonder waardevermindingsverlies op een groep af te stoten activa en verplichtingen wordt in eerste instantie toegerekend aan goodwill en vervolgens pro rata aan de resterende activa en verplichtingen, met dien verstande dat geen bijzonder waardevermindingsverlies wordt toegerekend aan activa die niet binnen het toepassingsgebied vallen van IFRS 5 (dewelke blijven gewaardeerd worden op basis van de overige waarderingsregels van de Groep). Immateriële activa en materiële vaste activa aangehouden voor verkoop worden vervolgens niet langer afgeschreven. Verder wordt ook de vermogensmutatie niet langer toegepast na herclassificatie voor geassocieerde ondernemingen en joint ventures.

h. Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of netto-opbrengstwaarde indien deze lager is.

De kosten om elk product op zijn huidige plaats en in zijn huidige toestand te brengen, worden als volgt geboekt:

- Grondstoffen en goederen aangekocht voor wederverkoop: aankoopkosten op basis van "first-in/first-out";
- Goederen in bewerking en gereed product: kosten van directe materialen en arbeid en een deel van de algemene productiekosten op basis van de normale bedrijfs capaciteit, maar zonder financieringskosten.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in het kader van de normale bedrijfsvoering verminderd met de geschatte kosten van afwerking en de geschatte verkoopkosten.

Waardeverminderingen op voorraden worden toegepast op traag roterende artikelen. De berekening van de waardevermindering is gebaseerd op consequent toegepaste afschrijvingsregels, die afhangen van zowel de historische als de toekomstige vraag.

i. Personeelsbeloningen

Toegezegde bijdrageregelingen ("vaste bijdrage-plan")

Verplichtingen met betrekking tot toegezegde bijdrageregelingen worden geboekt als een kost in winst of verlies wanneer ze zich voordoen.

Toegezegde pensioenregelingen ("te bereiken doel-plan")

De netto verplichting van de Groep uit hoofde van toegezegde pensioenregelingen wordt voor iedere regeling afzonderlijk berekend door een schatting te maken van de pensioenaanspraken die werknemers hebben opgebouwd in de verslagperiode en voorgaande perioden, waarbij dat bedrag verdisconteerd wordt en verminderd met de reële waarde van de fondsbeleggingen. De berekening van toegezegde pensioenverplichtingen wordt jaarlijks uitgevoerd door een gekwalificeerde actuaaris volgens de 'projected unit credit'-methode. Wanneer de berekening resulteert in een positief saldo voor de Groep, wordt de opname van het actief beperkt tot een bedrag dat maximaal gelijk is aan de contante waarde van economische voordelen in de vorm van eventuele toekomstige terugstortingen door het fonds of lagere toekomstige pensioenpremies. Bij de berekening van de huidige waarde van economische voordelen wordt rekening gehouden met minimale financieringsverplichtingen die van toepassing zijn op de afzonderlijke regelingen van de Groep.

Herwaarderingen van de netto-toegezegde pensioenverplichting, die bestaan uit actuariële winsten en verliezen, het rendement op fondsbeleggingen (exclusief rente) en het effect van het actiefplafond (indien aanwezig, exclusief rente), worden direct verwerkt in niet-gerealiseerde resultaten. De Groep bepaalt de netto intrestkost (-opbrengst) op de netto-toegezegde pensioenverplichting (het actief) over de verslagperiode door de disconteringsvoet die is gebruikt voor het bepalen van de toegezegde pensioenverplichting aan het begin van de het jaar, toe te passen op de toenmalige netto- toegezegde pensioenverplichting (actief), rekening houdend met eventuele wijzigingen in de netto toegezegde pensioenverplichting (actief) gedurende de periode als gevolg van bijdragen en uitkeringen. Netto-rentekosten en overige kosten met betrekking tot toegezegde pensioenregelingen worden verwerkt in winst of verlies.

Wanneer de voordelen van een toegezegde pensioenregeling worden gewijzigd of ingeperkt, wordt de resulterende impact op het voordeel met betrekking tot de reeds gepresteerde diensten of de winst of verlies op de inperking onmiddellijk in resultaat genomen. De Groep boekt een winst of verlies op de afwikkeling van een dergelijk plan op het moment van afwikkeling.

Belgische toegezegde bijdrageregelingen met gewaarborgd rendement

Belgische toegezegde bijdrageregelingen vallen onder toepassingsgebied van de Wet van 28 april 2003 op de aanvullende pensioenen, kort WAP genoemd. Volgens artikel 24 van deze wet is de werkgever verplicht een minimum rendement van 3,75% op de persoonlijke bijdragen van de werknemer en 3,25% op de bijdragen van de werkgever te garanderen en dit voor betaalde bijdragen tot 31 december 2015. Vanaf januari 2016 dient de werkgever een gemiddeld minimum rendement van 1,75% te garanderen op zowel werknemers- als werkgeversbijdragen (zoals gewijzigd door de Wet van 18 december 2015). Deze minimum rendementsgarantie overtreft over het algemeen het rendement dat gegarandeerd wordt door de verzekeringsmaatschappij. Aangezien de werkgever verplicht wordt een minimum rendement te garanderen, worden niet alle actuariële en investeringsrisico's overgedragen naar de verzekeringsmaatschappijen die deze plannen beheren. Bijgevolg voldoen deze plannen niet aan de IFRS-definitie van toegezegde bijdragenregeling en worden ze als een te bereiken doelplan geclassificeerd. Een actuariële berekening in overeenstemming met IAS 19 gebaseerd op de 'projected unit credit (PUC)'-methode wordt uitgevoerd in dit verband.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen worden opgenomen als een kost als de Groep zich op basis van een gedetailleerd formeel plan aantoonbaar heeft verbonden tot de beëindiging van het dienstverband van een werknemer of een groep werknemers vóór de gebruikelijke pensioendatum, zonder realistische mogelijkheid tot intrekking van dat plan. Dit is tevens het geval als de Groep ontslagvergoedingen aanbiedt en zo (een groep) werknemers stimuleert vrijwillig te vertrekken. Ontslagvergoedingen voor vrijwillig ontslag worden opgenomen als een kost als de Groep een aanbod heeft gedaan tot vrijwillig ontslag, als het waarschijnlijk is dat dit aanbod zal worden aangenomen en als het aantal werknemers dat van het aanbod gebruik zal maken betrouwbaar kan worden bepaald. Als ontslagvergoedingen meer dan twaalf maanden na afloop van de verslagdatum betaalbaar zijn, dan worden deze verdisconteerd naar hun huidige waarde.

Korte termijn personeelsbeloningen

Korte termijn personeelsbeloningen worden zonder verdiscontering gewaardeerd en als kost opgenomen wanneer de daarmee verband houdende dienst wordt verricht. Er wordt een verplichting geboekt voor het bedrag dat naar verwachting ten gevolge van een korte termijn bonus in contanten of een winstdelingsregeling zal worden uitbetaald indien de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van verstreken diensttijd van werknemers en indien deze verplichting betrouwbaar kan worden bepaald.

Op aandelen gebaseerde verloningstransacties

De reële waarde op toekenningsdatum van in eigen vermogensinstrumenten afgewikkelde, op aandelen gebaseerde verloningstransacties aan personeelsleden, wordt opgenomen als een personeelskost, met een overeenkomstige verhoging van het eigen vermogen, verdeeld over de periode waarin de werknemers onvoorwaardelijk recht krijgen op de opties. Het als kost op te nemen bedrag wordt aangepast voor het aantal opties waarvoor naar verwachting zal worden voldaan aan de betreffende dienstverleningsvoorwaarden en niet-markt gerelateerde voorwaarden, zodanig dat het uiteindelijk als kost opgenomen bedrag gebaseerd is op het aantal opties waarvoor op de datum waarop de toekenning onvoorwaardelijk wordt daadwerkelijk is voldaan aan de betreffende voorwaarden.

j. Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer de Groep een verplichting heeft (in rechte afdwingbaar of feitelijk) als gevolg van gebeurtenissen in het verleden, op betrouwbare wijze kan worden ingeschat en wanneer het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van de verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is. Indien het effect belangrijk is, worden voorzieningen aangelegd door de toekomstige verwachte kasstromen te verdisconteren aan een rentevoet voor belastingen die zowel de huidige marktbeoordelingen van de tijdwaarde van geld weerspiegelt als, waar nodig, de specifieke risico's verbonden aan de verplichting.

Herstructureringsprovisies

Herstructureringsvoorzieningen worden aangelegd wanneer de Groep een gedetailleerd en formeel herstructureringsplan heeft goedgekeurd, en wanneer de herstructurering ofwel reeds is aangevat ofwel publiekelijk bekend is gemaakt. Er wordt geen voorziening aangelegd voor toekomstige exploitatiekosten.

Verlieslatende contracten

Een voorziening voor verlieslatende contracten wordt geboekt wanneer het voordeel dat de Groep uit een contract verwacht te halen lager is dan de onvermijdelijke kosten die verbonden zijn aan de naleving van het contract. De provisie wordt gewaardeerd aan de huidige waarde van het laagste van de verwachte kost om het contract te verbreken en van de verwachte kost om het contract verder te zetten. Voordat een voorziening wordt opgenomen, verwerkt de Groep eerst een eventueel bijzonder waardeverminderingverlies op de activa die gerelateerd zijn aan het contract.

k. Opbrengsten

Opbrengsten uit charterovereenkomsten

De Groep en/of haar joint ventures verwerven inkomsten van bevrachters als gevolg van het gebruik van haar activa. Deze activa worden gecharterd als gevolg van reis/spotcharters, tijdcharters, rompcharters en poolinkomsten:

- **Reis/spotcharters:** Inkomsten uit reischarters worden opgenomen over de tijd van spotcharters op basis van lading tot lossing. De voortgang wordt bepaald op basis van de verstreken tijd. Reiskosten worden in resultaat genomen wanneer zij zich voordoen. Wanneer onze schepen door andere factoren, zoals havenvertragingen, hun verplichting niet kunnen nakomen of voortzetten, wordt overliggeld berekend. Het toepasselijke overligtarief is contractueel vastgelegd. Aangezien overliggeld vaak een commerciële discussie is tussen EXMAR en de charteraar, is de uitkomst en de totale te ontvangen vergoeding voor de vertraging niet altijd zeker. Bijgevolg erkent EXMAR enkel de opbrengsten die met grote waarschijnlijkheid zullen worden ontvangen. Er worden geen opbrengsten opgenomen indien de inning van de vergoeding niet hoogst waarschijnlijk is. Het bedrag van de geboekte opbrengsten wordt geraamd op basis van historische gegevens. De Groep actualiseert jaarlijks haar raming.
- **Tijd- en romp ("bareboat") charters:** Als leasinggever verhuurt de Groep sommige van haar schepen onder tijds- en rompcharters (zie ook l) Leasing). Voor tijd- of rompcharters wordt een overeenkomst aangegaan voor het gebruik van een actief voor een specifieke termijn tegen een contractueel overeengekomen maandelijks of dagelijks tarief. Opbrengsten uit tijd- of rompcharters worden geboekt als operationele leases en worden opgenomen over de duur van de dienst naarmate de dienst wordt verleend.

- **Poolinkomsten:** De totale dagelijkse opbrengsten van schepen die in het kader van reis- of tijdcharters en "contracts of affreightment" ("COA") binnen de pool opereren, worden omgezet in een samengevoegd nettobedrag aan opbrengsten door de samengevoegde reiskosten (zoals brandstofverbruik, havengelden, ...) van de bruto-opbrengsten af te trekken. Deze netto-inkomsten worden gebruikt om de inkomsten van de pool in tijdcharterequivalent ("TCE") te bepalen. De totale TCE-inkomsten worden gebruikt om inkomsten toe te wijzen aan de poolpartners overeenkomstig de toegewezen poolpunten die voor elk schip zijn verdiend. Bij de bepaling van de poolpunten wordt rekening gehouden met de volgende parameters: scheepsinhoud (= capaciteit van het schip), snelheid, brandstofverbruikprestaties en daadwerkelijk gehuurde dagen. De TCE-inkomsten van onze schepen die in de pool actief zijn, zijn gelijk aan de poolpuntwaardering van elk schip vermenigvuldigd met de verhuurde tijd, zoals gerapporteerd door de poolmanager. Inkomsten uit deze variabele tijdcharterovereenkomsten waarbij schepen in dienst zijn van de pool, worden geboekt volgens IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten.

Opbrengsten uit gepresteerde diensten

Inkomsten uit gepresteerde diensten, zoals scheepsmanagement, engineering en technische bijstand, worden in de resultatenrekening opgenomen naarmate de diensten worden verleend. De klant ontvangt en verbruikt tegelijkertijd de voordelen die voortvloeien uit de prestaties van de entiteit naarmate de entiteit de prestaties verricht (recurrente diensten). Facturen en gerelateerde betalingstermijnen zijn afhankelijk van individuele contractuele voorwaarden.

Licentievergoedingen

Inkomsten uit het in licentie geven van toegang tot intellectuele eigendom van EXMAR worden over het algemeen gespreid in de tijd opgenomen, samen met de onderliggende geleverde diensten op basis van bestede tijd en materiaal. Indien de licentie-inkomsten als afzonderlijk en onderscheiden worden beschouwd binnen de context van het contract, worden deze inkomsten opgenomen op het moment dat EXMAR voldoet aan de prestatieverplichting en de controle wordt overgedragen aan de klant.

Winst uit de verkoop van activa

Winst uit de verkoop van activa (schepen en platformen) wordt in de resultatenrekening opgenomen wanneer de controle van het actief verbonden aan de specifieke prestatieverplichting werd overgedragen aan de klant, wat in principe overeenkomt met het moment van levering van het schip of platform aan de klant. Facturen en gerelateerde betalingstermijnen zijn afhankelijk van de individuele contractuele voorwaarden.

Opbrengsten uit de verkoop van goederen

Contracten met klanten voor de verkoop van goederen hebben slechts één prestatieverplichting. Opbrengsten worden erkend op het moment dat de controle van het goed wordt overgedragen aan de klant, in principe op het moment van levering van de goederen.

Opbrengsten uit onderhanden projecten

Opbrengsterkenning bij projectgebonden activiteiten gebeurt volgens de "percentage of completion" methode (nl. pro rata van de voortgang van het project), op voorwaarde dat het erkende resultaat van het project op redelijke basis kan worden beoordeeld.

Commissies

Wanneer de Groep bij een transactie als tussenpersoon (agent) optreedt in plaats van als hoofdpartij, zijn de erkende opbrengsten het nettobedrag van de commissies waarop de Groep recht heeft.

I. Leasing

Bij de start van een overeenkomst bepaalt de Groep of de overeenkomst een leasingcontract is of omvat. Een contract is of bevat een leasingcontract wanneer het contract een recht bevat om een geïdentificeerd actief te controleren voor een bepaalde periode in ruil voor een vergoeding.

Als een leasingnemer

Bij aanvang of bij wijziging van een contract welke een leasingcomponent omvat, zal de Groep de vergoeding in het contract verdelen over de leasingcomponent en de niet-leasingcomponent op basis van hun relatieve op zichzelf staande prijzen.

De Groep erkent een gebruiksrecht en een leaseverplichting bij de start van het leasing contract. Het gebruiksrecht wordt initieel gewaardeerd aan kostprijs, deze kostprijs omvat het initiële bedrag van de leaseverplichting aangepast

voor leasebetalingen gedaan op of voor de startdatum van de lease vermeerderd met direct toewijsbare kosten en ingeschatte kosten om het gerelateerde actief te ontmantelen of te verwijderen of om het gerelateerde actief te herstellen of de locatie waar het actief zich bevindt in zijn oorspronkelijke staat te herstellen. Verkregen lease voordelen dienen in mindering van de kostprijs gebracht te worden.

Het gebruiksrecht wordt vervolgens afgeschreven volgens de lineaire methode vanaf de start van het leasingcontract tot de einddatum van het leasingcontract, tenzij het leasingcontract eigendom transfereert op het einde van de leasetermijn of de kostprijs van het recht-op-gebruik het uitoefenen van een aankoopoptie door de Groep weerspiegelt. In dit geval wordt het gebruiksrecht afgeschreven over de geschatte gebruiksduur van het actief, welke bepaald wordt op dezelfde manier als deze van andere materiële vaste activa. Bijkomend wordt het gebruiksrecht verminderd met waardeverminderingen indien van toepassing en aangepast voor bepaalde herwaarderingen van de leaseverplichting.

De leaseverplichting wordt initieel gewaardeerd aan de huidige waarde van de toekomstige leasebetalingen op de startdatum van het leasingcontract, verdisconteerd aan het impliciete intrestpercentage van het leasingcontract of wanneer dit percentage niet kan bepaald worden, dan gebruikt de Groep haar marginale rentevoet als verdisconteringspercentage.

Algemeen gesteld gebruikt de Groep haar marginale rentevoet als verdisconteringspercentage. De marginale rentevoet wordt bepaald door rentevoeten te bekomen van verschillende externe financieringsbronnen en bepaalde aanpassingen te doen in het kader van de voorwaarden van het leasingcontract en het type actief.

Leasebetalingen opgenomen in de waardering van de leaseverplichting omvatten het volgende:

- Vaste betalingen inclusief in hoofdzaak vaste betalingen;
- Variabele leasebetalingen afhankelijk van een index of tarief, initieel gewaardeerd aan de index of het tarief op de startdatum;
- Het bedrag dat verwacht wordt betaalbaar te zijn onder een restwaardegarantie; en
- De uitoefenprijs onder een aankoopoptie welke de Groep zo goed als zeker zal uitoefenen, leasebetalingen in een optionele periode van verlenging als de Groep zo goed als zeker deze optie zal uitoefenen en contractuele boetes voor vervroegde stopzetting tenzij de Groep zo goed als zeker niet vervroegd zal stopzetten.

De leaseverplichting wordt gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve intrestmethode. De leaseverplichting wordt geherwaardeerd wanneer er een wijziging is in toekomstige leasebetalingen als gevolg van een wijziging in index of tarief, een wijziging in het geschatte bedrag te betalen onder een restwaardegarantie of indien van toepassing, wijzigingen in de inschattingen van uitoefeningen van aankoopopties, verlengopties of beëindigingsopties of wanneer er een aanpassing is van in hoofdzaak vaste lease betalingen.

Wanneer er een aanpassing is van de leaseverplichting in bovenstaand verband, dan wordt een corresponderende aanpassing gedaan aan de boekwaarde van gebruiksrecht of wordt in resultaat geboekt indien wanneer het gebruiksrecht verminderd werd tot nul.

De Groep presenteert het gebruiksrecht apart in de balans en de leaseverplichtingen zijn opgenomen onder de rubriek "Leningen".

Korte termijn leasingcontracten en leasingcontracten met immateriële waarden

De Groep heeft ervoor geopteerd om geen gebruiksrecht en gerelateerde leaseverplichting te erkennen voor korte termijn leasingcontracten en leasingcontracten met immateriële waarde. De Groep erkent deze leasebetalingen als een kost volgens de lineaire methode over de leasingtermijn.

Als een leasinggever

Bij aanvang of bij wijziging van een contract welke een leasingcomponent omvat, zal de Groep de vergoeding in het contract verdelen over de leasingcomponent en de niet-leasingcomponent op basis van hun relatieve afzonderlijke prijzen.

Wanneer de Groep optreedt als leasinggever, dan bepaalt het bij de start van een leasingcontract of een leasingcontract een financiële of een operationele lease is.

Om de leasing classificatie te bepalen, beoordeelt de Groep of alle risico's en voordelen binnen de Groep blijven. Wanneer dit het geval is, dan is het leasingcontract een financiële lease; indien niet, dan is het leasingcontract een operationele lease. Bij deze beoordeling houdt de Groep rekening met bepaalde indicatoren, waaronder of de lease betrekking heeft op het grootste gedeelte van de economische levensduur van het actief.

Wanneer een contract lease een niet-lease componenten omvat, dan past de Groep IFRS 15 toe om de vergoeding toe te wijzen aan het contract.

De Groep erkent leasebetalingen ontvangen onder een operationeel leasingcontract als opbrengsten volgens de lineaire methode over de leasingtermijn van het contract.

m. Financiële opbrengsten en kosten

Financiële opbrengsten omvatten ontvangen intresten, dividenden, wisselkoersopbrengsten, opbrengsten uit de verkoop van overige investeringen en opbrengsten uit de wijziging van de reële waarde van financiële activa verwerkt via het overzicht van gerealiseerde resultaten. Intresten worden pro rata temporis in resultaat opgenomen rekening houdend met de effectieve opbrengstvoet. Dividenden worden geboekt op het moment waarop ze worden toegekend.

De financiële kosten omvatten intresten op leningen, wisselkoersverliezen, verdisconteringseffect van voorzieningen, verliezen uit de wijziging van de reële waarde van financiële instrumenten die opgenomen worden in de resultatenrekening, bijzondere waardeverminderingverliezen op financiële activa en verliezen op afdekkingsverrichtingen die opgenomen worden in de resultatenrekening.

Financieringskosten die niet rechtstreeks toewijsbaar zijn aan het aankopen of gebruiksklaar maken van activa, worden in winst of verlies opgenomen op basis van de effectieve rentemethode. Wisselkoerswinsten en -verliezen worden netto gepresenteerd per munt als zijnde financiële opbrengsten of financiële kosten.

n. Belastingen

De belastingen op het resultaat van het boekjaar omvatten over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare en uitgestelde belastingen. Ze worden opgenomen in de winst- en verliesrekening, behalve wanneer ze gerelateerd zijn aan een bedrijfscombinatie of wanneer deze betrekking hebben op bestanddelen die rechtstreeks in het eigen vermogen of in het overzicht van niet gerealiseerde resultaten worden geboekt.

De verschuldigde en verrekenbare belastingen zijn de belastingen verschuldigd op de belastbare winst van het boekjaar, berekend volgens de belastingtarieven die gelden op datum van afsluiting van het boekjaar, en voorts ook belastingcorrecties die betrekking hebben op voorgaande boekjaren. Actuele belastingvorderingen en -verplichtingen worden uitsluitend gecompenseerd als aan bepaalde criteria wordt voldaan.

De uitgestelde belastingen worden berekend op alle tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde en de fiscale waarde. De volgende tijdelijke verschillen worden niet voorzien: de initiële erkenning van goodwill, de initiële erkenning van activa of passiva in een transactie dat geen bedrijfscombinatie is en die geen invloed heeft op zowel boekhoudkundige winst als fiscale winst en verschillen met betrekking tot investeringen in deelnemingen, geassocieerde ondernemingen en joint ventures voor zover dat de Groep in staat is het tijdstip van de terugname te beïnvloeden en het waarschijnlijk is dat deze zich niet zullen omkeren in de voorzienbare toekomst.

Uitgestelde belastingen worden gewaardeerd op basis van de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn bij afloop van de tijdelijke verschillen, op basis van belastingtarieven die op balansdatum zijn vastgesteld. Actieve belastinglatenties worden enkel geboekt indien het voldoende zeker is dat belastingkredieten, de niet-gebruikte fiscale verliezen en de aftrekbare tijdelijke verschillen in de toekomst met belastbare winsten verrekenend kunnen worden.

Actieve belastinglatenties worden verminderd zodra het niet langer waarschijnlijk is dat dit belastingvoordeel zich zal realiseren. Niet-opgenomen uitgestelde belastingvorderingen worden op iedere verslagdatum opnieuw beoordeeld en worden opgenomen zodra het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zijn, waartegen ze kunnen worden gebruikt. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden uitsluitend gesaldeerd als aan bepaalde criteria wordt voldaan.

In overeenstemming met IAS 12 wordt "tonnage tax" niet als inkomstenbelasting maar als overige kost opgenomen in de winst- en verliesrekening.

o. Segmentrapportering

Een segment is een onderdeel van de Groep met betrekking tot een operationele activiteit die inkomsten genereert en uitgaven maakt, met inbegrip van inkomsten en uitgaven afkomstig van transacties met andere onderdelen van de Groep. Het operationele resultaat van de segmenten wordt op een regelmatige basis door het management bekeken om zo beslissingen te nemen met betrekking tot de allocatie van middelen en om de prestaties van een segment te beoordelen.

Het resultaat van een segment omvat alle opbrengsten en kosten die rechtstreeks door dit segment worden

gegenereerd, inclusief het deel van de te alloceren opbrengsten en kosten die redelijkerwijs aan het segment kan worden toegewezen. De activa en passiva van een segment omvatten als minimum de activa en passiva dewelke periodiek gerapporteerd worden aan de "Chief operating decision maker", zijnde de CEO van de Groep en de overige leden van het directiecomité.

De investeringen van het segment omvatten de aankoopkost van materiële en immateriële vaste activa voor de periode.

p. Winst per aandeel

De Groep presenteert gewone en verwaterde winst per aandeel voor de gewone aandelen. De gewone winst per aandeel wordt bekomen door het resultaat toewijsbaar aan de gewone aandeelhouders te delen door het gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen minus aantal eigen aandelen over de periode. Verwaterde winst per aandeel wordt berekend door het resultaat toewijsbaar aan de gewone aandeelhouders en het gewogen gemiddeld aantal aandelen minus eigen aandelen te corrigeren voor het effect van alle mogelijke verwateringen van de gewone aandelen zoals aandelenopties toegekend aan personeelsleden.

Toelichting 2 – Segmentrapportering

Met betrekking tot joint ventures, blijft de onderneming haar activiteiten opvolgen op basis van de interne management rapportering volgens de proportionele consolidatie methode. De reconciliatie van de segmentrapportering met de geconsolideerde balans en het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde resultaten wordt weergegeven onder Toelichting 3 Reconciliatie segmentrapportering. Alle verschillen hebben betrekking op de toepassing van IFRS 11 Gezamenlijke overeenkomsten, er zijn geen andere verschillen van toepassing.

De Groep heeft 3 rapporteringssegmenten. Deze segmenten weerspiegelen het niveau waarop de CEO en het directiecomité naar het bedrijf kijken en beslissingen nemen over de verdeling van middelen en andere operationele zaken. Deze segmenten leveren verschillende diensten en producten en worden afzonderlijk geleid.

- De activiteiten van het **Shipping** segment omvatten het vervoer van vloeibaar gas zoals LNG, LPG, ammoniak en andere petrochemische gassen.
- Het **Infrastructure** segment levert innovatieve drijvende infrastructuur oplossingen aan de olie- en gasindustrie door enerzijds gebruik te maken van zijn activa portefeuille en door anderzijds nieuwe activa te ontwikkelen voor offshore en near-shore productie, verwerking, opslag en andere gerelateerde diensten.
- Het segment **Diensten** omvat gespecialiseerde ondersteunende dienstverlening zoals scheepsbeheer en reisbureau diensten.

De structuur van de Groep en het management is niet gebaseerd op geografische informatie (vaste activa en omzet per belangrijkste land) aangezien de vloot van de onderneming ingezet wordt op een wereldwijde basis.

De intra-segment opbrengsten hebben voornamelijk betrekking op verleende diensten met betrekking tot managementactiviteiten, supervisie en bemanning van schepen.

Belangrijke scheepvaartklant Equinor (ex-Statoil) en Saudi Arabian Mining Company vertegenwoordigden 21,0% (2022: 24,6%) en 12,6% (2022: 12,4%) van de inkomsten van het Shipping segment en 5,2% (2022: 14,4%) en 3,1% (2022: 7,2%) van de inkomsten van de EXMAR Groep in 2023. Het resterende deel van de opbrengsten van het Shipping segment is verdeeld over 13 verschillende klanten. Export LNG Limited, ENI Congo en Gasunie vertegenwoordigden 52,1% (2022: 0,0%), 23,4% (2022: 0,0%) en 9,2% (2022: 15,8%) van de omzet van het Infrastructure segment. Deze drie ondernemingen vertegenwoordigden 33,6% (2022: 0,0%), 15,1% (2022: 0,0%) en 5,9% (2022: 9,3%) van de omzet van de EXMAR Groep in 2023. In 2022 vertegenwoordigde Hyundai Heavy Industries Korea 29,1% van de inkomsten van het Infrastructure segment en 6,4% van de inkomsten van de EXMAR Groep, tegenover 0% in 2022. De vermelde percentages zijn berekend exclusief schikkingsvergoedingen. Geen enkele andere klant vertegenwoordigde meer dan 10,0% van de inkomsten van de EXMAR Groep in 2023.

CIJFERS PER SEGMENT 2023

(In duizenden USD)					
GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN GEREALISEERDE RESULTATEN					
Voor het jaar eindigend op 31 december 2023	Shipping	Infrastructuur	Diensten	Eliminaties	Totaal
Externe opbrengsten	143.658	372.696	61.136	0	577.490
Intra-segment opbrengsten	187	1.183	9.948	-11.318	0
Royalty opbrengsten	0	800	0	0	800
Totale opbrengsten	143.845	374.678	71.084	-11.318	578.289
Winst gerealiseerd bij verkoop van vaste activa	6.594	6	836	0	7.436
Overige bedrijfsopbrengsten	677	1.908	1.435	0	4.020
Bedrijfsopbrengsten	151.117	376.592	73.355	-11.318	589.746
Bedrijfsresultaat vóór afschrijvingen en waardeverminderingen (EBITDA)	82.330	75.746	-3.559	0	154.517
Afschrijvingen	-48.002	-11.823	-2.456	0	-62.281
Waardeverminderingen en terugnames	0	2.669	32	0	2.701
Verlies gerealiseerd bij verkoop van vaste activa	0	0	-82	0	-82
Bedrijfsresultaat (EBIT)	34.328	66.593	-6.065	0	94.855
Intrestopbrengsten (niet-intra-segment)	4.357	1.725	16.127	0	22.209
Intrestopbrengsten intra-segment	1.469	1.528	14.744	-17.741	0
Intrestkosten (niet-intra-segment)	-27.407	-662	-368	0	-28.437
Intrestkosten intra-segment	-7.127	-9.017	-1.597	17.741	0
Andere financiële opbrengsten	264	-2.532	894	0	-1.374
Andere financiële kosten	-676	-1.391	-8.966	0	-11.033
Aandeel in het resultaat in geassocieerde ondernemingen en joint ventures (na belastingen)	0	0	199	0	199
Belastingen op het resultaat	-1.919	-182	-2.310	0	-4.411
Segment resultaat voor de periode	3.288	56.061	12.658	0	72.007
Toe te rekenen aan:					
Minderheidsbelang					36
Aandeelhouders van de vennootschap					71.971

(In duizenden USD)					
GECONSOLIDEERDE BALANS					
31 december 2023	Shipping	Infrastructuur	Diensten	Eliminaties	Totaal
Activa					
Schepen en platformen	489.002	203.234	0		692.236
Andere materiële vaste activa	134	655	15.182		15.970
Immateriële activa	0	13	301		314
Gebruiksrechten	32.168	1.950	7.225		41.343
Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	0	0	612		611
Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	0	47.801	1.725		49.525
Gegeven leningen intra-segment	45.034	58.694	452.813	-556.542	0
Voorraden	0	0	15.134		15.134
Geblokkeerde kasequivalenten	1.857	0	0		1.857
Kas en kasequivalenten	49.616	118.128	72.208		239.952
Totale segment activa	617.811	430.475	565.199	-556.542	1.056.943
Niet-toegewezen overige investeringen				0	550
Niet-toegewezen handels- en overige vorderingen				0	107.043
Handels- en overige vorderingen intra-segment	12.543	2.835	23.260	-38.638	0
Niet-toegewezen overige activa					11.239
Totale activa				-595.180	1.175.776
Verplichtingen					
Lange termijn leningen	324.488	82.734	6.096		413.317
Korte termijn leningen	58.838	14.242	7.554		80.634
Leningen intra-segment	49.892	71.372	435.278	-556.542	0
Overige schulden	36	-40	10		7
Lange termijn voorzieningen	2.397	11.638	13.368		27.403
Totaal segment verplichtingen	435.651	179.946	462.306	-556.542	521.361
Niet-toegewezen eigen vermogen				0	482.138
Niet-toegewezen handels- en overige schulden				0	164.492
Handels- en overige schulden intra-segment	7.346	22.660	8.632	-38.638	0
Niet-toegewezen overige verplichtingen				0	7.785
Totaal eigen vermogen en verplichtingen				-595.180	1.175.776
KASSTROOMOVERZICHT					
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	74.381	59.350	-17.698		116.033
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	13.829	-44.671	-2.851		-33.692
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-91.118	85.161	-384.093		-390.050
Wisselkoersfluctuaties					224
Totale kasstroom	-2.908	99.840	-404.641		-307.485
Bijkomende informatie					
Investerings	-32.864	-3.240	-1.901		-38.005
Inkomsten uit verkoop	46.693	191	62		46.946

CIJFERS PER SEGMENT 2022

(In duizenden USD)					
GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN GEREALISEERDE RESULTATEN					
Voor het jaar eindigend op 31 december 2022	Shipping	Infrastructuur	Diensten	Eliminaties	Totaal
Externe opbrengsten	139.882	76.099	23.026	0	239.007
Intra-segment opbrengsten	1.530	39	7.928	-9.497	0
Royalty opbrengsten	0	4.320	0	0	4.320
Totale opbrengsten	141.412	80.458	30.954	-9.497	243.328
Winst gerealiseerd bij verkoop van vaste activa	385	315.659	3.489	0	319.533
Overige bedrijfsopbrengsten	3.239	1.193	264	-9	4.688
Bedrijfsopbrengsten	145.036	397.311	34.706	-9.505	567.549
Bedrijfsresultaat vóór afschrijvingen en waardeverminderingen (EBITDA)	81.627	323.130	-3.080	0	401.676
Afschrijvingen	-47.859	-13.256	-1.233	0	-62.347
Waardeverminderingen en terugnames	8.975	4.859	-91	0	13.743
Bedrijfsresultaat (EBIT)	42.743	314.733	-4.404	0	353.072
Intrestopbrengsten (niet-intra-segment)	83	2.626	3.942	0	6.651
Intrestopbrengsten intra-segment	453	515	12.556	-13.525	0
Intrestkosten (niet-intra-segment)	-25.603	-6.575	-306	0	-32.484
Intrestkosten intra-segment	-2.105	-10.905	-515	13.525	0
Andere financiële opbrengsten	5.040	4.613	4.150	-1.000	12.803
Andere financiële kosten	-2.862	-9.636	-7.388	1.000	-18.885
Aandeel in het resultaat in geassocieerde ondernemingen en joint ventures (na belastingen)	0	0	269	0	269
Belastingen op het resultaat	-919	1.007	-1.167	0	-1.079
Segment resultaat voor de periode	16.831	296.378	7.139	0	320.348
Toe te rekenen aan:					
Minderheidsbelang					30
Aandeelhouders van de Vennootschap					320.318

(In duizenden USD)					
GECONSOLIDEERDE BALANS					
31 december 2022	Shipping	Infrastructure	Supporting services	Eliminaties	Total
Activa					
Schepen en platformen	507.669	211.930	0	0	719.599
Andere materiële vaste activa	40	400	14.116		14.556
Immateriële activa	0	19	206		225
Gebruiksrechten	11.696	2.442	7.812		21.949
Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	0	0	449		449
Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	0	7.000	0		7.000
Gegeven leningen intra-segment	76.872	58.153	416.458	-551.483	0
Voorraden	0	0	9.217		9.217
Geblokkeerde kasequivalenten	1.778	0	0		1.778
Kas en kasequivalenten	28.872	32.600	485.965		547.437
Activa aangehouden voor verkoop	9.988	0	0		9.988
Totale segment activa	636.915	312.544	934.222	-551.483	1.332.198
Niet-toegewezen overige investeringen					5.432
Niet-toegewezen handels- en overige vorderingen					81.375
Handels- en overige vorderingen intra-segment	7.123	10.035	36.117	-53.275	0
Niet-toegewezen overige activa					2.256
Totale activa				-604.758	1.421.260
Verplichtingen					
Lange termijn leningen	330.718	2.026	6.541		339.284
Korte termijn leningen	92.909	10.465	1.386		104.759
Leningen intra-segment	262.919	167.310	121.254	-551.483	0
Overige schulden	0	78.000	0		78.000
Lange termijn voorzieningen	2.347	0	800		3.147
Totaal segment verplichtingen	688.892	257.801	129.980	-551.483	525.190
Niet-toegewezen eigen vermogen				0	798.689
Niet-toegewezen handels- en overige schulden				0	90.478
Handels- en overige schulden intra-segment	22.243	21.035	535.735	-53.275	0
Niet-toegewezen overige verplichtingen				0	6.903
Totaal eigen vermogen en verplichtingen				-604.758	1.421.260
KASSTROOMOVERZICHT					
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	-20.686	-116.164	204.797		67.947
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	2.578	619.892	-8.961		613.509
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	11.121	-482.042	229.261		-241.660
Wisselkoersfluctuaties					568
Totale kasstroom	-6.988	21.685	425.098	0	440.364
Bijkomende informatie					
Investerings	-21.778	-9.693	-317		-31.788
Inkomsten uit verkoop	24.356	718	9		25.083

Toelichting 3 - Reconciliatie segmentrapportering

Management kijkt de financiële informatie van elk operationeel segment na op basis van de proportionele consolidatiemethode. De onderstaande tabellen reconciliëren de financiële informatie zoals weergegeven in de geconsolideerde balans en in de geconsolideerde resultatenrekening (dewelke opgesteld werden in overeenstemming met IFRS 11 volgens de vermogensmutatiemethode) met de financiële informatie weergegeven in Toelichting 2 Segmentrapportering (dewelke werden opgesteld volgens de proportionele consolidatiemethode).

RECONCILIATIE SEGMENT RAPPORTERING 2023

(In duizenden USD) Voor het jaar eindigend op 31 december 2023	Proportionele consolidatie	Vershil	Vermogens- mutatiemethode
Opbrengsten	578.289	-90.971	487.318
Winst gerealiseerd bij verkoop van vaste activa	7.436	-6.569	868
Overige bedrijfsopbrengsten	4.020	0	4.020
Operationele kosten van schepen	-286.415	23.301	-263.114
Gebruikte grondstoffen en hulpstoffen	-23.279	0	-23.279
Algemene en administratieve kosten	-54.953	148	-54.804
Personeelskosten	-46.176	0	-46.176
Afschrijvingen	-62.281	28.325	-33.956
Waardeverminderingen en terugnames	2.701	0	2.701
Verlies gerealiseerd bij verkoop van vaste activa	-82	0	-82
Overige bedrijfskosten	-24.407	51	-24.356
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	94.855	-45.715	49.140
Intrestopbrengsten	22.209	-4.248	17.961
Intrestkosten	-28.437	17.498	-10.938
Andere financiële opbrengsten	-1.374	2.747	1.373
Andere financiële kosten	-11.033	-2.482	-13.515
Resultaat voor belastingen en voor aandeel in het resultaat in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	76.219	-32.199	44.020
Aandeel in het resultaat in geassocieerde ondernemingen en joint ventures (na belastingen)	199	31.937	32.136
Belastingen op het resultaat	-4.411	263	-4.148
Resultaat van de periode	72.007	0	72.007

(In duizenden USD) Voor het jaar eindigend op 31 december 2023	Proportionele consolidatie	Vershil	Vermogens- mutatiemethode
Schepen en platformen	692.236	-276.489	415.747
Andere materiële vaste activa	15.970	0	15.970
Immateriële activa	314	0	314
Gebruiksrechten	41.343	-31.682	9.661
Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	611	134.777	135.388
Afgeleide financiële instrumenten	911	-911	0
Uitgestelde belastingvorderingen	4.429	0	4.429
Overige investeringen	37.928	0	37.928
Vaste activa	793.743	-174.306	619.437
Afgeleide financiële instrumenten	550	0	550
Voorraden	15.134	0	15.134
Handels- en overige vorderingen	107.043	-9.659	97.384
Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	11.597	0	11.597
Actuele belastingvorderingen	5.899	1	5.900
Geblokkeerde kasequivalenten	1.857	-1.857	0
Kas en kasequivalenten	239.952	-63.022	176.930
Vlottende activa	382.033	-74.537	307.496
Totale activa	1.175.776	-248.843	926.933
Eigen vermogen	482.138	0	482.138
Leningen	413.317	-193.486	219.831
Overige schulden	7	-7	0
Personeelsbeloningen	999	0	999
Lange termijn voorzieningen	27.403	-2.397	25.006
Uitgestelde belastingsschulden	3.026	0	3.026
Verplichtingen op lange termijn	444.752	-195.889	248.862
Leningen	80.634	-35.154	45.480
Handels- en overige schulden	164.492	-17.583	146.909
Te betalen winstbelastingen	3.760	-217	3.544
Verplichtingen op korte termijn	248.886	-52.954	195.932
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	1.175.776	-248.843	926.933

RECONCILIATIE SEGMENT RAPPORTERING 2022

(In duizenden USD)	Proportionele consolidatie	Vershil	Vermogensmutatiemethode
Voor het jaar eindigend op 31 december 2022			
Opbrengsten	243.328	-87.724	155.604
Winst gerealiseerd bij verkoop van vaste activa	319.534	109	319.643
Overige bedrijfsopbrengsten	4.688	-3.086	1.601
Operationele kosten van schepen	-90.444	30.323	-60.121
Gebruikte grondstoffen en hulpstoffen	-3.447	0	-3.447
Algemene en administratieve kosten	-39.623	330	-39.293
Personeelskosten	-32.333	0	-32.333
Afschrijvingen	-62.347	28.723	-33.624
Waardeverminderingen en terugnames	13.743	-8.975	4.768
Verlies gerealiseerd bij verkoop van vaste activa	0	0	0
Overige bedrijfskosten	-25	0	-25
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	353.073	-40.300	312.773
Intrestopbrengsten	6.651	473	7.125
Intrestkosten	-32.484	10.530	-21.954
Andere financiële opbrengsten	12.803	-3.278	9.525
Andere financiële kosten	-18.885	830	-18.055
Resultaat voor belastingen en voor aandeel in het resultaat in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	321.157	-31.743	289.414
Aandeel in het resultaat in geassocieerde ondernemingen en joint ventures (na belastingen)	269	31.737	32.007
Belastingen op het resultaat	-1.079	6	-1.072
Resultaat van de periode	320.348	0	320.348

(In duizenden USD)	Proportionele consolidatie	Vershil	Vermogensmutatiemethode
Voor het jaar eindigend op 31 december 2022			
Schepen en platformen	719.599	-281.633	437.966
Andere materiële vaste activa	14.556	0	14.556
Immateriële activa	225	0	225
Gebruiksrechten	21.949	-11.039	10.910
Investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	449	106.633	107.082
Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	0	0	0
Uitgestelde belastingvorderingen	1.071	0	1.071
Overige investeringen	1.849	0	1.849
Vaste activa	759.698	-186.039	573.659
Activa aangehouden voor verkoop	9.988	-9.988	0
Afgeleide financiële instrumenten	3.583	-3.010	573
Voorraden	9.217	0	9.217
Handels- en overige vorderingen	81.375	-14.286	67.089
Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	7.000	0	7.000
Actuele belastingvorderingen	1.185	0	1.185
Geblokkeerde kasequivalenten	1.778	-1.778	0
Kas en kasequivalenten	547.437	-27.884	519.553
Vlottende activa	661.563	-56.946	604.617
Totale activa	1.421.260	-242.985	1.178.276
Eigen vermogen	798.689	1	798.691
Leningen	339.284	-171.736	167.548
Overige schulden	78.000	0	78.000
Personeelsbeloningen	1.040	0	1.040
Lange termijn voorzieningen	3.147	-2.347	800
Uitgestelde belastingschulden	2.982	0	2.982
Verplichtingen op lange termijn	424.453	-174.083	250.370
Leningen	104.759	-53.960	50.800
Handels- en overige schulden	90.478	-14.936	75.542
Te betalen winstbelastingen	2.881	-8	2.873
Verplichtingen op korte termijn	198.118	-68.903	129.215
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	1.421.260	-242.985	1.178.276

Toelichting 4 - Opbrengsten

Voor de periode eindigend op 31 december (In duizenden USD)	2023	2022
Shipping segment	52.553	51.936
Infrastructure segment - gewone opbrengsten	371.226	78.152
Diensten segment - gewone opbrengsten	63.539	25.517
Opbrengsten	487.318	155.604

De stijging van de totale opbrengsten in het segment **Shipping** is voornamelijk het gevolg van de hogere tijdbetalingstarieven voor alle scheepstypes.

De opbrengsten in het segment **Infrastructure** stegen aanzienlijk in 2023 als gevolg van de hogere opbrengsten uit engineeringprojecten, waaronder de engineering-, procurement- en constructiecontracten voor het Marine XII project in Congo en de twaalf maanden tewerkstelling van de EXCALIBUR en FSRU EEMSHAVEN LNG.

De stijging van de opbrengsten bij het segment **Diensten** is het gecombineerde effect van Bexco NV, dat sinds november 2022 deel uitmaakt van de consolidatiekring van de Groep (de bijdrage steeg met USD 34,8 miljoen), hogere inkomsten uit de offshore accommodatieplatformen en bij Travel Plus, gecompenseerd door lagere inkomsten uit scheepsmanagement als gevolg van minder schepen, die in beheer waren. Bexco NV is een fabrikant van precisie ontworpen synthetische meer-, sleep- en hijstouwen voor offshore, marine en industriële toepassingen.

Opbrengsten die binnen het toepassingsgebied van IFRS 16 Leasing vallen, vertegenwoordigen 18,5% (2022: 43,0%) van de totale opbrengsten en situeren zich voornamelijk in het segment Shipping en Infrastructure. Opbrengsten die binnen het toepassingsgebied van IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten vallen, vertegenwoordigen 81,5% (2022: 57,0%) van de totale opbrengsten en situeren zich voornamelijk in de segmenten Infrastructure en Diensten. De vermelde percentages zijn berekend exclusief schikkingsvergoedingen.

Belangrijke scheepvaartklanten Equinor (ex-Statoil) en Nippon Gas Line Co vertegenwoordigden respectievelijk 57,4% (2022: 53,6%) en 21,8% (2022: 21,2%) van de opbrengsten van het segment Shipping. Beide klanten droegen respectievelijk 6,2% (2022: 17,9%) en 2,4% (2022: 7,1%) bij aan de opbrengsten van de EXMAR Groep in 2023. Export LNG Limited, ENI Congo en Gasunie vertegenwoordigden 52,3% (2022: 0,0%), 23,5% (2022: 0,0%) en 9,2% (2022: 28,4%) van de opbrengsten van het segment Infrastructure. Deze drie ondernemingen vertegenwoordigden 39,9% (2022: 0,0%), 17,9% (2022: 0,0%) en 7,0% (2022: 14,2%) van de opbrengsten van de EXMAR Groep in 2023. In 2022 droeg Hyundai Heavy Industries Korea 19,6% bij aan de opbrengsten van het segment Infrastructure en 9,8% aan de opbrengsten van de EXMAR Groep. De vermelde percentages zijn eveneens berekend exclusief schikkingsvergoedingen. Geen enkele andere klant vertegenwoordigt meer dan 10,0% van de opbrengsten van de EXMAR Groep in 2023.

(In duizenden USD)	2023	2022
Handelsvorderingen opgenomen in handels- en overige vorderingen (korte + lange termijn)	45.426	39.344
Contract activa opgenomen in handels- en overige vorderingen	25.514	7.743
Contract schulden opgenomen in handels- en overige schulden	10.025	11.056
Contractsaldi	80.964	58.143

De toename van de contractsaldi in 2023 is het gevolg van vorderingen met betrekking tot de engineeringovereenkomsten voor EEMSHAVEN LNG, TANGO FLNG en EXCALIBUR.

De contractuele activa houden hoofdzakelijk verband met de rechten van de Groep op vergoeding voor op de balansdatum voltooid, maar nog niet gefactureerd werk. De contractuele activa worden overgebracht naar vorderingen wanneer de rechten onvoorwaardelijk worden.

De contractuele verplichtingen hebben voornamelijk betrekking op facturen voor opbrengsten uit schepen (vooruitbetaalde huur) en voorschotten voor geplande diensten. De contract schulden van einde 2022 werden in 2023 als opbrengsten erkend.

De toename van de contractuele activa en passiva is hoofdzakelijk het gevolg van de geleverde/te leveren diensten aan de drie bovengenoemde activa.

Toelichting 5 - Winst bij verkoop

(In duizenden USD)	2023	2022
Winst uit verkoop aandelen Export LNG	0	315.654
Winst uitboeking Bexco NV	0	3.474
Overige	868	515
Winst gerealiseerd bij verkoop van vaste activa	868	319.643

In het vierde kwartaal van 2023 verkocht EXMAR 26,7% van de aandelen van ECOS Srl en realiseerde een winst van USD 0,8 miljoen. Als gevolg van de transactie bezit EXMAR 33,3% en past de onderneming de vermogensmutatiemethode toe op haar investering per 31 december 2023.

Als gevolg van de verkoop van de 100% aandelen van Export LNG Ltd., de eigenaar van TANGO FLNG, in augustus 2022, realiseerde EXMAR een eenmalige winst van USD 315,7 miljoen. Details over de transactie gerelateerde activa en passiva zijn te vinden in Toelichting 4 van de geconsolideerde jaarrekening per 31 december 2022.

Op 1 november 2022 verkreeg EXMAR de controle over Bexco NV en realiseerde op dat moment bijgevolg een winst op de verwijdering van de deelneming die in de balans was opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. De totale impact van de overname van de resterende 55,09% resulteerde in een totale winst van USD 3,5 miljoen.

Toelichting 6 - Operationele kosten van schepen

Voor de periode eindigend op 31 december (In duizenden USD)	2023	2022
Operationele kosten bemanning	-33.281	-28.287
Operationele kosten onderhoud	-13.989	-23.931
Operationele kosten engineering	-203.312	0
Operationele kosten verzekeringen	-1.815	-2.759
Operationele kosten overige	-10.716	-5.144
Operationele kosten van schepen	-263.114	-60.121

Operationele kosten van schepen zijn uitgaven voor de exploitatie van aan schip en omvatten voornamelijk bemanning, onderhoud, verzekeringen en andere gerelateerde kosten. Operationele kosten van schepen omvatten geen afschrijvingen.

De stijging van de kosten voor schepen in 2023 ten opzichte van 2022 is voornamelijk het gevolg van de hogere kosten in verband met de engineering-, aankoop- en conversiecontracten voor de TANGO FLNG en EXCALIBUR FSU met voltooiing van de conversiewerkzaamheden begin 2024.

Toelichting 7 – Aankopen goederen

In 2023 rapporteert EXMAR USD 23,3 miljoen aan aankopen van goederen in verband met de vervaardiging van touwen door Bexco NV die vanaf 1 november 2022 een dochteronderneming van de Groep werd.

Toelichting 8 - Algemene en administratieve kosten

Voor de periode eindigend op 31 december (In duizenden USD)	2023	2022
Administratieve kosten	-34.480	-33.393
Algemene kantoorkosten	-1.297	-1.386
Reiskosten	-3.016	-2.488
IT & communicatie kosten	-2.693	-2.409
Honoraria	-26.463	-26.318
Verzekeringen	-1.011	-793
Vrachtkosten	-1.787	-1.740
Niet op inkomsten gebaseerde belastingen	-13.863	-2.844
Overige kosten	-4.675	-1.316
Algemene en administratieve kosten	-54.804	-39.293

In 2023 stegen de administratieve kosten voornamelijk als gevolg van het Marine XII project in Congo, in het bijzonder met betrekking tot ingehouden belastingen in verband met de activiteit in de Republiek Congo.

Administratieve kosten en vrachtkosten voor de Bexco-activiteiten sinds hun opname in de consolidatiekring hadden een impact van USD 5 miljoen op 2023.

Toelichting 9 - Personeelskosten

(In duizenden USD)	2023	2022
Lonen en salarissen	-38.954	-27.492
Sociale lasten	-6.580	-4.263
Personeelsbeloning, toegezegde pensioenregeling en toegezegde bijdrageregeling	-642	-577
Personeelskosten	-46.176	-32.333

Aan het einde van het boekjaar	2023	2022
Zeevarenden	1.514	1.508
Niet-zeevarenden	409	418
Personeelsaantal	1.923	1.926

De lonen en salarissen stegen door inflatie (impact van 11%), de opname van Bexco voor een volledig jaar (in 2022 slechts 2 maanden) met een impact van USD 7,4 miljoen en een hoger aantal ingenieurs en technische medewerkers voor onder andere de projecten beheerd door EXMAR Offshore Company.

Het personeelsaantal vertegenwoordigt het effectief aantal mensen in dienst per einde van het boekjaar (inclusief de zeevarenden van onze geassocieerde ondernemingen).

Een belangrijk deel van de zeevarenden zijn tewerkgesteld op activa van of uitgebaat door onze geassocieerde ondernemingen en joint ventures, de gerelateerde kost is niet opgenomen in de personeelskosten van EXMAR zoals hierboven toegelicht.

Toelichting 10 – Overige bedrijfskosten

Voor de periode eindigend op 31 december (In duizenden USD)	2023	2022
Overige voorzieningen	-24.204	0
Niet-inkomsten gerelateerde belastingen	-150	-24
Overige	-2	-1
Overige bedrijfskosten	-24.356	-25

Per 31 december 2023 zijn bijkomende voorzieningen geboekt voor een totaal bedrag van USD 24,0 miljoen op basis van de inschatting door het management van de potentiële uitstroom van kasmiddelen. Bijkomende voorzieningen werden aangelegd voor de vroegere huurovereenkomst van LNG Carrier EXCEL, verplichtingen onder de engineering, procurement en constructie contracten voor het Marine XII project in Congo en een vordering van een buitenlandse belastingautoriteit.

Met betrekking tot LNGC Excel, dit schip werd gefinancierd door middel van een leaseovereenkomst in het Verenigd Koninkrijk, die in augustus 2013 werd beëindigd. De belastingdienst van het Verenigd Koninkrijk (HMRC) had onderzoek gedaan naar de fiscale behandeling van de lease en naar het recht op het ontvangen van kapitaalaf trek waarop de verhuurder aanspraak maakte.

In 2023 werd de onderneming geïnformeerd dat er recentelijk besprekingen hadden plaatsgevonden tussen de verhuurder en HMRC, dat er enkele afsluitende mededelingen waren ontvangen en dat er betalingen waren gedaan door de verhuurder.

Een bijgewerkte beoordeling van de zaak door het management van EXMAR leidde tot de opname van een bijkomende voorziening onder de IFRS-regels.

Toelichting II - Financieel resultaat

Voor de periode eindigend op 31 december (In duizenden USD)	2023	2022
Intresten op leningen aan geassocieerde ondernemingen en JV	1.217	1.929
Intresten uit kas en kasequivalenten	16.744	5.196
Intrestopbrengsten	17.961	7.125
Intrestkosten op rentedragende leningen	-10.537	-21.954
In resultaat genomen transactiekosten	-402	0
Intrestkosten	-10.938	-21.954

De interestopbrengsten op leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures hebben betrekking op de rente die aan deze ondernemingen wordt aangerekend op de door EXMAR verstrekte leningen en zijn gedaald als gevolg van lagere gemiddelde uitstaande bedragen. We verwijzen in dit verband ook naar Toelichting 18 Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures.

De interestopbrengsten uit kas en kasequivalenten stegen aanzienlijk dankzij de hogere gemiddelde kortetermijndeposito's in 2023 vergeleken met het gemiddelde in 2022.

Rentelasten hebben betrekking op de leningen van EXMAR zoals vermeld in Toelichting 26 Leningen en de daling van USD 11,4 miljoen is voornamelijk het gecombineerde effect van (i) lagere interesten in het Infrastructure segment door de terugbetaling van de NOK obligatie (USD 3,3 miljoen) (ii) de effectieve rentecorrectie op de schepen met druktanks (pressurized fleet) na de uitoefening van de vervroegde uitkoopoptie (USD 5,5 miljoen, waarvan USD 3,3 miljoen een aanpassing is van de historische intrestkosten¹) (Shipping segment), en (iii) lagere marges en de terugbetaling van de Bank Of China leningsfaciliteit die plaatsvond in augustus 2022 bij de verkoop van de aandelen van Export LNG Ltd (USD 2,3 miljoen).

Voor de periode eindigend op 31 december (In duizenden USD)	2023	2022
Gerealiseerde wisselkoerswinsten	351	2.967
Niet-gerealiseerde wisselkoerswinsten	756	2.418
Dividend van niet-geconsolideerde ondernemingen	19	18
Terugname waardevermindering aandelen - gewaardeerd aan FVTPL	0	280
Toename reële waarde van financiële instrumenten	-42	934
Terugbetaling premie	0	2.497
Overige	289	410
Andere financiële opbrengsten	1.373	9.525
Gerealiseerde wisselkoersverliezen	-7.608	-6.324
Niet-gerealiseerde wisselkoersverliezen	-1.051	-1.236
In resultaat genomen transactiekosten	0	-7.504
Bankkosten	-389	-2.280
Overige	-4.467	-711
Andere financiële kosten	-13.515	-18.055

De overige financiële opbrengsten dalen met USD 8,2 miljoen en zijn voornamelijk het gevolg van (i) lagere wisselkoerswinsten in vergelijking met 2022, toen de NOK obligatie werd terugbetaald met een positief wisselkoersresultaat en (ii) een terugbetaling van USD 2,5 miljoen kredietverzekeringspremies in 2022, als gevolg van de vervroegde terugbetaling van de Bank of China lening.

Overige financieringskosten dalen met USD 4,5 miljoen in vergelijking met 2022. De gerealiseerde wisselkoersverliezen van 2023 omvatten USD 4,4 miljoen verlies op de afwikkeling van EUR-USD kortetermijnswaps (2022: USD 5,6 miljoen).

De afschrijving van de transactiekosten² daalde door de versnelde opname van de geactiveerde financieringskosten op de Bank of China lening en de Sequoia kredietfaciliteit bij de vroegtijdige beëindiging van deze leningsovereenkomsten (zie ook Toelichting 26 Leningen). In verband hiermee betaalde EXMAR in 2022 een verbrekingsvergoeding aan Sequoia van USD 1,0 miljoen, wat voornamelijk de daling in "Bankkosten" verklaart. De "Overige financiële kosten" omvatten een verlies van USD 2,9 miljoen als gevolg van de herwaardering aan FVTPL op 31 december 2023 van de aandelen in Vantage Drilling (zie Toelichting 20 Overige beleggingen).

¹ De aanpassing van de rentelasten van USD 3,3 miljoen heeft betrekking op de correctie van een fout met betrekking tot de boekhoudkundige verwerking van sale & lease back transacties die teruggaan tot 2019 voor vier druktanks (pressurized fleet). We verwijzen naar de geconsolideerde jaarrekening van 2022.

² In 2022 werd de afschrijving van transactiekosten beïnvloed door de eenmalige versnelde opname van de geactiveerde financieringskosten van de Bank of China-lening en de Sequoia-kredietfaciliteit bij de vroegtijdige beëindiging van deze leningsovereenkomsten. Vanaf 2023 wordt de opname in het resultaat van transactiekosten gerapporteerd als rentelasten.

Toelichting 12 - Winstbelastingen

(In duizenden USD)		2023		2022
Belastingen over het boekjaar		-7.675		-1.717
Correcties op voorgaande boekjaren		111		-314
Winstbelastingen		-7.563		-2.030
Uitgestelde winstbelasting		3.415		958
Winstbelastingen		-4.148		-1.072
AANSLUITING				
Resultaat voor belasting		76.156		321.419
Belastingen aan nationaal tarief	-25,00%	-19.039	-25,00%	-80.355
Taks impact aandeel in het resultaat van geass. ondernemingen en JV		8.235		8.001
Aanpassing voor:				
Impact belastingtarieven in andere landen		5.214		-3.807
Niet-afrekbare kosten		-415		-2.316
Overige belastingen		-85		-79
Verliezen van het boekjaar en belastingkredieten waarvoor geen uitgestelde belastingvordering werd opgezet		2.270		-112
Aanwending fiscaal overgedragen verliezen, belastingkredieten en overige belastingvoordelen waarvoor voordien geen uitgestelde belastingvordering werd opgezet		2.655		389
Niet-aangewende fiscaal overgedragen verliezen onder het Belgische tonnage taks regime		-2.617		-1.472
Fiscaal vrijgestelde opbrengsten		-478		78.993
Aanpassingen met betrekking tot voorgaande boekjaren		111		-316
Aansluiting met het effectieve belastingtarief (1)	-5,4%	-4.148	-0,3%	-1.072

1. Het effectieve belastingtarief berekend als winstbelastingen over het resultaat voor belastingen, gecorrigeerd voor het aandeel in de winst van investeringen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, bedraagt 9,4% (2022: 0,4%).

De fiscaal vrijgestelde opbrengsten in 2022 hebben voornamelijk betrekking op de winst op de verkoop van 100% van de aandelen van Export LNG.

Toelichting 13 - Schepen en platformen

(In duizenden USD)	Shipping	Infrastructure	Schepen in aanbouw - voor- uitbetalingen	Totaal
Aanschaffingswaarde				
Saldo per 1 januari 2022	291.208	488.688	0	779.896
Mutaties tijdens het boekjaar				
Verwervingen	5.656	14.212	0	19.867
Toename door aandelenovereenkomst	0	39.860	0	39.860
Verkopen/buitengebruikstellingen	0	-300.053	0	-300.053
Reclassificatie	34	-713	0	-679
Saldo per 31 december 2022	296.898	241.993	0	538.891
Saldo per 1 januari 2023 (1)	276.542	241.993	0	518.535
Mutaties tijdens het boekjaar				
Verwervingen	1.368	2.850	0	4.218
Verkopen/buitengebruikstellingen	0	-7.714	0	-7.714
Vervroegde aankoopoptie	4.532	0	0	4.532
Saldo per 31 december 2023	282.443	237.130	0	519.572
Afschrijvingen en waardeverminderingen				
Saldo per 1 januari 2022	45.322	86.139	0	131.461
Mutaties tijdens het boekjaar				
Afschrijvingen	19.837	11.801	0	31.638
Waardeverminderingen	0	-18.300	0	-18.300
Verkopen/buitengebruikstellingen	0	-43.874	0	-43.874
Saldo per 31 december 2022	65.159	35.766	0	100.925
Saldo per 1 januari 2023 (1)	44.804	35.766	0	80.570
Mutaties tijdens het boekjaar				
Afschrijvingen	20.357	10.231	0	30.588
Verkopen/buitengebruikstellingen	0	-7.332	0	-7.332
Saldo per 31 december 2023	65.160	38.665	0	103.826
Netto boekwaarde				
Netto boekwaarde per 31 december 2022	231.739	206.227	0	437.966
Netto boekwaarde per 31 december 2023	217.283	198.464	0	415.747

1. De openingsbalans werd aangepast met USD 20,4 miljoen in zowel aanschaffingswaarde als gecumuleerde afschrijvingen. Deze aanpassing heeft betrekking op het salderen van activa die geactiveerd en volledig afgeschreven zijn per 31 december 2022.

In 2023 en 2022 hebben de overnames betrekking op geactiveerde droogdokkosten voor schepen in de segmenten Shipping en Infrastructuur. De aanschaffingswaarde van de schepen verhoogde in 2023 ook door de lichte van aankoopopties op 3 pressurized schepen.

In 2022 verwierf EXMAR, Infrastructuur segment, het schip EXCALIBUR via een aandelenovereenkomst en verkocht het de floating liquefaction unit TANGO FLNG.

De schepen zijn verpand als zekerheid voor de gerelateerde onderliggende verplichtingen. We verwijzen naar Toelichting 26 Leningen voor meer informatie over deze onderliggende verplichtingen.

Waardevermindering

Voor de schepen dewelke in volle eigendom worden aangehouden, werden interne en externe aanwijzingen geëvalueerd dewelke aangeven dat de vloot al dan niet getest dient te worden op het bestaan van een mogelijke waardevermindering. De boekwaarde van de vloot wordt vergeleken met de realiseerbare waarde van de vloot, dewelke de hoogste waarde is van de reële waarde verminderd met de verkoopkosten en de gebruikswaarde.

De reële waarde verminderd met de verkoopkosten is gebaseerd op de gemiddelde reële waarde zoals vastgesteld door twee onafhankelijke scheepsmakelaars of recente markttransacties voor vergelijkbare activa. De reële waarde wordt gecorrigeerd met een gemiddelde makelaarscommissie, dewelke betaald dient te worden bij verkoop van een schip. De gebruikswaarde is gebaseerd op de verwachte toekomstige kasstromen verdisconteerd tot hun huidige waarde en rekening houdend met huidige marktverwachtingen met betrekking tot vrachttarieven, tewerkstelling en operationele kosten. Het bevat bovendien ook assumpties voor onder meer toekomstige huuropbrengsten, duurtijd van het contract en inactiviteitsperiode tussen twee contracten. De operationele kasstromen zijn gebaseerd op interne informatie en een gevoeligheidsanalyse wordt uitgevoerd voor iedere assumptie. Het verdisconteerde kasstroommodel gebruikt door het management omvat kasstromen voor de resterende levensduur van de vloot in eigendom. Kasstromen voor de eerste drie jaren worden ingeschat door het management zowel gebaseerd op ervaring uit het verleden als op huidige marktverwachtingen met betrekking tot volumes en vrachttarieven. Vrachttarieven en operationele kosten na deze periode van drie jaar worden verwacht te evolueren in lijn met de geschatte inflatie. De gebruikte discontovoet is een gewogen gemiddelde kapitaalkost van 7,6% voor het segment LPG-schepen (2022: 7,6%), 9,0% voor het segment LNG-schepen (2022: 9,5%) en 11,8% voor het segment Infrastructuur (2022: 11,0%).

Voor schepen onder joint venture eigendom worden aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen op dezelfde wijze geëvalueerd als voor de vloot in volle eigendom. Wij verwijzen in dit verband naar Toelichting 16 Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures.

In 2023 waren er geen wijzigingen van de waardeverminderingen. In 2022 werd een waardevermindering van USD 18,3 miljoen teruggenomen met betrekking tot FSRU EEMSHAVEN LNG, voorheen FSRU S188, op basis van rapporten van twee onafhankelijke makelaars.

Toelichting 14 - Andere materiële vaste activa

(In duizenden USD)	Terreinen en gebouwen	Machines en uitrusting	Meubilair en installatie	Totaal
Aanschaffingswaarde				
Saldo per 1 januari 2022	3.981	959	3.464	8.404
Mutaties tijdens het boekjaar				
Verwervingen	49	184	321	554
Toename door bedrijfscombinatie	7.206	5.815	48	13.069
Verkopen/buitengebruikstellingen	0	12	-369	-356
Wisselkoersverschillen	-156	50	-98	-203
Saldo per 31 december 2022	11.081	7.020	3.366	21.467
Saldo per 1 januari 2023 (1)	11.081	7.020	3.366	21.467
Mutaties tijdens het boekjaar				
Verwervingen	339	1.466	536	2.340
Transfers	167	-192	-55	-79
Verkopen/buitengebruikstellingen	-15	-351	-219	-584
Wisselkoersverschillen	410	247	3	661
Saldo per 31 december 2023	11.982	8.190	3.632	23.804
Afschrijvingen en waardeverminderingen				
Saldo per 1 januari 2022	3.331	892	2.908	7.131
Mutaties tijdens het boekjaar				
Afschrijvingen	64	170	214	448
Verkopen/buitengebruikstellingen	0	-14	-356	-370
Wisselkoersverschillen	-194	-21	-84	-298
Saldo per 31 december 2022	3.202	1.027	2.681	6.910
Saldo per 1 januari 2023 (1)	3.202	1.027	2.681	6.910
Mutaties tijdens het boekjaar				
Afschrijvingen	289	822	274	1.385
Verkopen/buitengebruikstellingen	-15	-349	-205	-569
Wisselkoersverschillen	124	94	-110	108
Saldo per 31 december 2023	3.600	1.594	2.640	7.834
Netto boekwaarde				
Netto boekwaarde per 31 december 2022	7.879	5.993	684	14.556
Netto boekwaarde per 31 december 2023	8.383	6.596	992	15.970

In 2023 vertegenwoordigen de verwervingen USD 2,3 miljoen en hebben ze voornamelijk betrekking op machines en uitrusting. De stijging van de nettoboekwaarde in 2022 met USD 13 miljoen heeft voornamelijk betrekking op de verwerving van Bexco NV als 100% dochteronderneming.

Toelichting 15 - Gebruiksrechten

De Groep heeft voor de eerste maal IFRS 16 toegepast per 1 januari 2019. IFRS 16 introduceerde één enkel model voor de boekhoudkundige verwerking van leaseovereenkomsten voor de leasingnemer. Bijgevolg heeft de Groep een gebruiksrecht en een leaseverplichting erkend om de onderliggende verplichting tot lease betalingen uit te drukken. We verwijzen naar Toelichting 26 Leningen voor de leasingschulden.

(In duizenden USD)			
AANSCHAFFINGSWAARDE	Gebouwen	IT materiaal	Totaal
Saldo per 1 januari 2022	8.675	446	9.121
Mutaties tijdens het boekjaar			
Verwervingen	-25	791	766
Toename door bedrijfscombinatie	5.609	0	5.609
Beëindigingen	-241	-71	-312
Wisselkoersverschillen	-178	-15	-194
Contract herwaardering/contractaanpassing	162	-1	161
Saldo per 31 december 2022	14.002	1.151	15.152
Saldo per 1 januari 2023	14.002	1.151	15.152
Mutaties tijdens het boekjaar			
Verwervingen	854	0	854
Toename door bedrijfscombinatie	-198	0	-198
Beëindigingen	-670	-317	-987
Wisselkoersverschillen	312	0	312
Contract herwaardering/contractaanpassing	-86	-14	-100
Saldo per 31 december 2023	14.214	821	15.033
AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN			
Saldo per 1 januari 2022	2.848	273	3.121
Mutaties tijdens het boekjaar			
Afschrijvingen	1.294	194	1.489
Beëindigingen	-241	-71	-312
Wisselkoersverschillen	-43	-13	-56
Saldo per 31 december 2022	3.858	384	4.242
Saldo per 1 januari 2023	3.858	384	4.242
Mutaties tijdens het boekjaar			
Afschrijvingen	1.599	234	1.833
Beëindigingen	-193	-317	-510
Wisselkoersverschillen	-203	10	-193
Saldo per 31 december 2023	5.062	310	5.373
NETTO BOEKWAARDE			
Netto boekwaarde per 31 december 2022	10.143	768	10.910
Netto boekwaarde per 31 december 2023	9.152	510	9.661

De daling van de netto boekwaarde van de gebruiksrechten met USD 1,3 miljoen in 2023 betreft voornamelijk de afschrijvingen van het boekjaar.

Toelichting 16 - Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures

De beweging in investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures kan als volgt worden gedetailleerd:

(In duizenden USD)	2023	2022
Saldo per 1 januari	107.082	86.760
Wijzigingen gedurende het jaar:		
Aandeel in winst/(verlies)	32.136	32.007
Toename (Afname) door bedrijfscombinaties en overige aandelen transacties	154	-11.552
Dividenden	-1.772	-2.079
Wisselkoersverschillen	-59	-305
Wijzigingen in het geconsolideerd overzicht van niet-gerealiseerd resultaten van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-2.155	2.249
Overige	2	2
Balans op 31 december	135.388	107.082

Het aandeel in de winst van investeringen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode van USD 32,2 miljoen in 2023 is voornamelijk de bijdrage van de SEAPEAK LPG joint ventures, en is in lijn met 2022 (USD 32,0 miljoen).

In 2023 verkocht EXMAR 26,7% van haar deelneming in Ecos Srl, een in Italië gevestigde scheepsmanagementonderneming. Als gevolg van de transactie verminderde EXMAR haar aandeel in de onderneming van 60% tot 33,3% en rapporteert Ecos Srl, vanaf 31 december 2023, als een deelneming opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

In de loop van 2022 verwierf EXMAR de resterende aandelen van Bexco NV en Solaia Shipping LLC van respectievelijk 55,1% en 50,0%. Bijgevolg zijn deze entiteiten niet langer geassocieerde ondernemingen en joint ventures en worden ze volledig geconsolideerd sinds de datum waarop de controle werd verworven.

EXMAR heeft garanties verstrekt aan financiële instellingen die kredietfaciliteiten hebben verleend aan haar geassocieerde ondernemingen en joint ventures. Op 31 december 2023 stond een bedrag van USD 475,2 miljoen (december 2022: USD 541,6 miljoen) uit onder dergelijke kredietovereenkomsten, waarvan EXMAR USD 237,6 miljoen (2022: USD 270,8 miljoen) heeft gegarandeerd. EXMAR is geen materiële voorwaardelijke verplichtingen aangegaan ten opzichte van haar geassocieerde ondernemingen en joint ventures. EXMAR heeft geen andere verplichtingen dan de eerder vermelde garanties verstrekt aan haar geassocieerde ondernemingen en joint ventures.

Als gevolg van wettelijke vereisten of financieringsovereenkomsten kunnen onze joint ventures of geassocieerde maatschappijen worden beperkt in het doen van uitkeringen in contanten, zoals dividendbetalingen of terugbetalingen van aandeelhoudersleningen. Onder de leningsovereenkomsten mogen onze joint ventures of geassocieerde maatschappijen alleen een uitkering doen als deze uitkering niet leidt tot een geval van verzuim of een schending van een convenant. Onder het vennootschapsrecht zijn dividenduitkeringen beperkt wanneer het eigen vermogen minder zou zijn dan het bedrag van het gestorte kapitaal verhoogd met de onbeschikbare reserves.

Voor de vloot in joint venture eigendom worden de aanwijzingen voor waardevermindering op dezelfde manier geëvalueerd als voor de vloot in volledige eigendom. We verwijzen naar Toelichting 13 Schepen en platformen voor meer informatie over dit onderwerp.

Toelichting 17 - Financiële informatie geassocieerde ondernemingen en joint ventures

EXMAR heeft geen verplichtingen jegens haar geassocieerde ondernemingen en joint ventures en heeft de volgende activa:

(In duizenden USD)	2023	2022
Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures:		
Joint ventures	134.776	106.625
Geassocieerde ondernemingen	612	457
Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures:		
Lange termijn - Bruto	2.047	1.051
Lange termijn - Waardevermindering	-2.047	-1.051
Korte termijn (of huidig deel van lange termijn) - Bruto	11.597	10.398
Korte termijn (of huidig deel van lange termijn) - Waardevermindering	0	-3.398
Handels- en overige vorderingen (zie ook Toelichting 34 Verbonden partijen)		
Bruto bedrag	12.858	10.977
Waardevermindering	-4.607	-6.903
Totaal	155.236	118.157

De investeringen kunnen per jaareinde 2023 als volgt worden gedetailleerd:

Joint ventures	Segment	JV partner	Beschrijving activiteiten
Estrela Ltd	Infrastructure	ASS	Eigenaar van het accommodatieplatform NUNCE
EXMAR Gas Shipping Ltd	Shipping	SEAPEAK	Voorheen eigenaar van het midsize-schip TOURAINE-zonder activiteit
EXMAR LPG BV	Shipping	SEAPEAK	Holding voor EXMAR-Seapeak activiteiten
EXMAR Shipping BV	Shipping	SEAPEAK	Eigenaar van 17 midsize schepen en een VLGC, waarvan vijf schepen onder financiële leasing
Good Investment Ltd	Shipping	SEAPEAK	Voorheen tijdscharterovereenkomst voor de VLGC BW TOKYO, zonder activiteit sinds 2023
Monteriggioni Inc	Shipping	MOL	Eigenaar van de LNG tanker EXCEL, dewelke in 2017 werd verkocht - zonder activiteit
Geassocieerde ondernemingen	Segment	Eigendoms%	Beschrijving activiteiten
Ecos Srl	Diensten	33,30%	Ship Management en aanverwante dienstverlening
Marpos NV	Diensten	45,00%	Levert afvaloplossingen voor de maritieme industrie
Electra Offshore Ltd	Infrastructure	40,00%	Eigenaar van het accommodatieplatform WARIBOKO
Exview Hong Kong Ltd	Infrastructure	40,00%	Bareboat eigenaar van het accommodatieplatform WARIBOKO
Springmarine Nigeria Ltd	Infrastructure	40,00%	Tijdcharterovereenkomst voor het accommodatieplatform WARIBOKO

In 2023 verloor de Groep de zeggenschap over Ecos Srl als gevolg van de verkoop van aandelen waardoor haar aandeel in het aandelenkapitaal van de onderneming daalde naar 33,3% en deze entiteit wordt sinds 31 december 2023 verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode.

In 2023 heeft de Groep de bijzondere waardevermindering van de handels- en overige vorderingen op haar investeringen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, Exview Hong Kong Ltd en Electra Offshore Ltd, gedeeltelijk teruggenomen.

(In duizenden USD)	Joint ventures			Geassocieerde ondernemingen			
JV partner	Seapeak	MOL	ASS				
Eigendomspercentage	50%	50%	50%	33%	45%	40%	
Entiteit	Totaal Seapeak	Monte-riggioni	Estrela Ltd	ECOS	Marpos	Totaal Wariboko ondernemingen	TOTAAL
Vaste activa	611.355	0	9.543	157	405	1.392	622.852
Vlottende activa	123.626	4.881	6.835	4.961	1.269	15.318	156.890
waarvan kas- en kasequivalenten	106.993	4.881	6.821	2.036	841	1.446	123.019
Verplichtingen op lange termijn	392.404	4.794	0	152	0	13.070	410.420
waarvan bankleningen	342.907	0	0	0	0	0	342.907
waarvan financiële leases	43.985	0	0	152	0	0	44.137
waarvan overige leningen	0	0	0	0	0	4.715	4.715
Verplichtingen op korte termijn	94.708	48	2.132	4.722	500	29.650	131.761
waarvan bankleningen	32.378	0	0	0	0	0	32.378
waarvan financiële leases	36.707	0	0	7	0	0	36.714
waarvan overige leningen	0	0	0	0	0	9.848	9.848
	0					0	
Opbrengsten	182.109	0	10.225	0	2.479	0	194.813
Afschrijvingen	54.782	0	1.867	0	77	1.587	58.313
Waardevermindering (terugname)	0	0	0	0	0	-2.230	-2.230
Intrestopbrengsten	9.334	158	0	0	0	0	9.492
Intrestkosten	35.993	0	0	0	6	1.198	37.197
Belastingen op het resultaat	525	0	0	0	156	0	681
Winst of (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	62.069	62	1.743	0	442	-9.539	54.777
Niet-gerealiseerde resultaten	-4.310	0	0	0	0	0	-4.310
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	57.759	62	1.743	0	442	-9.539	50.467
						0	
Eigen vermogen (100%)	255.269	39	14.246	244	1.174	-17.656	253.316
Aandeel van EXMAR in het eigen vermogen	127.635	20	7.123	81	528	-7.062	128.324
Aandeel groep in het eigen vermogen van geassoc. ondernemingen en JV's op 1 januari 2023	98.751	-8	7.882	0	457	-1.961	105.121
Aandeel totaal gerealiseerd en niet-gerealiseerde resultaten	28.880	31	872	0	199	0	29.981
Toename (Afname) door bedrijfscombinaties en overige aandelen transacties	0	0	0	154	0	0	154
Dividenden	0	0	-1.630	0	-142	0	-1.772
Omrekeningsverschillen	0	0	0	-73	14	0	-59
Overige	3	-4	0	3		0	2
Aandeel groep in het eigen vermogen van geassoc. ondernemingen en JV's per 31 december 2023	127.634	19	7.123	84	528	-1.961	133.427
Toewijzing negatief eigen vermogen en waardevermindering	0	0	0	0	0	1.961	1.961
Aandeel groep in het eigen vermogen van geassoc. ondernemingen en JV's per 31 december 2023, na toewijzing negatief eigen vermogen	127.634	19	7.123	84	528	0	135.388

(In duizenden USD)					Geassocieerde ondernemingen			
JV partner	Joint ventures							
	Seapeak	MOL	Seapeak	ASS				
Eigendomspercentage	50%	50%	50%	50%	45%	45%	40%	
Entiteit	Totaal Seapeak	Monte-riggioni	Solai-aShipping	Estrela Ltd	BEXCO	Marpos	Totaal Wariboko onder-nemingen	TOTAAL
		MONTER	SOLAIALLC	ESTR	BEXCO	Marp		
Vaste activa	613.933	0	0	11.410	0	404	2.675	628.422
Vlottende activa	48.672	4.725	0	4.962	0	1.207	14.852	74.418
waarvan kas- en kasequivalenten	37.665	4.725	0	4.932	0	657	57	48.036
Verplichtingen op lange termijn	355.773	4.693	0	0	0	0	8.445	368.911
waarvan bankleningen	340.515	0	0	0	0	0	0	340.515
waarvan financiële leases	2.958	0	0	0	0	0	0	2.958
waarvan overige leningen	0	0	0	0	0	0	2.225	2.225
Verplichtingen op korte termijn	161.607	56	0	609	0	595	28.794	191.661
waarvan bankleningen	4.033	0	0	0	0	0	0	4.033
waarvan financiële leases	103.249	0	0	0	0	0	0	103.249
waarvan overige leningen	0	0	0	0	0	0	14.190	14.190
	0						0	
Opbrengsten	172.129	0	0	10.220	17.471	2.254	0	202.074
Afschrijvingen	52.754	0	2.941	1.751	661	71	1.933	60.111
Waardevermindering (terugname)	-7.950	0	-10.000	0	17	0	482	-17.451
Intrestopbrengsten	1.034	34	19	0	0	0	0	1.087
Intrestkosten	22.515	0	581	0	100	7	1.198	24.401
Belastingen op het resultaat	12	0	0	0	2	145	0	159
Winst of (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	62.978	-4	-1.126	1.626	187	413	-9.853	54.221
Niet-gerealiseerde resultaten	4.498	0	0	0	0	0	0	4.498
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	67.476	-4	-1.126	1.626	187	413	-9.853	58.719
							0	
Eigen vermogen (100%)	197.525	-24	0	15.763	0	1.016	-13.492	200.788
Aandeel van EXMAR in het eigen vermogen	98.763	-12	0	7.882	0	457	-5.397	101.692
Aandeel groep in het eigen vermogen van geassoc. ondernemingen en JV's op 1 januari 2022	65.025	-10	7.736	8.650	4.930	439	-1.961	84.809
Aandeel totaal gerealiseerd en niet-gerealiseerde resultaten	33.738	-2	-563	813	84	186	0	34.256
Afname door bedrijfscombinaties	0	0	-7.173	0	-4.379	0	0	-11.552
Dividenden	0	0	0	-1.581	-337	-161	0	-2.079
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0	-298	-7	0	-305
Overige	0	4	0	0	0	0	0	4
Aandeel groep in het eigen vermogen van geassoc. ondernemingen en JV's per 31 december 2022	98.763	-8	0	7.882	0	457	-1.961	105.133
Toewijzing negatief eigen vermogen en waardevermindering	0	0	0	0	0	0	1.961	1.961
Aandeel groep in het eigen vermogen van geassoc. ondernemingen en JV's per 31 december 2022, na toewijzing negatief eigen vermogen	98.751	-8	0	7.882	0	457	0	107.082

Toelichting 18 - Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures

(In duizenden USD)	Shipping	Infrastructure	Diensten	Totaal
Per 1 januari 2022	32.260	7.907	0	40.167
Nieuwe leningen	20.000	21.085	0	41.085
Eliminatie na aandelentransactie ¹	0	-20.195	0	-20.195
Toe te rekenen interest	0	2.491	0	2.491
Terugbetalingen	-52.260	0	0	-52.260
Afschrijving	0	-4.288	0	-4.288
Per 31 december 2022	0	7.000	0	7.000
Meer dan één jaar - Toelichting 17	0	0	0	0
Minder dan één jaar - Toelichting 17	0	7.000	0	7.000
Per 1 januari 2023	0	7.000	0	7.000
Nieuwe leningen	0	996	0	996
Toe te rekenen interest	0	1.198	0	1.198
Waardevermindering (terugname)	0	2.402	0	2.402
Foreign currency translation differences	0	1	0	1
Per 31 december 2023	0	11.597	0	11.597
Meer dan één jaar - Toelichting 17	0	0	0	0
Minder dan één jaar - Toelichting 17	0	11.597	0	11.597

1. In 2022 kende EXMAR een nieuwe lening toe aan Solaia Shipping LLC, dat op dat moment nog steeds een deelneming was die verwerkt werd volgens de vermogensmutatiemethode. Bij het verkrijgen van 100% van de aandelen en controle over deze entiteit, werd deze intragroepslening geëlimineerd.

De activiteiten en activa van een aantal van onze geassocieerde ondernemingen en joint ventures worden gefinancierd door aandeelhoudersleningen die door de Vennootschap zijn verstrekt aan de respectievelijke geassocieerde ondernemingen en joint ventures. Dergelijke leningen maken in wezen deel uit van de netto-investering in een geassocieerde deelneming of joint venture en eventuele verwachte kredietverliezen worden geboekt voordat negatieve nettoactiva worden toegewezen. In de loop van 2023 heeft EXMAR waardeverminderingen teruggenomen voor USD 2,4 miljoen en werd geen negatief eigen vermogen toegewezen.

Electra Offshore Ltd (segment Infrastructure) USD 11,6 miljoen (2022: USD 7,0 miljoen)

EXMAR Netherlands BV heeft in 2016 een lening verstrekt aan Electra Offshore Ltd. De lening wordt terugbetaald op basis van beschikbaarheid van liquide middelen en bouwt interest op. De interestvoet die van toepassing is op de lening is een vast percentage van 12,0%. In de loop van 2023 werden de opgelopen interesten toegevoegd aan het uitstaande saldo van de lening en werd de inbaarheid opnieuw beoordeeld. Het saldo is verlaagd tot de verwachte realiseerbare waarde, zijnde de reële waarde van het pandrecht op het onderliggende actief.

Toelichting 19 - Belastingvorderingen en –verplichtingen

Actuele belastingvorderingen en -verplichtingen

(In duizenden USD)	31 december	
	2023	2022
Actuele belastingvorderingen	5.900	1.185
Actuele belastingverplichtingen	3.544	2.873

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen

(In duizenden USD)	31 december 2023		31 december 2022	
	Activa	Verplichtingen	Activa	Verplichtingen
Andere materiële vaste activa	3.096	2.597	0	2.618
Personeelsbeloningen	170	0	566	0
Financiële instrumenten	0	138	0	143
Fiskale verliezen	1.333	0	1.071	0
Overige	0	291	0	221
Uitgestelde belastingvordering/-verplichting	4.599	3.026	1.637	2.982
Niet-erkende belastingvordering	-170	0	-566	0
Geboekte uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen	4.429	3.026	1.071	2.982
Aftrekbare tijdelijke verschillen	170		566	
Niet-gebruikte belastinglatenties	61.061		62.596	
Niet-erkende uitgestelde belastingvorderingen/ -verplichtingen	61.232	0	63.162	0

De toename van de uitgestelde belastingen in 2023 is voornamelijk te wijten aan de erkenning op groepsniveau van de uitgestelde belastingen in EXMAR Offshore Cy waarvoor toekomstige belastbare winsten worden verwacht.

Onze geassocieerde ondernemingen en joint ventures hebben beperkte tijdelijke verschillen. Uitgestelde belastingvorderingen op belastingverliezen bij onze joint ventures en geassocieerde ondernemingen bedroegen eind 2023 USD 0,7 miljoen (2022: USD 0,9 miljoen) voor hun aandeel, maar werden niet erkend. De bedragen zijn niet opgenomen in bovenstaand overzicht.

Belastingvorderingen worden niet erkend indien het niet waarschijnlijk is dat er toekomstige belastbare winsten beschikbaar zullen zijn waartegen de groep de daaruit voortvloeiende voordelen kan afzetten of omdat de toekomstige belastbare winsten niet op betrouwbare basis kunnen worden vastgesteld.

De meerderheid van de fiscale verliezen en investeringsaftrek vervallen niet in de tijd.

Toelichting 20 – Overige investeringen

(In duizenden USD)	2023	2022
Aantal niet-genoteerde aandelen	37.227	795
Aantal genoteerde aandelen	701	1.054
Aandelen gewaardeerd aan FVTPL	37.928	1.849

De niet-beursgenoteerde aandelen omvatten 149 aandelen van Sibelco, verworven in 2014, en 1.530.833 aandelen, die ongeveer 11,5% van de totale aandelen vertegenwoordigen, verworven in 2023 in Vantage Drilling International Company (Vantage) voor USD 39,1 miljoen. Vantage is genoteerd aan de OTCMKTS en had een waarde van USD 36,2 miljoen op jaareinde 2023.

De genoteerde aandelen omvatten 116.338 aandelen Frontera Energy Corporation die op 31 december 2023 tegen CAD 7,97 noteren (31 december 2022: CAD 12,27).

Toelichting 21 - Voorraden

(In duizenden USD)	2023	2022
Grond- en hulpstoffen	7.248	3.346
Bestellingen in uitvoering	4.868	3.699
Handelsgoederen	183	139
Vooruitbetalingen	1.829	561
Gereed product	1.006	1.472
Voorraden	15.134	9.217

Bexco NV, een fabrikant van precisie ontworpen synthetische meer-, sleep- en hijstouwen voor offshore, marine en industriële toepassingen heeft een hogere voorraadpositie in december 2023 dan in 2022 als gevolg van de voorraad die werd aangelegd voor de oplevering van een groot dieprope project in het eerste kwartaal van 2024, ten belope van USD 5 miljoen. Daarnaast werden in verband met de start van de productie in februari 2024 voor een ander dieprope project grondstoffen aangekocht in 2023 ten belope van USD 3 miljoen om te anticiperen op verwachte prijsstijgingen.

Toelichting 22 - Handels- en overige vorderingen

(In duizenden USD)	2023	2022
Handelsvorderingen (inclusief contractactiva)-Bruto	83.753	56.031
Waardeverminderingen handelsvorderingen	-8.514	-8.944
Kaswaarborgen	169	175
Overige vorderingen	15.186	14.539
Over te dragen kosten en te ontvangen opbrengsten	6.789	5.289
Balans op 31 december	97.384	67.089
Waarvan financiële activa (Toelichting 30)	87.943	59.778

De stijging van de handels- en overige vorderingen in 2023 is voornamelijk het gevolg van de uitstaande vorderingen met betrekking tot de huur- en engineeringdiensten voor klanten in de VS en in verband met de conversie van Tango en Excalibur in het kader van het Marine XII-project in Congo.

De contract activa in de bovenstaande tabel bedroegen USD 25,5 miljoen voor de periode eindigend op 31 december 2023.

Over te dragen kosten omvatten reeds gefactureerde kosten met betrekking tot het volgende boekjaar, bijvoorbeeld huur, verzekeringen, commissies, bunkers, voorafbetaalde kosten voor kredietfaciliteiten. Te ontvangen opbrengsten omvatten nog niet gefactureerde inkomsten met betrekking tot het lopende boekjaar, zoals rente.

Toelichting 23 - Geblokkeerde kasequivalenten en kas en kasequivalenten

(In duizenden USD)	2023	2022
Bank	176.702	51.320
Kas	5	17
Geldbeleggingen	223	468.216
Balans op 31 december	176.930	519.553

We verwijzen naar het geconsolideerd kasstroomoverzicht voor een gedetailleerde analyse van de kasbewegingen.

Toelichting 24 - Kapitaal en reserves

Kapitaal en uitgiftepremies

Aantal gewone aandelen	2023	2022
Aantal uitgegeven aandelen per 1 januari	59.500.000	59.500.000
Aantal uitgegeven aandelen per 31 december - volstort	59.500.000	59.500.000

De aandelen zijn zonder vermelding van nominale waarde. De houders van gewone aandelen zijn gerechtigd tot dividend en hebben recht om per aandeel één stem uit te brengen tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de Vennootschap.

Zoals goedgekeurd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 11 september 2020, kan de Raad van Bestuur van EXMAR, voor een periode van vijf jaar eindigend in september 2025, binnen bepaalde wettelijke beperkingen en voorwaarden, het kapitaal van EXMAR NV verhogen met een maximum bedrag van USD 12,0 miljoen.

Dividenden

Met betrekking tot het boekjaar 2023 stelt de Raad van Bestuur voor om een dividend van (bruto) EUR 0,40 per aandeel uit te keren en om uit de uitgiftepremie (bruto) EUR 0,38 per aandeel uit te keren aan de eigenaars van gewone aandelen. Beide betalingen zijn onderworpen aan de goedkeuring door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 21 mei 2024 en werden bijgevolg niet opgenomen als een verplichting in de geconsolideerde jaarrekening van EXMAR opgesteld volgens IFRS. De uitkeringen van het dividend en uit de uitgiftepremie voor het boekjaar 2023, op basis van het aantal uitgegeven aandelen met uitsluiting van de eigen aandelen, bedraagt (bruto) EUR 44,9 miljoen of een totaal van USD 49,6 miljoen.

Op 30 oktober 2023 keurde een Bijzondere Algemene Vergadering van Aandeelhouders de uitkering goed van een tussentijds dividend van (bruto) EUR 4,40 per aandeel en uit de beschikbare uitgiftepremie ten belope van (bruto) EUR 1,0 per aandeel of een totale uitkering van EUR 310,7 miljoen of USD 329,4 miljoen.

Op 16 mei 2023 keurde de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een brutodividend goed van EUR 1 per aandeel of een totaal bruto dividend van EUR 57,4 miljoen of USD 62,4 miljoen.

Eigen aandelen

De reserve voor eigen aandelen omvat de kostprijs van de aandelen van EXMAR die door de Groep worden aangehouden.

	2023	2022
Aantal eigen aandelen gehouden per 31 december	1.956.013	2.273.263
Boekwaarde van gehouden eigen aandelen (in duizenden USD)	38.160	44.349
Gemiddelde kostprijs per aandeel (in EUR) - historische waarde	14,1507	14,1507

Omrekeningsreserve

De omrekeningsreserve omvat alle wisselkoersverschillen die voortvloeien uit de omrekening van de jaarrekeningen van de dochterondernemingen van de Groep die een andere functionele valuta hebben dan de rapporteringsvaluta, USD, en de directe opname van de omrekening van de netto-investering binnen de groep in een buitenlandse activiteit (uitgedrukt in Argentijnse peso) die vanaf 2022 in de niet-gerealiseerde resultaten wordt opgenomen. Het saldo van de omrekeningsreserve wordt voornamelijk beïnvloed door de appreciatie of depreciatie van de EUR ten opzichte van de USD.

Afdekkingsreserve

De afdekkingsreserve bestaat uit het effectieve deel van de cumulatieve netto wijzigingen in de reële waarde van kasstroomafdekkingsinstrumenten met betrekking tot de afgedekte transacties.

In sommige van de geassocieerde ondernemingen en joint ventures werden interest rate swaps (IRS) contracten afgesloten om het variabel intrest risico in te dekken.

Toelichting 25 - Winst per aandeel

	2023	2022
Resultaat van het boekjaar, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap (in duizenden USD)	71.972	320.317
Aantal uitgegeven gewone aandelen per 31 december	59.500.000	59.500.000
Effect van eigen aandelen	-1.956.013	-2.273.263
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen per 31 december	57.415.904	57.226.737
Winst per aandeel in USD	1,25	0,01
	2023	2022
Resultaat van het boekjaar, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap (in duizenden USD)	71.972	320.317.483
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen per 31 december	57.415.904	57.226.737
Verwateringseffect van op aandelen gebaseerde compensatie	62.725	0
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen gedurende het jaar inclusief opties	57.478.629	57.226.737
Verwaterde winst per aandeel in USD	1,25	5,60

Plan 10 is opgenomen in de berekening van het verwateringseffect. Vanaf april 2023 waren de aandelenopties in the money en hadden ze een verwateringsimpact op de winst per aandeel.

In 2023 werden in totaal 317.250 opties van plan 10 uitgeoefend tegen een prijs van 9,62 EUR per aandeel. Op 31 december 2023 waren er geen aandelenopties meer beschikbaar.

Toelichting 26 - Leningen

(In duizenden USD)	Bank-leningen	Overige leningen	Leasingschulden gebruiksrechten	Totaal
Per 1 januari 2022	319.724	98.983	6.105	424.812
Nieuwe leningen	0	50.014	766	50.780
Toename door bedrijfscombinaties	15.319	0	4.864	20.184
Terugbetalingen	-163.700	-116.119	-1.476	-281.294
Transfers	7.551	-8.710	0	-1.160
Kwijtschelding van leningen	0	-1.193	0	-1.193
In resultaat genomen transactiekosten	5.877	1.627	0	7.504
Wisselkoersverschillen	8	-4.791	-157	-4.940
Toe te rekenen interestkosten	-1.387	-619	0	-2.006
Contractherwaardering/contractaanpassing	5.498	0	162	5.660
Per 31 december 2022	188.891	19.192	10.264	218.347
Meer dan één jaar	139.522	19.177	8.849	167.548
Minder dan één jaar	49.369	16	1.415	50.800
Per 31 december 2022	188.891	19.192	10.264	218.347
Shipping segment	178.090	19.178	664	197.932
Infrastructure segment	10.005	0	2.486	12.491
Diensten segment	796	15	7.114	7.925
Per 31 december 2022	188.891	19.192	10.264	218.347
Per 1 januari 2023	188.891	19.192	10.264	218.347
Nieuwe leningen	100.930	-23	805	101.712
Afname na verkoop van aandelen	0	0	-164	-164
Terugbetalingen	-56.869	-1.520	-2.283	-60.672
Transfers	13.981	-9.447	0	4.533
In resultaat genomen transactiekosten	339	64	0	403
Wisselkoersverschillen	174	0	296	469
Toe te rekenen interestkosten	180	398	0	579
Contractherwaardering/contractaanpassing	0	0	104	104
Per 31 december 2023	247.626	8.664	9.022	265.312
Meer dan één jaar	206.878	5.531	7.423	219.831
Minder dan één jaar	40.748	3.133	1.599	45.480
Per 31 december 2023	247.626	8.664	9.022	265.311
Shipping segment	145.773	8.648	472	154.894
Infrastructure segment	94.746	0	2.029	96.775
Diensten segment	7.106	15	6.520	13.642
Per 31 december 2023	247.626	8.664	9.022	265.311

Bankleningen

De bankleningen hebben voornamelijk betrekking op:

FLANDERS INNOVATION & FLANDERS PIONEER – USD 129,7 miljoen (december 2022: USD 135,5 miljoen)

In 2021 verkreeg de Groep een financiering van USD 144,0 miljoen voor de twee VLGC's: FLANDERS INNOVATION (USD 72,0 miljoen) en FLANDERS PIONEER (eveneens USD 72,0 miljoen) met een looptijd van vijftien jaar. De impliciete gewogen gemiddelde rentevoet van deze leningen bedraagt 5,61%. EXMAR NV heeft een garantie gesteld voor de onderliggende verplichtingen.

LPG pressurized faciliteiten - USD 15,8 miljoen (december 2022: USD 42,6 miljoen)

In het laatste kwartaal van 2018 en in april 2019 herfinancierde EXMAR respectievelijk zes en vier van haar LPG-schepen met druktanks (Pressurized) via een JOLCO-structuur (Japanse Operationele Lease met Call Optie). De leningen zijn terugbetaalbaar in driemaandelijke schijven en het toepasselijke rentepercentage bedraagt driemaandelijke SOFR plus 2,4%. De laatste terugbetaling is voorzien in december 2025. Het equity gedeelte van de JOLCO-financiering wordt gepresenteerd onder "Overige leningen" (zie hieronder).

In 2022 en 2023 heeft EXMAR de vervroegde uitkoopopties van 7 schepen uitgeoefend en betaalde in 2023 USD 41,1 miljoen voor 5 pressurized. Voor de twee schepen waarvoor de vervroegde uitkoopoptie werd uitgeoefend vóór 31 december 2023 met betaling in 2024, heeft het management het gerelateerde uitstaande aandelengedeelte van deze schepen overgeboekt naar "bankleningen" (USD 9,4 miljoen) en het verwachte te betalen bedrag voorgesteld als korte termijn (USD 14,0 miljoen).

Alle verplichtingen van de leningnemer worden gewaarborgd door EXMAR NV ("guarantor").

Bankleningen Solaia LLC en Bexco NV - USD 7,1 miljoen (december 2022: USD 10,8 miljoen)

De gewijzigde gesyndiceerde banklening van EXMAR's dochteronderneming Solaia Shipping LLC (december 2022: USD 10,0 miljoen), die dateerde van december 2021, werd terugbetaald in juni 2023.

Bexco NV heeft bijkomende leningen van EUR 6,2 miljoen in 2023. Het totaal ontleend bedrag bij Bexco NV per 31 december 2023 bedraagt USD 7,1 miljoen.

EEMSHAVEN - USD 94,7 miljoen

Eind 2023 ondertekende EXMAR Energy Netherlands BV (een 100% dochteronderneming van EXMAR NV) een kredietovereenkomst van USD 96 miljoen met ABN AMRO Bank N.V., Belfius Bank NV/SA, BNP PARIBAS FORTIS NV/SA en KBC BANK NV voor de financiering van FSRU EEMSHAVEN met vervaldag 16 augustus 2027. De kredietovereenkomst heeft een rentevoet van SOFR 3 maanden plus 2,16%. De faciliteit is terugbetaalbaar in zeven halfjaarlijkse tranches en een ballon op de einddatum.

Alle verplichtingen van de leningnemer worden gewaarborgd door EXMAR NV ("guarantor").

Overige leningen

Pressurized vloot - USD 8,7 miljoen (december 2022: USD 19,2 miljoen)

De overige leningen omvatten het uitstaande equity gedeelte van de JOLCO (Japanse Operationele Lease met Call Optie) financiering. Op 31 december 2023 bedraagt het uitstaande saldo USD 8,7 miljoen en heeft betrekking op 3 schepen.

Het management gaat ervan uit dat de aankoopopties van de zes resterende schepen voor of aan het einde van de leaseperiode worden uitgeoefend, wat zal resulteren in een extra kasuitgave van USD 4,6 miljoen.

Beschikbare kredietfaciliteiten

In mei 2020 verkreeg EXMAR een doorlopende kredietfaciliteit van EUR 18,0 miljoen van Belgische financiële instellingen met vervaldatum 1 februari 2022 tegen een rentevoet van EURIBOR drie maanden plus 2,0% marge. Deze faciliteit werd verlengd tot juni 2024 en kan verhoogd worden tot USD 30,0 miljoen. EXMAR heeft per eind 2022 en 2023 geen beroep gedaan op deze faciliteit.

Overige informatie

Op 16 december 2022 ondertekende EXMAR Shipping BV, een belangrijke joint venture, een aan duurzaamheid

gekoppelde senior faciliteit met een consortium van banken voor een bedrag van USD 450,0 miljoen, bestaande uit een doorlopende kredietfaciliteit van USD 310,0 miljoen en een termijnleningfaciliteit van USD 140,0 miljoen.

De lening vervalt 5 jaar na ondertekening. Op 31 december 2023 had EXMAR Shipping BV USD 247,3 miljoen opgenomen van de doorlopende kredietfaciliteit en USD 131,9 miljoen van de termijnlening.

In het algemeen zijn de leningen aangehouden door EXMAR en haar geassocieerde ondernemingen en joint ventures gedekt door een hypotheek op de onderliggende activa in eigendom van EXMAR en haar geassocieerde ondernemingen en joint ventures. Bovendien bestaan er verschillende pandrechten en andere soorten waarborgen om de leningen te verzekeren.

Convenanten

Verschillende lening convenanten zijn eveneens van toepassing en vereisen naleving van bepaalde financiële ratio's. Deze ratio's worden zesmaandelijks berekend op basis van EXMAR's geconsolideerde cijfers waar de joint ventures niet geconsolideerd worden volgens IFRS 11 maar volgens de proportionele consolidatie methode (analoog met de waarderingsregels gebruikt voor segment rapporteringsdoeleinden). We verwijzen naar onderstaande tabel voor een overzicht van de van toepassing zijnde convenanten.

VAN TOEPASSING ZIJNDE CONVENANTEN				
Ratio	Pressurized faciliteit	Krediet-faciliteiten ¹	Actuele positie 31 december 2023 ²	Actuele positie 31 december 2022 ²
Minimum boekhoudkundig eigen vermogen	≥ USD 300 miljoen	≥ USD 300 miljoen	USD 519,4 miljoen	USD 796,4 miljoen
Minimum vrije liquide middelen	≥ USD 25 miljoen	≥ USD 20 miljoen	USD 240,0 miljoen	USD 547,4 miljoen
Ratio eigen vermogen (Eigen vermogen/Totale activa)	≥ 25%	NVT	44,18%	59,1%
Werkkapitaal	minimum positief	minimum positief	USD 213,8 miljoen	USD 570,1 miljoen
Netto financiële schulden ratio	NVT	< 70%	32,84%	-14,04%
Openstaande schuld (in duizenden USD)	24.469	94.746		

1. Heeft betrekking op de EUR kredietfaciliteit en EEMSHAVEN kredietfaciliteit.

2. De werkelijke bedragen zijn gebaseerd op de meest restrictieve definities.

Uitleg van de belangrijkste definities die zijn toegepast in de berekeningen van de convenanten:

- Boekhoudkundig eigen vermogen: eigen vermogen exclusief eigen aandelen en het effect van eventuele waardeverminderingen van immateriële activa en het effect van reële waardeveranderingen van financiële derivaten;
- Vrije liquide middelen: kas en kasequivalenten (exclusief verpande of geblokkeerde liquide middelen), termijndeposito's en, in bepaalde convenanten, inclusief niet-opgenomen kredietfaciliteiten met een looptijd van minimaal zes maanden tot vervaldag;
- Werkkapitaal: vlottende activa min vlottende passiva;
- Netto intrestdragende schuld: geconsolideerde intrestdragende financiële schuld verminderd met vrije liquide middelen (en in één convenant ook verminderd met geblokkeerde kasequivalenten die in pand zijn gegeven voor een onderliggende verplichting).

Op 31 december 2023 voldeed EXMAR aan alle convenanten met voldoende headroom. EXMAR ziet er voortdurend op toe dat alle toepasselijke convenanten worden nageleefd om per juni 2024 en december 2024 aan alle convenanten te voldoen.

Volgende stappen dienen te worden genomen in overeenstemming met de van toepassing zijnde overeenkomsten moest een inbreuk vastgesteld worden:

- Elke schuldenaar zal de Faciliteit agent onmiddellijk op de hoogte stellen van enige inbreuk (en de genomen stappen, indien van toepassing, om de inbreuk te herstellen)
- Onmiddellijk, op vraag van de Faciliteit agent, zal de schuldenaar een certificaat leveren, gehandtekend door twee bestuurders, dewelke de inbreuk(en) en de stappen genomen om de inbreuk(en) te herstellen, specificeert en certificeert dat de inbreuk(en) niet aanhouden.

Toelichting 27 - Aandelenopties

De Groep heeft een aandelenoptieregeling ingevoerd waarbij bepaalde werknemers recht hebben om in te schrijven op een aantal opties. De opties zijn enkel uitoefenbaar na een periode van drie jaar en enkel voor werknemers die nog in dienst zijn na deze driejarige periode. Elke optie geeft de houder van de optie recht op één EXMAR aandeel.

De reële waarde van de diensten die in ruil voor de toegekende opties worden ontvangen, wordt bepaald op basis van de uitoefenprijs van de toegekende aandelenopties. De reële waarde van de ontvangen diensten wordt bepaald met behulp van een binominaal model. In dit model wordt onder andere uitgegaan van de contractuele looptijd van de optie.

Plan 10 liep eind 2023 af en van de resterende 321.250 opties werden er 317.250 uitgeoefend en 4.000 vervielen. In 2023 en 2022 werden geen opties uitgeoefend, noch werden er nieuwe plannen toegekend.

Reconciliatie openstaande opties	2023		2022	
	Aantal opties	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Aantal opties	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs
Openstaande aandelenopties per 1 januari	321.250	9,62	651.850	10,08
Nieuw verleende opties	0	0,00	0	0,00
Wijzigingen tijdens het boekjaar				
Uitgeoefende opties	-317.250	9,62	0	0,00
Vervallen/geschrapte opties	-4.000	9,62	-330.600	10,53
Openstaande aandelenopties per 31 december	0	9,62	321.250	9,62
Uitoefenbare aandelenopties per 31 december	0	N/A	321.250	9,62

Per eind december 2023 zijn er geen opties meer open.

Sinds 2018 werden alle plannen volledig in kost genomen.

Toelichting 28 - Personeelsbeloningen

TOEGEZEGDE PENSIOENPLANNEN EN SOORTGELIJKE VERPLICHTINGEN

De Groep voorziet in pensioenvoordelen voor de meeste van haar werknemers, hetzij direct, hetzij via een bijdrage aan een onafhankelijk fonds. De pensioenvoordelen voor het kaderpersoneel in dienst vóór 1 januari 2008 worden verstrekt onder een te bereiken doel plan. Dit plan is een te bereiken doel plan waarbij een eindloonstelsel van toepassing is.

Voor kaderleden in dienst na 1 januari 2008, werknemers gepromoveerd tot kaderlid na 1 januari 2008 en kaderleden die de leeftijd van 60 jaar bereikt hebben, voorziet de Groep pensioenvoordelen via een vast bijdrage plan. Belgische toegezegde bijdrageregelingen vallen onder toepassingsgebied van de Wet van 28 april 2003 op de aanvullende pensioenen, kort WAP genoemd. Volgens artikel 24 van deze wet is de werkgever verplicht een minimum rendement van 3,75% op de persoonlijke bijdragen van de werknemer en 3,25% op de bijdragen van de werkgever te garanderen en dit voor stortingen tot en met 31 december 2015. Vanaf januari 2016 dient de werkgever een gemiddeld minimum rendement van 1,75% te garanderen op zowel werknemersbijdragen als werkgeversbijdragen (zoals gewijzigd door de Wet van 18 december 2015).

Deze minimum rendementsgarantie overtreft over het algemeen het rendement dat gegarandeerd wordt door de verzekeringsmaatschappij. Aangezien de werkgever verplicht wordt een minimum rendement te garanderen, worden niet alle actuariële en investeringsrisico's overgedragen naar de verzekeringsmaatschappijen die deze plannen beheren. Bijgevolg voldoen deze plannen niet aan de definitie van toegezegde bijdragenregeling zoals gedefinieerd in IFRS en worden ze als een te bereiken doel plan geclassificeerd. Een actuariële berekening in overeenstemming met IAS 19 gebaseerd op de "projected unit credit (PUC)"-methode werd uitgevoerd in dit verband.

PERSONEELSBELONINGEN

(In duizenden USD)	2023	2022	2021	2020	2019
TE BEREIKEN DOEL PLANNEN					
Contante waarde van gefinancierde verplichtingen	-7.417	-7.523	-9.631	-10.969	-11.535
Reële waarde van de fondsbeleggingen	6.549	6.601	9.017	9.408	8.839
Contante waarde van de nettoverplichtingen	-868	-922	-614	-1.561	-2.696
VAST BIJDRAGEPLAN					
Contante waarde van gefinancierde verplichtingen	-6.701	-5.690	-8.102	-9.559	-5.340
Reële waarde van de fondsbeleggingen	6.570	5.571	7.986	9.405	6.438
Contante waarde van de netto (verplichtingen) activa	-131	-119	-116	-154	1.099
Totaal personeelsbeloningen	-999	-1.040	-730	-1.715	-1.597

TE BEREIKEN DOEL PLAN

(In duizenden USD)	2023	2022
WIJZIGINGEN IN DE VOORZIENINGEN GEDURENDE HET JAAR ¹		
Voorziening per 1 januari	13.213	17.733
Uitkeringen	-1.329	-979
Werkelijke werknemersbijdragen	225	190
Intrestkosten	499	147
Aan het dienstjaar toegekende pensioenkosten	546	515
Werkelijke taksen betaald op bijdragen (exclusief intresten)	-146	-116
Actuariële winsten/verliezen	624	-3.207
Wisselkoersverschillen	486	-1.070
Voorziening per 31 december	14.118	13.213
WIJZIGINGEN IN DE REËLE WAARDE VAN DE FONDSBELEGGINGEN ¹		
Reële waarde fondsbeleggingen per 1 januari	12.172	17.003
Ontvangen stortingen	1.400	1.124
Uitkeringen	-1.329	-979
Intrestopbrengsten	479	146
Werkelijke taksen betaald op bijdragen (exclusief intresten)	-146	-116
Werkelijke administratiekosten	-75	-61
Actuariële winst/verlies	168	-3.913
Wisselkoersverschillen	451	-1.032
Reële waarde fondsbeleggingen per 31 december ²	13.119	12.172
Netto toegezegde verplichting per 31 december	999	1.040

1. De wijzigingen in pensioenverplichtingen en fondsbeleggingen omvatten zowel de toegezegde pensioenregelingen als de Belgische toegezegde bijdrageregelingen die kwalificeren als een toegezegde pensioenregeling.
2. De fondsbeleggingen bevatten geen EXMAR aandelen en geen vastgoed door EXMAR in gebruik genomen.

(In duizenden USD)	2023	2022
KOSTEN OPGENOMEN IN GEREALISEERDE RESULTATEN		
Aan het dienstjaar toegekende pensioenkosten	-546	-515
Intrestkosten	-499	-147
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	479	146
Administratiekosten	-75	-61
Totale pensioenkosten opgenomen in de winst- en verliesrekening (zie toelichting 9)	-642	-577
KOSTEN OPGENOMEN IN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN		
Opname van actuariële winsten en verliezen	-456	-706
Totale pensioenkosten opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten	-456	-706

De verwachte werkgeversbijdragen voor het volgende boekjaar bedragen:

(In duizenden USD)	2023	2022
VERWACHTE ONTVANGEN STORTINGEN VOLGEND JAAR		
Inschatting van bijdragen verwacht te betalen volgend jaar	990	1.093

De actuariële veronderstellingen en de gemiddelde looptijd van de regelingen worden hieronder gedetailleerd weergegeven:

(In gewogen gemiddelden)	2023	2022
BELANGRIJKSTE ACTUARIËLE VERONDERSTELLINGEN		
Verdisconteringsvoet per 31 december	3,20%	3,75%
Verwacht rendement op activa per 31 december	3,20%	3,75%
Inflatie	2,20%	2,20%
Looptijd van te bereiden doel plannen (in jaren)	8	8
Looptijd van vaste bijdrageplannen (in jaren)	13	14

De fondsbeleggingen zijn als volgt samengesteld:

(In duizenden USD)	2023	2022
Eigen vermogen instrumenten	4,0%	5,0%
Leningen	87,0%	88,0%
Vastgoed	8,0%	7,0%
Kasgelden	1,0%	0,0%

Toelichting 29 - Handels- en overige schulden

(In duizenden USD)	2023	2022
Handelsschulden	40.721	35.366
Overige schulden	96.002	29.100
Over te dragen opbrengsten	10.186	11.076
Handels- en overige schulden	146.909	75.542
Waarvan financiële schulden (Toelichting 30)	134.717	62.730

De handelsschulden stegen in 2023 en hebben voornamelijk te maken met de engineering-, inkoop- en conversiecontracten.

Andere schulden bevatten voornamelijk ontvangen voorschotten, BTW en loonbetalingen. De toename heeft betrekking op de voorwaardelijke vergoedingsverplichting van USD 78,0 miljoen geboekt in 2022 met betrekking tot TANGO FLNG, die naar verwachting zal worden afgewikkeld in het vierde kwartaal van 2024 (zie ook Belangrijke oordelen en schattingen) en is overgeboekt van langlopende naar kortlopende verplichtingen.

De over te dragen opbrengsten omvatten reeds gefactureerde opbrengsten die betrekking hebben op volgende boekjaren, zoals vrachten, huur, ...

Als gevolg van de gedeeltelijke verkoop van de aandelen van Ecos Srl werden de activa en passiva van de vennootschap niet langer in de balans opgenomen. Het effect van de verwijdering uit de balans op handelsschulden en overige schulden is USD 3,5 miljoen op handelsschulden en USD 1,0 miljoen op overige schulden.

Toelichting 30 - Financiële risico's en financiële instrumenten

In zijn normale beleidsvoering is de Groep blootgesteld aan diverse risico's zoals beschreven in de Corporate Governance Verklaring. De Groep is blootgesteld aan krediet-, intrest-, valuta- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheren, maakt de Groep gebruik van verschillende financiële instrumenten, voornamelijk intrestafdekkingen gesitueerd binnen onze joint ventures alsook valuta forwardcontracten.

De Groep past hedge accounting toe voor alle transacties die voor hedge accounting in aanmerking komen (formele documentatie en effectiviteitstest bij aanvang en op voortdurende basis). Financiële instrumenten worden initieel gewaardeerd aan reële waarde. Na de initiële waardering wordt het effectieve deel van de wijzigingen in de reële waarde van de financiële instrumenten die voor hedge accounting in aanmerking komen (b.v. kasstroomafdekkingen), opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten. Het niet-effectieve deel van de wijzigingen in de reële waarde van financiële instrumenten die niet voor hedge accounting in aanmerking komen, worden onmiddellijk in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Reële Waardehiërarchie

De volgende tabel geeft de financiële activa en verplichtingen weer, gewaardeerd tegen reële waarde, volgens de reële waardehiërarchie:

(In duizenden USD)				
31 december 2023	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Afgeleide financiële instrumenten	0	550	0	550
Aandelen gewaardeerd aan FVTPL	701	37.227	0	37.928
Totaal financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde	701	37.777	0	38.478
Totaal financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde	0	0	0	0

(In duizenden USD)				
31 december 2022	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Afgeleide financiële instrumenten	0	573	0	573
Aandelen gewaardeerd aan FVTPL	1.054	795	0	1.849
Totaal financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde	1.054	1.368	0	2.422
Totaal financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde	0	0	0	0

Alle andere financiële instrumenten dan de hierboven vermelde worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Kredietrisico

Kredietrisicobeleid

De Groep is blootgesteld aan kredietrisico's uit haar operationele activiteiten (voornamelijk handels- en andere vorderingen en transacties met geassocieerde ondernemingen en joint ventures) en uit haar financieringsactiviteiten, waaronder deposito's bij banken, valutatransacties en andere financiële instrumenten.

Het kredietrisico wordt doorlopend en per segment nauwlettend in het oog gehouden door de Groep en indien nodig worden kredietwaardigheidscontroles uitgevoerd.

De leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures bestaan uit aandeelhoudersleningen aan onze geassocieerde ondernemingen en joint ventures die eigenaar of exploitant zijn van een LPG-schip of offshore-platform. Aangezien alle schepen operationeel zijn en inkomsten genereren of zijn verpand als zekerheid voor de onderliggende lening, verwachten wij geen problemen met de inbaarheid van de uitstaande leningen (na waardevermindering) aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures. De geassocieerde ondernemingen en joint ventures waarvan het aandeel in het eigen vermogen negatief is, worden toegerekend aan andere componenten (voornamelijk in mindering gebracht op de vorderingen) van het belang van de investeerder in de geassocieerde onderneming en indien het negatieve eigen vermogen groter is dan het belang van de investeerder, wordt een overeenkomstige verplichting opgenomen voor zover de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft. De voorwaarden van de aandeelhoudersleningen worden besproken in Toelichting 18 Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures van dit jaarverslag.

EXMAR beoordeelt de invorderbare waarde van elke handels- en andere vordering op individuele basis op het einde van de rapporteringsperiode om ervoor te zorgen dat er voldoende waardeverminderingen worden aangelegd voor oninbare bedragen. Er bestaan ook opvolgingsprocedures om ervoor te zorgen dat er vervolgacties worden ondernomen om achterstallige schulden in te vorderen. In dit verband is het management van de Groep, gezien de historische wanbetalingspercentages van minder dan 1% voor 2023 en 2022, van mening dat het kredietrisico van de Groep gering is.

De Groep doet alleen zaken met banken met een goede kredietwaardigheid. De Groep controleert en beheert de blootstelling aan banken met goedgekeurde kredietlimieten voor tegenpartijen en kredietrisicoparameters om het risico van wanbetaling te beperken.

Blootstelling aan het kredietrisico

(In duizenden USD)	2023	2022
Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	11.597	6.997
Afgeleide financiële instrumenten	550	573
Overige investeringen - aandelen gewaardeerd aan FVTPL	37.928	3
Handels- en overige vorderingen (zie Toelichting 22)	83.643	59.778
Geblokkeerde kasequivalenten	0	0
Kas en kasequivalenten	176.930	519.553
Boekwaarden van financiële activa	310.649	586.904

De boekwaarden van de financiële activa geven het maximale kredietrisico weer.

Voorziening voor kredietverliezen

Aangezien vervallen uitstaande vorderingen niet materieel zijn, wordt geen ouderdomsanalyse gegeven.

Eind 2022 hebben wij waardeverminderingen geboekt op leningen aan en handelsvorderingen op geassocieerde ondernemingen en joint ventures voor een totaalbedrag van USD 11,4 miljoen. De waardevermindering voor leningen aan en handelsvorderingen op investeringen verwerkt volgens de 'equity'-methode is eind 2023 gedeeltelijk teruggenomen en bedraagt USD 6,7 miljoen. De waardeverminderingen op overige (niet-handels) vorderingen op derden stegen tot USD 1,9 miljoen tot USD 3,9 miljoen.

Intrestrisico

Intrestrisicobeleid

De intrestdragende leningen worden meestal onderhandeld met variabele intrestvoeten. Om dit intrestrisico in te dekken, maakt de Groep gebruik van een aantal intrestafdekkingsinstrumenten die op de markt beschikbaar zijn wanneer het management van mening is dat het voordelig is om dit te doen. Momenteel bestaan er geen Interest Rate Swaps ("IRS") contracten in onze dochterondernemingen. Anderzijds bestaan er verschillende IRS contracten binnen onze joint ventures. De Groep past hedge accounting toe indien aan de voorwaarden wordt voldaan. Wanneer geen hedge accounting wordt toegepast, worden de wijzigingen in de reële waarde verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Blootstelling aan intrestrisico

(In duizenden USD)	2023	2022
Totaal intrestdragende leningen (exclusief leaseverplichtingen)	256.290	208.083
met vaste intrest	138.389	154.669
met variabele intrest	117.901	53.414
Netto blootstelling	117.901	53.414

Het bedrag van de leningen met variabele rente steeg aanzienlijk in 2023 als gevolg van de nieuwe faciliteitsovereenkomst voor de financiering van de FSRU EEMSHAVEN (zie Toelichting 26 Leningen).

Gevoeligheidsanalyse

Bij een wijziging in de intrestvoet van 50 basispunten, zouden de cijfers worden beïnvloed met onderstaande bedragen (onder de veronderstelling dat de andere variabelen niet wijzigen):

(In duizenden USD)	2023		2022	
	+ 50 bp	- 50 bp	+ 50 bp	- 50 bp
Leningen met variabele intrest	590	-590	267	-267
Intrest afdekkingsinstrumenten	0	0	0	0
Netto gevoeligheid	590	-590	267	-267
Effect op winst- en verliesrekening	590	-590	267	-267
Effect op eigen vermogen	0	0	0	0

Een belangrijk gedeelte van EXMAR's intrestopbrengsten zijn afkomstig van leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures met een variabele intrestvoet. Een stijging/ daling van de intrestvoet zou resulteren in een stijging/ daling van de intrestopbrengsten maar zou grotendeels geneutraliseerd worden door een stijging/ daling van de intrestkosten erkend door de joint venture/ geassocieerde onderneming voor het corresponderende bedrag. Bijgevolg heeft elke stijging/ daling van de variabele intrestvoet van toepassing op leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures geen invloed op het netto resultaat van de groep. Bijgevolg werden leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures niet opgenomen in bovenstaande gevoeligheidsanalyse.

Valutarisico

Het valutarisico van de Groep wordt historisch vooral beïnvloed door de EUR/USD-verhouding voor de bemanning van de vloot, de betaling van salarissen en de activiteiten van Bexco, die in EUR worden uitgedrukt. Om het valutarisico te bewaken, maakt de Groep gebruik van een reeks instrumenten ter dekking van het valutarisico en van termijncontracten indien dit nodig wordt geacht.

Eind 2023 had EXMAR geen instrument contracten lopen ter dekking van de EUR/USD.

Blootstelling aan het valutarisico

Blootstelling aan het valutarisico, gebaseerd op nominale bedragen in duizenden in vreemde munt:

(In duizenden lokale valuta)	2023				2022			
	EUR	NOK	XAF	ARS	EUR	NOK	XAF	ARS
Vorderingen	9.730	91	1.975.725	230.930	12.435	1.899	434.754	225.083
Schulden	-11.464	-97	0	-83.302	-16.083	0	-12.801	-37.564
Intrestdragende leningen	0	0	0	0	0	0	0	0
Risico	-1.734	-5	1.975.725	147.628	-3.648	1.899	421.953	187.519
Termijncontracten								
Netto blootstelling	-1.734	-5	1.975.725	147.628	-3.648	1.899	421.953	187.519
In duizenden USD	-1.916	-1	3.328	183	-3.891	193	686	1.059

Het bovenstaande overzicht geeft de blootstelling voor de top-4 valutarisico's weer.

Gevoeligheidsanalyse

Per 31 december 2023, zou een toename van 10,0% van de EUR/USD slotkoers zou de resultatenrekening van 2023 beïnvloeden met USD -0,2 miljoen (2022: USD -0,4 miljoen). Een daling van de EUR/USD slotkoers met 10,0% zou de resultatenrekening met eenzelfde bedrag (tegenovergesteld teken) beïnvloeden.

Per 31 december 2023, zou een toename van 10,0% van de XAF/USD slotkoers zou de resultatenrekening van 2023 beïnvloeden met USD +0,33 miljoen (2022: USD +0,07 miljoen). Een daling van de XAF/USD slotkoers met 10,0% zou de resultatenrekening met eenzelfde bedrag (tegenovergesteld teken) beïnvloeden.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisicobeleid

De Groep beheert haar liquiditeitsrisico om zo aan haar financiële verplichtingen op vervaldag te voldoen. Het liquiditeitsrisico wordt beheerd door een continue opvolging van kasstroomprojecties, toetsing van liquiditeitsratio's aan interne en externe verplichtingen en door het aanhouden van diverse financieringsbronnen met adequate back-up faciliteiten.

Verschillende lening convenanten zijn eveneens van toepassing en vereisen naleving van bepaalde financiële ratio's. Per 31 december 2023 voldeed EXMAR aan de van toepassing zijnde convenanten. We verwijzen in dit verband eveneens naar Toelichting 26 Leningen.

Contractuele looptijd voor financiële verplichtingen, leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures en financiële garanties

Onze verplichtingen op korte termijn zoals handelsschulden en overige schulden worden verwacht betaald te zijn in de komende twaalf maanden en werden bijgevolg niet opgenomen in onderstaande tabel. De contractuele looptijd van onze financiële verplichtingen en leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures, inclusief verwachte interestbetalingen, wordt weergegeven in onderstaande tabel. De contractuele looptijd van onze financiële schulden is gebaseerd op de contractuele aflossingstabellen van de leningen. Het niet-opgenomen gedeelte van onze kredietfaciliteiten is niet opgenomen in de onderstaande tabellen.

De contractuele vervaldagen van onze leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures zijn gebaseerd op de kasstroomprognoses voor toekomstige jaren voor de aandeelhouderslening van EXMAR LPG en de verwachte terugbetaling van de lening voor de Electra Offshore Ltd faciliteit exclusief saldering van negatieve eigen vermogens (zie Toelichting 18 Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures).

EXMAR heeft ook garanties toegekend aan bankinstellingen dewelke leningen hebben toegekend aan haar geassocieerde ondernemingen en joint ventures. Het bedrag dat EXMAR zou moeten betalen wanneer de kredietfaciliteit wordt aangewend is toegelicht in onderstaande tabel onder garanties.

(In duizenden USD)	Val.	Intrest-voet	Looptijd	Boek-waarde	Contractuele kasstromen				
					Totaal	< 1 jaar	1-2 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
31 december 2023									
Bank leningen VLGC's	USD	5,62%	2036	-129.740	-190.631	-13.258	-13.104	-39.026	-125.243
Bank-/overige leningen -pressurized vloot	USD	LIBOR+ 2,4%	2023 - 2025	-15.820	-26.063	-12.586	-13.477	0	0
Bank lening - EEMSHAVEN	USD	LIBOR+ 2,5%	2023	-94.746	-112.735	-20.047	-18.789	-73.899	0
Bank leningen - overige	EUR	EURIBOR + 1,7%	2028	-15.983	-6.598	-6.605	-115	122	0
Leaseverplichtingen	USD			-3.277	-1.880	-464	-463	-953	0
Leaseverplichtingen	EUR			-4.955	-5.085	-1.400	-1.363	-1.544	-778
Leaseverplichtingen	SGD			-454	-205	-134	-71	1	0
Leaseverplichtingen	CNY			0	-19	-19	0	0	0
Leaseverplichtingen	INR			-199	-244	-53	-56	-135	0
Leaseverplichtingen	XAF			-136	-147	-51	-51	-46	0
				-265.311	-343.608	-54.618	-47.487	-115.482	-126.022
Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	USD			11.597	12.989	12.989	0	0	0
Financiële garanties	USD			0	-237.584	-31.301	-30.754	-175.530	0

(In duizenden USD)	Val.	Intrest-voet	Looptijd	Boek-waarde	Contractuele kasstromen				
					Totaal	< 1 jaar	1-2 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
31 december 2022									
Bank leningen VLGC's	USD	5,62%	2036	-135.492	-203.954	-13.323	-13.258	-39.210	-138.163
Bank-/overige leningen -pressurized vloot	USD	LIBOR+ 2,4%	2023 - 2025	-61.752	-62.831	-36.038	-16.190	-10.604	0
Bank lening - EXCALIBUR	USD	LIBOR+ 2,5%	2023	-10.004	-10.458	-10.458	0	0	0
Bank leningen - overige	EUR	EURIBOR + 1,7%	2028	-835	-372	-356	-16	0	0
Leaseverplichtingen	USD			-2.127	-2.387	-507	-464	-1.416	0
Leaseverplichtingen	EUR			-7.985	-8.516	-1.533	-1.287	-2.441	-3.255
Leaseverplichtingen	SGD			-65	-66	-66	0	0	0
Leaseverplichtingen	INR			-66	-332	-20	0	0	0
Leaseverplichtingen	CNY			-21	-22	-22	0	0	0
				-218.347	-288.939	-62.322	-31.216	-53.670	-141.419
Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	USD			7.000	7.840	7.840	0	0	0
Financiële garanties	USD			0	-270.796	-56.458	-27.661	-186.676	0

Reële waarden

Boekwaarden versus reële waarden

(In duizenden USD)			2023		2022	
	Reële waarde-hiërarchie	Boek-waarde	Reële waarde	Reële waarde-hiërarchie	Boek-waarde	Reële waarde
Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures	2	11.597	11.597	2	7.000	7.000
Overige investeringen - aandelen gewaardeerd aan FVTPL	1/2	37.928	37.928	1/2	1.849	1.849
Afgeleide financiële instrumenten	2	550	550	2	573	573
Leningen (exclusief leaseverplichtingen)	2	-256.290	-280.280	2	-208.083	-234.700
		-206.214	-230.204		-198.661	-225.278

De financiële activa en verplichtingen gewaardeerd aan reële waarde worden geanalyseerd en krijgen een hiërarchie toegekend ter bepaling van de reële waarde:

- Niveau 1 zijnde genoteerde prijzen in actieve markten van identieke activa of verplichtingen;
- Niveau 2 zijnde andere dan genoteerde waarden begrepen in niveau 1 welke toch direct of indirect waarneembaar zijn voor de activa en verplichtingen, hetzij direct (als prijzen) hetzij indirect (afgeleid van prijzen);
- Niveau 3 zijnde waarden welke niet op waarneembare marktwaarden gebaseerd zijn.

De opsplitsing tussen niveau 1 en niveau 2 voor aandelen gewaardeerd aan FVTPL wordt weergegeven in het begin van deze toelichting.

Basis voor bepaling van reële waarde:

- **Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures:** huidige waarde van toekomstige kasstromen, verdisconteerd aan marktconforme intrestvoeten op balansdatum.
- **Aandelen gewaardeerd aan FVTPL:**
  - Genoteerde biedkoers op balansdatum voor Frontera aandelen
  - Niet-genoteerde fixing op balansdatum via een openbare veiling via Euronext voor Sibelco aandelen.
  - Vantage Drilling is een Over-the-counter (OTC) aandeel, en wordt bijgevolg niet genoteerd op een grote aandelenbeurs in de Verenigde Staten. Het wordt daarentegen verhandeld via een broker-dealer netwerk. De prijs wordt bepaald via het vraag/aanbod principe.
- **Termijncontracten:** huidige waarde van het verschil tussen de termijnkoers op balansdatum en de betaalde termijnkoers
- **Intrestdragende leningen:** huidige waarde van toekomstige kasstromen, verdisconteerd aan marktconforme intrestvoeten op balansdatum.

Voor bepaalde financiële activa en verplichtingen (handelsvorderingen en overige vorderingen, kas en kasequivalenten, handelsschulden en overige schulden en leaseverplichtingen) dewelke niet gewaardeerd worden aan reële waarde, wordt geen reële waarde toegelicht aangezien de boekwaarde een goede benadering is van de reële waarde.

Toelichting 31 – Leasing

Leasing als leasingnemer

De Groep huurt gebouwen, motorvoertuigen en IT-materiaal.

(In duizenden USD)			
GEBRUIKSRECHTEN	Gebouwen	IT materiaal	Totaal
Saldo per 31 december 2022	10.143	768	10.910
Saldo per 31 december 2023	9.152	510	9.661

Voor de volledige mutatietabel met betrekking tot de gebruiksrechten inclusief de geboekte afschrijvingen van het boekjaar verwijzen we naar Toelichting 15 Gebruiksrechten van dit financieel rapport.

De Groep heeft verschillende huurcontracten die verlengings- of beëindigingsopties bevatten. Deze opties worden door het management onderhandeld om flexibiliteit te bieden bij het beheer van de leaseportefeuille. Er wordt beoordeeld of het redelijk zeker is dat deze verlengings- en beëindigingsopties zullen worden uitgeoefend (zie Toelichting 1 Waarderingsregels).

Voor de looptijdanalyse met betrekking tot de leaseverplichtingen wordt verwezen naar Toelichting 30 Financiële risico's en financiële instrumenten.

Bedragen erkend in de resultatenrekening

(In duizenden USD)		
LEASING ONDER IFRS 16	2023	2022
Intrestkosten op leaseschulden	238	266
Kosten met betrekking tot leasing van niet-significant activa	468	499

Leasing als leasinggever

De Groep is lange termijn charterovereenkomsten aangegaan voor bepaalde activa in haar vloot. Met betrekking tot de leasing classificatie werd geoordeeld dat vrijwel alle risico's en voordelen bij de Groep blijven. Bijgevolg kwalificeren deze overeenkomsten als operationele huurovereenkomsten.

De door de Groep gedurende 2023 erkende huurinkomsten bedroegen USD 108,9 miljoen (2022: USD 65,1 miljoen).

De volgende tabel geeft een analyse van de looptijd van leasebetalingen en toont de niet-verdisconteerde leasebetalingen die na de verslagdatum moeten worden ontvangen. De afname van de totale leasebetalingen (bij de dochterondernemingen) ten opzichte van 2022 is voornamelijk het gevolg van:

- Leasecontracten van VLGC en EEMSHAVEN naderen vervaldatum: daling met USD 60 miljoen
- Nieuwe midsize contracten: toename met USD 29 miljoen
- Een extra jaar inbegrepen voor de tienjarige charterovereenkomst voor de EXCALIBUR FSU met ENI is een stijging van USD 24 miljoen.

De onderstaande tabel met betrekking tot de geassocieerde ondernemingen en joint ventures omvat enkel het aandeel van EXMAR in de verwachte operationele leasebetalingen.

(In duizenden USD)	2023	2022
Minder dan één jaar	81.029	80.662
Eén tot twee jaar	65.421	62.765
Twee tot drie jaar	57.407	62.646
Drie tot vier jaar	36.714	55.187
Vier tot vijf jaar	22.075	32.850
Meer dan vijf jaar	109.500	85.045
Totale operationele leasing onder IFRS 16 (Dochterondernemingen) Saldo op 31 december	372.147	379.155
Minder dan één jaar	77.283	72.472
Eén tot twee jaar	20.524	28.349
Twee tot drie jaar	5.432	16.101
Drie tot vier jaar	1.806	5.432
Vier tot vijf jaar	0	1.806
Meer dan vijf jaar	0	0
Totale operationele leasing onder IFRS 16 (geass. ondernemingen en JV) Saldo op 31 december	105.045	124.160

Toelichting 32 - Investeringsverplichtingen

Op 31 december 2023 heeft de Groep investeringsverplichtingen voor een totale waarde van USD 284,8 miljoen, waarvan USD 63,9 miljoen voorschotten zijn betaald in 2022 en 2023. Dit heeft betrekking op een bestelling door EXMAR samen met haar joint venture partner SEAPEAK (elk 50%) voor vier 46.000 m³ nieuwbouw dual-fuel MGC's. De uitstaande verbintenis van EXMAR voor de bestelling bedraagt USD 110,5 miljoen.

Toelichting 33 - Voorwaardelijke verplichtingen

Verschillende vennootschappen van de Groep zijn betrokken in een aantal juridische geschillen die voortvloeien uit hun dagelijkse activiteiten. Het management verwacht niet dat de uitkomst van deze procedures enige materiële invloed zal hebben op de financiële positie van de Groep.

Toelichting 34 - Verbonden partijen

Meerderheidsaandeelhouder

Saverex NV, de Belgische meerderheidsaandeelhouder van EXMAR NV, stelt IFRS geconsolideerde jaarrekeningen op die publiek beschikbaar zijn. Saverex NV wordt gecontroleerd door de heer Nicolas Saverys (Uitvoerend voorzitter van de Raad van Bestuur van EXMAR).

Transacties met controlerende aandeelhouder en met controlerende aandeelhouders verbonden partijen

Saverbel NV, gecontroleerd door de heer Nicolas Saverys, heeft KEUR 91 administratiekosten doorgerekend aan de Groep in 2023 (2022: KEUR 79). De openstaande schuld voor deze diensten bedraagt per 31 december 2023 KEUR 28 (2022: KEUR 27).

Saverex NV, eveneens gecontroleerd door de heer Nicolas Saverys, factureerde KEUR 2.400 advieskosten aan de Groep in 2023 (2022: KEUR 2.900), welke volledig betaald was per 31 december 2023 (2022: 0). Verder heeft Saverex voor het jacht "Douce France" KEUR 1 administratiekosten in 2023 (2022: KEUR 0) en KEUR 0 tijdbevrachtingsopbrengsten aan EXMAR Yachting in rekening gebracht (in 2022: KEUR 232). Het uitstaande bedrag per jaareinde 2023 bedroeg KEUR 0 (2022: KEUR 0).

EXMAR Shipmanagement heeft aan Saverex KEUR 111 aangerekend voor scheepsbeheer met betrekking tot het jacht "Douce France" in 2023 (2022: KEUR 61). Het uitstaande bedrag per jaareinde met betrekking tot deze diensten bedraagt KEUR 4 (2022: KEUR 1).

Travel Plus heeft KEUR 89 gefactureerd aan Saverex met betrekking tot reisdiensten geleverd gedurende 2023 (2022: KEUR 33). Het uitstaande bedrag met betrekking tot deze diensten bedraagt KEUR 0 (2022: KEUR 1).

In de loop van 2023 werd een bedrag van KEUR 204 (2022: KEUR 108) gefactureerd aan de heer Nicolas Saverys als doorrekening van privé-uitgaven. Het betreffende openstaande bedrag per 31 december 2023 met betrekking tot deze prestaties bedraagt KEUR 42 (2022: KEUR 11).

Transacties met verbonden partijen vinden plaats tegen marktconforme voorwaarden.

Transacties met joint ventures en geassocieerde ondernemingen

EXMAR levert algemene diensten, boekhoudkundige diensten, management diensten, bouwtoezicht diensten en scheepsbemanningen en -onderhoud diensten aan aan haar joint ventures en geassocieerde ondernemingen. Voor al deze diensten worden vergoedingen aangerekend aan de joint ventures en geassocieerde ondernemingen gebaseerd op contracten tussen alle betrokken partijen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle significante vorderingen, significante schulden en de gerelateerde bedragen geregistreerd in het overzicht van gerealiseerde resultaten als gevolg van geleverde en ontvangen diensten.

(In duizenden USD)	31 december 2023		31 december 2022	
	Vorderingen	Schulden	Vorderingen	Schulden
Scheepsbemannings- en -onderhoud diensten	11.840	0	2.905	1.591
Algemene, boekhoudkundige en management diensten	1.018	0	1.151	0
Bouwtoezicht diensten	0	0	0	0
Verhuur diensten	0	0	0	0

(In duizenden USD)	2023		2022	
	Geleverde diensten	Ontvangen diensten	Geleverde diensten	Ontvangen diensten
Scheepsbemannings- en -onderhoud diensten	15.156	0	12.752	0
Algemene, boekhoudkundige en management diensten	1.112	0	999	0
Bouwtoezicht diensten	0	0	0	0
Verhuur & overige diensten	0	0	0	0

EXMAR verstrekt eveneens leningen aan haar geassocieerde ondernemingen en joint ventures waarvoor intrestopbrengsten geboekt worden in de cijfers. We verwijzen in dit verband naar Toelichting 18 Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures voor een overzicht van deze leningen en naar Toelichting 11 Financiële opbrengsten/kosten voor het totaal bedrag van deze intrestopbrengsten.

Transacties met bestuurders en management

We verwijzen in verband met transacties met bestuurders en management naar het remuneratieverslag 2023 dewelke opgenomen werd in dit jaarverslag (zie Corporate Governance Verklaring). Voor informatie met betrekking tot belangenconflicten verwijzen we naar het Verslag van de Raad van Bestuur.

Bestuurders en management hebben KEUR 83 (2022: KEUR 82) aan kosten doorgerekend. Het uitstaande bedrag per 31 december 2022 met betrekking tot deze diensten bedraagt KEUR 0 (2022: KEUR 0).

Raad van Bestuur

(In duizenden EUR)	2023	2022
Voorzitter	100	100
Andere leden (individueel bedrag)	50	50
Totaal betaald	469	500

Het totaal bedrag betaald aan de leden van de Raad van Bestuur betreft het bedrag aan vergoedingen aan niet-uitvoerende en onafhankelijke bestuurders voor hun activiteiten als lid van de Raad van Bestuur. De uitvoerende bestuurders worden enkel vergoed in hun hoedanigheid van leidinggevende en niet in hun hoedanigheid van uitvoerende bestuurder/ lid van de Raad van Bestuur.

Er zijn geen leningen verstrekt aan de leden van de Raad van Bestuur in 2023 of 2022. Het uitstaande bedrag met betrekking tot doorgerekende privé-uitgaven aan de heer Nicolas Saverys was nul op 31 december 2023 (2022: KEUR 0).

Audit- en Risicocomité

(In duizenden EUR)	2023	2022
Voorzitter	20	20
Andere leden (individueel bedrag)	10	10
Totaal betaald	50	50

Benoemings- en Remuneratiecomité

(In duizenden EUR)	2023	2022
Leden (individueel bedrag)	10	10
Totaal betaald	30	30

Directiecomité

In lijn met de algemene beloningsprincipes van EXMAR is de remuneratie van de leden van het Uitvoerend Comité afhankelijk van de prestaties van de Vennootschap en de individuele vaardigheden en prestaties. Het remuneratiepakket bestaat uit drie elementen:

- De vaste jaarlijkse remuneratie;
- De variabele remuneratie op korte termijn (KTI – korte termijn incentive);
- De variabele remuneratie op lange termijn (LTI – lange termijn incentive).

Het niveau en de structuur van de vergoedingspakketten liggen in lijn met de marktpraktijken voor soortgelijke functies in vergelijkbare vennootschappen.

Eind 2023 bestond het Uitvoerend Comité uit vier leden. In de overeenkomsten met de leden van het Uitvoerend Comité zijn de gebruikelijke opzegtermijnen en ontslagvergoedingen opgenomen, rekening houdend met factoren zoals de functie en de ervaring van de betrokken uitvoerende manager, en steeds binnen het toepasselijke wettelijke kader.

(In duizenden EUR) DIRECTIECOMITÉ, exclusief CEO	2023	2022
Totaal vaste vergoeding	1.556	1.270
waarvan voor pensioenplannen en verzekeringen	0	0
waarvan waarde van opties	0	0
Totale variabele vergoeding	1.205	574

(In duizenden EUR) Nicolas Saverys/Saverex	2023	2022
Totaal vaste vergoeding	1.200	900
..... waarvan voor pensioenplannen en verzekeringen	0	0
..... waarvan waarde van opties	0	0
..... Totale variabele vergoeding	1.200	2.000

(In duizenden EUR) CEO	2023	2022
Totaal vaste vergoeding	575	575
..... waarvan voor pensioenplannen en verzekeringen	0	0
..... waarvan waarde van opties	0	0
..... Totale variabele vergoeding	288	500

Aan de leden van het directiecomité werden geen leningen toegekend in 2023 of 2022.

Het totaal aantal opties (plan 10) dat aan de leden van het directiecomité werd toegekend is als volgt:

AANTAL TOEGEKENDE OPTIES	2023	2022
Nicolas Saverys	0	60.000
.....	0	60.000

Een aantal bestuurders en managers, of hun directe familieleden, betrekken functies in andere vennootschappen over de welke zij controle of gezamenlijke controle uitoefenen. Geen van deze vennootschappen hebben transacties uitgevoerd met de Groep gedurende het boekjaar.

Toelichting 35 - Groepsentiteiten

GECONSOLIDEERDE VENNOOTSCHAPPEN	Land van vestiging	Consolidatie methode	Belang	
			2023	2022
Joint ventures				
Estrela Ltd	Hongkong	Eigen vermogen	50,00%	50,00%
EXMAR Gas Shipping Ltd	Hongkong	Eigen vermogen	50,00%	50,00%
EXMAR LPG BV	Belgium	Eigen vermogen	50,00%	50,00%
EXMAR Shipping BV	Belgium	Eigen vermogen	50,00%	50,00%
Good Investment Ltd	Hongkong	Eigen vermogen	50,00%	50,00%
Monteriggioni Inc	Liberia	Eigen vermogen	50,00%	50,00%
Geassocieerde ondernemingen				
ECOS SRL ²	Italië	Eigen vermogen	33,30%	60,00%
Electra Offshore Ltd	Hongkong	Eigen vermogen	40,00%	40,00%
Exview Hong Kong Ltd	Hongkong	Eigen vermogen	40,00%	40,00%
Marpos NV	Belgium	Eigen vermogen	45,00%	45,00%
Springmarine Nigeria Ltd	Nigeria	Eigen vermogen	40,00%	40,00%
Dochterondernemingen				
Ahlmair Germany GmbH	Duitsland	Integraal	100,00%	100,00%
Bexco NV	Belgium	Integraal	100,00%	100,00%
DV Offshore SAS	Frankrijk	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Argentina	Argentinië	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Energy Hong Kong Ltd	Hongkong	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Energy Netherlands BV	Nederland	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Energy Services BV	Nederland	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Export Netherlands	Nederland	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Fortitude LNG Limited ¹	Nederland	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR FSRU Hong Kong Ltd	Hongkong	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Holdings Ltd	Liberia	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Hong Kong Ltd	Hongkong	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Import LNG Netherlands BV ¹	Nederland	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR LPG Holding BV	Belgium	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR LNG Investments Ltd	Liberia	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Lux SA	Luxemburg	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Marine NV	Belgium	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Netherlands BV	Nederland	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR NV	Belgium	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Offshore Company	VS	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Offshore Ltd	Bermuda	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Offshore Services SA	Luxemburg	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Offshore BV	Belgium	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Singapore Pte Ltd	Singapore	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Shipmanagement BV	Belgium	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Shipmanagement India Private Ltd	India	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Shipping USA Inc ³	VS	Integraal	0,00%	100,00%
EXMAR Small Scale LPG NL BV	Nederland	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Small Scale LPG HK Ltd	Hongkong	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Small Scale LPG BE BV	Belgium	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR (UK) Shipping Company Ltd	Groot-Brittannië	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR VLGC BV	Belgium	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR VLGC Netherlands BV	Nederland	Integraal	100,00%	100,00%
EXMAR Yachting BV	Belgium	Integraal	100,00%	100,00%
Franship Offshore Lux SA	Luxemburg	Integraal	100,00%	100,00%
Internationaal Maritiem Agentschap NV	Belgium	Integraal	99,03%	99,03%
Seavie Caribbean Ltd Jamaica	Jamaica	Integraal	100,00%	100,00%
Seavie Private Ltd	India	Integraal	100,00%	100,00%
Solaia Shipping LLC	Liberia	Integraal	100,00%	100,00%
Tecto Cyprus Ltd	Cyprus	Integraal	100,00%	100,00%
Tecto Luxembourg SA	Luxemburg	Integraal	100,00%	100,00%
Travel Plus BV	Belgium	Integraal	100,00%	100,00%

1. Nieuwe onderneming in 2023

2. Aandelen verkocht

3. Vennootschap geliquideerd in 2023

Toelichting 36 - Vergoedingen aan de commissaris

De wereldwijde vergoedingen voor audit en overige werkzaamheden uitgevoerd door de commissaris of de aan hen gerelateerde personen of vennootschappen kan als volgt worden gedetailleerd:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Audit van de jaarrekeningen	439	397
Audit gerelateerde diensten	257	174
Fiscale dienstverlening	60	30
Vergoeding aan de commissaris	756	601

Voor 2023 en 2022 overtreffen de niet-audit diensten de audit diensten niet.

Toelichting 37 - Gebeurtenissen na balansdatum

In het eerste kwartaal van 2024 hebben zich gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

EXMAR verhoogde in het eerste kwartaal van 2024 zijn aandeel in Vantage Drilling International tot 12,1% door de aankoop van bijkomend 75.000 aandelen voor USD 1,8 miljoen.

De 40% geassocieerde onderneming, Electra Offshore Ltd (Toelichting 17 Financiële informatie geassocieerde ondernemingen en joint ventures), verkocht in maart 2024 het accommodatieplatform WARIBOKO aan Adnoc voor een netto-verkoops prijs van USD 13,7 miljoen, na aftrek van de verkoopkosten. EXMAR waardeerde de investering en vorderingen van de ondernemingen, die het platform in eigendom hadden en beheerden, op 31 december 2023 aan hun netto realisatiewaarde (zie Toelichting 18 Leningen aan geassocieerde ondernemingen en joint ventures), rekening houdende met de verkoop.

De joint venture tussen EXMAR en SEAPEAK bestelde, als onderdeel van zijn strategie om een verjongde MGC vloot te ontwikkelen met zero emissie, twee additionele ammoniak MGC's met dubbele brandstofaandrijving voor een prijs van USD 80,5 miljoen per schip.

Er hebben zich geen andere gebeurtenissen voorgedaan

Belangrijke schattingen en oordelen voor financiële verslaggeving

De belangrijke schattingen en oordelen die een risico kunnen inhouden van materiële aanpassing van de boekwaarden van activa en verplichtingen binnen het volgende boekjaar worden hieronder vermeld:

Waardevermindering

Het management voert ten minste eenmaal per jaar een analyse uit op bijzondere waardeverminderingen voor de vloot en deze analyse heeft geen additionele risico's op bijzondere waardeverminderingen aan het einde van 2023 aan het licht gebracht. We verwijzen ook naar Toelichting 13 Schepen en platformen en Toelichting 16 Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures in dit verslag voor aanvullende informatie.

Voorwaardelijke vergoedingsverplichting

In 2022 verkocht EXMAR 100% van de aandelen van Export LNG Ltd, de eigenaar van de drijvende liquefactie-eenheid TANGO FLNG, aan ENI. De verkoopovereenkomst bevat een prijsaanpassingsclausule tussen plus USD 44,0 miljoen en min USD 78,0 miljoen, afhankelijk van de werkelijke prestaties van de TANGO FLNG tijdens de eerste zes maanden op de locatie. Gezien de onzekerheden en uitdagingen met betrekking tot de opstartactiviteiten van de TANGO FLNG in Congo, heeft het management USD 78,0 miljoen uitgesteld en gepresenteerd als een langlopende voorwaardelijke vergoedingsverplichting. Er is geen nieuwe informatie beschikbaar op 31 december 2023, met uitzondering van de geplande start van de commerciële productie in het tweede kwartaal van 2024. De voorziening van USD 78 miljoen wordt daarom overgeboekt naar overige kortlopende schulden.

Verklaring met betrekking tot het getrouwe beeld van de geconsolideerde jaarrekening en het getrouwe beeld van het jaarverslag

De Raad van Bestuur, vertegenwoordigd door Nicolas Saverys (Voorzitter) en Francis Mottrie (vertegenwoordiger van FMO BV), en het Directiecomité, vertegenwoordigd door Carl-Antoine Saverys, CEO (vertegenwoordiger van CA SAVER BV) en Hadrien Bown, CFO (vertegenwoordiger van HAX BV), bevestigen hierbij dat, voor zover hen bekend,

- de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar eindigend op 31 december 2023, die is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), uitgegeven door de International Accounting Standards Board (IASB) zoals aangenomen door de Europese Unie, een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en de resultaten van de Vennootschap en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen als een geheel, en
- het jaarverslag een getrouw overzicht geeft van de belangrijke gebeurtenissen die zich in de loop van het boekjaar hebben voorgedaan en van de belangrijkste transacties met de verbonden partijen, en het effect daarvan op de geconsolideerde jaarrekening, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Exmar NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 - Geconsolideerde jaarrekening

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van EXMAR NV (de “vennootschap”) en haar filialen (samen “de groep”), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 16 mei 2023, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2025. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van EXMAR NV uitgevoerd gedurende 7 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de groep, die de geconsolideerde balans op 31 december 2023 omvat, alsook het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde resultaten en geconsolideerd overzicht van niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing, waarvan het totaal van de geconsolideerde balans 926 933 (000) USD bedraagt en waarvan het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde resultaten afsluit met een winst van het boekjaar van 72 007 (000) USD.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep op 31 december 2023 alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie “Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening” van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Kernpunten van de controle	Hoe onze controle de kernpunten van de controle behandelde
<p>Bijzondere waardeverminderingen voor vaste activa - schepen en platformen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaste activa – schepen en platformen met een netto boekwaarde van 415 747 (000) USD vertegenwoordigen 45% van het geconsolideerde balanstotaal op 31 december 2023. De beoordeling door de directie van de waardering van vaste activa is belangrijk in het kader van onze audit omdat dit een complex proces betreft waarbij significante beoordelingen en inschattingen vanwege de directie noodzakelijk zijn. <p>Verwijzing naar toelichtingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • We verwijzen naar de geconsolideerde jaarrekening inclusief toelichting: 13 – Schepen en platformen.	<ul style="list-style-type: none"> • We hebben het door de directie geïmplementeerde proces en de implementatie van de interne controles beschouwd, alsook testprocedures uitgevoerd met betrekking tot het ontwerp en de implementatie van de door management geïmplementeerde controles betreffende de beoordeling van indicatoren van bijzondere waardeverminderingen en het uitvoeren van bijzondere waardeverminderinganalyses. • We zijn voor elke kastroom genererende eenheid nagegaan of de indicatoren tot bijzondere waardeverminderingen, zoals bepaald in IAS 36, overwogen werden in de beoordeling van de directie. • Wij verkregen de waarderingsverslagen van externe makelaars dewelke door de directie worden gebruikt om in te schatten of er indicatoren zijn van bijzondere waardevermindering evenals voor het bepalen van de reële waarde minus verkoopkosten van de schepen. • Waar relevant, hebben we een beoordeling gemaakt van de assumpties die door de directie gebruikt werden in de gebruikswaarde berekeningen, voornamelijk de meest kritische assumpties zoals de vrachttarieven na de contractperiode en de verdisconteringsvoeten. Tijdens het kritisch beoordelen van deze veronderstellingen hebben we rekening gehouden met de werkelijke resultaten, reeds afgesloten contracten, externe info, onafhankelijke marktrapporten en marktomstandigheden. • We hebben de geschiktheid van de toelichtingen met betrekking tot bijzondere waardeverminderingen voor vaste activa beoordeeld.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de groep om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België. De wettelijke controle biedt geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de vennootschap, noch van de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de vennootschap ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de groep om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de groep haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;

- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die aan het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen tijdens de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, § 2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening. De vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op het internationaal erkende referentiemodel. Overeenkomstig artikel 3:80 § 1, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met dit internationaal erkende referentiemodel.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Europees uniform elektronisch formaat (ESEF)

Wij hebben ook, overeenkomstig de ontwerpnorm inzake de controle van de overeenstemming van de financiële overzichten met het Europees uniform elektronisch formaat ("ESEF"), de controle uitgevoerd van de overeenstemming van het ESEF-formaat en de markeertaal met de technische reguleringsnormen vastgelegd door de Europese Gedelegeerde Verordening nr. 2019/815 van 17 december 2018 ("Gedelegeerde Verordening").

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen, in overeenstemming met de ESEF vereisten, van de geconsolideerde financiële overzichten in de vorm van een elektronisch bestand in ESEF-formaat ("digitale geconsolideerde financiële overzichten") opgenomen in het jaarlijks financieel verslag.

Het is onze verantwoordelijkheid voldoende en geschikte onderbouwende informatie te verkrijgen om te concluderen dat het formaat en de markeertaal van de digitale geconsolideerde financiële overzichten in alle van materieel belang zijnde opzichten voldoen aan de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn wij van oordeel dat het formaat van en de markering van informatie in de digitale geconsolideerde financiële overzichten opgenomen in het jaarlijks financieel verslag van EXMAR NV per 31 december 2023 in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming zijn met de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening.

Andere vermeldingen

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Getekend te Zaventem.

De commissaris

Deloitte Bedrijfsrevisoren BV

Vertegenwoordigd door Fabio De Clercq

5.3

Statutaire jaarrekening

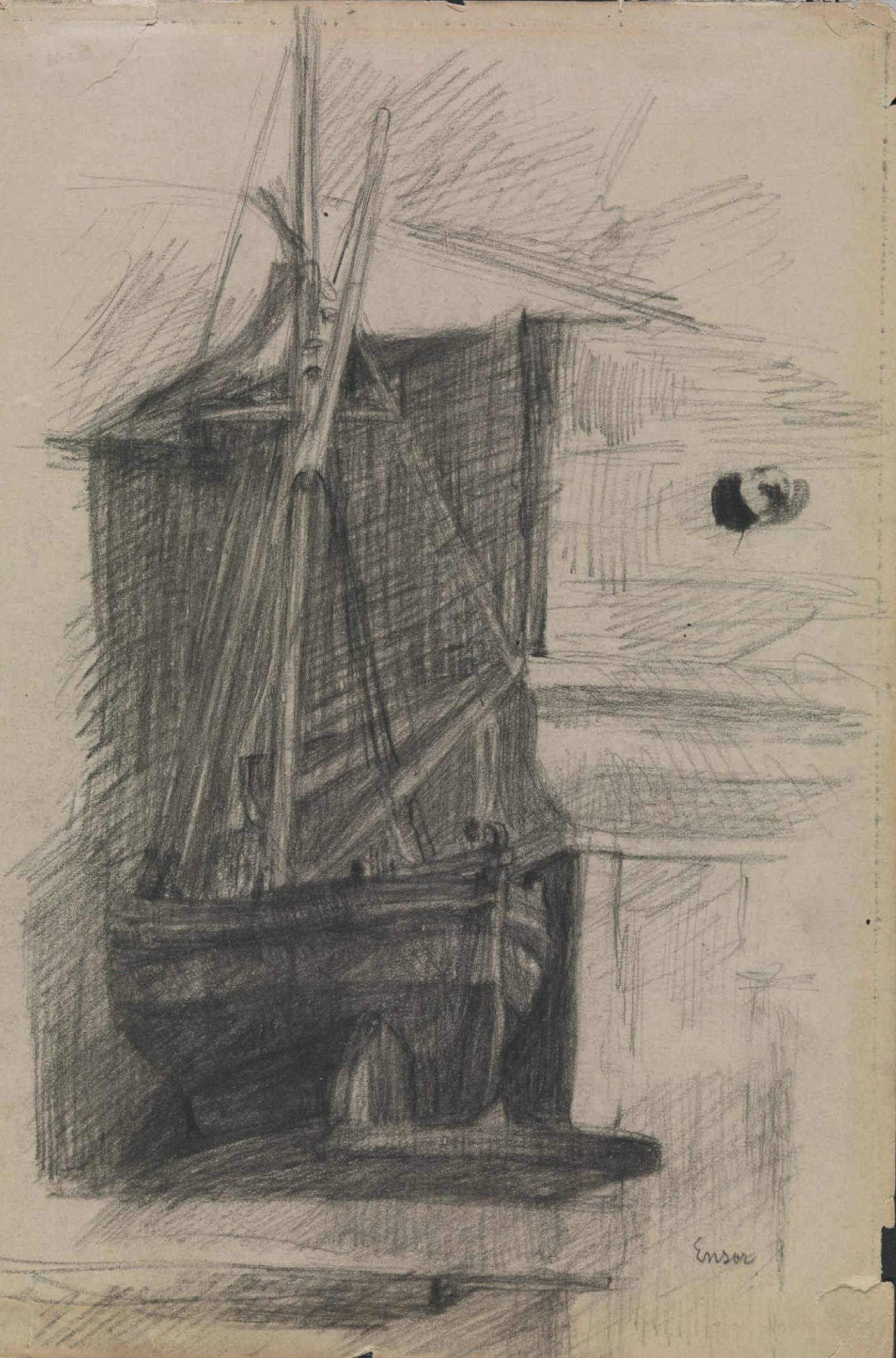
Statutaire jaarrekening

De jaarrekening van EXMAR NV wordt hieronder beknopt samengevat. De volledige versie van de jaarrekening van EXMAR NV wordt neergelegd bij de Nationale Bank van België en is beschikbaar op de website (www.EXMAR.be). Een kopie van de jaarrekening kan kosteloos verkregen worden op aanvraag. In zijn verslag heeft de commissaris geen voorbehoud gemaakt betreffende de statutaire jaarrekening van EXMAR NV.

(In duizenden USD)	31/12/2023	31/12/2022
BALANS		
Vaste activa	320.512	280.675
Immateriële en materiële vaste activa	192	71
Financiële vaste activa	320.320	280.604
Vlottende activa	137.269	576.413
Vorderingen op ten hoogste één jaar	53.723	79.651
Geldbeleggingen	18.147	489.052
Kas en kasequivalenten	64.427	6.740
Overlopende rekeningen	973	970
Total activa	457.781	857.088
Eigen vermogen	306.609	680.704
Kapitaal	88.812	88.812
Uitgiftepremies	124.634	209.902
Reserves	87.200	89.976
Overgedragen resultaat	5.964	292.014
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	13.296	800
Voorzieningen	13.296	800
Verplichtingen	137.875	175.584
Schulden op ten hoogste één jaar	137.875	175.584
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	457.781	857.088
(In duizenden USD)		
WINST- EN VERLIESREKENING		
	01/01/2023	01/01/2022
	31/12/2023	31/12/2022
Bedrijfsopbrengsten	6.121	4.163
Bedrijfskosten	-28.415	-15.013
Bedrijfsresultaat	-22.293	-10.850
Financiële opbrengsten	36.334	268.949
Financiële kosten	-11.598	-21.831
Resultaat voor belastingen	2.443	236.268
Belastingen op het resultaat	192	-276
Resultaat van het boekjaar	2.634	235.992
Resultaatsverwerking		
Te bestemmen winst	294.648	419.661
Onttrekking/toevoeging aan reserves	88.045	-8.145
Over te dragen resultaat	-5.964	-292.014
Uitkering van winst	-376.729	-119.502

4

Ensor

6.

W

oordenlijst

WOORDENLIJST

AER	Annual Efficiency Ratio
AGM	Annual General Meeting
ASBL	Association Sans But Lucratif
BCCA	Belgian Code of Companies and Associations
BCMA	Billion Cubic Meters per Annum
BIMCO	Baltic and International Maritime Council
BKG	Broeikasgas
BOD	Board of Directors
BTX	Mixtures of benzene, toluene, and the three xylene isomers
BWMP	Ballast Water Management Plan
CAPEX	Capital Expenditure
CBA	Collective Bargaining Agreement
cbm	Cubic meters (m ³)
CCS	Carbon capture and storage
CCU	Carbon Capture and Utilisation
CCUS	Carbon Capture, Utilisation and Storage
CDI	Chemical Distribution Institute
CEO	Chief Executive Officer
CFO	Chief Financial Officer
CII	Carbon Intensity Index
CO ₂	Carbon dioxide
COO	Chief Operating Officer
COSO	Committee of Sponsoring Organizations
CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive
DCS	IMO Fuel Oil Data Collection System
DOC	Document of Compliance
DVO	DV Offshore
EBIT	Earnings Before Interest and Taxes
	Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation, and Amortization
EBITDA	Adjusted EBITDA: EBITDA adjusted for certain non-recurring transactions for which management believes that excluding these provides better insights in the actual performance of the Group.
ECA	Emission Control Area
ECSA	European Community Ship-Owners Association
EEDI	Energy Efficiency Design Index
EEXI	Energy Efficiency Existing Ship Index
EGM	Expert Group Meeting
EOC	EXMAR Offshore Company
EPD	Environmental Product Declaration
ESG	Environment, Social, Governance
ESI	Environmental Ship Index
ESM	EXMAR Shipmanagement
ESRS	European Sustainability Reporting Standards
ETS	Emission Trading Scheme
EU	European Union
EUA	EU Allowances
FID	Final Investment Decision
FLNG	Floating Liquefaction of Natural Gas
FOC	Fuel Oil Consumption
FPS	Floating Production System
FPSO	Floating Production Storage and Offloading-unit
fr	Fully refrigerated
FSIU	Floating Storage and Injection Unit
FSO	Floating Storage and Offloading
FSPO	Floating Storage Production and Offloading
FSRP	Floating Storage Regasification and Power generation
FSRU	Floating Storage and Regasification Unit
FSU	Floating Storage Unit
GDPR	General Data Protection Regulation
GHG	Greenhouse gas
HFO	Heavy Fuel Oil
HSEEQ	Health Safety Environmental Energy and Quality
HSEQ	Health Safety Environment and Quality
HSSEQ	Health, Safety, Security, Environment and Quality
HyMethShip	Hydrogen Methanol Ship
IAS	International Accounting Standards
IFRS	International Financial reporting Standards
IHM	Inventory of Hazardous Materials
IMO	International Maritime Organization
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change
ISO	International Organization for Standardization
JHA	Job Hazard Analysis
JV	Joint venture
KPI	Key Performance Indicator
LCO ₂	Liquid Carbon Dioxide

LDO	Light Diesel Oil
LGC	Large Gas Carrier
LNG	Liquefied Natural Gas
LNG/C	Liquefied Natural Gas Carrier
LNGRV	Liquefied Natural Gas Regasification Vessel
LOHC	Liquid Organic Hydrogen Carrier
LOHC	Liquid Organic Hydrogen Carrier
LPG	Liquefied Petroleum Gas
LSFO	Low Sulphur Fuel Oil
LTI	Lost Time Injury
LTIF	Lost Time Injury Frequency
MAN-ES	MAN Energy Solutions SE
MARPOL	International Convention for the Prevention of Pollution from Ships
MDO	Marine Diesel Oil
MGC	Midsize Gas Carrier
MGO	Marine Gas Oil
Midsize	20,000 m ³ to 40,000 m ³
Mio	Million
MLC	Maritime Labor Convention
MMSCFD	Million Standard Cubic Feet / day also mentioned as: mm scf / day
MMT	Million Metric Tons
MRV	Measurement, Reporting and Verification - EU Regulation No. 757/2015
MT	Metric Tons
MTI	MTI Network, risk management and crisis response company
MTPA	Metric Tons Per Annum
MWh	Megawatt hour
NH ₃	Ammonia
NM	Nautical Miles
NO _x	Nitrogen Oxides
NPK	Nitrogen (N) - Phosphorus (P) - Potassium (K)
NTVRP	US Nontank Vessel Response Plan
O&M	Operations & Maintenance
OB	Order Book
OCIMF	Oil Companies Marine International Forum
ODS	Ozone Depleting Substances
OPEX	Operating Expenditures
PDH	Propane DeHydrogenation
Petchems	Petrochemicals
PPM	Parts per million
pr	pressurized
PVC	Polyvinyl chloride
R&D	Research and Development
REBITDA	Recurring earnings before interests, taxes, depreciations and amortizations
SCF	Standard Cubic Foot
SCR	Selective Catalytic Reduction
SDG	Sustainable Development Goals
SEEMP	Ship Energy Efficiency Management Plan
Semi-ref.	Semi-refrigerated LPG carrier
SIGTTO	Society of International Gas Tanker and Terminal Operators
SMPEP	Shipboard Marine Pollution Emergency Plan
SMS	Safety Management System
SOPEP	Shipboard Oil Pollution Emergency Plan
SO _x	Sulphur Oxides
SRDII	Second Shareholders' Rights Directive
SRR	EU Ship Recycling Regulation No. 1257/2013
STS	Ship-to-ship cargo transfer
TC	Time Charter
TCE	Time Charter Equivalent
TMSA	Tanker Manager and Self-Assessment
TRCF	Total Recordable Case Frequency
TTSL	Taking The Safety Lead
U/C	Under Construction
ULCV	Ultra Large Container Vessel
ULGC	Ultra Large Gas Carrier
UN	United Nations
UNCLOS	United Nations Convention on the Law of the Sea
USCG	United States Coast Guard
USD	United States Dollar
UV	Ultra Violet
VCM	Vinyl Chloride Monomer
VLAC	Very Large Ammonia Carrier
VLGC	Very Large Gas Carrier
VLSFO	Very Low Sulphur Fuel Oil
VOC	Volatile Organic Compounds

COLOFON

RAAD VAN BESTUUR

Nicolas Saverys – Executive Voorzitter

FMO BV vertegenwoordigd door Francis Mottrie

ACACIA I BV vertegenwoordigd door Els Verbraecken

Maryam Ayati

Michel Delbaere

Wouter De Geest

Carl-Antoine Saverys

Stephanie Saverys

Baron Philippe Vlerick

Isabelle Vleurinck

UITVOEREND COMITÉ

Casaver BV

vertegenwoordigd door Carl-Antoine Saverys

Chief Executive Officer

FMO BV

vertegenwoordigd door Francis Mottrie

Chief Operating Officer

HAX BV

vertegenwoordigd door Hadrien Bown

Chief Financial Officer

FLX Consultancy BV

vertegenwoordigd door Jonathan Raes

Executive Director Infrastructure

Lisann AS

vertegenwoordigd door Jens Ismar

Executive Director Shipping

EXMAR NV

De Gerlachekaai 20

2000 Antwerpen

Tel: +32(0)3 247 56 11

Fax: +32(0)3 247 56 01

Ondernemingsnummer: 0860.409.202

RPR Antwerpen – Afdeling Antwerpen

Website: www.EXMAR.be

E-mail: corporate@EXMAR.be

COMMISSARIS

Deloitte Auditors

Vertegenwoordigd door

Mr. Fabio De Clercq

De Nederlandstalige versie van dit verslag moet als officiële versie worden beschouwd.

CONTACT

Alle persberichten van EXMAR kunnen geraadpleegd worden op de website: www.EXMAR.be

Vragen kunnen telefonisch gesteld worden op het nummer +32(0)3 247 56 11 of met een e-mail naar corporate@EXMAR.be, ter attentie van HAX BV vertegenwoordigd door Hadrien Bown (CFO) of Mathieu Verly (secretaris).

Als u ons jaarverslag op papier wenst te ontvangen, stuurt u een e-mail naar: annualreport@EXMAR.be

FINANCIËLE KALENDER

Resultaten 1 ^e kwartaal 2024	16 mei 2024
Jaarlijkse aandeelhoudersvergadering	21 mei 2024
Definitieve resultaten 1 ^e semester 2024	6 september 2024
Resultaten 3 rd kwartaal 2024	8 november 2024

Copyright

We hebben alle mogelijke inspanningen geleverd om de rechthebbenden van de afbeeldingen van de werken van Ensor in dit jaarverslag op te sporen, te identificeren en als auteur te vermelden. Mochten we een auteur verkeerdelijk of niet hebben vermeld dan nodigen wij deze uit om contact met ons op te nemen zodat de juiste erkenning kan worden gegeven.

EXMAR